

Lietuvos Respublikos Seimo *ketvirtoji sesija*

2018 m. birželio 26 d.
192 ir 193 posėdžiai

Stenogramos

105

E. leidinį parengė

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KANCELIARIJOS
DOKUMENTŲ DEPARTAMENTO STENOGRAMŲ SKYRIUS

Elektroninis leidinys leidžiamas nuo 2016 m. lapkričio 14 d.

TURINYS

IV (PAVASARIO) SESIJA

2018 m. birželio 26 d.

Rytinis posėdis Nr. 192

Seniūnų sueigos patikslintos 2018 m. birželio 26 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	9
Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 2, 6, 16, 20, 21 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2215(2) svarstymas	11
Politinių partijų įstatymo Nr. I-606 2 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2266 svarstymas	12
Civilinio kodekso 3.3, 3.153, 3.212, 3.217, 3.219, 3.224, 3.253, 3.254, 3.259, 3.260, 3.261, 3.269 straipsnių pakeitimo, 3.220 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir Kodekso papildymo 3.254 ¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-645 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2123(2) priėmimas	14
Šio įstatymo priėmimas	15
Civilinio proceso kodekso 28, 336, 404, 480, 481, 482, 483, 487, 489, 490 ir 582 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-646 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2124(2) priėmimas	15
Šio įstatymo priėmimas	15
Socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 2, 4, 16, 18, 19, 20, 21, 26, 29 ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-647 4, 5 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2125(2) priėmimas	15
Šio įstatymo priėmimas	16
Administracinių nusižengimų kodekso 6, 75 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2126(2) priėmimas	16
Šio įstatymo priėmimas	16
Vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymo Nr. X-1238 7, 12, 17, 18, 19, 21, 22, 23, 24, 29, 30 ir 31 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2127(2) priėmimas	16
Šio įstatymo priėmimas	16
Apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatymo Nr. XI-1425 7 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2128(2) priėmimas	16
Šio įstatymo priėmimas	16
Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo Nr. I-1234 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-643 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2320(2) svarstymas ir priėmimas	17
Šio įstatymo priėmimas	17
Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1596(2) svarstymo tęsinys	17
Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 2, 6, 16, 20, 21 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2215(2) svarstymo tęsinys	17
Seimo nario N. Puteikio kalba	18
Seimo narės G. Skaistės kalba	18
Seimo nario K. Glavecko kalba	19
Seimo nario E. Gentvilo kalba	20
Seimo nario A. Syso kalba	20
Seimo nario S. Jakeliūno kalba	21
Seimo nario A. Butkevičiaus kalba	22
Seimo nario R. J. Dagio kalba	23

Seimo narės R. Budbergytės kalba	24
Seimo nario M. Majausko kalba (Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos vardu)	24
Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. XIII-198 2, 3, 4, 7, 8, 14, 16, 17 straipsnių ir 5 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2181(2) svarstymo tęsinys	32
Švietimo įstatymo Nr. I-1489 68 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2182(2) svarstymas	35
Švietimo įstatymo Nr. I-1489 23, 58, 66 ir 67 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2174(2) svarstymas	35
Seimo nario G. Steponavičiaus kalba (Mišrios Seimo narių grupės vardu)	36
Švietimo įstatymo Nr. I-1489 37, 43, 47, 48, 53, 56, 57, 58, 59, 60, 64, 68 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 5 ¹ , 56 ³ straipsniais įstatymo Nr. XIII-592 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2289(2) ir Švietimo įstatymo Nr. I-1489 59 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2290(2) svarstymas	40
Seimo nario E. Pupinio kalba	40
Seimo nario J. Narkevičiaus kalba	40
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos mokslo tarybos pirmininko ir jo pavaduotojų patvirtinimo“ projekto Nr. XIIIIP-2334 pateikimas (J. Petrauskienė)	43
Kandidato į Lietuvos mokslo tarybos pirmininko pareigas V. Razumo kalba	44
Kandidato į Lietuvos mokslo tarybos pirmininko pareigas V. Razumo atsakymai į Seimo narių klausimus	44
Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2246(2), Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 1, 2, 6, 7, 8, 23 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo VI ¹ skyriumi įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2247(2), Socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 30 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2251(2), Pensijų sistemos reformos įstatymo Nr. IX-1215 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2253(2), Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 8, 10 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-949 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2257(2) svarstymas	46
Seimo narės G. Skaistės kalba	46
Seimo nario A. Syso kalba (Lietuvos socialdemokratų partijos frakcijos vardu)	47
Seimo nario R. J. Dagio kalba	48
Seimo nario S. Jakeliūno kalba	49

Vakarinis posėdis Nr. 193

Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2246(2) svarstymo tęsinys	51
Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 1, 2, 6, 7, 8, 23 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo VI ¹ skyriumi įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2247(2), Socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 30 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2251(2), Socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 11, 12, 45, 46, 47, 48, 53 ir 62 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2252(2), Pensijų sistemos reformos įstatymo Nr. IX-1215 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2253(2) ir Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 8, 10 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-949 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2257(2) svarstymo tęsinys	56
Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 1, 2, 6, 7, 8, 23 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo VI ¹ skyriumi įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2247(2) svarstymo tęsinys	56
Seimo nario A. Syso kalba	57
Seimo nario R. J. Dagio kalba	57
Seimo nario T. Tomilino kalba	58

Socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 11, 12, 45, 46, 47, 48, 53 ir 62 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2252(2) svarstymo tęsinys	59
Pensijų sistemos reformos įstatymo Nr. IX-1215 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2253(2) svarstymo tęsinys	60
Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 8 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1811(2) svarstymas	60
Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2220(2), Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 3, 11, 12, 42, 51, 53, 60, 61, 62, 63, 64 straipsnių pakeitimo, 73, 74 straipsnių pripažinimo netekusiais galios, Įstatymo papildymo 62 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2221(2), Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo Nr. IX-886 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2222(2), Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2223(2), Medicinos praktikos įstatymo Nr. I-1555 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2224(2), Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2225(2) ir Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 2, 26 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2226(2) svarstymas	61
Slaugos praktikos ir akušerijos praktikos įstatymo Nr. IX-413 1, 2, 3, 11, 11 ¹ , 12, 15 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 16 straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1946(2) svarstymas	61
Seimo nario J. Oleko kalba	61
Seimo nario A. Vinkaus kalba	62
Sveikatos apsaugos ministro A. Verygos kalba	62
Farmacijos įstatymo Nr. X-709 2, 8, 19, 24, 25, 26, 27, 29, 33, 61, 62, 64, 65 straipsnių ir priedo pakeitimo ir ketvirtojo skirsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIII-738 16 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1745(2) svarstymas	65
Informaciniai pranešimai	65
Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2220(2), Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 3, 11, 12, 42, 51, 53, 60, 61, 62, 63, 64 straipsnių pakeitimo, 73, 74 straipsnių pripažinimo netekusiais galios, Įstatymo papildymo 62 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2221(2), Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo Nr. IX-886 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2222(2), Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2223(2), Medicinos praktikos įstatymo Nr. I-1555 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2224(2), Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2225(2) ir Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 2, 26 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2226(2) svarstymo tęsinys	65
Seimo nario A. Matulo kalba	66
Seimo nario J. Oleko kalba	67
Seimo nario P. Urbšio kalba	68
Sveikatos apsaugos ministro A. Verygos kalba	69
Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2220(2) svarstymo tęsinys	70
Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 3, 11, 12, 42, 51, 53, 60, 61, 62, 63, 64 straipsnių pakeitimo, 73, 74 straipsnių pripažinimo netekusiais galios, Įstatymo papildymo 62 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2221(2) svarstymo tęsinys	72
Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo Nr. IX-886 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2222(2) svarstymo tęsinys	76
Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2223(2) svarstymo tęsinys	76
Seimo nario E. Gentvilo kalba	76
Medicinos praktikos įstatymo Nr. I-1555 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2224(2) svarstymo tęsinys	79
Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2225(2) svarstymo tęsinys	79

Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 2, 26 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2226(2) svarstymo tęsinys	80
Medicinos praktikos įstatymo Nr. I-1555 2, 3 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2364, Odontologijos praktikos įstatymo Nr. I-1246 2, 3 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2365 ir Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 82 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2366 pateikimas (A. Veryga)	83
Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 2, 15 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2121(2)ES ir Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 33 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2122(2)ES svarstymas	87
Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 2 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1662(2) svarstymas	87
Budžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 5, 17, 19, 37, 38 ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1972(2)ES svarstymas	88
Su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatymo Nr. XII-2769 2, 8, 12, 14, 16, 24, 32, 37 ir 43 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1489(2) svarstymas	88
Seimo nario S. Jakeliūno kalba	88
Asmens duomenų, tvarkomų vykdant policijos ir teisminių bendradarbiavimą baudžiamosiose bylose, teisinės apsaugos įstatymo Nr. XI-1336 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2273(2)ES svarstymas	91
Baudžiamojo proceso kodekso 20, 21, 44, 188, 189, 272 straipsnių ir priedo papildymo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1659(2)ES svarstymas	91
Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymo Nr. VIII-1591 2, 11, 12, 13, 14, 15, 18, 19, 21, 22, 23, 24, 29, 30, 31, 32, 34 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1729(2), Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymo Nr. VIII-1591 2, 6, 7, 9, 11, 14, 15, 18, 23 straipsnių ir šeštojo skirsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 271 straipsniu įstatymo Nr. XIII-730 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1730, Baudžiamojo proceso kodekso 51 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1731(2) ir Europos sutarties dėl teisinės pagalbos prašymų perdavimo ratifikavimo įstatymo Nr. I-1201 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1732(2) svarstymas	92
Klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymo Nr. XI-329 2, 9, 10 straipsnių ir 1, 2 priedų pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1945(2)ES svarstymas	92
Turizmo įstatymo Nr. VII-667 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1139(3)ES ir Civilinio kodekso 6.228 ³ straipsnio, šeštosios knygos XXXV skyriaus trečiojo skirsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1140(3)ES svarstymas	93
Energetikos įstatymo Nr. IX-884 6, 9 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 13 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2161(2), Naftos produktų ir naftos valstybės atsargų įstatymo Nr. IX-986 1, 2, 3, 5, 11, 12, 14, 15 ir 16 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 10 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2162(2), Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 22 ir 51 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2163(2), Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondo įstatymo Nr. IX-466 2 straipsnio pakeitimo projekto Nr. XIIIIP-2164(2), Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. IX-1132 1 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2165(2) ir Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2166(2) svarstymas	94
Energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 6, 9, 21, 22, 28 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 22 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2168(2), Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 12, 15, 23, 38, 39, 39 ¹ , 40, 41, 43, 44, 46, 51, 58, 61, 67, 68, 69, 74, 75, 75 ² straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 74 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2169(2) ir Gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 2, 13 ³ ir 37 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2170(2) svarstymas	94
Gyvulių veislininkystės įstatymo Nr. I-384 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2144(2)ES svarstymas	95

Civilinio proceso kodekso 570, 629, 631, 663, 668, 688, 689, 736, 739, 746 ir 749 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1653(2) ir Darbo kodekso 150 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1654(2) svarstymas	95
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. kovo 15 d. nutarimo Nr. XIII-1031 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo IV (pavasario) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-2361 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (L. Kasčiūnas)	98
Šio nutarimo priėmimas	98
Seimo nutarimo „Dėl 2019 metų paskelbimo Jono Žemaičio-Vytauto metais“ projekto Nr. XIIIIP-2360 pateikimas (L. Kasčiūnas)	98
Kultūros rėmimo fondo įstatymo Nr. X-1260 1, 2 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1001(3) svarstymas	99
Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1592(3) svarstymas	99
Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 34 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1063(2) svarstymas	99
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 145 straipsnio pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-939(2) svarstymas	99
Seimo nario E. Gentvilo kalba	100
Baudžiamojo kodekso 172 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4638(2) ir Administracinių nusižengimų kodekso 90 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2227(2) svarstymas	100
Seimo nutarimo „Dėl istorinio Tautos namų sklypo ir nacionalinės koncertų salės – Tautos namų“ projekto Nr. XIIIIP-367(2) svarstymas	101
Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1579(2) svarstymas	101
Seimo nario V. Rinkevičiaus kalba	101
Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1596(2) svarstymo tęsinys	102
PAVARDŽIŲ RODYKLĖ	108

SANTRUMPOS

LLRA-KŠSF	– Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcija
LSDDF	– Lietuvos socialdemokratų darbo frakcija
LSDPF	– Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija
LSF	– Liberalų sąjūdžio frakcija
LVŽSF	– Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija
MSNG	– Mišri Seimo narių grupė
TS-LKDF	– Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija
TTF	– Frakcija „Tvarka ir teisingumas“

A	– alternatyvus teisės aktas
ES	– su Europos Sąjungos teise susijęs teisės aktas
GR	– Respublikos Prezidento grąžintas Seimui pakartotinai svarstyti įstatymas
VK	– su Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės rekomendacijų įgyvendinimu susijęs teisės aktas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

IV (PAVASARIO) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 192 STENOGRAMA

2018 m. birželio 26 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. BAŠKIENĖ,
Seimo Pirmininko pavaduotojai G. KIRKILAS ir I. ŠIAULIENĖ*

PIRMININKĖ (R. BAŠKIENĖ, LVŽSF). Labas rytas, gerbiamieji Seimo nariai. Maloniai prašau užimti darbo vietas. Pradedame 2018 m. birželio 26 d., antradienio, plenarinį posėdį. (*Gongas*) Prašome registruotis.

Užsiregistravo 94 Seimo nariai.

Gerbiami kolegos, prašau jūsų dėmesio! Prieš aštuonerius metus anapilin išėjo Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataras, Seimo Pirmininkas, XII ir XIII Vyriausybės Ministras Pirmininkas, Prezidentas A. M. Brazauskas. Pagerbkime jo atminimą tylos minute.

Tylos minutė

Dėkoju. Mielieji kolegos, leiskite prieš pradedant tvirtinti darbotvarkę pagarsinti Lietuvos Respublikos Seimo nario daktaro M. Adomėno pareiškimą, adresuotą Lietuvos Respublikos Seimui, kuriame rašoma, kad „su didžiu apgailestavimu ir dėkodamas už bendrų darbų dešimtmetį, prašau mane išbraukti iš Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų parlamentinės frakcijos“. Pasirašo M. Adomėnas.

Daugiau pareiškimų, pranešimų nėra.

10.02 val.

Seniūnų sueigos patikslintos 2018 m. birželio 26 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Darbotvarkės tvirtinimas. Kaip mačiau, J. Sabatauskas. Gerbiamas J. Sabatauskas atsistojo pirmasis ir jam suteikiu žodį dėl darbotvarkės. Prašom.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiami kolegos, kadangi šią savaitę, kaip žinome, dirbsime ir šiandien, ir rytoj, ir ketvirtadienį, ir penktadienį, ir šeštadienį, t. y. keturias plenarinių posėdžių dienas, aš siūlau išbraukti projektus, kurie tikrai nebūtini. Mes tikrai turime svarstytinų klausimų, kuriuos užsibrėžę šią sesiją užbaigti, tai yra: mokesčių reformos, pensijų kaupimo, švietimo, valstybės tarnybos ir kitų. Siūlau išbraukti tuos projektus, kurių šiandien numatytas pateikimas ir kurių jokios mirtinos būtinybės šiandien svarstyti nėra reikalo.

PIRMININKĖ. Ką jūs turite omenyje konkrečiai?

J. SABATAUSKAS (LSDPF). 1-5o klausimą – Seimo statuto pakeitimo 31 straipsnio projektą, toliau siūlau išbraukti pagal Seniūnų sueigą 1-11a, bet, kiek dabar mačiau elektroninėje bazėje, tai 1-10 klausimo, pradedant Seimo nutarimu ir kartu įtraukimu į sesijos darbų programą bei dėl savivaldybių tarybų rinkimų ir Europos Parlamento pateikimus, tikrai nėra būtinybės šiandien svarstyti.

Taip pat siūlau išbraukti iš popietinės darbotvarkės pateikimą Medicininės praktikos ir Odontologijos praktikos įstatymų, 2-7 kompleksinį klausimą, nes čia yra pateikimai. Jeigu mes šiandien norime užsibrėžti, ne šiandien, o šią savaitę užbaigti sesiją dirbdami sutelktai ir intensyviai, tai tikrai nekaišiokime visokių pateikimų. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju už jūsų pasiūlymus. M. Majauskas. Prašom.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiama pirmininke, nors iš tikrųjų sutelktai ir konstruktyviai dirbame, stengiamės ir skubame, bet panašu, kad su mokesčių reforma nesuspėsime. Norėčiau

pacituoti Mokesčių administravimo įstatymo 3 straipsnį, jame sakoma, kad įsigaliojū ne anksčiau kaip po šešių mėnesių nuo paskelbimo dienos. Ne priėmimo, bet paskelbimo dienos.

Pagal tai, kaip dabar yra sudėliota darbotvarkė – priėmimas mokesčių reformos klausimų numatytas ketvirtadienį, penktadienį, galimi du variantai. Arba Prezidentė yra statoma į nekonstitucinę padėtį, kai ji neturi dešimties dienų priimti sprendimą pasirašyti ar vetuoti, nes ji tada turėtų tiesiog stovėti su tušinuku, laukti suredaguoto projekto penktadienį vakare ir jį pasirašyti ir paskelbti (tas, matyt, būtų nepagarba Prezidentei), arba ji turėtų pasirašyti pirmadienį, kas reikštų, jog būtų pažeistas Mokesčių administravimo įstatymas.

Taigi prašau Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo projektą Nr. XIII-2215 išbraukti iš šios dienos darbotvarkės, nes jį priėmę mes arba Prezidentę statome į nekonstitucinę padėtį, arba pažeidžiame Mokesčių administravimo įstatymą.

PIRMININKĖ. Ačiū už jūsų pastabas. Ar teisingai supratau, tai yra Tėvynės sąjungos siūlymas? Frakcijos vardu jūs siūlėte išbraukti iš darbotvarkės Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo projektą?

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Taip.

PIRMININKĖ. Ačiū. J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Frakcijos vardu dar keletą projektų siūlau išbraukti iš darbotvarkės. Pirmiausia 1-3 klausimas įrašytas į darbotvarkę – Politinių partijų įstatymo pataisų projektas Nr. XIII-2266. Kaip sakė mano kolegė Ingrida, tai gali būti politinės korupcijos tam tikra išraiška, kai už atitinkamus balsavimus yra siūloma atsidėkoti papildomomis biudžetinio finansavimo injekcijomis tų partijų atstovams.

Toliau. Siūlau išbraukti 2-3 klausimą, tiksliau, visą paketą popietinės darbotvarkės 2-3 klausimų, pradedant nuo projekto Nr. XIII-2220 – Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo, o kiti susiję, nes čia būtų visiškai sutrikdoma nusistovėjusi sveikatos priežiūros įstaigų sistema, žlugdomas privatus sveikatos priežiūros įstaigų sektorius. Negalima tokių dalykų tikrai skubiai galvotrukčiais spresti.

Dar siūlau išbraukti rezervinį 4 klausimą – tai Seimo statuto pataisa, kuria bene pirmą kartą taip ryškiai bandoma siaurinti opozicijos teises, šiuo atveju galimybę opozicijai išsireikalausti ekspertinės išvados.

PIRMININKĖ. Ačiū. E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiama pirmininke, taip pat prisidėdamas prie frakcijos pasiūlymų...

PIRMININKĖ. Frakcijos vardu?

E. PUPINIS (TS-LKDF). Taip, frakcijos vardu. Noriu atkreipti dėmesį, kad, svarstant Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymą (1-6a klausimas), praeitą kartą svarstymo stadijoje buvo priimtos pataisos, pareikalausiančios nemažų finansinių išteklių – preliminarai apie 4,5 mln. eurų. Norėčiau pacituoti 145 straipsnio 1 dalį, joje sakoma: „Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia lėšų, susijusių su valstybės biudžeto koregavimu, toliau svarstant įstatymo projektą (pabrėžiu, toliau svarstant įstatymo projektą) turi būti pateikti projekto iniciatorių pasiūlymai bei Biudžeto ir finansų komiteto ir Vyriausybės išvados dėl galimų šių lėšų šaltinių, taip pat turi būti pateiktas ir svarstomas Valstybės biudžeto pakeitimo įstatymo projektas“ ir t. t. Prašome atkreipti dėmesį ir išbraukti šį klausimą iš darbotvarkės. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. E. Jovaiša. Prašau.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Dėl darbotvarkės. Gerbiamieji kolegos, tai, kas ką tik buvo pasakyta E. Pupinio, neatitinka tikrovės, nes yra svarstymo stadija, padaryta pertrauka. Kai mes šitą svarstymą užbaigsime, tada prašysime visų šitų išvadų ir kitokių...

PIRMININKĖ. Po viso svarstymo?

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Po viso svarstymo. Priėmimo stadijoje, atsiprašau, reikės ne vien tik Vyriausybės išvados, bet galimai bus įvairiausių pataisų, kviečiančių kitaip vertinti jau nubalsuotą klausimą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dar nuo savęs pridėsiu E. Pupiniui. Jūs puikiai žinote, kad gali būti registruojami iš naujo iki priėmimo Seimo narių pasiūlymai, ir jūsų prašymas prašyti Vyriausybės išvados tiesiog nebetenka prasmės.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Atsiprašau, bet jūs šiek tiek interpretuojate. Parašyta Statute tiksliai – svarstant toliau.

PIRMININKĖ. Dar svarstymas nebaigtas.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Vadinasi, toks svarstymas neturi prasmės, jeigu iš tikrųjų mes nespren-džiame biudžeto klausimų.

PIRMININKĖ. Ačiū, kolega, išsiaiškinsime, bet svarstymas nėra pabaigtas.

Dabar iš eilės. J. Sabatauskas siūlė išbraukti darbotvarkės 1-5o klausimą, Seimo statuto pro-jektą Nr. XIII-P-2325, taip J. Sabatauskas įvardino. Prašome apsispręsti ir balsuoti, ar išbraukti Sei-mo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto 31 straipsnio pakeitimo“ projektą, t. y. Vals-tybės tarnybos įstatymo lydimąjį įstatymo projektą. (*Šurmūlys salėje*) Gerbiamas Juliau, jūs įvar-dijote kaip 1-5o klausimą, vadinasi, suklydote, jūs tikriausiai turėjote omenyje rezervinį Statuto straipsnį, bet kadangi jūs taip paprašėte, Seimas apsispręs, ar išbraukti iš darbotvarkės. (*Balsai salėje*) Taip, čia yra pateikimas. Balsuojame dėl J. Sabatauskas frakcijos vardu išsakyto pasiūlymo.

Balsavo 111 Seimo narių: už – 56, prieš – 48, susilaikė 7. Pritarta išbraukti.

Kitas J. Sabatausko pasiūlymas – išbraukti iš darbotvarkės 1-10 klausimą, Seimo nutarimo papildyti sesijos darbotvarkę projektą. (*Šurmūlys salėje*) Atsiprašau, kolegos.

A. KUBILIENĖ (*LVŽSF*). Atsiprašau, aš balsavau už... prieš, atsiprašau, suklydau.

PIRMININKĖ. A. Kubilienė balsavo prieš, bet balsavimas jau įvyko, deja.

Seimo nutarimas ir su juo susiję Savivaldybių tarybų rinkimų ir Rinkimų į Europos Parla-mentą... Aš manau, kolegos, jūs nieko negirdite, o tada ir suklystate. Prašome balsuoti dėl antrojo Socialdemokratų partijos frakcijos pasiūlymo, kad išbrauktume iš darbotvarkės Savivaldybių ta-rybų rinkimų ir Rinkimų į Europos Parlamentą įstatymų projektą pateikimą.

Balsavo 117 Seimo narių: už – 59, prieš – 54, susilaikė 4. Išbraukta.

Kitas pasiūlymas dėl Medicinos praktikos, Odontologijos ir Mokslo ir studijų įstatymų pro-jektų. Pateikimą siūlė išbraukti. Prašome balsuoti.

Balsavo 116 Seimo narių: už – 56, prieš – 51, susilaikė 9. Nepritarta pasiūlymui. Lieka Medi-cinos praktikos, Odontologijos...

Kitas pasiūlymas. Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos vardu M. Ma-jauskas siūlė išbraukti 1 klausimą... tai yra darbotvarkės 2 klausimą – Gyventojų pajamų mokes-čio įstatymo projektą. Prašome apsispręsti ir balsuoti.

Balsavo 116: už – 52, prieš – 56, susilaikė 8. Nepritarta.

J. Razma Tėvynės sąjungos frakcijos vardu siūlė išbraukti darbotvarkės 1-3 klausimą – Politi-nių partijų įstatymą. Prašome balsuoti.

Balsavo 115 Seimo narių: už – 56, prieš – 52, susilaikė 7. Lieka darbotvarkėje.

Tėvynės sąjungos frakcijos vardu prašymas išbraukti 2-3 – Sveikatos priežiūros įstaigų įsta-tymo projektą ir lydimuosius. Prašome balsuoti.

Balsavo 117 Seimo narių: už – 57, prieš – 52, susilaikė 8. Lieka darbotvarkėje.

Prašymas išbraukti rezervinį 4 klausimą – Seimo statuto 145 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas, Tėvynės sąjungos vardu J. Razma.

Balsavo 116 Seimo narių: už – 52, prieš – 53, susilaikė 11. Lieka darbotvarkėje.

E. Pupinis siūlė išbraukti iš darbotvarkės 6a ir 6b darbotvarkės klausimus – Valstybės ir savi-valdybės įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymas. Prašome balsuoti.

Balsavo 117 Seimo narių: už – 51, prieš – 54, susilaikė 12. Lieka darbotvarkėje.

Už visą darbotvarkę prašome balsuoti. Kas pritariate šios dienos darbotvarkei, prašom bal-suoti už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 119 Seimo narių: už – 69, prieš – 21, susilaikė 29. Dirbame pagal patvirtintą šios die-nos darbotvarkę.

10.19 val.

Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 2, 6, 16, 20, 21 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-P-2215(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-2 klausimas – Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo kai kurių straipsnių pa-keitimo įstatymo projektas Nr. XIII-P-2215(2). S. Jakeliūnas.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamoji pirmininke. Kadangi Biudžeto ir finansų komitete ką tik 8 valandą vyko pasiūlymų svarstymai ir juos reikia konsoliduoti, taip pat įvertinti, susipažinti, frakcijos vardu prašau pusės valandos pertraukos dėl minėto įstatymo projekto.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galime bendru sutarimu pritarti pusės valandos pertraukai? Balsuojame. Prašome balsuoti. Kas už tai, kad būtų pritarta ne mažiau kaip pusės valandos pertraukos laikui.

Balsavo 109 Seimo nariai: už – 79, prieš – 10, susilaikė 20. Pusės valandos pertrauka.

10.20 val.

Politinių partijų įstatymo Nr. I-606 2 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2266 (svarstymas)

Darbotvarkės 1-3 klausimas – Politinių partijų įstatymo Nr. I-606 2 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2266. Kviečiu Biudžeto ir finansų komiteto pranešėją J. Varžgalį.

J. VARŽGALYS (LVŽSF). Gerbiamoji posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, komitetas svarstė sprendimus ir pasiūlymus ir buvo suformuluota taip: grąžinti projektą iniciatoriams patobulinti atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento, Vyriausiosios rinkimų komisijos bei Teisingumo ministerijos pastabas ir pasiūlymus. Balsavimo rezultatai: už – 7, prieš – 4, susilaikiusių nėra.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, siūloma grąžinti tobulinti. Už tobulinimą pasisako M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, gana atidžiai ir atsargiai nagrinėjome šį projektą – atidžiai, nes jis tikrai turi reikšmingą įtaką partinei Lietuvos sistemai, ir atsargiai nagrinėjome, nes jis šiandien bendrame kontekste atrodo labai netinkamai, kuomet yra svarstomas kartu su mokesčių reforma. Kaip matėme, praeitą savaitę truko balsų mokesčių reformai, buvo įregistruotas šis įstatymo projektas ir dabar mokesčių reformai balsų kaip ir nebetrūksta. Todėl šiandien galime drąsiai teigti, kad šis įstatymo projektas yra susijęs su mokesčių reforma, ir tai galime pavadinti labai paprastai – politine korupcija, kuomet tokiu partijų finansavimu, papildomu partijų finansavimu LSDDP, Lietuvos valstiečių partijai yra perkami reikalingi balsai dėl mokesčių reformos.

Šiandien taip pat turime ir atsakingų institucijų išvadas, Vyriausiosios rinkimų komisijos, turime Teisės departamento išvadas. Visos išvados rodo, kad įstatymas yra neparengtas, blogai parengtas, jis turi labai daug ydingų dalykų ir jį reikėtų iš naujo nagrinėti. Mes siūlytume nagrinėti ne kartu su mokesčių reforma, o svarstyti jį atskirai, todėl siūlome grąžinti iniciatoriams tobulinti šį įstatymo projektą ir nesvarstyti jo ypač dabar mokesčių reformos kontekste.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonė prieš – N. Puteikis.

N. PUTEIKIS (LVŽSF). Su visa pagarba M. Majausko nuomonei negaliu sutikti. Atvirkščiai, šis įstatymo projektas parengtas labai gerai. Jo esmė, kad septynios didžiosios partijos nusprendžia valstybės dotaciją pasidalinti ne tarpusavyje, o su kitomis partijomis, kurios turi atstovus Seime ir savivaldybių tarybose.

Kitaip tariant, septynios didžiosios ir turtingiausios partijos nusprendžia 200 tūkst. per metus skirti dar devynioms mažoms partijoms, kurios turi atstovus savivaldybių tarybose. Tai kaip tik siejasi su mokesčių reforma. Valstiečių rinkimų programos ašis yra turtinės nelygybės mažinimas tarp žmonių. Šito projekto esmė yra turtinės nelygybės mažinimas tarp partijų.

Kolegos, tik Turkijoje yra sukurti tokie barjerai, kurių negali įveikti kitos mažesnės partijos. Norint patekti į Turkijos parlamentą, reikia surinkti 10 % balsų. Šita sistema nukreipta prieš mažąsias (...) partijas, dabartinė valstybės dotacijų sistema nukreipta prieš mažąsias partijas.

Tai būkite, didžiukai, geri ir priimkite šitą įstatymo pataisą, pasidalinkite pinigais su mažosiomis partijomis, sustiprinkite demokratiją. Nebūkite kaip didieji prekybos tinklai, nenaikinkite mažųjų politinių partijų, atvirkščiai, padėkite. Negi jums gaila 200 tūkst. eurų per metus padalinti kitoms mažoms partijoms? Jūs gi nenukentėsite. Kolegos, raginu atmesti šitą komiteto sprendimą.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, nuomonės išsakytos. Balsuojame. Balsuojantys už balsuoja už komiteto siūlymą grąžinti iniciatoriams tobulinti, balsuojantys prieš arba susilaikantieji nepriitaria komiteto pozicijai.

Už komiteto nuomonę balsavo 55, prieš – 51, susilaikė 7. Komiteto nuomonei nepritarta.

151 straipsnis numato, kad jeigu nepritarta pagrindinio komiteto siūlymui, Seimas gali paskirti kitą pagrindinį komitetą. Kokių būtų siūlymų, kokį kitą komitetą?

A. Širinskienė. Prašau.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Siūlyčiau paskirti Teisės ir teisėtvarkos komitetą. Tuo labiau kad yra registruotas Seimo nario R. Karbauskio pasiūlymas, kuris, aš manau, tikrai dešinės pusės paranojas išsklaidys, ir visa įsigaliojimo data yra nukeliama iki kitų Seimo rinkimų.

PIRMININKĖ. A. Širinskienė siūlo skirti Teisės ir teisėtvarkos komitetą.

M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Aš suprantu, ką reiškia gerbiamos kolegės siūlymas svarstyti Teisės ir teisėtvarkos komitete (tai yra komitetas, kuris yra labai kietai ir aiškiai valdomas R. Karbauskio), tad vis dėlto siūlyčiau grįžti prie sprendimo ir pakalbėti apie šio klausimo svarstymą Valstybės valdymo ir savivaldybių komitete, kur iš tikrųjų turėtų būti ir kompetencija valstybės valdymo klausimais, ir ten tie sprendimai turėtų būti priimami.

PIRMININKĖ. Ačiū, kolegos. Ir gerbiamas A. Navickas. Prašau.

A. NAVICKAS (TS-LKDF). Aš net neabejoju, kad šiame Seime žmones vadinti idiotais negalima, o paranojikais – net būtina.

PIRMININKĖ. Ačiū už jūsų repliką. Kolegos, apsisprendžiame balsuodami, kokį komitetą paskirti dabar kaip pagrindinį svarstant šį įstatymo projektą. Buvo vienas pasiūlymas – Teisės ir teisėtvarkos komitetas, vadinasi, mygtukas „už“, antrasis pasiūlymas – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas, mygtukas „prieš“. (*Balsai salėje*) Teisės ir teisėtvarkos komitetas – „už“, Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas – mygtukas „prieš“.

Balsavo 115 Seimo narių: už Teisės ir teisėtvarkos komitetą – 58, už Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetą – 57. Teisės ir teisėtvarkos komitetas skiriamas kaip pagrindinis komitetas.

Kolegos, kad pabaigtume svarstyti šį klausimą šioje sesijoje, ar galima prašyti skubos? (*Balsai salėje*) Balsuojame.

Kolega V. Kamblevičius.

V. KAMBLEVIČIUS (TTF). Gerbiama pirmininke, kažkas yra su aparatūra. Mano ir gerbiamos Onutės neveikia visai ir apskritai rodo kažkokius kliesdesius.

PIRMININKĖ. Paprašysime technikų, kad ateitų ir išsklaidytų kliesdesius.

V. KAMBLEVIČIUS (TTF). Reikia perbalsuoti. Jūs pažiūrėkite, kas darosi.

PIRMININKĖ. Gerai. Mes tuoj pat viską išsiaiškinsime ir prašau technikų pagalbos, kad būtų tuoj viskas ištaisyta.

Balsuojame. Aš siūlau skubą, kad pabaigtume šį klausimą svarstyti šioje sesijoje. (*Balsai salėje*)

Labai ramiai. G. Landsbergis turi pasiūlymą.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Visiškai ramiai. Gerbiama pirmininke, išties, jeigu dviem parlamentams neveikė technika dėl kokių nors kliūčių, aš siūlau perbalsuoti. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Visada visa tai lieka į protokolą.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Ne. Jeigu neveikė, techninė problema yra, nes... Yra ne suklydimas, o neveikimas. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Kolegos, ar O. Valiukevičiūtė ir V. Kamblevičius reikalauja perbalsuoti? Nes jūsų neveikė technika. (*Triukšmas salėje*) Vieną minutėlę! Tuoj įsijungsime balsavimo monitorių ir visi pasižiūrime. O. Valiukevičiūtė balsavo už, vadinasi, veikė. V. Kamblevičius... Jeigu jūsų, kolegos, valios išraiškoje... Atsiprašau, antrą kartą nebebalsuosime.

Tęsiame posėdį toliau. (*Balsai salėje*) Neklausysiu. (*Balsai salėje*) Aš manau, toliau darysis. Kolegos, dėl skubos balsuojame, kas pritariate, kad svarstytume šioje sesijoje. Kad pabaigtume, reikia priimti siūlymą dėl skubos.

E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Aš norėjau, gerbiama posėdžio pirmininke, dėl balsavimo motyvų. Tuo labiau sako, kad yra pono R. Karbauskio siūlymas, kad įsigalioja kažkada vėliau. Kur čia skuba? Ar jūsų įsipareigojimas Socialdemokratinei darbo partijai, frakcijai, kad parūpinsite jiems finans-

vimą jau šioje sesijoje? Turėkite saiko, tikrai skubos poreikio nėra, jeigu planuojamas vėlesnis įsigaliojimas. (*Šurmulyš salėje*)

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kolegos, visada geriau yra pabaigti pradėtą darbą ir tada nebereikia prie jo grįžti antrą kartą. Prašau balsuoti, kad šį teisės aktą reikia svarstyti skubos tvarka, vadinasi, šioje sesijoje? (*Šurmulyš salėje*)

Balsavo 115 Seimo narių: už – 60, prieš – 42, susilaikė 13. Skubai pritarta.

10.31 val.

Civilinio kodekso 3.3, 3.153, 3.212, 3.217, 3.219, 3.224, 3.253, 3.254, 3.259, 3.260, 3.261, 3.269 straipsnių pakeitimo, 3.220 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir Kodekso papildymo 3.254¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-645 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-2123(2) (priėmimas)

Mūsų darbotvarkės 1-4a klausimas – Civilinio kodekso kai kurių straipsnių pakeitimo ir kodekso papildymo 3.254¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIII-2123. Priėmimas. Teisės ir teisėtvarkos komitetas buvo paskirtas kaip pagrindinis komitetas. Yra gauta keletas pasiūlymų. Aš prašau gerbiamosios komiteto pirmininkės ateiti aptarti pasiūlymus. O dabar pastraipsniui.

Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nebuvo gauta. Galime priimti? Galime. Dėl 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 straipsnių nebuvo gauta pasiūlymų. Galime priimti? Galime. Dėl 13 straipsnio buvo gautas Teisės departamento pasiūlymas. Jam komitetas pritarė. Ar, gerbiamoji pirmininke, norėtumėte komentuoti?

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Ne, tikrai nenorėčiau. Mes pritarėme, tai buvo techninio pobūdžio pasiūlymas.

PIRMININKĖ. Jūs pritarėte Teisės departamento pasiūlymui. Galime pritarti? Galime.

Dėl 14, 15, 16, 17, 18, 19 straipsnių pasiūlymų nebuvo gauta. Galime priimti? Galime. Dėl 20 straipsnio buvo gauta Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymas. Komitetas nepritarė. Prašome pakomentuoti.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Taip, iš tiesų komitetas nepritarė šiam pasiūlymui. Mūsų manymu, Teisės departamento pastaboje, siūlant Civilinio kodekso 3 knygos 262 straipsnio 1 dalies nuostatos formuluotę, pripažinti... praleista jos dalis, kad vaiko laikinoji globa (rūpyba) nustatoma nuo šio kodekso 3 knygos 250 straipsnio 3 dalyje nurodyto valstybinės vaiko teisių apsaugos institucijos nurodymo įregistravimo savivaldybės administracijoje dienos, turi būti įtvirtinta keičiamame straipsnyje. Tokiu atveju detalizavimas, nuo kokio nurodymo gavimo per tris dienas turi būti priimtas sprendimas dėl vaiko laikinosios globos (rūpybos) nustatymo, tampa perteklinis. Mes tiesiog manome, kad tai yra perteklinis siūlymas.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, ar galime pritarti komiteto nuomonei ir nepritarti Teisės departamentui? Galime.

20 straipsnį galime priimti? Galime. Dėl 21, 22 straipsnių pasiūlymų nebuvo gauta. Galime juos priimti? Galime. Dėl 23 straipsnio gautas Teisės departamentas pasiūlymas. Komitetas pritarė iš dalies. Pirmininke, komentuokit.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Taip, mes pritarėte pasiūlymui iš dalies, patobulinome straipsnio pavadinimą ir kartu tas dalis, 1 ir 2 dalis, ir yra registruotas, jūs matote, patobulintas variantas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Taip pat dėl to paties straipsnio buvo gautas dar vienas Teisės departamento pasiūlymas. Jūs pritarėte iš dalies.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Taip, mes pritarėme iš dalies ir pakeitėme formuluotę 2 dalies.

PIRMININKĖ. Gerbiamieji Seimo nariai, ar galime abiem Teisės departamento suredaguotiems ir įvertintiems, tai yra Teisės ir teisėtvarkos komiteto suredaguotiems ir įvertintiems Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymams pritarti? Galime. Visą 23 straipsnį galime priimti? Galime.

24, 25, 26, 27, 28, 29 straipsniai. Pasiūlymų nebuvo gauta. Galime priimti.

30 straipsnis – įstatymo įsigaliojimas. Noriu paklausti komiteto pirmininkės, jis sąveikauja ir atitinka visas jūsų komiteto nustatytas datas?

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Taip, jis buvo suderinta su (...) aktais.

PIRMININKĖ. Jį laikome ne 2 straipsniu, o 30 straipsniu?

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Taip.

PIRMININKĖ. Suredaguota. Dėkoju. Visą 1 straipsnį (naujoji redakcija) galime priimti? Galime. Dėl viso įstatymo projekto nuomonė už – R. J. Dagys. Prašau.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Tikrai šias įstatymo pataisas dabar būtina priimti. Bet primenu kolegoms, kodėl vėl priimame visą paketą pataisų dėl karštligiškai, skubos tvarka priimamų įstatymų, susijusių su vaikų teisėmis, jų paėmimu, globa ir t. t. Jau tada Seimas turėjo perrašyti 90 % šio įstatymo. Nepaisant to, pataisų reikia ir reikia. Čia mums yra gera pamoka ir visiems priminimas, kad vaikų klausimais priėmus įstatymus karštligiškai, pasidavus kokių nors interesų grupių norui staigiai prastumti savo idėją, pasekmės gali būti liūdnos. Ir dabar dar ne viskas iki galo sustyguota. Bet aš labiausiai bijau, kad nėra kam styguoti, nes po visų reformų Socialinės apsaugos ir darbo ministerijoje už šeimos ir vaiko politiką liko atsakingas vienas žmogus. Žmonės išeina iš ministerijos, nėra žmonių, kurie prižiūri šitą sritį. Bijau, kad mums dar reikės taisyti ir taisyti čia, nes ministerijoje nebeliko pajėgumų.

PIRMININKĖ. Ačiū, kolega, jūs kalbėjote už Civilinį kodeksą priėmimo stadijoje. Noriu Seimo narius tiesiog informuoti, kad šis įstatymas nebuvo svarstomas skubos tvarka. Jis buvo svarstomas nuosekliai, išlaikant visą numatytą priėmimo, svarstymo ir pateikimo valandų skaičių.

Daugiau norinčių kalbėti nėra. Pastraipsniui mes priėmėme. Balsuojame dėl viso įstatymo projekto priėmimo stadijoje.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 106 Seimo nariai: už – 104, prieš nėra, susilaikė 2. Įstatymas (projektas Nr. XIII-2123(2)) priimtas. (*Gongas*)

10.38 val.

Civilinio proceso kodekso 28, 336, 404, 480, 481, 482, 483, 487, 489, 490 ir 582 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-646 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-2124(2) (priėmimas)

Lydimasis teisės aktas – Civilinio proceso kodekso kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-2124(2). Priėmimas. Atkreipiu dėmesį, kad pasiūlymų nebuvo gauta, todėl prašau priimti pastraipsniui.

1 straipsnis. Galime priimti? Galime.

2 straipsnis. Dėl 2 straipsnio, kaip jau minėjau, pasiūlymų nebuvo gauta. 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15 straipsniai. Pasiūlymų nebuvo gauta. Visus šiuos straipsnius galime priimti? Galime. Visą 1 straipsnį (naujoji redakcija) galime priimti? Galime.

Norinčių kalbėti nėra. Prašome balsuoti dėl lydimąjo Civilinio proceso kodekso įstatymo projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 106 Seimo nariai: už – 106. Vienbalsiai pritarta Civilinio proceso kodekso įstatymui. (*Gongas*)

10.39 val.

Socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 2, 4, 16, 18, 19, 20, 21, 26, 29 ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-647 4, 5 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-2125(2) (priėmimas)

Kitas lydimasis teisės aktas – Socialinių paslaugų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-2125(2). Pasiūlymų taip pat nebuvo gauta. Galime priimti pastraipsniui? Galime.

Dėl 1 straipsnio, 2, 3 straipsnių pasiūlymų nėra. Galime juos priimti? Galime.
Dėl viso įstatymo projekto norinčių kalbėti nėra. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 105 Seimo nariai, vienbalsiai 105 pritarė Socialinių paslaugų įstatymui (projektas Nr. XIIIIP-2125(2)). (*Gongas*) Priimtas.

10.41 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 6, 75 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2126(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-4d klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso 6, 75 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2126(2). Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nebuvo gauta. Galime priimti? Galime. Dėl 2 straipsnio nebuvo gauta. Galime priimti? Galime.

Ir dėl 3 straipsnio yra gautas Teisės departamento pasiūlymas. Komitetas jam pritarė. Galime pritarti komiteto pozicijai? Galime. Visą 3 straipsnį galime priimti? Galime. Dėkoju.

4 straipsnis – įsigalioja 2018 m. liepos 1 d. Galime priimti? Galime.

Dėl viso teisės akto norinčių kalbėti nėra. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 108 Seimo nariai ir vienbalsiai pritarė Administracinių nusižengimo kodekso įstatymui. Priimta. (*Gongas*)

10.42 val.

Vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymo Nr. X-1238 7, 12, 17, 18, 19, 21, 22, 23, 24, 29, 30 ir 31 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2127(2) (priėmimas)

Vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2127(2). Priėmimas. Pasiūlymų nebuvo gauta. Pastraipsniui.

1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 ir 13 straipsnis – įsigalioja nuo šių metų liepos 1 dienos. Galime pastraipsniui priimti? Galime visus straipsnius priimti.

Dėl viso įstatymo projekto norinčių kalbėti nėra. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 105 Seimo nariai, vienbalsiai 105 pritarė Vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymui. Dėkoju. Skelbiu jį priimtą. (*Gongas*)

10.43 val.

Apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatymo Nr. XI-1425 7 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2128(2) (priėmimas)

Apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatymo Nr. XI-1425 7 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2128(2). Priėmimas. Pasiūlymų nebuvo gauta. Priimame pastraipsniui.

1 straipsnis. Galime priimti? Galime. 2 straipsnis. Galime priimti? Galime. 3 straipsnis – įsigalioja nuo liepos 1 dienos. Galime priimti? Galime.

Už visą teisės aktą norinčių kalbėti nėra. Prašom balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 109 Seimo nariai, vienbalsiai 109 pritarė Apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatymui (projektas Nr. XIIIIP-2128) (*Gongas*) Priimta.

10.44 val.

Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo Nr. I-1234 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-643 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2320(2) (svarstymas ir priėmimas)

Dar vienas lydimasis – Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo Nr. I-1234 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-643 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2320(2). Svarstymas. R. J. Dagys. Prašom pagarsinti Socialinių reikalų ir darbo komiteto išvadą.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, komitetas apsvarstė Teisės departamento pastabas, joms pritarė. Taip pat komitetas pasiūlė pakoreguoti, įstatymo projektą papildyti nauju straipsniu atitinkamai pernumeruojant kitus straipsnius ir 1 straipsnį išdėstyti nauja redakcija, iš esmės skiriasi vienu žodžiu, įrašyti žodžius „Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymas“.

PIRMININKĖ. Dėkoju pranešėjui. Norinčių dalyvauti diskusijoje nėra. Po svarstymo norinčių sakyti motyvus taip pat nėra. Galime bendru sutarimu? Galime. Kadangi tai lydimasis teisės aktas ir nėra jokių kitų pasiūlymų, galime priimti? Galime taikydami ypatingą skubą priimti.

Gerbiami kolegos, pastraipsniui. 1 straipsnis. Pasiūlymų nėra. 2 ir 3 straipsniai. Galime priimti. Dėl viso įstatymo projekto norinčių kalbėti nėra. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 109 Seimo nariai: už – 109. Vienbalsiai pritarta įstatymo projektui Nr. XIIIIP-2220(2). Priimta. (*Gongas*)

10.46 val.

Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1596(2) (svarstymo tęsinys)

Norėčiau skelbti kitą mūsų darbotvarkės klausimą – Valstybės tarnybos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1596(2). G. Burokienė. Prašau.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Gerbiama pirmininke, komiteto vardu prašyčiau pertraukos iki kito posėdžio, nes labai didelė apimtis, nespėjome visko sutvarkyti, peržiūrėti. Norėtume, kad jau nebūtų klaidų.

PIRMININKĖ. Galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Galime pritarti bendru sutarimu. Dėkoju.

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas. (*Balsai salėje*) R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš vieno dalyko nesuprantu. Aną kadenciją, kai su jumis dirbome, jeigu reikėdavo pusės valandos pertraukos, tai komitetą pirmininkai su komitetu rinkdavosi, taisydavo arba sekretoriatas. Dabar Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas sėdi ir Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pirmininkė sėdi. Tai ką čia reikia derinti? Bet aš suprantu, kad čia politika. Nieko tokio. Kas derina?

PIRMININKĖ. Ne. Čia ne politika, o teisės aktai turi atsispindėti mūsų monitoriuose. Suvestinis projektas turi būti jums aiškiai pateiktas toks, kokį mes svarstysime. Jeigu jau yra, jeigu jau praėjo laikas, o dabar sutiksliname... Jeigu kolegos nepyks, kad viena minute anksčiau negu pusė valandos, bet kol ateis į tribūną, manau, bus pats tas laikas.

10.48 val.

Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 2, 6, 16, 20, 21 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2215(2) (svarstymo tęsinys)

Grįžtame prie mūsų darbotvarkės 1-2 klausimo – Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 2, 6, 16, 20, 21 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2215(2). Gerbiamasis Biudžeto ir finansų komiteto pirmininke, prašome į tribūną pateikti komiteto išvadą. Jūs tikriausiai taip pat kartu pateiksite atskirąją nuomonę. Prašau.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Dėkui. Reaguodami į kai kurių Seimo narių paraginimą efektyviai dirbti, tai ir padarėme. Biudžeto ir finansų komitetas birželio 20 dieną apsvarstė minėto įstatymo projektą ir jo sprendimas buvo toks – pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui atsižvelgiant į Seimo narių pasiūlymus, komiteto pasiūlymus, kuriems komitetas pritarė, ir komiteto išvadoms. Už tokį sprendimą balsuodami už pasisakė 7 komiteto nariai, prieš – 3, susilaikė 1.

Kartu buvo suformuluota ir įregistruota atskiroji keturių komiteto narių nuomonė, joje dėstoma štai kas: „Kadangi nėra valstybės biudžeto rodiklių projektų 2020 ir 2021 metams, siūlymas didinti maksimalų taikytiną mėnesio neapmokestinamąjį pajamų dydį išplečiant jo taikymo apimtį iki 2,5 vidutinio darbo užmokesčio per trejus metus yra finansiškai nepagrįstas ir neatsakingas sprendimas. Jeigu šis sprendimas būtų priimtas, reikšmingai pablogėtų valstybės viešojo sektoriaus, savivaldybių ir pagrindinės pensijos dalies finansavimo galimybės. Nepritariame siūlojamiems neapmokestinamojo pajamų dydžio pakeitimams, kurie lemtų 1,6 mlrd. eurų dydžio gyventojų pajamų mokesčio netekimus nuo 2019 iki 2021 metų imtinai. Šią nuomonę registravę ir ją pasirašę komiteto nariai: S. Jakeliūnas, R. Budbergytė, A. Kubilius ir M. Majauskas.

PIRMININKĖ. Dėkoju už komiteto ir už atskirosios nuomonės pateikimą. Ačiū.

Bendroji diskusija. Diskutuosime.

Gerbiami kolegos, noriu pasitarti. Yra užsiregistravę norintys išsakyti savo nuomonę diskusijos metu 10 Seimo narių. Ar galime skirti iki valandos laiko? (*Šurmulyš salėje*) Aš manau, suspės visi. Klausimas atsakingas, rimtas, ir mes tikrai turime suteikti tam laiko.

Iš eilės. N. Puteikis. Prašom. Pagal užsirašymo eilę.

N. PUTEIKIS (LVŽSF). Kolegos, raginu pritarti atskirajai Biudžeto ir finansų komiteto narių nuomonei dėl to argumento, kurį jūs išgirdote paskutiniuose gerbiamojo S. Jakeliūno sakiniuose. Jeigu būtų pritarta Vyriausybės siūlymui, valstybė kasmet į biudžetą nesurinktų daugiau negu milijardo eurų. Aš manau, kad keturių komiteto narių atskiroji nuomonė mums, Seimui, brėžia tikrąsias, gerąsias gaires. Jokia Europos valstybė nesuka tokiu keliu, kad mažintų pajamas į valstybės biudžetą.

Todėl aš raginu nepritarti Vyriausybės siūlymui, o pritarti keturių Biudžeto ir finansų komiteto narių atskirajai nuomonei. Vienintelė normali ir civilizuota išeitis – tai didinti pajamas į biudžetą. Jeigu mes norime gyventojams padėti gauti daugiau pajamų ar uždirbti, reikia įvesti progresyviuos tarifus visoms pajamoms. Kolegos, raginu nepritarti Vyriausybės nuomonei ir pritarti atskirajai Biudžeto ir finansų komiteto nuomonei.

PIRMININKĖ. Dėkoju. G. Skaistė. Prašom, kolege. Jums penkios minutės.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Laba diena, gerbiami kolegos. Iš principo dėl ko yra šita reforma ir nuo ko buvo pradėta? Buvo pradėta turbūt nuo tos minties, kad reikia bazinę pensiją iškelti į valstybės biudžetą ir ją finansuoti didesniu gyventojų pajamų mokesčio tarifu. Tačiau po mūsų svarstymų komitete išėjo, kad pritarta kitam pasiūlymui, kuomet sumažinta tik 1 %, tuo tarpu 1 % permestas „Sodrai“. Ir dabar išeina taip, kad tas bazinės pensijos iškėlimo į valstybės biudžetą finansavimas nėra visiškai padengiamas jokiais kitais finansiniais šaltiniais. Tuomet kyla klausimas, kuo bus finansuojama iškelta bazinė pensija dabartiniams pensininkams?

Kartu kyla klausimas, kam apskritai šita reforma buvo daroma? Buvo kalbama apie tai, kad bus sumažintas darbo apmokestinimas 2 %. Jis buvo sumažintas 2 %, bet kur nukreipti tie 2 %? Į papildomą kaupimą, į II pensijų pakopą. Realiai žmogus, gavęs 2 % didesnę atlyginimą, turės tuoj pat juos perverstį į privačius pensijų fondus ir iš principo jam niekas nesikeičia. Čia mes iškeliame tik teisinį klausimą, ar apskritai teisėta įtraukti automatiniu būdu į II pensijų pakopą, tuo tarpu kai anksčiau buvo pervedimai per „Sodrą“ ir viskas būdavo tiesiog legalu.

Kalbant apskritai apie šito įstatymo taikymą ir atskirąją nuomonę, kurią minėjo ir kiti Seimo nariai, NPD taikymo išplėtimas kelia klausimų dėl šitos koalicijos centro kairumo ir apskritai kairumo, nes NPD taikymo išplėtimas iki 2,5 vidutinio darbo užmokesčio iš principo reiškia, kad virš 2 tūkst. eurų uždirbančiam žmogui vis dar bus taikomas neapmokestinamas pajamų dydis, tarsi jam tie keli eurai galėtų iš principo ką nors reikšti.

Ir dabartinė nuostata, kad neapmokestinamas pajamų dydis turi išsiplėsti iki 2,5 vidutinio darbo užmokesčio, reiškia, kad tik 6 % visos darbo jėgos neapmokestinamas pajamų dydis nebus

taikomas. Iš principo mes tą nuolaidą taikome beveik visiems. Tuomet kyla klausimas, kas padengs biudžetą tą skylę, apie kurią kalbėjo ir atskirąją nuomonę pareiškę Seimo nariai?

Kai lankausi regionuose, man ištis darosi gėda už valstybę, kuomet susitinki su priešgaisrinės apsaugos tarnybos komanda, ir jų vidutinis darbo užmokestis, sveikų, jaunų vyrų, yra 420 eurų. Tuomet susitinki su muitinės pareigūnais, kurie pradeda tarnybą, iš jų valstybė reikalauja turėti aukštąjį išsilavinimą, tačiau tiems žmonėms vidutinis atlyginimas yra siūlomas 500 eurų. Tuo tarpu dar iki darbo vietos nurotuoja, turi nuvykti 200 kilometrų. Tuomet susitinki su socialiniais darbuotojais, kurių darbas yra ypač sunkus tiek fiziškai, tiek psichologiškai, kai reikia prižiūrėti senelius ar vaikus atiminėti iš tėvų, ir jų vidutinis užmokestis yra 450–500 eurų.

Asmeniškai man už tokią valstybę yra gėda. Aš manau, kad visus tuos pinigus, kuriuos mes dabar neva padaliname žmonėms, iš tikrųjų galėtume nukreipti ten, kur yra valstybės problemos. Dabartiniai atlyginimai viešajame sektoriuje yra žemiau kritikos ribos. Man atrodo, nepritarus šiam įstatymui, tiesiog reikėtų palikti neapmokestinamą pajamų dydį tokį, koks yra dabar, arba jį išplėsti iki pusantro vidutinio darbo užmokesčio. Ir tais pinigais tikrai būtų galima padengti bent jau dalį šių problemų.

Man atrodo, kad dabartiniai siūlymai, kurie yra nugulę šitame įstatymų projekte, iš principo suponuoja, kad šita mokesčių reforma yra tiesiog neatsakingai, populistiskai liberali. Visiškai čia jokios centro kairės nėra kvapo nėra.

PIRMINKĖ. Ačiū. Kviečiu diskutuoti K. Glavecką. Ruošiasi E. Gentvilas.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiama posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, iš tikrųjų ta mokesčių reforma nėra tokia liberali, kaip čia buvo minėta. Iš principo mes visi puikiai žinome, kad algas moka ne Seimas, ne Vyriausybė, o moka pagaminta ir parduota produkcija ir paslaugos. Kitaip sakant, Lietuvos ekonomika, jos išsivystymo lygis. Jeigu mūsų didesnė ekonomika – turime daugiau pajamų ir atitinkamai galime daugiau skirti pinigų apmokėti darbo jėgai.

Ko liberalai neišgelvė šitoje mokesčių korekcijoje (aš nepavadinčiau jos reforma)? Visų pirma, be minėtų, tai, kad NPD per trejus metus turėtų augti iki 2,5 ir jau 2021 metais tam reikėtų 700 mln. papildomų biudžeto pajamų, tai iš tikrųjų nėra labai apskaičiuota ir pagrįsta, nes tokiam užtikrinimui reikėtų bent apie 8–9 % ekonomikos augimo, o tai labai sunkiai tikėtina dabartiniam kontekste, kur yra ekonomika.

Antras dalykas, kurį, manau, mes iš tikrųjų praleidžiame ir pamiršome, tai, kad Lietuva yra Europos Sąjungoje. Europos Sąjungoje, kaip žinote, dabar yra labai daug problemų – ne tik politinių, bet ir ekonominių. Pavyzdžiui, burbulų kiekis per bankus euro zonoje, t. y. 40 % didesnė burbulų apimtis, negu buvo 2008 metais. Pasaulyje tas dydis yra 100 %.

Kitaip tariant, finansinis stabilumas, finansinės sistemos yra atsidūrusios sunkioje padėtyje. Negalima nežinoti to, kad dabartinė politinė krizė, kuri yra dėl pabėgėlių, atrodo, bus sprendžiama per specialaus solidarumo fondo sudarymą, norint padėti Graikijai, Italijai ir kitoms. To fondo dydis planuojamas apie 40–50 mlrd. eurų. Ir tie fondai turės būti suformuoti iš euro zonos valstybių lėšų. Jeigu pažiūrėtume proporciją, kiek į fondus reikėtų įnešti Lietuvai, susidarytų beveik 200 mln. eurų metinio įnašo. Taip pat yra valstybės išlaidos, ir natūralu, kad visi šitie dalykai, kaip ir visi kiti, turi būti suderinti su finansine perspektyva, 2021–2027 metais sumažinančia, kaip žinote, asignavimus Europos Sąjungai. Ir ta mokesstinė sistema, kurią mes dabar koreguojame ir sąlyginai didiname jos išlaidas, nelabai dera su finansinės perspektyvos mažėjimu. Juo labiau kad jeigu valstybė norės išlaikyti investicijų lygį, o žinant tai, kad naujojoje finansinės perspektyvoje europinė parama negalės viršyti 50 %, sudarys apie 50 %, o kita reikės finansuoti iš valstybės arba savivaldybių biudžetų, tai suprantama, kad visa ekonomika dar labiau trauksis.

Kitaip sakant, rizikos yra labai daug, ir, mano supratimu, mokesčių korekcijų, pensinės sistemos korekcijų planas, turėtų būti suderintas ne tik su trimete programa ir apimti 2021 metus, bet ir tolesne finansine perspektyva. Mes iš tikro darome viską tik šia diena, o kas bus rytoj, tai bandome užsimerkti arba laukti, ką duos mums Dievulis. Liberalai šiuo požiūriu mato tokius trūkumus dabartinės mokesčių sistemos ir galvoja, kad ji nepasitarnaus taip efektyviai, kaip mes norėtume, atpiginant darbo jėgą, darbo mokesčius ir pritraukiant investicijų kapitalą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kviečiu E. Gentvilą. Ruošiasi A. Sysas.

E. GENTVILAS (*LSF*). Sveiki, mieli kolegos. Reforma – didžiulė, plačiai apimanti, bet nežinau, ar giluminė. Daug įstatymų projektų keičiama, vienas iš jų keičiamas šitas – Gyventojų pajamų mokesčio įstatymas. Turime suprasti, kad kiekviena reforma daroma bent dešimčiai metų į priekį. Prisiminkime vadinamąją naktinę mokesčių reformą 2008 metų pabaigoje, pasaulinės krizės aki-vaizdoje.

Ši reforma skubi, mano manymu, daugelyje vietų nepamatuota, daugeliu atveju atrodo, kad svarbu daryti. Mes matome veiksmus, kai patys valdantieji nebepritaria savo Vyriausybės projek-tui, štai matome atskiras nuomones ir kitus balsavimus viename ar kitame komitete. Matome, kad nėra trišaliu formatu suderinimo – ir profsąjungos nepatenkintos, ir darbdaviai nepatenkin-ti. Matome, kad visiškai nekalbėta su opozicija ir net per įžanginę diskusiją, opozicijos prašymu, vieno balso persvara laimėjome, kad nekviestume Lietuvos banko vadovo, tai ir nutarta nekviesti, kam čia reikia kitokios nuomonės, galbūt geranoriškos. Mano manymu, reikėjo tą reformą nesku-binant daryti, įtraukiant ir, vadinčiau, guru iš opozicijos, tokius kaip I. Šimonytė, K. Glaveckas, A. Maldeikienė, kurie galėtų daug dalykų padėti suprasti ir galų gale užtikrinti ir opozicijos su-gebėjimą įsiklausyti, suprasti. Šiandien visų tų dalykų pritrūko.

Na ir ką mes matome šiuo projektu? Didėjantį progresyvumą, sakau didėjantį, nes jau da-bartinėje mokesčių sistemoje yra užfiksuotas progresyvumas per NPD. Čiagi atsiranda iš esmės realiai progresiniai mokesčiai: nuo 120 vidutinių darbo užmokesčių – jau 27 % pajamų mokes-tis, o žinant, kad nuo 2021 metų numatoma jau nuo 60 vidutinių darbo užmokesčių taikyti 27 % GPM, akivaizdu, kad net ir tokias vidutiniškas pajamas gaunantis Lietuvoje dirbantis žmogus, apie 4,5 tūkst., gal 5 tūkst. eurų, jau apmokestinamas daugiau. Tas papildomas apmokestinimas tikrai kelia nerimą. Pasižiūrėkime, vakar nuskambėjo, kad po D. Trampo įvestų muitų Europos Sąjunga pateikia atsakomuosius muitus, tarp jų „Harley-Davidson“ motociklų gamintojams. Va-kar „Harley-Davidson“ pareiškė, kad perkelia savo gamyklas į kitas šalis. D. Trampas, aišku, la-bai supyko, bet manau, kad tą prekybinį karą būtent jis pradėjo, kai žavimasi padidintais mokes-čiais ar įvežimo muitais. Būkime atsargūs, nedarykime tų klaidų, nes rinkos ekonomikų pasau-liuose labai gretai rinkos sureaguoja į tuos dalykus.

Mes, liberalai, siūlėme kaip kompromisą 21 % GPM, tačiau tai nelaikoma kompromisu. Aš skaitau spaudoje, kad pasiektas kompromisas tarp komiteto ir Vyriausybės. Jeigu jums pakanka rasti kompromisą tarp savų komitetų, kuriems patys vadovaujate, ir savos Vyriausybės, kurią pa-tys pasiūlėte, tai jūs ir supraskite – visuomenei transliuojate. Tai yra kompromisas tik tarp jūsų, valdančiųjų. Tai nėra socialinis susitarimas su visa visuomene. Jūs to ir nesiekiate. Jūs siekiate – svarbu priimti iki liepos 1 dienos, tiesa, nežiūrėdami, kad Prezidentei iš tiesų nebepalieka Kon-stitucijoje numatyto termino pasirašyti, kad tas įstatymas ar tie įstatymai įsigaliotų.

Svarbiausia, kad iš tos reformos ir iš šito projekto dingsta esminiai tikslai, ko siekiama. Vals-tybės konkurencingumas – vienas tikslas buvo formuluotas. Turbūt sutinkate, valstybės konku-rencingumo čia tikrai nepadidinome. Buvo sakoma, bent jau Baltijos šalyse būsime su konkuren-cingiausiais mokesčiais, ai, dabar jau, sako, nebesvarbu.

Talentų pritraukimas, aukštos kvalifikacijos darbo vietų ir įmonių pritraukimas. Natūralu, progresiniu apmokestinimu to tikrai nepadarysime. Ir skurdo mažinimas – kaip tikslas. Čia yra dvi galimybės: arba užtikrinti mažas pajamas gaunančių asmenų pajamų augimą dirbant, arba apmokestinti tuos, kurie uždirba daugiau, ir tada teisingai perskirstyti. Atleiskite, man šitas skur-do mažinimo modelis netinka. Gal dėl to, kad aš esu liberalas. Net ne dėl to, kad aš esu opozicijo-je, bet dėl to, kad esu liberalas. Mano manymu, valstybės ir visuomenės lūkesčiai čia nėra patei-sinti, dėl to aš negaliu balsuoti už šią projektą.

PIRMININKĖ. Ačiū už jūsų nuomonę. Kviečiu A. Sysą. Ruošiasi S. Jakeliūnas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Gerbiama pirmininke, gerbiami kolegos, pirmiausia turbūt norėčiau kreip-tis į valdančiuosius. Kur dingo drąsa? Vienas drąsiausias Seimo narys važinėja su drąsiausiu ty-rimu, o kur drąsi mokesčių reforma? Kur jinai? Apskritai kalbame apie drąsius sprendimus, bet šiuo atveju jau kolegos sakė, kad tai yra nesusikalbėjimas, skubėjimas.

Trišalėje taryboje su socialiniais partneriais mokesčių ir pensijų reforma pristatyta per 15 minučių. Tai galime laikyti rekordine diskusija šita tema, kuri palies visus dirbančiuosius, visus, gaunančius tam tikras išmokas, nes viskas suvedama į tai. Vien diskusijos Seime, kuri buvo padaryta, neužtenka, bet norėčiau priminti gerbiamo Ž. Mauricio alegoriją, pasakytą apie laimingas avis. Bet jis turbūt turėjo omenyje ir kitokias avis. Apskritai avis. Ar šita mokesčių reforma laimingų avių padarys daugiau? Ką jis pastebėjo?

Pasigedome horizontalios ir vertikalios mokesčių reformos derinimo. Nėra jo. Nėra! Reikia tai pripažinti. Ar po tokios mokesčių reformos mes galėsime labiau finansuoti viešąsias gėrybes? Ne. Ar mes labiau galėsime sumažinti nelygybę? Ne – atsakau. Turbūt visi, mokantys šiek tiek skaičiuoti, tą pasakys. Atvirkščiai – nelygybė padidės, nes gyventojų pajamų mokesčio padidinimas įvedant „Sodros“ lubas netgi iki 27, pasiektas fantastinis kompromisas, nekompensuoja mokesčių praradimų.

Išvada labai paprasta – tai tiesiogiai didina nelygybę, nes tie pinigai, kurie lieka, lieka pas turtingus. Skaičiuojame nelygybę, lyginame vargingiausius gyvenančius ir turtingiausius gyvenančius. Po tokios reformos nelygybė tikrai didės. Kai prisimenu dabartinės Vyriausybės programą, nes teko prie jos šiek tiek dirbti, ten to nėra. Atvirkščiai, ten kalbama apie nelygybės mažinimą. Tai dar vienas kartas, kai prieš rinkimus rinkėjams šnekama viena, ir vėl dauguma išduria rinkėjus.

Nesimokote iš svetimų klaidų, lipate ant to paties grėblio. Manau, rezultatų ilgai laukti nereikės. Žmonės tai prisimins, nes blogiausia, kai šnekate viena ir padarote kita. Tai galiu pasakyti iš savo tam tikros patirties, ką darė ir mūsų partija, kai prieš rinkimus šnekėdavo viena, o darydavo kita.

Iš vienos pusės, vidutinės pajamos Lietuvoje priartėjo prie Europos Sąjungos vidurkio. Mums netgi ruošiasi mažinti Europos išmokas dėl to, kad vidurkis, o ne lygybė didėja. Akivaizdu – netinkama mokesčių sistema. Reikia rinkti daugiau mokesčių, ir ne iš vargšų, ką dažniausiai daro liberalios vyriausybės, o iš tų, kas pajėgia. O kad tokių yra, reikėjo įdėmiai klausyti, ką čia sakė ekonomistai. R. Lazutka labai aiškiai parodė galimybes, kokias pajamas turi kai kurie Lietuvos piliečiai dėl tokios mokesčių sistemos.

Kas trukdo padaryti tokį žingsnį, kad nelygybė Lietuvoje sumažėtų? Aš tikrai nesidžiaugiu ir man šiek tiek gėda, kad mes pagal nelygybę tik antroje vietoje nuo galo, mus lenkia Bulgarija. Bet jeigu perskaičiuotume Bulgarijos ir mūsų pajėgumus, tai mes užtikrintai pirmoje vietoje, nes apimtyš šiek tiek skirtingos.

Manau, čia turėtų būti vienas iš svarbiausių dalykų, ką mes turėtume daryti, kad mes iš šitos sistemos ir iš šitų paskutinių vietų išeitume ir piliečių gyvenimas pagerėtų, nes jeigu žiūrime pagal perskirstymą, mes nuo savo artimiausių kaimynų atsiliekame 7 %. Mes galėtume išspręsti beveik visas problemas – ir atlyginimų, ir *švietimiečių*, ir medikų, ir valstybės tarnautojų, ir biudžetininkų, bet politinės drąsos nėra, o lobistai padaro savo. Tikrai siūlau nebalsuoti už tokį įstatymą. Ačiū.

PIRMININKĖ. S. Jakeliūnas. Ruošiasi A. Butkevičius.

S. JAKELIŪNAS (*LVŽSF*). Daug diskusijų, daug aistrų, daug interpretacijų. Pabandysiu priminti keliais sakiniiais šios mokestinės ir pensijų reformos išlygas ir jos tikslus. Buvo iš esmės du dalykai, kurie buvo rinkimų programoje ir vienaip ar kitaip atsidūrė Vyriausybės programoje, tai yra socialinio draudimo įmokų sujungimas ir tam tikrų to socialinio draudimo komponentų perkėlimas į valstybės biudžetą. Tai yra realizuojama šiais pasiūlytais projektais. Ir kitas esminis komponentas, susijęs ir su mokesčių, ir su pensijų sistema, yra II pakopos pertvarka, sustiprinant ją, paverčiant pensijų sistema ir atskiriant nuo „Sodros“. Tai su tam tikromis išlygomis taip pat yra realizuojama.

Pakeliui Vyriausybė pasiūlė du esminius papildomus komponentus. Vienas – kovos su šešėliu priemonės, tikiuosi, bus efektyvios priemonės. Ir šiai daliai be jokių ypatingų diskusijų ir be aistrų tiek Biudžeto ir finansų komitete, tiek čia, Seime, po svarstymo buvo pritarta.

Ir dar vienas komponentas, susijęs su mokestinės naštos mažinimu. Pačiose ištakose tos reformos buvo toks siūlymas: jeigu mes po visų sprendimų galime apmokestinti didesniais tarifais

kitas asmens pajamas, ar tai būtų dividendų pajamos, ar kokios nors kitos, kiek mes lėšų galime surinkti, tiek galime jų panaudoti mažinti su darbo santykiais susijusias pajamas. Tačiau Vyriausybė pasiūlė kur kas agresyvesnį mokesčių mažinimo planą, idėją, susidedančią iš trijų komponentų. Vienas jų yra 2 % mažinti bendrai apmokestinimą visiems, kitas komponentas – nepamokestinamasis pajamų dydis, jo kėlimas ir ypač jo taikymo plėtra iki 2,5 vidutinio atlyginimo. Ir trečias komponentas, taikytinas tikrai pasiturintiems, arba didelės pajamas gaunantiems žmonėms, yra „Sodros“ lubų įvedimas, to įvedimo sąskaitą iš dalies kompensuojant progresiniu gyventojų mokesčiu tarifu.

Šitie visi skaičiai, visi dydžiai ir visi sprendimai buvo intensyviai diskutuojami ir kol kas diskusijos tebevyksta. Konkrečiai dėl neapmokestinamojo pajamų dydžio, ypač jo taikymo plėtos 2020 ir 2021 metais, tikrai yra mano nepritartimas, tai nuomonei pritaria ir keli Biudžeto ir finansų komiteto nariai, yra užregistruota ir atskiroji nuomonė. Kodėl tai sakau? Todėl, kad remiuosi galbūt šiek tiek kitu kontekstu, Biudžeto ir finansų komitete vykdomas tyrimas dėl lokalių ir regioninių krizės veiksnių, prisidėjusių prie krizės čia, Lietuvoje. Matydami ir vertindami tai, kas vyko 2006–2008 metais, gyventojų pajamų mokesčio tarifo mažėjimą, išipareigojimų didinimą, pensijų kėlimą ir panašiai, ir kaip tai paveikė paskui viešuosius finansus, na, negalime užmiršti to. Kai kurie tie siūlymai vienaip ar kitaip, vienu ar kitu mastu primena tuos sprendimus, kurie tada buvo padaryti.

Mes neturime aiškių vertinimų, kaip atrodys mūsų ekonomika ir biudžetas 2020–2021 metais, todėl rudenį, įvertinę tuos būsimeuosius rodiklius, galbūt galėsime priimti sprendimus, bent jau tokia mano nuostata buvo siūlyti neapmokestinamojo pajamų dydžio taikymą 2020–2021 metams. Aš ne prieš mokesstinės naštos mažinimą, bet, viena vertus, tai turi būti atsakingai daroma, kita vertus, turi būti kompensavimo finansavimo šaltiniai. Jie yra pasiūlyti, šiek tiek siūlė ir Vyriausybė, ir Seimo nariai, jie yra nepakankami ir dėl jų taip pat bus diskutuojama. Dar vienas veiksnys, apie ką šiek tiek buvo užsiminta, Europos Sąjungos parama. Jos mažėjimas, didesnis ar mažesnis, nekels didelių problemų, bet kofinansavimo reikalavimai arba tai, kas dabar pasiūlyta iš Europos Komisijos, gana drastiškai keistų tą situaciją, kuri yra dabar, ir gali būti, kad nemaža dalis projektų negalės net pradėti būti įgyvendinti. Ir tada pajamos į biudžetus gali smarkiai sumažėti, o jeigu reikės kofinansuoti kai kuriuos projektus, tai pareikalaus žymiai daugiau lėšų iš biudžeto. Šitie veiksniai, aš manau, lemia tą atskirąją nuomonę ir mano poziciją šitos mokesstinės reformos atžvilgiu. Tikiuosi, kad dar toliau diskutuodami rasime sprendimus ir galbūt priimant bus atsižvelgta į tai, kas čia paminėta. Dėkui.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kviečiu A. Butkevičių. Ruošiasi R. J. Dagys.

A. BUTKEVIČIUS (*LSDDF*). Gerbiama posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, kiek aš atsiimu nuo 1996 metų, tikriausiai pirmą kartą yra tokia situacija, kada mes svarstome mokesčių reformą ir Seimo nariai tiesiog nori pristabdyti tam tikrus, kaip sakyti, ambicingus gal Vyriausybės norus keisti fiskalinę politiką, gal kai kada įgyvendinti finansiškai nepamatuotus norus ir priimti, manau, šiuo metu sprendimus, kurie tikrai, aš manau, prasilenkia su paprasta ekonomine, finansine logika. Norėčiau pasakyti, kodėl aš darau tokią išvadą, kodėl kažkada pasisakiau, kad reikėtų šitą mokesčių sistemą svarstyti rudenį.

Mielieji, jeigu kalbame apie viešuosius finansus, tai mes turime matyti mažiausiai trejų ateinančių metų valstybės ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių prognozę, kurioje būtų aiškiai pasakyta, ar jau mes nuo 2019 metų didiname fiskalinį deficitą, nesilaikome tam tikrų išipareigojimų, kurie numatyti finansinės drausmės įstatymuose, nes man niekas negali šiandien pateikti atsakymo, jeigu bus pritarta vadinamajam patobulintam variantui. Aš matau, kad vien 2019 metais GPM savivaldybėms sumažės apie 320 mln. eurų. Tai aš noriu paklausti, ar bus papildomos lėšos kaip dotacija skiriama savivaldybėms iš kitų mokesčių straipsnių, PVM, pelno mokesčio, nes vien iš savivaldybių donorų tų lėšų, kurios yra sukaupiamos valstybės biudžete ir kurios yra paskirstomos, nebepakaks ateinančiais metais. Mielieji, aš neturiu atsakymo.

Taip pat reikia vertinti, kad devynių mėnesių valstybės biudžeto surenkamų pajamų tikriausiai pirmą kartą po aštuonerių ar penkerių metų, matau, Stasys rodo po penkerių metų, buvo nesurinkta, nors vakar matėme Lietuvos banko ataskaitą, kad darbo užmokestis Lietuvoje augo 10 %.

Pats didžiausias augimas per 10 metų. Kitas signalas, nesurenkamas pelno mokestis, kuris būdavo surenkamas ir viršijamas apie 120 %, iki 130 %. Vėl kyla klausimas, ar į holdingo kompanijas nėra dividendai išvežami iš Lietuvos ir ten apskaitomi ir gaunami.

Mielieji, aš tikrai noriu pasakyti, kad negalima daryti mokestinės reformos, nepateikiant išsamios analizės, nepateikiant kelių modelių, kaip atsilieps ekonomikos augimui ir pajamų surinkimui po dvejų, trejų metų. Man atrodo, kitą sykį, kad esame kažkokie mažamoksčiai. Tiesiog pažeidžiame principus, kurių laikydavomės, ir diskutuodavome su frakcijų nariais, nesvarbu, opozicija ar pozicija, pateikdavome išsamias analizes su tam tikromis prognozėmis, jeigu GPM tarifas bus sumažintas, kiek mes gausime papildomai pajamų iš ekonomikos augimo.

Mielieji, 200 mln. eurų yra planuojama iš šešėlinės ekonomikos. Netikiu. Netikiu dėl to, kad, atsimenu, tikriausiai 2015 metais buvo rekordiniai metai Lietuvoje, kada buvo surinkta iš šešėlinės ekonomikos tikriausiai apie 140 mln. eurų. Tada buvo patys didžiausi pasiekimai.

Vis dėlto aš siūlyčiau pritarti Biudžeto ir finansų komiteto alternatyvai, parengtai Seimo narių, arba tiesiog būtų idealiausias atvejis, kad ta reforma būtų užbaigta svarstyti ir jai būtų pritaroma rudenį, kai mes matysime visas finansines prognozes ateinantiems dviem, trejiems metams. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu R. J. Dagį. Ruošiasi R. Budbergytė.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aišku, matant, kas dedasi dabar salėje, vargu ar mes vienas kito klausome ir ar ta diskusija, kaip pirmininkė sakė, bus rimta. Bet kai kuriuos dalykus aš vis tiek turėčiau pasakyti, nes tai turbūt liks tolesniems vertinimams.

Apie kokią mes dabar reformą kalbame? Faktiškai netektis biudžeto į „Sodrą“ yra beveik 2 mlrd. eurų, t. y. 7 mlrd. litų seniau. Tai yra faktiškai tiek pat, kiek jūsų kritikuojama naktinė reforma, bet tuo metu buvo daroma krizės sąlygomis. O dabar kokiomis sąlygomis darome? Kas yra mums pasiūlyta?

Galiu pasakyti, kad socialinės atskirties mažinimo lūkesčiai tikrai neišsipildys, nes iš tos dalies, kur turėjome pasiimti, mes nepasiimame. Iš didelių pajamų ir turto liks panašus pusantro ar kiek ten procento perskirstymas, taip ir liks, palyginti su Europos Sąjunga, kelis kartus mažesnis. Tai buvo rezervas, iš kurio buvo galima finansuoti socialines, švietimo ir mokslo programas.

Mes šios dalies nepatvarkėme, o pradėjome nuo ko? Pradėjome nuo „Sodros“. Iš „Sodros“ atėmėme 2 %, dabar mėginame perskirstyti, bet tas perskirstymas nieko neduoda, nes tokiu būdu atidarome skylę valstybės biudžete, kur reikės perfinansuoti bazinę pensiją. Kieno sąskaita, kokių sričių sąskaita? Du trečdaliai biudžeto yra socialinis, švietimo ir sveikatos biudžetas. Neabejotinai šitų sąskaita, neabejotinai! Nėra iš ko kito paimti. Ponas S. Jakeliūnas sakė, kad dar kofinansavimo problemos atsiranda Europos Sąjungos. Iš ko paimsime? Tik iš čia. Kito kelio nėra.

Kalbame apie mokestinės naštos sumažinimą. Kam? Patys pamėginkime skaičiuoti, iki keturių visi mokame. 2 % sumažiname „Sodrą“, sujungdami visus mokesčius, minus 2, ir įteisinome prievartinį būdą paimti 4 % iš to, kas lieka nuo mūsų apmokestinus, tai yra mūsų pinigų prievartiniu būdu į kaupiamąją pensinę sistemą. Tai kiek bus minus 2 plius 4? Plius 2. Vadinasi, šioje sistemoje mes padidiname našta, kurią mokame kiekvienas iš mūsų, o turto, kaip minėjau, ir kitų dalykų mes faktiškai beveik nieko nekompensuojame arba tas kompensavimas yra perdėm simbolinis.

Tai kieno sąskaita darome reformą? Apie kokius čia mes talentų pritraukimus kalbame? Talentai dabar dirba už 500 eurų. Taip, toks mokestinės naštos mažinimas, kaip šitas... Yra kaip tik užkraunama jiems našta, nes jų tai yra pajamos. Čia nekalbama apie didžiulius pinigus. Mūsų mokslininkų, talentų – 500–600 eurų atlyginimas. Jie kaip tik ir papuola į visus tuos dalykus. Tai ką mes čia darome?

Kaip minėjau, pabaigai pasakysiu, tas netekimas, kuris yra biudžete, su mistiniais visokiais pajamų įtraukimais, papildymais iš administravimo, už ką anksčiau labai kritikavome graikus, yra neuždirbtų pinigų svajonės, kad mes tą padarysime. Iš esmės siūloma nukarpyti pagrindines finansavimo sritis, pagrindines, ir pamatysite, kaip biudžete tas atsilieps. Visas programas, jautriausias programas, nes mes iš kitų trečdaliai, kurios liks, tikrai nieko nekarpsime, karpsime tik socialines, švietimo ir sveikatos programas beveik tokia pat suma, nesant krizei, kaip buvo padaryta krizės metu. Štai jūsų biudžetas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu R. Budbergytę. Ruošiasi M. Majauskas.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, Vyriausybė, užuot sprendusi, kaip subalansuoti valdžios sektoriaus pajamas, labai skubiai, galvotrūkčiais stumia Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo pataisas, kurios, atvirkščiai, tiesiog tikrai mažina mūsų galimybes didinti perskirstymą per valstybės biudžetą.

Dar daugiau pasakysiu. Sprendžia artėjančių rinkimų problemas didindama sau palankių rinkėjų palankumą. O juk apie tai, kad netrukus gali išaušti juodasis scenarijus, kuris kartojasi cikliškai kas dešimt metų, jau prakalbo viešai ir mūsų ekspertai, kurie sako, kad šiuo metu kaip tik reikėtų kaupti perteklių, kad galėtume finansuoti tą netektį, kuri susidaro dėl nevaldomos emigracijos Lietuvoje, kai iš mūsų Lietuvos išvažiuoja darbingo amžiaus žmonės – ne tik gydytojai, ne tik slaugytojai, bet išvažiuoja tikrai darbingo amžiaus žmonės, kurie gali prisidėti prie to mūsų konkurencingumo didinimo ir ekonomikos bei BVP kūrimo.

Mes iš tiesų turime šiandien situaciją, kai yra pateikti siūlymai padidinti neapmokestinamąjį pajamų dydį ir jį padidinti taip ženkliai, kad per trejus ateinančius metus, jeigu jis būtų padidinamas iki 2,5 vidutinio darbo užmokesčio, biudžetas netektų 1,6 mlrd. eurų. Tai yra didžiulė skylė biudžete, kurios Vyriausybė jokiais kitomis pajamomis niekaip nesiūlo padengti, išskyrus gražiais pažadais, kad bus kovojama su šešėline ekonomika ir bus iš to šešėlio ištraukiamos nemenkos pajamų sumos. Bet tos nemenkos pajamų sumos yra tie patys 200 mln. eurų kiekvienais metais, kai tuo tarpu iš tiesų didės, kaip teisingai pasakė Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas, kofinansavimo poreikis Europos Sąjungos lėšoms, jei norėsime jas panaudoti kitame laikotarpyje, iki 3,5 mlrd. eurų.

Taigi lieka klausimas, iš ko mes finansuosime tą bazinę pensiją, kuria šiandien taip džiaugiamės, kad perkėlėme iš „Sodros“ biudžeto į valstybės biudžetą? Iš ko mes didinsime algas, iš ko iš tiesų tiesime kelius, žvyrkelius mūsų regionuose ir toliau mažinsime tą regioninę atskirtį ir pajamų nelygybę? Juk Vyriausybė taip ir nesiryžo pasiūlyti rimtų progresinių mokesčių, kad labiau apmokestintų dideles ir labai dideles pajamas uždirbančius žmones. Mes metai iš metų neįgyvendiname Europos Sąjungos Tarybos rekomendacijų padidinti tokį apmokestinimą ir ypač padidinti kapitalo pajamų apmokestinimą.

Socialdemokratai negali pritarti tokiems siūlymams, daugumai tokių siūlymų, nes iš tiesų matome, kad tai yra tikrai menki bandymai pertvarkyti gyventojų pajamų mokestį nesprenžiant ir toliau paliekant egzistuoti tam tikras išimtis, lengvatas, kurios labai prisideda prie pajamų nelygybės mažinimo. Mes galvojame, kad galėtume pritarti tikrai tokiu atveju, jeigu būtų įvestos „Sodros“ lubos dėl naujo tarifo – sumą, viršijančią 120 vidutinių darbo užmokesčių, apmokestinti 30 %.

PIRMININKĖ. Dėkoju pranešėjai. Kviečiu paskutinį pranešėją, kalbėtoją diskusijoje – M. Majauską. Ir mes ištis būsime puikiai tilpę į mūsų sutartą diskusijų laiką iki valandos. Septynios minutės. Jūs kalbate frakcijos vardu.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, pirmininke. Norėčiau pradėti nuo to, kuo baigiau šį rytą kalbėdamas apie tai, jog skubų darbą velnias renka. Mes iš tiesų skubėjome ir stengėmės, ir Ministras Pirmininkas sakė, kad turime pakankamai laiko, matyt, ir politinės valios, priimti sprendimus. Valios lyg ir atsirado daugiau, bet laiko reikšmingai sumažėjo ir sumažėjo iki tiek, kad, panašu, pažeisime Mokesčių administravimo įstatymą arba pastatysime Lietuvos Respublikos Prezidentę į nekonstitucinę padėtį, nes Konstitucijos 71 straipsnis labai aiškiai sako, jog Prezidentas Seimo priimtą įstatymą ne vėliau kaip per dešimt dienų po įteikimo arba pasirašo ir oficialiai paskelbia, arba motyvuotai grąžina Seimui pakartotinai svarstyti. Šiandien mes turime numatę ketvirtadienį, penktadienį priimti mokestinius įstatymus. Dabar arba mes pastatysime Prezidentę į labai keistą padėtį, kuomet, nežinau, ar vykdoma į Vadovų Tarybą, ar oro uoste ant lėktuvo pakėlimo trapo turės su tušinuku laukti ir pasirašyti įstatymus, ir juos skelbti, arba šiuos įstatymus turės pasirašyti jau kitą savaitę, kas reiškia, kad pažeis Mokesčių administravimo įstatymą.

Taigi tokia situacija tikrai yra skubota ir, kaip ir minėjau, skubų darbą velnias renka, neabejoju, kad bus padaryta nemažai klaidų. Todėl vis dėlto kviečiu rimtai susimąstyti ir pagalvoti, ar verta skubėti, kai iš tikrųjų tai liečia visus Lietuvos gyventojus ir klausimai yra neišdiskutuoti.

Tuo metu profesinės sąjungos sako: neskubėkime, atidėkime; pedagogai sako: neskubėkime, atidėkime; rinkos dalyviai, pensijų kaupimo fondų dalyviai sako: neskubėkime ir atidėkime šių klausimų svarstymą.

Vis dėlto klausimai keliauja į priekį ir, man atrodo, jeigu jie bus priimti, mes turime juos vertinti trim svarbiais aspektais. Pirma, kaip keisis gyventojų pajamos į rankas; antra, kaip keisis gyventojų ateities pensija; ir, trečia, kaip atrodys mūsų valstybės biudžetas, iš kurio finansuojamos viešosios paslaugos. Kaip ne kartą buvo kalbėta, reforma didelė, bet žmonių, kurie uždirba 400 eurų, atlyginimas į rankas padidės 2 eurai. Tų žmonių, kurie uždirba 700 eurų, atlyginimas per mėnesį padidės 16 eurų. Aš suprantu, kad kiekvienas euras yra pinigai ir kiekvienas euras yra svarbu, bet už tuos eurus, ką tie žmonės galės nusipirkti, jeigu mes valstybės biudžete atveriamė skylę, kuri yra valstybės biudžetuose 1 mlrd. 600 mln., bendrai kartu su „Sodros“ skylė – 1 mlrd. 900 mln. Gerbiamieji, tai yra valstybės griovimas, nes už tuos pinigus, kuriuos žmonės gaus, nenusipirks papildomų sveikatos paslaugų, nenusipirks socialinių paslaugų, nenusipirks korepetitoriaus, švietimo ir dar visų kitų paslaugų.

O kas vyks su viešuoju sektoriumi? Medikai ir toliau emigruos, pedagogai bus ir toliau nepatenkinti, biudžetiniai darbuotojai ir toliau skūsįs mažais atlyginimais. Taigi šita reforma iš esmės nesprendžia pamatinių valstybės problemų, nesprendžia viešojo sektoriaus problemų, nesprendžia medikų atlyginimų klausimo, nesprendžia pedagogų atlyginimų klausimo, nesprendžia biudžetininkų atlyginimų klausimo. Aš žinau, kad dar čia mes svarstome, bet labai greitai jau svarstysime ir etatinio apmokėjimo klausimus, Švietimo ir mokslo komiteto pirmininkas stovės tribūnoje ir sakys, kad pinigų padidinti mokytojams atlyginimus nėra. Bet šiandien ir čia, jūsų pateiktose lentelėse, matome, jog jų yra. Yra 1 mlrd. 900 mln. ir mes tikrai grįšime prie šių pinigų kiekvieną kartą, kai jūs sakysite, kad pinigų mokytojams nėra, medikams nėra, biudžetininkams nėra.

Taigi aš manau, kad ši reforma nieko nelemia. Jinai palieka didžiulę skylę valstybės biudžete, jinai nepasirūpina ateities pensijomis, nes pensininkai, kurie remsis ateityje valstybės pensija, valstybės finansuojama pensija, gali tikėtis tik 180 eurų per mėnesį. Kaip už tokią pensiją pragyventi, jūs pasakykite man? Taigi, pakartosiu – skylė paliekama. Atlyginimai nedidėja taip, kad jie galėtų išspręsti problemas, viešosios paslaugos ir toliau bus nefinansuojamos, ir pamatinės valstybės problemos yra nesprendžiamos. Todėl kviečiu neskubėti ir rimtai išdiskutuoti įstatymus prieš juos priimant. Ačiū.

PRIMININKĖ. Dėkoju, kolegos. Baigėme diskusiją. Aš norėčiau prašyti Seimo, kad leistų... Per skubėjimą nepaprašiau Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pateikti išvados. Tai prašau T. Tomiliną pateikti išvadą, ją jūs turėtote pateikti po pagrindinio komiteto išvados. Bet garbusis Seimas dėl to tikriausiai nesibars. Prašau.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, leiskite jums pateikti papildomo Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto išvadą dėl Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo straipsnių pakeitimo, dėl vadinamosios mokesčių reformos. Pasiūlymas, kad Socialinių reikalų ir darbo komitetas apsvarstytų projektą, nebuvo atsitiktinis, nes iš tikrųjų mes turime matyti ir socialinę dimensiją mokesčių reformos. Siūlyčiau, kad taip būtų visada.

Komitetas posėdžiavo birželio 13 dieną ir pritarė įstatymo projektui. Už balsavo 7, prieš nebuvo, susilaikė 5 komiteto nariai. Apskritai kalbant apie Seimo narių pasiūlymus, kam buvo pritarta, kam ne, aš galėčiau tik bendrais bruožais perteikti komiteto...

PRIMININKĖ. Galutinė išvada.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Išvada yra pritarti. Tuo metu, kai komitetas posėdžiavo, buvo pritarta „Sodros“ lubų išbraukimui. Bet mes priėmėme kitą sprendimą, ketvirtadienį svarstydami Socialinio draudimo įstatymą. Taip pat Socialinių reikalų ir darbo komitete buvo pritarta konservatyviam S. Jakeliūno ir kolegų pasiūlytam variantui, konservatyviam NPD plėtros variantui, tai reiškia, kad neįsipareigojama 2020 ir 2021 metais jį didinti. Taip pat verta paminėti, kad komitetas buvo iš esmės pritaręs pasiūlymams dėl visų kitų pajamų, ne iš darbo užmokesčio, progresyvesniam apmokestinimui. Žinoma, ieškoti galutinių sprendimų galima visiems kartu. Bet tokį sprendimą komitetas priėmė.

PIRMININKĖ. Ačiū.

T. TOMILINAS (*LVŽSF*). Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkojame komiteto pranešėjui. Kviečiu pagrindinio komiteto pirmininką S. Jakeliūną, aptarsime pateiktus jūsų, gerbiamieji kolegos, pasiūlymus. Jūs monitoriuose matote suvestinį įstatymo projektą. Remdamiesi 118 straipsnio 7 dalimi, mes juos sudėliojoje (ir komitetas taip pasiūlė) pagal tarifų didėjimo eilę. Visus pasiūlymus jūs matote. Gerbiamasis pirmininke, prašome.

Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra gauta.

Dėl 2 straipsnio yra gautas Seimo narių S. Jakeliūno, V. Ažuolo, T. Tomilino, V. Ačienės, P. Gražulio pasiūlymas.

S. JAKELIŪNAS (*LVŽSF*). Šį pasiūlymą aš atsiimu, kadangi po svarstymo Seime pritarta vadinamosioms „Sodros“ įmokų luboms. Šitas pasiūlymas buvo su tuo susijęs, po to jis buvo modifikuotas, todėl šito pasiūlymo siūlau nesvarstyti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Atsiima visi kolegos, kurie pasirašė šitą pasiūlymą. Dėkoju.

Kitas pasiūlymas – S. Jakeliūno taip pat papildyti projekto 2 straipsnį.

S. JAKELIŪNAS (*LVŽSF*). Šitas pasiūlymas buvo susijęs su kitų pajamų apmokestinimu to paties gyventojų pajamų mokesčio tarifu. Aš modifikavau šitą pasiūlymą ir jį taip pat atsiimu. Siūlau jo nevarstyti.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Seimo nariai S. Gentvilas, J. Varkalys, E. Gentvilas, V. Alekna, G. Vaičekauskas, J. Baublys ir R. Juška pateikė pasiūlymą. Kuris iš kolegų? J. Varkalys. Prašom. Minutėlę, tuoj įjungsime mikrofoną. Prašom kalbėti. Prašom.

J. VARKALYS (*LSF*). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Jeigu tai yra pasiūlymas dėl pensijų...

PIRMININKĖ. Čia yra dėl 21 % gyventojų pajamų mokesčio.

J. VARKALYS (*LSF*). Pasiūlymas yra sujungti abu mokesčius – (...) ir 1,86, pasiūlymas sujungti.

PIRMININKĖ. Komiteto nuomonė.

S. JAKELIŪNAS (*LVŽSF*). Nežinau, ar teisingai išdėstyta pasiūlymo esmė, bet nesiginčiju su pasiūlymo autoriais. Šiaip ar taip, šitam siūlymui komitetas nepritarė. O argumentai tokie: vėliau svarstydamas komitetas pritarė Seimo narių R. Karbauskio, G. Kirkilo, V. Sinkevičiaus ir S. Skvernelio birželio 19 dieną registruotam pasiūlymui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Prieš pasiūlymą – A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, liberalai siūlė apskritai darbdaviui nemokėti jokių įmokų: ir draudimo nuo nelaimingų atsitikimų, ir į Garantinį fondą. Aišku, tam negalime pritarti. Apskritai mes ir taip darome revoliuciją, kai visą įmoką mokės darbuotojas. Nežinau tokių šalių, kuriose taip yra. Yra skaidomos tos išmokos, todėl aš siūlau nepritarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Balsuojame dėl Seimo narių...

Atsiprašau, E. Gentvilas – nuomonė už.

E. GENTVILAS (*LSF*). Ačiū. Gal per vėlai truputį užsirašiau. Kai aš kalbu apie tai, kad valdantieji teigia, kad pasiekė komitetų ir Vyriausybės kompromisą, na, gerai, galima sutikti. Mano manymu, tai yra per mažas kompromisas, kai valdantieji savo viduje susitaria. Štai mes siūlome kitą kompromisą: 21 %, kuris, mano manymu, yra valdančiųjų ir opozicijos, ir iš esmės planuojamų įstatymų normų, ir rinkos dalyvių kompromisas, nes yra didelis nepasitenkinimas dėl progresyvumo, kuris yra numatytas. Todėl mes ir siūlome apmokestinti gyventojų darbinės pajamas 21 % tarifu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, nuomonės išsiskyrė, prašome balsuoti dėl S. Gentvilo, J. Varkalio, E. Gentvilo, V. Alekno, G. Vaičekausko, J. Baublio ir R. Juškos pateikto pasiūlymo. Komitetas šiam pasiūlymui nepritarė.

Balsavo 89 Seimo nariai: už – 17, prieš – 45, susilaikė 27. Pasiūlymui nepritarta.

Kitas pasiūlymas – papildyti 6 straipsnio 1¹ dalį. Teikia A. Palionis, G. Kirkilas, V. Ažuolas. A. Palionis.

A. PALIONIS (*LSDDF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Kadangi buvo pritarta kitam pasiūlymui, tai mes atsiimame šį. Noriu pasakyti, kad ir kitą, kuris mano asmeniškai užregistruotas, lygiai taip pat atsiimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami Seimo nariai, pasiūlymą, kurį ką tik pagarsinau, iniciatoriai atsiima, todėl jo nesvarstome. Taip pat atsiimamas pasiūlymas, kurį teikia A. Palionis – papildyti 6 straipsnio 1 dalį.

Kitas pasiūlymas – Seimo nario R. Karbauskio – papildyti įstatymo projekto 2 straipsnio 6 dalį 1 dalimi. R. Karbauskis taip pat atsiima pasiūlymą, svarstyti nereikia.

Seimo nariai A. Sysas, R. Budbergytė siūlė pakeisti įstatymo projekto 2 straipsnio, 6 straipsnio pakeitimo 1 dalį.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, ko gero, tai yra esminis dalykas. Mes visi, kurie dalyvavome diskusijoje, kalbėjome apie tai, kad gali iškilti problema dėl bazinio pensijų finansavimo, nes nenumatyta jokių papildomų šaltinių. Juo labiau kad kaip tik kai kam mažinami mokesčiai. Mūsų siūlymas ir lieka, kad gyventojų pajamų mokestis, perdavus dalį mokėti darbuotojui, liktų 21, o svarbiausia yra progresija – ne 25 %, kaip buvo užregistruota pirminiame variante, o 30 %, kad bent pirmais metais atsirastų praradimo pinigų, kuriuos praranda „Sodra“, ir surinkimo ir tų pinigų, kurie patenka į biudžetą, balansas. Apskritai mes turėtume eiti visiškai kitu keliu, ką aš sakiau savo kalboje. Reikia mokesčius rinkti, mokesčius didinti pirmiausia tiems, kurie gali tą padaryti ir sumokėti. Daryti taip, kaip yra kitose Europos Sąjungos valstybėse, o ne uždėti mokesstinę naštą mažiausias pajamas turintiems žmonėms ir stebėtis, kodėl mes turime tokią atskirtį ir skurdą. Siūlau balsuoti už mūsų pateiktą siūlymą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Komiteto nuomonė.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Prieš išdėstydamas komiteto nuomonę, aš noriu kreiptis į šio pasiūlymo autorius, nes jūs įregistravote kartu su kitais Seimo nariais, su manimi analogišką pasiūlymą, kai gyventojų pajamų mokesčio tarifas būtų 20, o progresinis, viršijantis tam tikrą sumą pajamų, – 30 %. Noriu paklausti posėdžio pirmininkės, ar galima pasiūlyti autoriams atsiimti, ar norite balsuoti, ar jūs norite balsuoti už jūsų pirminį pasiūlymą?

PIRMININKĖ. Autorių valioje priimti sprendimą. Autoriai sutinka atsiimti ir neprašo balsuoti? (*Balsai salėje*) Autoriai prašo balsuoti. Tuomet komiteto nuomonė.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Komiteto nuomonė buvo nepritarti. O komiteto argumentai jau girdėti, kad komitetas galų gale pritarė Seimo narių R. Karbauskio, G. Kirkilo, V. Sinkevičiaus ir S. Skvernelio birželio 19 dieną registruotam pasiūlymui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Už pasiūlymą norinčių kalbėti kol kas nėra. Prieš pasiūlymą – A. Palionis.

A. PALIONIS (LSDDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš noriu trumpai tikrai dėl pasakytų pasiūlymo autorių argumentų pasakyti. Nuogąstaujama, kad neužteks pinigų bazinei pensijai mokėti, bet komitete buvo ilgos diskusijos, kodėl sumažinome nuo 21 % iki 20 %, kad perkėlėme pinigus tuos, kurie buvo pertekliniai, į nacionalinį biudžetą, perteklines pajamas, kurios būtų viršijusios išlaidas bazinei pensijai mokėti, perkėlėme atgal į „Sodros“ biudžetą. Aš tikrai negaliu sutikti su tais argumentais, kad bus problema mokėti bazinę pensiją. Tuo labiau kad dėl progresinio tarifo, kurį Vyriausybė siūlė 25 %, komitete yra pritarta 27 %. Siūlau nepalaikyti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Garbusis Seime, prašom apsispręsti. Balsuojame už A. Syso, R. Budbergytės pasiūlymą, jam komitetas nepritarė.

Iš viso balsavo 93 Seimo nariai: už pasiūlymą – 15, prieš – 45, susilaikė 33. Pasiūlymui nepritarta.

Pakeisti 2 straipsnio 1 ir 4 dalis siūlė Seimo nariai S. Jakeliūnas, A. Sysas, R. Budbergytė, A. Maldeikienė, V. Bukauskas, R. J. Dagys, T. Tomilinas, K. Bartkevičius, R. Miliūtė ir N. Puteikis. Kuris iš kolegų pristatote?

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Jeigu galėčiau, gerbiamoji pirmininke, aš, kadangi buvau...

PIRMININKĖ. Prašom. S. Jakeliūnas.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). ...vienas iš iniciatorių. Šis pasiūlymas panašus į prieš tai buvusį, kuriam ką tik Seimas po svarstymo nepritarė, tačiau jis skiriasi tuo, kad bazinis gyventojų pajamų mokesčio tarifas yra ne 21 %, o 20 %. Progresinis gyventojų pajamų mokesčio tarifas yra siūlomas 30 %, o ne 27 %, tam savo išvadoje yra pritaręs Biudžeto ir finansų komitetas. Argumentai šalia tų, kurie buvo išsakyti, yra tie, kad pirminio balsavimo metu, kai komitetas buvo papildomas dėl Socialinio draudimo įstatymo, vadinamosioms „Sodros“ luboms nebuvo pritarta ir kitame komi-

tete taip pat buvo diskusijos apie „Sodros“ lubas, taip pat pradžioje buvo nepritarta. Aš manau, kad „Sodros“ lubų šiuo atveju įvesti nebuvo prasminga, bet kadangi Seimas iš esmės jau iš dalies yra apsisprendęs tam, kad būtų kompensuotos netektos lėšos ir kad apmokestinimas mažėtų ne tokiu dideliu mastu – ne 7 procentiniais punktais pajamoms, viršijančioms 120 vidutinių darbo užmokesčių, o vėliau mažesni lygį, bet bent jau 3 % ar 4 %, galima siekti socialinio teisingumo toje viršutinėje pajamų dalyje, tačiau socialinis teisingumas turi išlikti ir visų kitų atžvilgiu, taip pat ir tų, kuriems bazinės pensijos gavimas turėtų būti užtikrintas iš sumažėsiančio dėl neapmokestinamojo pajamų dydžio didėjimo ir jo taikymo plėtros valstybės biudžete. Todėl yra pasiūlymas, kad progresinis gyventojų pajamų mokesčio tarifas būtų 30 %, bet vis tiek apmokestinimas tų didelių pajamų būtų mažesnis, negu kad yra šiuo metu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ir jūs kartu pasakykite komiteto išvadą.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Komiteto išvada buvo nepritarti remiantis tais pačiais argumentais, kadangi buvo pritarta Seimo narių R. Karbauskio, G. Kirkilo, Sinkevičiaus ir S. Skvernelio registruotam siūlymui, kurio esmė, kad nesutariant dėl bazinio tarifo 20 %, minėti Seimo nariai įregistravo ir tam komitetas pritarė, kad progresinis tarifas būtų 27 %.

PIRMININKĖ. Už pasiūlymą kalba A. Sysas. Prašau.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Kaip ir reikėjo tikėtis, didesnio socialinio teisingumo iš save kairiosiomis partijomis laikančių frakcijų tikėtis nereikėjo. Tai akivaizdžiai parodė pereitas balsavimas. Analogiškas bus ir dabar. Aš apie tai sakiau – mulkiname rinkėjus prieš rinkimus į Seimą, o po to darome visiškai kitokius dalykus. Labai norėčiau, kad kolegos išsisaugotų balsavimą, kai juos klausinės rinkėjai, kodėl jie darė kitaip, kad nesakytų, kad balsavo arba kaip konservatoriai nebalsavo apskritai, arba balsavo prieš, nes bus balsavimas ir šiandien. Dabartinis balsavimas bus prieš akivaizdžiai toliau remiant turtinguosius ir nekalbant apie viešąjį gerį finansavimo, nes manęs neįtikino kolegos aiškinimas, kad perdavus, perskirsčius biudžeto užteks. Akivaizdžiai matyti, kad per penkis mėnesius nesurinkome to, ką planavome. Nežinau, kaip jūs ten dabar iš šešėlių, nes ir saulė jau žemiau nusileido, šešėlis trumpėja, kai šviečia saulė. Kaip bus surinktas biudžetas, akivaizdu, iš viso didelis klausimas.

Todėl galima sutikti, kad mažiau surinksime, bet bent jau tie, kas gali mokėti, turėtų mokėti didesnius mokesčius į biudžetą. Taip gyvena Vakarų Europa. Mes vis liekame Rytuose.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nuomonė prieš pasiūlymą – M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, būkime atviri patys sau. Čia yra butaforinis socialinis teisingumas, nes žmonėms, kurie uždirba didelį atlyginimą, nėra jokio skirtumo, ar mokėti gyventojų pajamų mokestį, ar mokėti „Sodros“. Šioje situacijoje mes vieną mokestį pakeliame, kitą mokestį sumažiname, ir iš esmės dideles pajamas uždirbančių žmonių atlyginimas reikšmingai nepasikeičia. Kas iš tikrųjų reikšmingai pasikeičia, tai valstybės biudžeto pajamos dėl gyventojų pajamų mokesčio sumažinimo visiems. Dėl šio pasiūlymo valstybės biudžetas pajamų pirmais metais netektų apie 250 mln. eurų.

250 mln. eurų yra pakankamos lėšos ir resursai išspręsti mokytojų atlyginimų, išspręsti medikų atlyginimų, išspręsti biudžetinių atlyginimų klausimus. Kviečiu nepritarti šiam pasiūlymui ir šiai pataisai, kuri, mano giliu įsitikinimu, yra socialinis butaforinis teisingumas turtingųjų atžvilgiu, o neturtingųjų biudžetinių iš tikrųjų yra tolesnis skurdinimas, nes pinigų didinti jų atlyginimus nelieka.

PIRMININKĖ. Taip, galima žavėtis M. Majausko gebėjimais. Balsuojame. (*Balsai salėje*) Balsuojame dėl pasiūlymo, kurį pateikė visa grupė Seimo narių ir kuriam komitetas nepritarė. (*Šurmuly salėje*) Labai daug audrų, kolegos, emocijos baigėsi balsavimu.

Balsavo 91 Seimo narys: už pasiūlymą – 23, prieš – 34, susilaikė 34. Pasiūlymui nepritarta.

Kitas pasiūlymas, jį teikia T. Tomilinas, V. Ačienė ir N. Puteikis, – pakeisti įstatymo projekto 2 straipsnį, keičiant įstatymo 6 straipsnį. Kuris pristatote? T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, tai nėra lengvas pasiūlymas. Mes pradėdame esminę diskusiją, kurios pritrūko rengiant šią mokesčių reformą, t. y. dėl socialinio teisingumo mokestinėje srityje. Taip, mes šiandien jo, to teisingumo, neturime. Mes turime skirtingas gyventojų pajamų rūšis, labai skirtingas pajamas, ir labai dažnai pajamos priklauso nuo rūšių, bet ne nuo dydžių. Tai yra problema ir nuo to priklauso apmokestinimas.

Nesakau, kad mano pasiūlymas yra idealus ir sprendžia visas problemas. Nesakau, kad tai yra galutinis ir nepakeičiamas pasiūlymas. Taip, mes šiandien dar deriname ir diskutuojame, kaip tai turėtų būti teisingiau padaryta, bet aš nesugalvojau kito varianto kaip būtent tokį, kad universalų gyventojų pajamų tarifą, pradedant nuo pajamų, kurios viršys mūsų jau patvirtintas „Sodros“ lubas, mokėtų visi, gaunantys pajamas iš laisvųjų profesijų, kaip anksčiau mes jas vadino, ūkininkai ir t. t.

Jeigu jūs turite pasiūlymą kitokį, geresnį, siūlykite, iki priėmimo yra variantų, jeigu yra kitokių kelių. Bet aš negaliu atsisakyti labai svarbaus aspekto. Mes turime 100 tūkst. žmonių, kurie uždirba daugiausia pinigų, ir 1 mln., kurie uždirba visą likusią mūsų pajamų dalį. Ta pajamų nelygybė per skirtingus tarifus, skirtingas rūšis vis gilėja. Tą problemą reikia spręsti. Taip, mano pasiūlymas neidealus, aš jo neidealizuojau. Siūlykite kitokį, bet mes negalime ignoruoti šitos diskusijos, nes čia yra esmė, čia yra milijardai, čia nėra kalbos apie vieną kitą milijoną dėl 30 ar 27 tarifo, čia yra smulkmenos, palyginus su šita tema.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamas Tomai. Laikas. Jūs išsakėte argumentus. O komiteto nuomonė?

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Komiteto nuomonė yra nepritari. Argumentai buvo šį kartą tokie, kad individualiosios veiklos apmokestinimas buvo keičiamas 2017 metų pabaigoje ir pakeitimai įsigaliojo iš esmės visai neseniai, nuo šių metų sausio 1 dienos. Todėl šiame etape komitetas nepritarė individualios veiklos apmokestinimo keitimui ir šiuo atveju didinimui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Už pasiūlymą kalba A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas Tomai, nereikia kuklintis. Iš principo tai yra labai reikalingas ir labai geras pasiūlymas. Nors mes, opozicija, išėjome iš diskusijos, bet aš stebėjau, ką šnekėjo lektoriai arba pakviesti panešėjai. Labai gaila, kad kairioji pusė, sėdėjusi salėje, to nepastebėjo. Noriu priminti, ką pasakė R. Lazutka apie individualią veiklą, kad turtingiausias pirmasis decilis gauna du kartus daugiau pajamų negu antras pagal turtingumą decilis. Yra, kam mokėti mokesčius, nes iš individualios veiklos yra žmonių, kurie uždirba ženkliai daugiau negu Seimo nariai, ministrai, prezidentai, ministrai pirmininkai.

Siūlymas – kad nuo 120 VDU būtų sumokėta ne 15, o 20 %, t. y. kokiu 100 ar 200 eurų daugiau. Aš manau, kad šitie žmonės nenuskursų. Bet į biudžetą mes surinktume daugiau mokesčių.

Gerbiami konservatoriai, paspauskite mygtukus, nekalbėkite apie mokytojų atlyginimus, jeigu mes nenorime didinti jokių mokesčių. Mes jų ir nepadidinsime, nes tai yra šaltinis, iš kurio mes galime gauti ir lėšų atlyginimams. Nes apie biudžetininkus visai nešnekame, kalbame tik apie mokytojus. Čia yra Tomo pasiūlytas šaltinis, kad tie, kurie gauna iš individualios veiklos didesnes pajamas: kai 120 VDU per metus sumokėtų šiek tiek didesnius mokesčius, teisingumo nuo to Lietuvoje būtų šiek tiek daugiau. Labai gaila, kad sėdite salėje ir nesuprantate, ką rodo ir šneka lektoriai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Balsuojame dėl T. Tomilino, V. Ačienės ir N. Puteikio pasiūlymo, jam komitetas nepritarė.

Balsavo 87 Seimo nariai: už – 23, prieš 22, susilaikė 42. Pasiūlymui nepritari.

Kitas T. Tomilino, V. Ačienės ir N. Puteikio pasiūlymas, jam komitetas pritarė iš dalies. Ar sutinkate su komiteto redakcija? Sutinkate ir neprašote balsuoti. Dėkoju.

Kitas pasiūlymas yra Socialinių reikalų ir darbo komiteto. Jam komitetas pritarė iš dalies. Socialinių reikalų ir darbo komitetas neprašo balsuoti, pritardamas pagrindinio komiteto pasiūlymui.

Dėl 3 straipsnio pasiūlymų nėra.

4 straipsnis. Dėl 4 straipsnio yra gautas Seimo narių S. Jakeliūno, V. Ažuolo, T. Tomilino, V. Ačienės ir P. Gražulio pasiūlymas. Kuris iš kolegų pristatote?

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Jeigu galėčiau.

PIRMININKĖ. Prašom, gerbiamasis Stasy Jakeliūnai.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Šito pasiūlymo esmė, kad neapmokestinamas pajamų dydis būtų nustatytas toks, kokį suderinome su Vyriausybe, t. y. 300 eurų, jau perskaičiavus visus atlyginimus ir tarifus. Tačiau jo taikymo plėtra būtų lėtesnė, nuosaikesnė, o tai reikštų mažesnį gyventojų pajamų mokesčio praradimą biudžete. Ir sustotų prie pusantro vidutinio darbo užmokesčio. Vyriausybė siūlė kitokius dydžius.

Kitas esminis komponentas šito pasiūlymo, kad dėl 2020 ir 2021 metų, apie ką aš kalbėjau savo pasisakyme, diskusijos metu, šiame etape nebūtų diskutuojama ir svarstoma apskritai, o apie tai būtų atverta diskusija šių metų rudenį. Tačiau kadangi buvo... Argumentų jau nekartosiu, argumentai išlieka tie patys, bet šitą pasiūlymą aš modifikavau ir jį atsiėmiau, siūlysiu balsuoti dėl kito panašaus pasiūlymo.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Visi kolegos, kurie pasirašė kartu su S. Jakeliūnu, sutinka, kad pasiūlymą atsiima.

Kitas pasiūlymas, kurį teikia S. Jakeliūnas... Todėl nesvarstome minėto pasiūlymo. O dabar svarstysime S. Jakeliūno pateiktą pasiūlymą pakeisti projekto 4 straipsnį. Prašom.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Visus argumentus išdėščiau, tačiau atsižvelgdamas į tai, kad Vyriausybė ryžtingai nori mažinti apmokestinimą link vidurinės klasės artėjančių žmonių pajamų, ką tik anksčiau minėtą pasiūlymą modifikavau ir siūlau taikyti neapmokestinamąjį pajamų dydį iki pajamų, siekiančių 1,75 vidutinio darbo užmokesčio, tačiau vėlgi netaikyti jo ar kol kas bent jau netaikyti 2020 ir 2021 metais. Tokia pasiūlymo esmė ir kviesiu balsuoti už jį.

O komiteto nuomonė, jeigu galiu iš karto ją pristatyti, tai šis pasiūlymas buvo apsvaistytas šiandien, komitetas jam nepritarė, nes pritarė anksčiau, birželio 20 dieną, jau minėtų Seimo narių... R. Karbauskio, šiuo atveju vieno Seimo nario R. Karbauskio registruotam pasiūlymui dėl šio projekto 4 straipsnio.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Už S. Jakeliūno pasiūlymą kalba K. Glaveckas. Prašom.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiami kolegos, Stasys neminėjo, bet iš tikro reikia atsižvelgti į vieną esminį dalyką, tai visų pirma pigių pinigų era, atrodo, Europos Sąjungoje ir pasaulyje baigėsi. Amerikos „Fedas“ iš tikro perėjo prie bazinių 2 % palūkanų. M. Dragis, Europos Sąjunga, Europos Centrinis Bankas dar pratęsė iki kitų metų nulines palūkanas, o faktiškai QE, tai yra kiekybinio išplėtimo visą programą, sumažino nuo 80 iki 15 mlrd. Tai reiškia, vienaip ar kitaip, pigių pinigų era baigėsi. Esant tokiai situacijai, pasekmės labai greitai ateis ir į Lietuvą. O dėl tų pasekmių reiktų priimti nuosaikesnį korekcijų variantą, dėl to aš manau, kad reiktų palaikyti pirminko ir kitų kolegų siūlymą, kad būtų žymiai nuosaikesnės korekcijos apmokestinant ir didinant pajamas. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Balsuojame dėl S. Jakeliūno pasiūlymo, dėl kurio išsakyta nuomonė.

Balsavo 91 Seimo narys: už – 28, prieš – 16, susilaikė 47. Pasiūlymui nepritarė.

G. Skaistė pateikė pasiūlymą dėl 4 straipsnio 1 ir 2 dalies. Gintare Skaiste, prašom pristatyti. Minutėlę, tuoj mikrofonai bus įjungti.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Mano pasiūlymo esmė buvo, kad NPD būtų taikomas 1,5 vidutinio darbo užmokesčio, o ne kaip dabar yra pasiūlyta išplėsti lengvatą iki 2,5 vidutinio darbo užmokesčio. Bet, matydama šią finansinę šizofreniją, kai niekas nesistengia suskaičiuoti, kokiomis pajamomis bus padengtos augančios išlaidos, tiesiog aš savo pasiūlymą atsiimu ir palieku valdančiajai daugumai priimti savo atsakomybę.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs atsiimate šį pasiūlymą, taip pat ir kitą pasiūlymą ir neprašote balsuoti. Ačiū.

Dar vienas pasiūlymas, kurį pateikė Seimo nariai S. Gentvilas, J. Varkalys E. Gentvilas, V. Alekna, G. Vaičekauskas, J. Baublys, R. Juška, pakeisti įstatymo projekto 4 straipsniu keičiamo įstatymo 20 straipsnio 1, 2 ir 6 dalis. Kuris kolega pristatote? Niekas nenori pristatyti?

Gal tada leiskime komiteto pirmininkui pakomentuoti, ką kolegos norėjo pristatyti, ir pareikšti komiteto nuomonę.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Kolegos liberalai norėjo dar agresyviau mažinti mokesčius ir išplėsti neapmokestinamojo pajamų dydžio taikymą maksimaliai jau 2019 metais, tiesą sakant, net ne iki 2,5 vidutinio darbo užmokesčio, tačiau, įvertinus tas formules, kurios yra sudėtos pasiūlyme, yra iki 2,8 vidutinio darbo užmokesčio. Komitetas, jausdamas atsakomybę, nepritarė šitam siūlymui, nes jau buvo pritarta ankstesniam R. Karbauskio siūlymui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Norinčių kalbėti nėra. Prašom balsuoti dėl Seimo narių pasiūlymo. Visada balsuojame už Seimo narių pasiūlymą.

Balsavo 90 Seimo narių: už pasiūlymą balsavo 10, prieš – 39, susilaikė 41. Pasiūlymui nepri-
tarta. Visas 4 straipsnis ir ten esantys pasiūlymai aptarti.

5 straipsnis. Pasiūlymų nebuvo gauta. Dėl 6 straipsnio S. Jakeliūnas, V. Ažuolas, T. Tomili-
nas, V. Ačienė, P. Gražulis pateikė pasiūlymą. Gerbiamas pirmininke, jūs.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Kadangi yra atsiimtas prieš tai buvęs pasiūlymas, susijęs su šiuo, tai
jis tampa nebeaktualus. Siūlau jo nesvarstyti.

PIRMININKĖ. Nebeaktualus ir jūs neprašote balsuoti. Nebalsuojame.

Dėl 7 straipsnio taip pat buvo gautas A. Palionio, G. Kirkilo, V. Ažuolo pasiūlymas. A. Palio-
nis. Prašau.

A. PALIONIS (LSDDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Jau mes apsisprendėme, nes čia buvo kom-
pleksinis, kas ir 2 straipsnyje, tai atsiimate šį.

PIRMININKĖ. Aš ir norėjau, kad jūs patvirtintumėte. Dėkoju. Nebalsuojame. Seimo nariai
S. Jakeliūnas, V. Ažuolas, T. Tomilinas, V. Ačienė, P. Gražulis pateikė pasiūlymą ir G. Skaistė
taip pat.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Jie visi analogiškai, yra susiję su įgyvendinimu.

PIRMININKĖ. Analogiškai, susiję. Nesvarstome.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Jeigu mes apsisprendėme dėl turinio, tai įgyvendinimas yra susijęs
su tuo, kas buvo nuspręsta dėl tarifų ir neapmokestinamojo pajamų dydžio taikymo.

PIRMININKĖ. Dėkoju. 7 straipsnis. Taip pat buvo gauti pasiūlymai S. Gentvilo, J. Varkalio,
E. Gentvilo, V. Aleknos, G. Vaičekausko, J. Baublio ir R. Juškos. Ar yra kas pristato? Nėra. Gerbia-
mas pirmininke, prašom pakomentuoti ir pasakyti.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Čia analogiška situacija. Mes ką tik nubalsavome ir nepritarėme Sei-
mo narių pasiūlymui.

PIRMININKĖ. Jau pritarėme.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Kadangi įgyvendinimas negali būti tų straipsnių, kuriems nepritar-
ta, tai atitinkamai tas taip pat yra, mano manymu, nesvarstyti.

PIRMININKĖ. Taip pat nebesvarstyti Socialinių reikalų ir darbo komiteto pasiūlymas, ku-
riam pagrindinis komitetas nepritarė. Ačiū, gerbiama pirmininke.

Mieli kolegos, visi pasiūlymai aptarti.

Motyvai. Už pasiūlymą... Prieš pirmiausia užsirašė kalbėti M. Majauskas. Prašau. Ne dėl pa-
siūlymo, bet jau motyvai po svarstymo.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiama kolegą, iš tikrųjų priimame dabar svarbų sprendimą –
kalbame dėl viso Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo. Turėjome tikrai ilgas diskusijas, bet man
atrodo, kad vis dėlto nepakankamas. Visuomenė nėra pakankamai supažindinta su tuo, koks po-
veikis bus viešiesiems finansams. Šiandien mes matome, jog šis įstatymo projektas jau vien pir-
mais metais sudarys 320 mln. eurų netekimą valstybės biudžetui.

Gerbiama kolegą, skaičiuokime. Kitu įstatymo projektu mes svarstysime mokytojų etatinį
apmokėjimą. Šiuo metu vidutiniškai bendrojo lavinimo pedagogas *ant popieriaus* gauna 630 eurų.
Jeigu mes paimtume tų pirmųjų metų netekimą – 320 mln. eurų, kurių neteksime dėl šio priimto
sprendimo, ir juos skirtume pedagogų atlyginimams padidinti, tai išeitų 760 eurų papildomai *ant
popieriaus*. Iš viso pedagogų mėnesinis atlyginimas priėmus sprendimą galėtų būti 1 tūkst. 400
eurų. Vietoje to jūs renkatės toliau laikyti pedagogus su 600 eurų per mėnesį atlyginimu, skurdin-
ti valstybę, neužtikrinti kokybiškų viešųjų paslaugų ir pabarstyti visiems po 2, 3, 4, 5 ar 10 eurų.
Tai atveria skylę valstybės biudžete, tai niekaip nelemia viešųjų paslaugų finansavimo ir toliau
skatina emigraciją tiek medikų, tiek pedagogų, tiek biudžetinių ir socialinių darbuotojų. Kvie-
čiu nepritarti šiam įstatymo projektui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nuomonė už – A. Palionis.

A. PALIONIS (LSDDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Klausantis ir diskusijų, ir dabar pasisakiu-
sio kolegą prieš, man keista klausytis. Visi kalbame, kiek biudžetas neteks pajamų, bet skaičiai,
kurie surašyti, šiais metais, ateinančiais metais – 320, 2020 metais – virš 0,5 mlrd., bet tai yra gry-
nai buhalterinis skaičius. Mes visi puikiai suprantame, kad tie 320 mln. nepateks tiesiogiai į biu-

džeta, taikant NPD taisykles, taikant procentus, bet tie pinigai liks verslo apyvartai. Dalimi pinigų, didžiąja dalimi pinigų, sutaupytais pinigais bus padidinti darbo užmokesčio fondai, nuo kurių vėl bus mokamas gyventojų pajamų mokestis, mokama „Sodrai“. Gyventojas, gavęs atlyginimą, tuos pinigus išleis, bus sumokėtas PVM. Mes negalime žiūrėti į tuos skaičius kaip buhalteriai, nors esu buhalteris ir nenoriu įžeisti buhalterių. Gerbiami kolegos, jeigu yra 1 mlrd., tai darbo sąnaudos yra 40 % apmokestintos, PVM – 21 %, iš 1 mlrd. lieka klausimas tik dėl 400 mln. eurų. Nors ir juos būtų galima sumažinti čia labai greitai, tikrai suskaičiavau, nes ir valstybės asignavimai ministerijoms, valstybės tarnautojų darbo užmokesčio fondui, pagal darbo sutartis lygiai taip pat sumažės. Siūlau pritarti Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo projektui.

PIRMININKĖ. Dėkoju už išsakytus motyvus. Prašome apsispręsti ir balsuoti dėl Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo projekto po svarstymo. (*Šurmūlys salėje*)

Balsavo 110 Seimo narių: už – 68, prieš – 19, susilaikė 23. Po svarstymo pritarta.

Gerbiami kolegos, noriu prašyti skubos, kad galėtume šioje sesijoje, ketvirtadienį, vykdyti priėmimo procedūrą? Bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Balsuojame. Kas už tai, kad taikytume skubą ir ketvirtadienį vykdytume šio įstatymo projekto priėmimo procedūrą?

Balsavo 111 Seimo narių: už – 64, prieš – 39, susilaikė 8. Skubos tvarka priimsime šį įstatymo projektą ketvirtadienį.

Toliau posėdžiui pirmininkaus G. Kirkilas. Replikos. Prašom, T. Tomilinas – pirmasis.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, čia galėjo nustebinti ką nors mano ir Stasio balsavimai dėl trejų metų perspektyvos. Mes šiandien ryte dar diskutavome frakcijoje ir šiuo metu registruojame pasiūlymus, nebus to didinimo, tikrai į juos bus atsižvelgta, tie pinigai bus planuojami tvariai.

Dabar aš tikrai analizuosiu, kaip balsavo kiti kolegos dėl kitų pasiūlymų, tada galėsime diskutuoti toliau ketvirtadienį.

PIRMININKAS (G. KIRKILAS, LSDDF). M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, noriu atkreipti dėmesį, nors yra sprendimas priimti įstatymo projektą dėl gyventojų pajamų mokesčio ir mokesčių reformų ketvirtadienį ar penktadienį, tai vis tiek iš esmės nesprendžia konstitucingumo problemos, nes Prezidentei vis tiek nėra paliekama 10 dienų pasirašyti įstatymą ar vetuoti jį. Priimtą įstatymą ketvirtadienį vakare, liks penktadienį suredaguoti, o Prezidentei su tušinuku stovėti ant, kaip sakiau, oro uosto trapo ir laukti prieš išskrendant į Vadovų Tarybą, kad galėtų pasirašyti įstatymų projektus. Tai yra elementari nepa...

PIRMININKAS. E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Noriu replikuoti M. Majauskui. Negi jums, kolega, iki šiol dar neaišku, kad buldozeris eina ir jokie jūsų argumentai dėl įstatymų ir kitų dalykų ar sveiko proto niekam nerūpi?

12.14 val.

Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. XIII-198 2, 3, 4, 7, 8, 14, 16, 17 straipsnių ir 5 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-2181(2) (svarstymo tęsinys)

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, tęsiame posėdį. Darbotvarkės 1-6a, 1-6b klausimai – Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-2181. E. Jovaiša. Kviečiu, gerbiamas pirmininke, svarstymo tęsinys. Pirmininke, sustojome prie VII skyriaus. Prašau.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Taip, mes sustojome prie paskutinės pataisos, kurią pasiūlė Seimo nariai A. Papirtienė ir K. Smirnovas dėl pagalbos mokytis specialistų.

PIRMININKAS. Kolėgė A. Papirtienė. Prašom.

A. PAPIRTIENĖ (LVŽSF). Ačiū. Kadangi Seimas nepritarė kitų grupių, įrašytų IV–VI skyriuose dėl pagalbos mokiniui, specialistų atlyginimų didinimui, tai šį pasiūlymą mes atsiimame.

PIRMININKAS. Ačiū. Prašom toliau, pirmininke.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Komitetas nepritarė.

PIRMININKAS. Taip, tai jie atsiima pasiūlymą, galime eiti toliau.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Žinau.

PIRMININKAS. Dėl 10 straipsnio pataisa, kurią teikia Seimo nariai M. Adomėnas, E. Pupinis, G. Steponavičius, A. Gelūnas, L. Kasčiūnas, G. Landsbergis ir t. t. Kolegos, visų neskaitysiu. Kas pristatytų pataisą? G. Steponavičius. Prašom. Dėl įsigaliojimo.

G. STEPONAVIČIUS (MSNG). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, turbūt 30-ies Seimo narių pateiktas pasiūlymas pakankamai aiškiai teikiamas suprantant, kokiomis aplinkybėmis yra bandoma patvirtinti vadinamąjį medų, kuris jau neskamba kaip medus, naują mokytojų darbo apmokėjimo sistemą. Geriausią idėją galima sužlugdyti ar prarasti suvokimą, kai žmonės statomi į poziciją, kai nuo rugsėjo 1 dienos planuojamas naujas apmokėjimo modelis kelia daugiau klausimų nei atsakymų. Dalis mokytojų iki šiol nėra tikri net ir turėdami pilnas klases, ar jie neuždirbs mažiau. Vadovai, savivaldybės negali susiskaičiuoti ir paruošti naujiems mokslo metams pagal naują etatinį apmokėjimą savo darbuotojams krūvio, paskirstymo kontaktinių, nekontaktinių valandų. Ir geriausias sprendimas būtų tiesiog stabtelti. Stabtelti, padirbėti prie skaičiavimų, išsiaiškinti įvairius niuansus, o 17 mln., kurie yra suplanuoti nuo rugsėjo 1 dienos, indeksuojant mokytojų koeficientus pagal dabartinę tvarką, tiesiog paskirstyti ir tą atlyginimo realų padidėjimą tokiu būdu mokytojai pajustų labiau, negu šitokiais tempais, iki galo neaiškiais ir pagrįstais skaičiavimais yra siūloma pagal MEDUS'ą. Kolegos, kviečiame įsiklausyti, tai yra tikrai konstruktyvus siūlymas paties šito modelio labui ir prestižui išsaugoti. Kviečiu balsuoti už.

PIRMININKAS. Komiteto nuomonė nepritari. Prašom.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Komiteto nuomonė yra nepritari, nes yra daug argumentų. Pirmiausia tai šitas projektas nebuvo rengiamas paskubomis. Šitas projektas daug kartų yra išdiskutuotas, šito projekto įgyvendinimo vienas iš svarbių etapų yra ir vadinamoji karštoji linija ir yra specialus tinklalapis *etatinis.lt*, kuriame keliami visi dokumentai, jame teikiamos rekomendacijos ir visi kiti dalykai.

O dėl pasirengimo yra dar labai paprastas vienas iš argumentų – šių metų biudžetas, 2018 metų mokyklų biudžetas visiems yra žinomas. Visos mokyklos, visi direktoriai puikiai gali savo būsimą gyvenimą orientuoti pagal dabar esamą finansavimą. Jeigu bus priimtas etatinis ir jeigu bus galimybė įlieti papildomų 17 mln., tai kiekviena mokykla jau ir dabar gali suskaičiuoti, kiek pagal jų vadinamąsias tarififikacijas ir pagal turimus mokytojus gali padidėti jų finansavimas.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas pirmininke. Kolegos, už Seimo narių pasiūlymą norėtų pasisakyti E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Pritariu kolegų pasiūlymui. Aš manau, kad toks stabtelėjimas tikrai turi prasmę. Per savaitgalį pasikalbėjus su pedagogais tikrai kyla daugybė neaiškumų ir jokios čia skaičiuoklės ar internetinis puslapis negelbės. Pedagogai išeina atostogų ir atsiranda tiesiog praktinių problemų, su kuriomis susidurs rudenį visas įsigaliojęs įstatymas. Aš manau, kad maksimalus efektas ar palankumas pedagogų bendruomenėje nebus pasiektas, jeigu nedarysime jokių kompromisų. Aš suprantu, kad turint balsų persvarą nereikia ieškoti jokio kompromiso, bet galima eiti, va, taip nusistatome... Bet, mano manymu, tikrai yra racionalus pasiūlymas.

Kaip racionalus pasiūlymas galėtų būti apskritai daryti pilotinį projektą keliose savivaldybėse, kaip yra buvę su socialinės paramos lėšomis. Žingsnis po žingsnio įsitikinę, kad ta sistema veikia, tada einame į visuotinę sistemą, jeigu tikrai pasirodo, kad ji pasiteisina. Kadangi šiuo atveju nekalbama apie pilotinius projektus pavienėse mokyklose ar atskirose savivaldybėse, tai šis siūlymas tikrai turi prasmę, todėl siūlau balsuoti už.

PIRMININKAS. Ačiū. Prieš – V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Mieli kolegos, kaip tik siūlyčiau balsuoti prieš, nes negalima sustabdyti pinigų didėjimo mokytojams, nes šis sustabdymas reikštų, kad tie pinigai jų nepasieks. Žinoma, kad yra daug nuogastavimų, kaip tie pinigai pasieks mokyklą, koku būdu, pagal kokią tvarką. Bet pagrindinis dalykas, kad ir kaip būtų, finansavimas didėja apie 20 %. Tik tarp įstaigų gali būti tam tikrų skirtumų – vienai įstaigai galbūt 10 % didės, kitai 15 %, gal kitai 20 %, bet bendrasis,

kad ir į rajono veidą žiūrint, vis tiek tai bus didėjimas. Mielieji kolegos, negalime palaikyti šitokio dalyko, kuris reikštų papildomų pinigų neatėjimą į švietimo sistemą.

PIRMININKAS. Ačiū. Nuomonės nesutapo. Gerbiami kolegos, kas pritariate Seimo narių M. Adomėno, E. Pupinio, G. Steponavičiaus ir kitų nuomonei, balsuojate už, kas palaikote komiteto nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote. Balsavimas pradėtas. Gerbiami kolegos, prašyčiau dalyvauti balsavime.

Gerbiami kolegos, balsavo 109 Seimo nariai: už – 41, prieš – 40, susilaikė 28. Palaikome komiteto nuomonę.

Dėl viso. Ar yra norinčių kalbėti už, prieš? Yra. Už – M. Puidokas dėl viso įstatymo projekto. Prašom.

M. PUIDOKAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, svarstomas įstatymo projektas lemia vaikų ugdymą bei užimtumą iš esmės. Labai svarbu, kad moksleiviai būtų turiningai užimti ne tik pamokų metu, bet ir tada, kai pamokos baigiasi, o tėvai vis dar dirba. Tiesa, dalis mokinių yra užimti veiklomis įvairiuose būreliuose. Vis dėlto yra ir kita medalio pusė, kad apie 50 % mokinių tokių būrelių nelanko ir neaišku, ką veikia nuo 15 iki 17 valandos.

Taigi mokytojų dalyvavimas popamokinėje veikloje išspręstų nemažai socialinių problemų. Vystant vaikų domėjimąsi aplinka, dažnai praktikuojamos įvairios ekskursijos, kurios vyksta ir po pamokų ar išeiginėmis dienomis. Akivaizdu, kad lydinčio mokytojo veiklą reikėtų traktuoti kaip darbą, bet mokyklos vadovas neturi galimybių teisingai apmokėti mokytojui už tokio pobūdžio veiklą.

Tai tik vienas iš pavyzdžių, kurie akivaizdžiai skatina pereiti prie etatinio apmokėjimo. Etatinio apmokėjimo modelis priartins prie realios mokyklų veiklos ir padės teisingai apmokėti mokytojams. Etatinio apmokėjimo idėjai pritaria ir Lietuvos mokyklų vadovų asociacija. Etatinis apmokėjimas nekeičia mokytojo darbo laiko normos. Jis įgalina mokyklų vadovus sumokėti už visus mokytojų atliekamus darbus.

Galvodamas apie vaikų, tarp jų savo, ugdymą bei turiningą užimtumą, skatinu kolegas priartinti šiam apmokėjimo modeliui. Juk po daugybės metų vargų, blaškymosi ir lakstymo bandant ir stengiantis susirinkti valandas, mokytojai tikrai nusipelnė gauti galimybę nusiraminti ir ramiai kibti į darbus, žinodami, kad už tai jiems bus adekvačiai mokama. Jų pareiga ir tai, ko iš jų tikimasi, yra kokybiškas vaikų ir jaunimo ugdymas gaunant už tai atitinkamą atlygį, o ne energijos ir laiko švaistymas, stengiantis susirinkti pragyvenimui reikalingus pinigus. Taigi prašau tikrai visus palaikyti.

PIRMININKAS. Ačiū. M. Majauskas – prieš. Prašom, kolega.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, neskaitysiu iš lapelio, nes ir taip žinau, ką noriu pasakyti. Atkreipsiu dėmesį, kad visas šis etatinis apmokėjimas didžiajai daliai mokytojų, mokyklų yra didelė abrakadabra, aš manau, kad net ir daliai Seimo narių, kurie nėra giliai ir atidžiai susipažinę su įstatymo projektu, taip pat.

Esminis klausimas, būkime atviri, šiandien pedagogai uždirba per mažai, ir tai, kas dabar yra, yra tiesiog skraistės tampymas nuo miestų prie rajonų, nes miestuose krūvio daug, vaikų daug, darbo daug, rajonuose vaikų mažai, krūvio mažai, darbo mažai. Todėl stengiamasi šiek tiek paimti ir pritempti tą skraistę link rajoninių, link kaimo mokyklų, kad jos išsilaikytų. Tebūnie! Žiūrėkite, gerbiami kolegos, mes galime tikrai nesipykti, galime nelaužyti iečių, paimti ir tiesiog padidinti atlyginimus visiems pedagogams, nes sąlygų ir galimybių tam yra.

Taigi šiandien šis įstatymo projektas iš esmės nelemia pedagogų atlyginimo klausimo, o tiesiog tampo skraistę iš vienos dalies į kitą. Kviečiu nepritarti šiam projektui, o iš esmės spręsti visų pedagogų atlyginimo klausimą, nes tam finansavimo tikrai yra.

PIRMININKAS. Balsuojame, gerbiami kolegos. Kas pritaria įstatymo... (*Balsai salėje*) Dar bus vienas. Dar bus. Gerai. Leidžiame A. Papirtienei. Prašau, Aušra. (*Balsai salėje*) Leisime ir opozicijai. Prašau, Aušra. Nereplikuoju!

A. PAPIRTIENĖ (LVŽSF). Aš primygtinai prašau balsuoti už, nes, nepriėmus etatinio, nuo rugsėjo 1 dienos baigia galioti 5 priedas, ir mokytojai tada pakliūna į tą bendrą visų biudžetinėlių darbo apmokėjimo katilą, o ten biudžetinėliams visai kitaip skaičiuojama. Štai tada tikras chaosas ir prasidės. Taigi turėkite, gerbiamieji, atsakomybės ir balsuokite už.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiama kolege. Kita Aušra – A. Armonaitė. Prašau, Aušrine.

A. ARMONAITĖ (LSF). Dėkoju. Aš vis dėlto negaliu pritarti šiam įstatymo projektui. Tiesą sakant, raginu kolegas nedaryti labai didelės klaidos, labai didelės skubos. Mokslo metai jau yra pasibaigę. Aš neįsivaizduoju, kaip mokyklos, mokyklų vadovai ir mokytojai pasiruoš šitai tvarkai, kuri jau turi įsigalioti nuo rugsėjo 1 dienos, nuo mokslo metų pradžios.

Kur šitoje reformoje yra mokinyš? Man atrodo, kad švietimas ir mokykla pirmiausia yra skirti mokiniui, mokiniams, mūsų Lietuvos jaunimui. Ne biurokratijai, ne mokyklos sienoms, ne tuščioms sporto salėms, renovuotoms po, nežinau, 10 kartų, o toms mokykloms ir tiems mokiniams, kurie yra šios švietimo paslaugos vartotojai. Šitas projektas yra apie švietimo biurokratijos išlaikymą, subsidijavimą, bet ne apie paslaugos gerinimą ir kokybės kėlimą mokiniams. Prieš.

PIRMININKAS. Ačiū, kolegos. Nėra bendro sutarimo. Balsuojame dėl įstatymo projekto Nr. XIII-2181. Kas palaiko, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko. Dėl įstatymo Nr. XIII-2181 po svarstymo.

Gerbiami kolegos, balsavo 112 Seimo narių: už – 68, prieš – 23, susilaikė 21. Po svarstymo pritarta.

12.28 val.

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 68 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-2182(2) (svarstymas)

Ir vėl kviečiu Švietimo ir mokslo komiteto pirmininką E. Jovaišą dėl įstatymo projekto 1-6b – Švietimo įstatymo Nr. I-1489 68 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-2182. Kolegos iniciatoriai, čia yra susiję. Jau mes dėl terminų apsisprendėme. Gal galima atsiimti? Nenorite atsiimti? Nes mes jau ankstesniu įstatymu apsisprendėme. (*Balsai salėje*) Galima atsiimti? Tada nereikėtų svarstyti. Ačiū. Kolegos, galime bendru sutarimu pritarti po svarstymo? (*Balsai salėje*) Ne.

Balsuojame. Balsuojame dėl įstatymo projekto... Čia irgi taip pat dėl datos. Švietimo įstatymo 68 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-2182. Kas palaiko, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko.

Gerbiami kolegos, balsavo 106 Seimo nariai: už – 69, prieš – 11, susilaikė 26. Po svarstymo pritarta.

Gerbiami kolegos, ar galėtume pritarti skubos tvarkai? Tuoj, vieną minutėlę, aš matau. (*Balsai salėje*) Bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Ne, balsuojame. Kas pritaria skubos tvarkai dėl įstatymų projektų Nr. XIII-2181, Nr. XIII-2182, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko.

Gerbiami kolegos, balsavo 104 Seimo nariai: už – 63, prieš – 28, susilaikė 13. Pritarta skubos tvarkai.

Prašome, kolega R. Šarknickas. Prašau.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Aš noriu pranešti apie linkėjimus nuo Estijos švietimo ir mokslo ministrės M. Reps. Tai pažymi jina dabar rašydama tokį laišką: „Tai padarėme dėl to paties tikslo kaip dabar Lietuva, kad sutelktume geriausias dėstytojų ir ekspertų pastangas, kad mokytojų rengimas būtų pagrįstas mokslu.“ Dėkoju tiems, kurie balsavo už.

12.31 val.

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 23, 58, 66 ir 67 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-2174(2) (svarstymas)

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, darbotvarkės 1-7 klausimas – Švietimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-2174. Svarstymas. Kviečiu komiteto pirmininką E. Jovaišą į tribūną. 1-7 klausimas. Prašom, pirmininke.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Švietimo ir mokslo komitetas svarstė šitą įstatymo projektą, jis yra taip pat susijęs su anksčiau buvusiu vadinamuoju etatiniu apmokėjimu. Rezultatai yra štai tokie: už – 7, prieš – 2, susilaikė 1.

Gerbiami kolegos, kadangi tai susiję, prašytume taip pat skubos tvarkos. Ačiū.

PIRMININKAS. Čia pabaigoje nuspręsimė. Pabaigoje nuspręsimė, kai apsvarstysimė. Dabar yra diskusija. G. Steponavičių kviečiu į tribūną. Frakcijos vardu.

G. STEPONAVIČIUS (MSNG). Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos. Iš tiesų šalia etatinio mokytojų darbo užmokesčio sistemos projektų patyliukais Seimą pasiekė ir klasės krepšelių įvedantys Švietimo įstatymo pakeitimai. Nepelnytai menkai dėmesio skirta šiam klausimui, bet šiandien mūsų sprendimui ant stalo yra padėtas siūlymas ir mes turime pasverti, ar mokinio krepšelis, ar klasės krepšelis gali duoti daugiau naudos Lietuvos mokyklos, mokiniams ir mūsų švietimo kokybei. Žvelgiant ne tik į Lietuvos, bet ir į kitų valstybių patirtį, atsakymas yra aiškus – būtent finansavimas, pinigai paskui mokinių leidžia labiau mokykloms orientuotis į kokybę, žinoti, kad nuo jų rezultatų priklauso ne tik finansavimas, bet ir požiūris, tėvų indėlis ir apskritai kokybės daugybė dalykų.

Šiandien mes matome, kad aukščiausius ar aukštus švietimo standartus užtikrinančios valstybės finansuoja savo mokyklas pagal mokinio krepšelio sistemą. Pažvelkite į Suomiją, numeris vienas Europos valstybė, – mokinio krepšelis, Švedija, Olandija, Danija ir kitos šalys. Gerbiami kolegos, Lietuva ne vienintelė šiuos iššūkius sprendžia. Ne taip seniai lankantis toje pačioje Suomijoje mūsų komiteto nariams buvo aiškiai pasakyta – pabandė suomiai klasės krepšelių ir paaiškėjo, kad keliose mokyklose tai yra visiškai nepasiteisinęs modelis, padėjo į gilų stalčių ir atsisakė.

Antras mano pastebėjimas, susijęs su dabar svarstomu įstatymo projektu, yra tas, kad mes neturime griauti mokinio krepšelio finansavimo sistemos ten, kur jina veikia gerai. Miestuose pasikalbėkite su mokyklomis, mokytojais, direktoriais, jie jums pasakys, ten, kur mokinių netrūksta, klasės krepšelio modelis demotyvuos, nes pagal skaičiavimus su 30 vaikų dirbantiems mokytojams atlyginimai pagal tokią skaičiavimo metodiką gali būti mažesni, arba jie nesiskirs nuo gero kai mažiau mokinių klasėje turinčių mokytojų atlyginimų.

Trečias mano pastebėjimas yra susijęs su tuo, ką sako mokslu pagrįsti tyrimai, ekspertai, tarptautinės organizacijos. EBPO – organizacija, kurios slenkstį kaip visateisė narė mes dabar peržengėme, sako: nerekomenduojama Lietuvai įvesti klasės krepšelio modelio, kuris iš esmės neskatins efektyvumo. 2,5 % šito siūlymo, kurį jūs dabar pateikėte, palieka finansų pagal mokinio krepšelių. Mes girdime, kaip ministrė sako, kad čia yra neva mišrus modelis. Atleiskite, kvalifikacijai kelti, pažintinei veiklai palikti finansavimą pagal mokinių skaičių – niekaip nesako, kad tai yra mišrus modelis, visi atlyginimai, visas ugdymo planas bus vykdomas pagal klasės krepšelių, neefektyviai naudojant pinigus.

Atsiverskite praėjusių metų lapkričio mėnesio Valstybės kontrolės išvadą, kuri irgi aiškiai sako, kad mažų mokyklų didesnis finansavimas pagal klasės krepšelių nepasitarnavo didesnei kokybei. Šita ataskaita buvo svarstyta ir komitetuose, ji aiškiai tai rodo.

Jeigu dar kam kyla klausimų, pasikalbėkite su buvusiu Ministru Pirmininku A. Butkevičiumi. Jo laikotarpiu penkiose savivaldybėse buvo bandomasis klasės krepšelio modelis. Vėgi tos mokyklos, kurios turi mažakomplektes klases, gavo daugiau pinigų. Bet ar pagerėjo kokybė tose mokyklose? Klaustukas tikrai didelis. Bandomasis modelis penkiose savivaldybėse parodė, kad didesnis kiekis pinigų nereiškia didesnės kokybės ir nereiškia orientacijos į geresnius rezultatus.

Ketvirtas mano pastebėjimas yra susijęs su tuo, kad, kaip ir su MEDUS'u, dar didesniu laipsniu yra nepasiruošta šito įstatymo įgyvendinimui. Ką aš turiu mintyje? Kai mes komitete prašėme parodyti, kaip keisis visa metodika, kaip mokykla nuo rugsėjo 1-osios, kiekviena Lietuvos mokykla, gyvens, buvo pasakyta, kad, atleiskite, mes net nesame pasiruošę jums pristatyti šį modelį detalčiau. Buvo keletas principų, viena skaidrė. Manote, kad tai yra normalu? Mes, komitetas, šito prašėme, tačiau nė viena Lietuvos mokykla šito nėra mačiusi.

Vyriausybės nutarimas, kuris turės būti priimtas, priėmus šitą įstatymą, jeigu jis bus priimtas, dar užtruks, nes jis formaliai taip pat turės būti derinamas su visomis suinteresuotomis šalimis: mokyklomis, asociacijomis, savivaldybėmis. Visa tai vyks liepos viduryje ar panašiai. Kolegos, prašom atsakyti, ar tai yra rimta, profesionalu, ar tai yra sąžininga mokyklų, mokytojų, direktorių atžvilgiu? Tokio jausmo niekas Lietuvoje neturi. Aš suprantu, kad yra valstiečių ir žaliųjų programa. Bet dar kartą yra gera proga stabtelti ir tartis dėl švietimo dalykų ir sprendimų, kurie

veda prie kokybės. Todėl aš noriu pasakyti labai atsakingai: problema yra ne mokinio krepšelis, problema yra mokinio krepšelio dydis. Iš tiesų, jeigu tie pinigai, kurie dabar suplanuoti, būtų įdėti į mokinio krepšelio sistemą, jie tiesesniu keliu pasiektų ir teisingiau pasiektų visus Lietuvos mokytojus ir tai būtų teisinga ir sąžininga.

Kolegos, aš tikrai kviečiu remtis geriausia pasauline ir sėkmingų valstybių patirtimi ir priimti tokius sprendimus, kurie pasitarnautų mūsų švietimo kokybės labui, o ne kaip dabar su klasės krepšeliu žengtume atgal. Deja, tas paaiškės, bet turėsime prarastą laiką ir už tai mokėsime brangiai.

PIRMININKAS. Ačiū. Vėl kviečiu komiteto pirmininką. Yra pasiūlymų, pataisų. 1 straipsnio 6 punktas. Teikia Seimo nariai J. Razma ir E. Pupinis. Komitetas iš dalies pritarė. Prašom.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). J. Razmos pasiūlymas.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, komitetas iš dalies atsižvelgė į mano pasiūlymą. Dabar, kaip suformulavo, yra keičiama pradinė nuostata. Nebus bet kam paliekama galimybių užsiminti kvalifikacijos tobulinimo programų įgyvendinimu. Mane tenkina ta redakcija ir aš neprašau balsuoti už mano pasiūlymą.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Komitetas iš dalies pritarė.

PIRMININKAS. Prašau. Iš dalies pritariate. Kolega J. Razma nekelia klausimo. Kita pataisa Seimo narės A. Papirtienės. Taip pat komiteto.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Ši pataisa taip pat liečia 6 dalį.

PIRMININKAS. Aušra, prašom.

A. PAPIRTIENĖ (LVŽSF). Taip pat analogiškai aš sutinku su komiteto nuomone.

PIRMININKAS. Ačiū. Balsuoti neprašote, taip? Dar viena pataisa dėl 4 straipsnio. Seimo nariai G. Steponavičius, E. Pupinis, S. Gentvilas, A. Armonaitė, V. Alekna, A. Gelūnas, G. Vaičekauskas, J. Liesys, E. Gentvilas, V. Gailius, I. Šimonytė. Prašom. Kas pristatys iš iniciatorių? G. Steponavičius? Prašom.

G. STEPONAVIČIUS (MSNG). Ačiū, pirmininke. Aš tik pasitikslinksiu žiūrėdamas į komiteto pirmininką. Mes čia kalbame apie paprastesnę formuluotę, kuri palieka įstatymo lygmeniu alternatyvą: arba pagal klasės, grupės, arba pagal vienam mokiniui principą, taip?

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Taip, ir (arba) vienam mokiniui principą. Tai yra iš esmės...

G. STEPONAVIČIUS (MSNG). Tiek, kiek galima vertinti patobulintą variantą, tai pritarimas iš dalies atspindi mūsų pasiūlymo esmę ir tikrai nereikėtų balsuoti.

PIRMININKAS. Tenkina, taip? Nebalsuojame. Toliau dar viena pataisa. Seimo nariai G. Steponavičius, E. Pupinis ir kiti. Komitetas nepritaria. Prašau, kas?.. Taip pat G. Steponavičius?

G. STEPONAVIČIUS (MSNG). Na, sykį jau mikrofonas įjungtas. Taigi, gerbiami kolegos, siūlymas, kuris jau svarstytas Seime, tačiau mes šiek tiek patobulintą variantą, kadangi dėl tų pačių straipsnių pakeitimų yra... Mūsų siūlymas yra susijęs su tuo, kad būtų nustatytos vienodos finansavimo sąlygos tiek valstybinėms, tiek nevalstybinėms švietimo įstaigoms, tiek mokykloms, tiek darželiams. Vėlgi susitikome su Suomijos mokyklų vadovais ir diskutavome, jie net nesupranta klausimo, ar privačios ir valstybinės yra finansuojamos skirtingai. Jie sako, pinigai keliauja ten, kur tėvai leidžia savo vaikus, nes yra išnykusi riba tarp nevalstybinių ir valstybinių švietimo įstaigų, nes jiems svarbu, kad būtų užtikrinta kokybiška mokymo ar ugdymo paslauga.

Mes suprantame, kad tam tikrų saugiklių buvimas irgi yra reikalingas, nes Suomija, Švedija neleidžia tokiu atveju imti priemonių iš tėvų, kitaip tariant, visiems vaikams, net ir iš nepasiturinčių šeimų, yra sudarytos galimybės eiti į jų norimą švietimo įstaigą. Tai mūsų formuluotėje irgi yra kalbama, kad tie dalykai Vyriausybės nustatyta tvarka turėtų būti apibrėžti. Manome, kad dabar tinkamas momentas pritarti mūsų siūlymui.

PIRMININKAS. Komiteto nuomonė – nepritari. Prašom, pirmininke.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Komiteto nuomonė – nepritari. Motyvai. Pirmiausia, kaip jau buvo minėta, įstatymo projektas buvo pateiktas, jis neperejo. Po to mes susitikome su socialiniais partneriais, būtent privačių mokyklų atstovais, direktoriais, asociacijomis, ir nutarėme, kad šitą naują projektą dėl vienodo finansavimo mes tęsime ir rugsėjo, spalio mėnesį kartu su jais, jų pačių siūlymu, rugsėjo, spalio mėnesį, mes rengsime šį pasiūlymą, todėl komitete nebuvo pritarta.

Dar yra svarbus motyvas, kad reikia labai stipriai pasverti finansines galimybes. Taigi – nepritarti.

PIRMININKAS. Ačiū. E. Pupinis norėtų kalbėti už. Prašom.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, iš tiesų buvo kalbėta, kad galbūt perspektyvoje svarstysime, tačiau žiūrint į visus biudžetinius reikalus, į mokestinę sistemą, tai tikrai tam tikros fantazijos, nes biudžete, ko gero, niekada neatsiras tokių pinigų, kad būtų galima ir suvienodinti. Jeigu mes dabar atidedame problemą, tai būtų vis dėlto ganėtinai svarbus sprendimas, nes reikia pripažinti, kad tikrai neatsilieka privačios mokyklos kokybė ir paslaugomis, tai kodėl jų nepripažinti ir nesuvienodinti tam tikrų sąlygų? Iš esmės mes visi kalbame apie mokymo kokybę, o ją galima įvairiais būdais gauti, kai yra tam tikra konkurencija. Ją dabar stabdyti tikrai nėra tikslo, galima buvo, turėjome pakankamai laiko, dar pasvarstyti ir tokį kaip bazinį įstatymą priimti kartu. Bijau, kad atidėliojimas nieko nereiškia. Iš esmės jis bus atidėliojamas šiomet ir atidėliojamas bus kitais metais, galbūt tik pasvarstysime. Aš siūlau galbūt pritarti ir išspręsti problemą dabar.

PIRMININKAS. Ačiū. Kaip minėjau, komitetas nepritarė, todėl balsuojame. Kas pritarė Seimo narių G. Steponavičiaus ir kitų pataisai papildyti įstatymo projektą 4¹ straipsniu, balsuoja už, kas pritaria komiteto nuomonei, balsuoja prieš arba susilaiko. Balsavimas pradėtas.

Gerbiami kolegos, balsavo 103 Seimo nariai: už – 35, prieš – 40, susilaikė 28. Nepritarta.

Kolegos, dabar kita pataisa jau kaip ir neaktuali, nes mes jau apsisprendėme dėl laiko. Ar gali atsiimti Seimo nariai E. Pupinis, G. Steponavičius ir t. t.? Ačiū.

Ir dar viena pataisa. A. Papirtienė taip pat atsiimta. Taip?

E. JOVAIŠA (*LVŽSF*). Pirmininke!

PIRMININKAS. Prašau.

E. JOVAIŠA (*LVŽSF*). G. Steponavičius nori dėl tos pataisos.

PIRMININKAS. Mes jau apsisprendėme. Ar reikia dar kalbėti?

E. JOVAIŠA (*LVŽSF*). Ne. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Prašau leisti G. Steponavičiui. Turite teisę. Prašau. A. Armonaitė. Būtų neloogiška. Prašau, Aušrine.

A. ARMONAITĖ (*LSF*). Dėkoju. Kolegos, mes dėl nieko neapsisprendėme, tai ačiū, kad leidote pristatyti pasiūlymą.

PIRMININKAS. Ankstesniuose įstatymuose.

A. ARMONAITĖ (*LSF*). Dėl visai kitų dalykų ankstesniuose įstatymuose buvome apsisprendę.

PIRMININKAS. Gerai, prašau.

A. ARMONAITĖ (*LSF*). Bet argumentai iš tikrųjų yra analogiški: nėra tvarkų, nėra aišku, kaip ta sistema atrodys. Yra tik keletas žodžių, kurie yra pakeičiami įstatyme, bet iš esmės sukrečia visą bendrojo lavinimo finansavimo sistemą. Visiškai neatitinka to, ką rekomenduoja Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos ekspertai. Mums atrodo logiška, kad jeigu jau bus pritarta (o panašu, kad, deja, bus pritarta) šitai reformai, būtų logiška ją įgyvendinti ne už keleto mėnesių – rugsėjo 1 dieną, o nuo kitų metų, kad sistema vis dėlto galėtų pasiruošti ir amortizuoti bent jau tam tikrą riziką, kuri gali iškilti įgyvendinimo etape. Tiesiog siūlome pakeisti įsigaliojimo datą ir pritarti pasiūlymui, kad įstatymas įsigaliotų nuo 2019 m. rugsėjo 1 d.

PIRMININKAS. Prašau. Komiteto nuomonė.

E. JOVAIŠA (*LVŽSF*). Komiteto nuomonė yra nepritarti. Tai visiškai neįmanoma, jeigu mes norime įvesti etatinį apmokėjimą ir poįstatyminius aktus priimti iki 2019 m. rugpjūčio 31 d. Iš tikrųjų tada jokia mokykla nežinos, kaip jai gyventi.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, kas norėtų už? Už norėtų kalbėti G. Steponavičius. Prašau.

G. STEPONAVIČIUS (*MSNG*). Laiko taupymo sumetimais būčiau nekalbėjęs, bet kai aš gir-džiu komiteto pirmininko žodžius „tai yra visiškai neįmanoma“, tai yra netiesa. Gerbiamas komiteto pirmininke, jūs puikiai suprantate, kad tas MEDUS ir klasės krepšelio dalykai nėra tarpusavyje susipynę. Jeigu iš tiesų yra pritariama etatinio apmokėjimo finansavimui, toliau turi atsirasti mokyklų finansavimo metodika.

E. JOVAIŠA (*LVŽSF*). Taip.

G. STEPONAVIČIUS (*MSNG*). Jeigu ji nesikeistų, kokia ji yra dabar, tai tas etatinis apmokėjimas puikiai išpildo ir pagal dabar galiojančią. Tiesiog reikėtų atlikti mažesnius pakeitimus negu

visiškai nauja klasės ar grupės krepšelio metodika. Todėl šitaip teigti, kad yra visiškai neįmanoma... Veikiau priešingai – jums yra žymiai sudėtingiau, nes net teisės aktų įgyvendinamieji projektai nėra paskelbti viešai svarstyti. Ir jūs tai darysite visoms mokykloms uždarius duris ir atostogaujant. Puikus stilius, bet man gaila švietimo sistemos, kad tokiu būdu jūs tai bandote daryti. Todėl mes ir siūlome tiesiog nuosaikiai elgtis ir nepadaryti patiems sau meškos paslaugos. Šitai Vyriausybei nedaryti tam tikra prasme meškos paslaugos. Kviečiu balsuoti už pasiūlymą.

PIRMININKAS. Prieš – M. Puidokas.

M. PUIDOKAS (LVŽSF). Aš kviečiu balsuoti kolegas prieš, nes ta sistema, kuri yra suformuota Švietimo ir mokslo komiteto, yra nuosekli ir pereinama prie klasės finansavimo. Tie siūlymai, kurie yra pateikiami kolegų, iš tikrųjų išbalansuoja tą sistemą. Aš manau, kad jeigu mes vis dėlto judame nuosekliai link kitokio modelio – link etatinės apmokėjimo tvarkos, link klasės finansavimo, o ne mokinio krepšelio, kaip kad buvo prieš tai, tai mes ir turime laikytis nuoseklaus kelio ir pritarti Švietimo ir mokslo komitetui.

PIRMININKAS. Ačiū. Nuomonės nesutapo. Balsuojame dėl pataisos. 5 straipsnio įsigaliojimas ir įgyvendinimas. Kas pritaria Seimo narių E. Pupinio, G. Steponavičiaus, A. Armonaitės ir kitų nuomonei, balsuoja už, kas pritaria komiteto nuomonei, balsuoja prieš arba susilaiko. Balsavimas pradėtas.

Gerbiami kolegos, balsavo 101 Seimo narys: už – 30, prieš – 45, susilaikė 26. Nepritarta. Lieka galioti komiteto nuomonė.

Dėl viso po svarstymo. Dėl viso įstatymo projekto Nr. XIII-2174. Už – J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamasis pirmininke. Gerbiami kolegos, iš tikrųjų galima pritarti anksčiau kalbėjusio kolegos teiginiui, kad daugelį problemų išspręstų apskritai didesnis švietimo srities finansavimas. Deja, kol tas finansavimas nesiekia to, ko mes norėtume, klasės krepšelis, o ne mokinio, sprendžia kai kurias problemas, kurios yra susijusios su mažesnių mokyklų išgyvenimu.

Tiesa yra ir tai, kad kokybė yra turbūt mūsų siektinumas, bet visiškos lygybės ir kokybės pasiekti neįmanoma, jeigu mes neparemsime ir tų mažesnių mokyklų. Nes kai kurios problemos yra susijusios ne tik su kvalifikuotų mokytojų buvimu ar nebuvimu, bet ir taip susiklostė, kad tas mažas mokyklas lanko ir skurdesnių šeimų vaikai, ir ne visų gebėjimai yra tokie, kuriuos galima būtų išlavinti iki to norimo mūsų kokybės lygio. Todėl padėti bent tą pagrindinį ugdymą vystyti tose mažesnėse mokyklose taip pat yra labai svarbu. Svarbu ir dėl mokinių, svarbu ir dėl ten dirbančių mokytojų, nes jie taip pat niekuo nekalti, kad tose vietovėse nėra tų vaikų, mokinių, kurie gali lankyti, papildyti klases ir sudaryti tuos krūvis, kurie susidaro didžiosiose mokyklose.

Na, o perpildytose klasėse taip pat, man atrodo, kokybė nėra pati geriausia. Todėl mums reikia siekti to modelio, kad klasėje būtų optimalus skaičius vaikų, o mažesnes, norime ar nenorime, aš manau, mums tenka dar bent kurį laiką tikrai palaikyti. Todėl pritariu pateiktam įstatymo projektui.

PIRMININKAS. Ačiū. Prieš – J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Jeigu čia, įstatyme, būtų nustatytas klasės komplekto finansavimo principas, gal aš taip pat, labiau atstovaudamas, sakykim, periferijos mokykloms, galėčiau balsuoti už. Bet aš pasisakau prieš, tiksliau, balsuodamas susilaikysiu, dėl visiško įstatymo projekto turinio neapibrėžtumo, nes čia, paprastai kalbant, yra pasakoma, kad Vyriausybė su mokyklų finansavimo principais gali daryti, ką nori. Yra parašyta, kad taikomi mokymo lėšų skyrimo klasei ir (arba) vienam mokiniui principai. Vadinasi, gali palikti Vyriausybė krepšelio principą, gali klasės principą, gali kokią nors mišrainę.

Tai mes, kaip įstatymų leidėjai, visiškai nieko nepasakome, kokį principą nustatome. Taip pat nepasakome, kokią dalį lėšų gali savivaldybės persikirstyti tarp mokyklų. Vėl nuspręs viską Vyriausybė. Iki šiol buvo 5 %, tai dabar neaišku. Mes, kaip įstatymų leidėjai, čia nieko nepasakome. Už tokį neapibrėžtą daiktą aš tikrai negaliu balsuoti, negaliu pasikliauti, kad Vyriausybė tą neapibrėžtumą išspręs būtinai protingiausiu būdu.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiami kolegos, nuomonės nesutapo, kviečiu balsuoti. Kas pritaria įstatymo projektui Nr. XIII-2174, balsuoja už, kas nepritaria, balsuoja prieš arba susilaiko. Balsavimas pradėtas. Kviečiu balsuoti, kolegos.

Gerbiami kolegos, balsavo 99 Seimo nariai: už – 67, prieš 14, susilaikė 18. Pritarta po svarstymo.

Gerbiami kolegos, taip pat prašoma skubos tvarka. Ar galime pritarti? Balsuojame. Kas priitaria skubos tvarkai, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko. Balsavimas pradėtas dėl įstatymo projekto Nr. XIII-2174 skubos tvarkos.

Gerbiami kolegos, balsavo 100 Seimo narių: už – 62, prieš – 23, susilaikė 15. Skubos tvarkai pritarta.

J. Jarutis – dėl vedimo tvarkos. Prašom.

J. JARUTIS (*LVŽSF*). Gerbiamas posėdžio pirmininke, aš norėčiau paprašyti, kad prieš tai buvusiam balsavime įskaitytų už, man neveikė.

PIRMININKAS. J. Jarutis – už, įrašome.

12.56 val.

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 37, 43, 47, 48, 53, 56, 57, 58, 59, 60, 64, 68 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 5¹, 56³ straipsniais įstatymo Nr. XIII-592 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-2289(2), Švietimo įstatymo Nr. I-1489 59 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-2290(2) (svarstymas)

Gerbiami kolegos, darbotvarkės 1-8a ir 1-8b klausimai. Kviečiu J. Narkevičių. Įstatymų projektai Nr. XIII-2289 ir Nr. XIII-2290. Pristatykite abu iš karto. Svarstymas. Prašom.

J. NARKEVIČ (*LLRA-KŠSF*). Yra daug Teisės departamento pasiūlymų, jiems komitetas pagal pirmą siūlo nepritarti.

PIRMININKAS. Reikia komiteto išvados.

J. NARKEVIČ (*LLRA-KŠSF*). Komiteto išvada: už balsavo 7, susilaikė 3, prieš nėra. Siūloma pritarti.

PIRMININKAS. Ačiū. Yra norinčių kalbėti diskusijoje. Diskutuoti kviečiu E. Pupinį. Prašom.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, iš tiesų prieš nelabai išeina kalbėti, nes taisome klaidas, tas klaidas, kurias padarėme jau šioje kadencijoje, kai versdamiesi per galvą skubėjome priimti įstatymus neapsvarstę, neišanalizavę iki galo, nepažiūrėję, kaip tai susiję su kodeksu. Iš tiesų tikrai atsiranda įvairių pasiūlymų. Vienas iš pasiūlymų buvo netgi iki to, kad šį įstatymą apskritai reikia atidėti, nes dėl direktorių konkursų yra problemų, vėlgi problemų, ką daryti su tais direktoriais, kurie galbūt laimėjo konkursus, bet mokyklos užsidaro.

Iš tikrųjų tai rodo mūsų tam tikrą darbo broką, tačiau norėčiau rodyti į valdančiuosius, kad jie vėl imasi tokių blogų pavyzdžių ir vėl versdamiesi per galvą skubos tvarka, net nesuteikdami teisės normaliai apsvastyti pataisas... Mes vėl teikiame tuos pačius įstatymų projektus, kurie yra labai svarbūs ir kurie lems tolesnį švietimo sistemos gyvavimą. Šiandien spręsti apie tai iš to, kad kažkam atrodo geriau, kažkam blogiau, kai nėra dokumentų, kai visa švietimo sistema vėlgi apskritai nežino apie to finansavimo dydį, nes daug kas atkeliaus netiesiogiai į mokyklas, daug kas atkeliaus per savivaldybes. Iš tikrųjų buriame iš tirščių, bet čia jūsų reikalas.

Tie įstatymai jau važiuoja, tai manyčiau, kad nereikėtų daryti tokių pačių klaidų ateityje. O dėl šito įstatymo projekto, savaime suprantama, geriau turime ieškoti kitų išeikių, nors yra problemų, negu kad vėlgi nieko nespręstume. Bet tos klaidos Seimui garbės nedaro ir tas skubėjimas yra tas tempas, yra tam tikra problema, su kuria gyvena šitas parlamentas. Siūlau ateityje gerai galvoti, ką darome.

PIRMININKAS. Ačiū. Diskutuoti į tribūną kviečiu J. Narkevičių. Prašom, kolega.

J. NARKEVIČ (*LLRA-KŠSF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Šitos pataisos turi tris aspektus. Yra bandoma liberalizuoti, arba palengvinti, kandidatų tapimą būti švietimo įstaigų vadovais. Antras momentas – bandoma konkrečiau apibrėžti tuos švietimo vadovus, kurie dirba, bet iki pensijos liko penkeri metai. Ir, trečia, kas lieka be darbo, kuris arba nelaimi konkurso, arba yra tiesiog nutraukiama sutartis, kad būtų liberalizuota ir pasiūlytas kažkoks darbas. Iš visų šitų esminių dalykų, aš galvoju, kad reikėtų atkreipti dėmesį į vieną palengvinimą dalyvauti konkursuose. Yra siūloma, kad būtų ministerija nustatytų alternatyvią arba papildomą tvarką, ne tik kompetencijų vertinimo testą, bet ir kitus įvertinimus, pagal kuriuos vadovas, kandidatas tapti

vadovu būtų atleistas nuo to kompetencijos vertinimo. Gaila, yra tik apsiribojama tais, kurie 20 ir daugiau metų dirba švietimo įstaigų vadovais, ir tais, kurie jau dirba pagal naują tvarką. O kas su tais kandidatais, kurie dabar rengiasi kandidatuoti? O jų yra nemažai.

Reikia paminėti, kad iš viso buvo planuojama atlikti 2015 metais 167 konkursus, 2019 metais – 319, 2021 metais – 398 ir 2022 metais – 230 konkursų į mokyklų vadovų vietas. Dabar mes turime situaciją tokią, kad ateina kandidatas ir neišlaiko kompetencijos vertinimo egzamino arba testo, ir jis negali dalyvauti netgi konkurse. O kiek tokių neišlaikiusių? Pagal duomenis neišlaiko apie 70 % visų pretendentų. Tik apie 30 %, net mažiau išlaiko kompetencijų vertinimo testą. Ką tai reiškia? Tai reiškia, kad mes padarome taip, kad kandidatai bijo eiti, prarasti savo gerą vardą, daug pavaduotojų, dirbusių ir turinčių patirties, neišlaiko tų testų, gėdinasi to, ir tiesiog gerus kandidatus bandoma tuo atbaidyti.

Vienas iš mano teikiamų pasiūlymų bus praplėsti galimybes dalyvauti konkurse. Tai nereiškia, kad kandidatas laimėtų iš karto, tačiau kad tas kompetencijos vertinimo testo neišlaikymas neužkirstų kelio dalyvauti konkurse, kuriame komisija iš 7 asmenų vertins jo visus kitus gebėjimus. Tai būtų sąžininga, tvarkinga ir ypač pradedantiems, neturintiems vadovo patirties, tas psichologinių gebėjimų konkursas, arba testas, nenulemtų jo nedalyvavimo išvis konkurse. Per tą laiką dirbęs vadovu jis gali tobulinti, plėsti savo kvalifikaciją, būtų naudinga nedrausti dalyvauti.

Todėl, manau, iš principo vertėtų šiems pasiūlymams pritarti, bet juos plėsti, plėsti dar kartą, kad būtų galima dalyvauti konkurse ir duoti galimybę komisijai, susidedančiai iš ministerijos, iš steigėjo, iš socialinių partnerių, objektyviai įvertinti ir duoti šansą vadovams, kurie dar nedirbo, vadovavimo patirtį. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Vėl kviečiu komiteto pirmininką. Atsiprašau, čia nereikia. Eina name tada pastraipsniui. Yra 1 straipsnis, 59 straipsnio pakeitimas. Yra Seimo nario J. Narkevičiaus pataisa. Prašom pristatyti. Prašom įdėti kortelę. Prašom.

J. NARKEVIČ (LLRA-KŠSF). Labai ačiū. Taigi iš dalies jau pristačiau. Aš dar kartą noriu paminėti, kad mano pataisos esmė yra sudaryti galimybę dalyvauti konkurse ir neišlaikius psichologinio vertinimo testo. Manau, tai būtų sąžininga ir teisinga. Pirmas dalykas. Visi privalės laikyti testus. Tai jau bus savotiška patikra. Tai jau bus galimybė save įvertinti ir tai bus nukreipta į ateitį save tobulinti. Tačiau tai nenulems, kad jis neišlaikęs tų testų negalės dalyvauti kitame etape, vertinime, kurį organizuoja jau steigėjas. Vėlgi pakartosiu, tai yra komisija iš 7 asmenų.

Atliekamos užduotys, specialiai parinktos praktiniam darbui ir juridiniams gebėjimams tikrinti. Tikrai kompetentinga komisija galės įvertinti ir atrinkti tinkamą kandidatą. Be abejo, mano pasiūlyme minima, kad jeigu konkurse dalyvaus ir sėkmingai išlaikęs psichologinio vertinimo testą, komisija jam turėtų suteikti prioritetą. Tačiau testo neišlaikymas neturėtų būti draudimas dalyvauti šitame konkurse. Taigi tokia yra mano pasiūlymo esmė. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Komitetas nepritarė. Už pataisą norėtų kalbėti J. Olekas. Gerbiamas kolega Sysai! Kalba J. Olekas. Prašau. Už pataisą.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Norėčiau paremti kolegos teikiamą pataisą. Man atrodo, kad problema yra labai rimta. Mes ne vieną kartą esame girdėję dėl šių testų išlaikymo, tiksliau, labai didelio skaičiaus žmonių, kurie kandidatuoja ar nori kandidatuoti į vadovo pareigas švietimo įstaigose... deja, testo barjero nepereina. Matyt, problema yra abipusė. Galbūt nėra ir pasirengę žmonės, bet kadangi čia mūsų klausosi ir švietimo ministrė, gal ji galėtų pasidomėti, ar tikrai testų reikalavimai ir metodika yra tokia, kurią turėtų būtinai laikyti būsimoji vadovai. Taip, mokyklose psichologinė atmosfera, vadovo gebėjimas suburti kolektyvą yra labai svarbu, ir būtų gerai, kad žmonės, ateidami į tą konkursą, būtų pasiruošę. Bet tiek, kiek man teko bendrauti, ypač su mažesnių rajonų ir ne tik, beje, ir didesniuose miestuose testo išlaikymo problema yra labai rimta ir dalį galimų kandidatų atbaido. O galbūt tiesiog ta kartelė, kuri pakelta laikant testą, yra per aukšta. Todėl aš kviečiu šiuo metu problemą spręsti palaikant kolegą pateiktą pasiūlymą, o ateityje galbūt ministerijai peržiūrėti kompleksiskai, ar testai iš tikrųjų yra atitinkantys tą lygmenį, kurio mes norėtume.

PIRMININKAS. Ačiū. Nuomonės nesutapo. Gerbiama kolegą, balsuojame dėl... Oi, atsiprašau, dar E. Pupinis. Atsiprašau, kolega. E. Pupinis – prieš.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, iš tikrųjų galbūt ir buvo tam tikros tiesos dėl testų sudėtingumo, bet tai yra kitas klausimas. Iš tikrųjų reikia kalbėti. Testai galbūt per sudėtingi, galbūt lygi reikia mažinti, tarkim, daryti kelių sudėtingumo lygių testą, bet iš tikrųjų šis pasiūlymas iš esmės paneigia tai, ką mes svarstėme, kaip sakiau, prieš gerą pusmetį, kai svarstėme visą direktorių skyrimo sistemą, kai kalbėjome, kad reikia kelti kompetenciją.

Iš tikrųjų šiuo metu išbraukimas iš esmės kompetencijos testo nepalieka. Iš esmės tu gali dalyvauti konkurse, nors jo ir neišlaikęs, galbūt laikęs, pasėdėjęs tenai, ir tada atsiranda tam tikras vertinimas, kurį priima komisija. Vėlgi kompetencijos testus darėme, kad šiek tiek būtų nuasmeninti visi tie reikalai komisijų sudarymo. Žinome, visko būna su tomis komisijomis. Dažniausiai savivaldybės sudaro, daugumą žmonių į komisiją deleguoja. Manau, neturėtume grįžti atgal. Kiek girdėjau, ministerija kalba apie tų testų sudėtingumo mažinimą, tai eikime tuo keliu, o ne visai paneikime mūsų priimto įstatymo idėją. Aš tikrai susilaikysiu nuo tokių siūlymų.

PIRMININKAS. Ačiū. Nuomonės nesutapo, balsuojame. Atkreipiu dėmesį, balsuojame dėl Švietimo įstatymo 59 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto, dėl pataisos. Kas pritaria Seimo nario J. Narkevičiaus pataisai dėl 1 straipsnio 59 punkto, balsuoja už. Komitetas nepritarė. Kas pritaria komiteto nuomonei, balsuoja prieš arba susilaiko. Komitetas nepritarė J. Narkevičiaus pataisai.

Gerbiami kolegos, balsavo 99 Seimo nariai: už – 21, prieš – 25, susilaikė 53. Nepritarta.

Yra dar viena pataisa dėl šio straipsnio. Taip pat prašyčiau pristatyti J. Narkevičių. Prašau, Jaroslavai, dėl 59 straipsnio 2 dalies. Įjungta, prašau.

J. NARKEVIČ (LLRA-KŠSF). Labai ačiū. Šis pasiūlymas yra analogiškas, tik jau lieka be gerbiamos ponios A. Papirtienės pasiūlymo. Esmė tokia – kokia šiandien situacija? Papildysiu. Šiuo metu yra per 110 švietimo įstaigų, kuriose ne mažiau kaip šeši mėnesiai nėra nuolatinio vadovo. Daugiau kaip 110 mokyklų, švietimo įstaigų, kuriose daugiau kaip pusę metų nėra švietimo įstaigų vadovo! Kodėl? Steigėjas negeba organizuoti? Vieta nepatraukli? Priežasčių yra daug, bet labiausiai paplitusi priežastis – tai baimė atlikti tą psichologinį vertinimą, testus, kuriuos, kaip sakau, išlaiko tik apie trečdalį, mažiau nei trečdalis. Aš sutikčiau, kad būtų galima palengvinti tų testų užduotis, tačiau patirtis rodo, kad nuo vasario mėnesio pakeitimas tų užduočių nepalengvino, o dar labiau apsunkino.

Taigi, geriausia praktika būtų ta, kad tegul kandidatas išlaiko, tačiau jeigu dalyvauja ir neišlaiko, tai reikia suteikti jam galimybę dalyvauti antrajame konkurso etape. Taip mes galėtume sklandžiai organizuoti konkursus ir tikrai sudarytume galimybę kandidatams tobulintis jau dirbant. O tobulinimasis yra akivaizdus, nes kiekvienais metais yra ir mokyklų vadovų darbo vertinimas, ir stebėseną, ir privalomi kursai, ir t. t. Taigi, siūlau pritarti vis dėlto mano pasiūlymui, kas leis tvarkingai organizuoti konkursus ir atrinkti geriausius. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Komitetas nepritarė. Norinčių kalbėti už, prieš nėra. Balsuojame dėl Seimo nario J. Narkevičiaus pataisos dėl 59 straipsnio 2 dalies, jai komitetas nepritarė. Kas pritaria J. Narkevičiui, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko. Komitetas pataisai nepritarė. Prašau balsuoti. (*Balsai salėje*) Taip, taip.

Gerbiami kolegos, balsavo 102 Seimo nariai: už – 22, prieš – 11, susilaikė 69. Nepritarta.

Kolegos, dabar balsuojame dėl abiejų pasiūlymų projektų, t. y. dėl Nr. XIII-2289 ir dėl Nr. XIII-2290. Ar yra norinčių kalbėti už, prieš? Už – V. Simulikas. Prašau, Valerijau.

V. SIMULIK (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Mieli kolegos, noriu atkreipti dėmesį ir tikrai siūlyčiau palaikyti šiuos pasiūlymus, ypač A. Papirtienės patikslinimus, nes kolegė siekia sumažinti įtampą, kuri egzistuoja švietimo sistemoje, ypač tarp vadovų, nes ir šiandien, galiu pakartoti, kad atgaline tada naikinant neterminuotas sutartis, įvedant terminuotas, mano supratimu ir ne tik mano, buvo pažeisti teisiniai principai, kad įstatymai atgaline data negalioja. Bet tiek to, jau yra padaryta, bandysime aiškintis kitais formatais. Šiuo atveju kalbama apie tai, kad vadovai lieka savininkų, t. y. steigėjų, malonėje gauti poziciją, jeigu jie neina į konkursą arba jo nelaimi, ar likti plikiems, basiems, be jokių pareigų. Tuo tarpu daugelis jų yra buvę mokytojai ar esantys mokytojai, turintys vyriausiojo mokytojo ar mokytojo metodininko, ar mokytojo eksperto kvalifikacijas.

Šiuo atveju iš tikrųjų yra įpareigojimas savininkams, t. y. tiems, kurie valdo švietimo įstaigas, pasiūlyti variantus vadovams, nedalyvavusiems arba pralošusiems konkursus, kažkokį darbą. Džiugu, kad yra minkštinama tokia situacija, nes tas griežtas požiūris, kad vadovas yra kaž-

koks kitoks asmuo, kuris neturi socialinių, pilietinių garantijų, labai keistai atrodė iš vienos įstai-
gos, kuri teikia būtent šią filosofiją – vadovų sutarčių keitimą. Kolegos, siūlyčiau palaikyti.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiami kolegos, kas pritarė po svarstymo įstatymų projektams Nr. XIII-2289, Nr. XIII-2290, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko. Balsavimas pradėtas. Kolegos, kviečiu balsuoti.

Gerbiami kolegos, balsavo 104 Seimo nariai: už – 85, prieš – 3, susilaikė 16. Pritarta po svarstymo.

13.16 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos mokslo tarybos pirmininko ir jo pavaduotojų patvirtinimo“ projektas Nr. XIII-2334 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės 1-9 klausimas – projektas Nr. XIII-2334. Kviečiu švietimo ir mokslo mi-
nistrę į tribūną pristatyti Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos mokslo tarybos pirmininko ir jo pava-
duotojų patvirtinimo“. Pateikimas. Ministre, prašom, kviečiame į tribūną. J. Petrauskienė, švieti-
mo ir mokslo ministrė.

J. PETRAUSKIENĖ. Laba diena, gerbiami Seimo nariai, gerbiami kandidatai. Šiandien esu
įpareigota jums pristatyti Vyriausybės teikiamus kandidatus į Lietuvos mokslo tarybos vadovus.
Šiuo metu Lietuvos mokslo tarybos pirmininko pareigas einantis profesorius D. H. Pauža ir jo pa-
vaduotoja Humanitarinių ir socialinių mokslų komiteto pirmininkė R. Petrauskaitė baigė antrą
tarybos nario kadenciją. O Lietuvos mokslo tarybos nuostatai nustato, kad eiti pareigas galima ne
ilgiau kaip dvi kadencijas iš eilės. Antrasis tarybos pirmininko pavaduotojas Gamtos ir technikos
mokslų komiteto pirmininkas profesorius J. Banys yra pateikęs atsistatydinimo prašymą.

Vadovaujantis Lietuvos mokslo tarybos nuostatais buvo kreiptasi į mokslo ir studijų institu-
cijas, ministerijas ir kitas įstaigas su prašymu siūlyti kandidatus į tarybos vadovų pozicijas. Kan-
didatai į Lietuvos mokslo tarybos vadovų pozicijas buvo atrinkti įvertinus kandidatų mokslo ir
organizavimo, tarptautinio bendradarbiavimo, ekspertinio darbo patirtį ir mokslinius pasieki-
mus. Tarybos pirmininku siūlomas profesorius V. Razumas, Vilniaus universiteto Gyvybės moks-
lo centro vyriausiasis mokslo darbuotojas.

Gerbiamas V. Razumas yra Lietuvos mokslų akademijos tikrasis narys, dvi kadencijas ėjo
Lietuvos mokslų akademijos prezidento pareigas, dalyvavo Vyriausybės mokslinių tyrimų eks-
perimentinės plėtros ir inovacijos strateginės tarybos veikloje. Buvo Aukštojo mokslo tarybos pir-
mininku, yra Lietuvos mokslo tarybos valdybos narys, 2016 metų Lietuvos mokslo premijos lau-
reatas, paskelbęs keletą monografijų ir per 100 mokslinių straipsnių tarptautiniuose leidiniuose.

Tarybos pirmininko pavaduotoja ir kartu tarybos Humanitarinių ir socialinių mokslų komi-
teto pirmininke siūloma daktarė J. Poškienė, Vilniaus universiteto Istorijos fakulteto Archeologi-
jos katedros docentė. Kandidatė 2014–2015 metais dirbo Europos humanitarinio universiteto Isto-
rijos departamento vadove, yra Aukštojo mokslo tarybos narė, Vilniaus universiteto Archeologi-
jos bakalauro ir magistro studijų programų ir Paveldosaugos magistro studijų programų komiteto
narė, dalyvauja įgyvendinant Lietuvos ir tarptautinių mokslinių tyrimų projektus.

Su mumis šiandien taip pat yra tarybos pirmininko pavaduotoju, kartu ir Gamtos ir techni-
kos mokslo komiteto pirmininku siūlomas profesorius R. Rotomskis, Nacionalinio vėžio institu-
to Biomedicininės fizikos laboratorijos vedėjas. Kandidatas yra Singapūro mokslo fondo progra-
mų, Australijos medicinos tyrimų ir inovacijų nacionalinio fondo, Lietuvos mokslo tarybos, Studi-
jų kokybės vertinimo centro, Mokslo ir studijų stebėsenos ir analizės centro, Mokslo, technologijų
ir inovacijų agentūros ekspertas. Yra paskirtas atstovauti Lietuvai Europos technologinėje platfor-
moje „Nanomedicina“. Yra paskelbęs per 300 mokslinių publikacijų.

Kandidatai siūlomi skirti pareigoms penkerių metų kadencijai, jei bus pritarta, nuo birželio
28 dienos.

Prašau pritarti teikiamoms kandidatūroms.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiama ministre. Klausimus mes pateiksime kandidatams.

Kviečiu į tribūną kandidatą į pirmininkus. Prašom. Yra norinčių jus paklausti. Kolegos, mes
prašysime tik kandidato į pirmininkus, bet kandidatai į pavaduotojus taip pat dalyvauja. Jeigu
jūs norėsite konkrečiai kurio nors pavaduotojo paklausti, mes jam įjungsiame mikrofoną.

Pirmasis klausia J. Olekas. Prašom. Atsiprašau, Juozai.

Gal prisistatysite trumpai? Prašom.

V. RAZUMAS. Gerbiamas pirmininke, gerbiamieji Seimo nariai, ministrė J. Petrauskienė mane gana išsamiai pristatė. Gal keletą detalių savo biografijos galėčiau papildyti, kad 1973 metais baigiau Vilniaus universiteto Chemijos fakultetą ir... 1978 metais baigiau ir nuo tų pačių metų dirbau valstybiniame mokslinių tyrimų institute, kuris vadinosi Biochemijos institutu. Apsigyčiau tuo metu abi disertacijas: 1981 metais chemijos mokslų kandidato disertaciją, 1990 metais apgyniau chemijos mokslų daktaro, dabar habilituoto daktaro disertaciją.

Nuo 1992 metų iki 2004 metų buvau Biochemijos instituto direktorius. Tai buvo ganėtinai sunkūs metai po nepriklausomybės atkūrimo. Nuo 2005 metų buvau išrinktas Lietuvos mokslų akademijos vyriausiuoju moksliniu sekretoriumi, o 2009 metais dviem kadencijoms buvau išrinktas Lietuvos mokslų akademijos prezidentu. Tuomet po poros metų pagal tuometinius Lietuvos mokslo tarybos nuostatus buvau ir *ex officio* Lietuvos mokslo tarybos narys.

Taigi darbą Lietuvos mokslo taryboje žinau pakankamai gerai. Tuo labiau kad nuo praėjusių metų lapkričio vidurio premjero buvau paskirtas į Lietuvos mokslo tarybos valdybą, o valdybos buvau išrinktas valdybos pirmininku. Gal tiek trumpai.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Jūsų nori paklausti keletas Seimo narių. J. Olekas pirmasis. Prašom.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Aš norėčiau palaikyti kandidatą. Teko iš tikrųjų nemažai bendrauti dirbant ankstesnėse pozicijose, kada vadovavo Lietuvos mokslo akademijai. Manau, kad mes turime ir puikų kandidatą į pirmininkus, ir pavaduotojus.

Aš norėjau ministrės paklausti. Ko taip ilgai uždelsėte, kad tik šiandien svarstome, o poryt jau turėtume priimti? Bet tikrai tai nesusiję su kandidatu. Tikrai palaikau ir kviečiu kolegas priarti kandidatui.

PIRMININKAS. Ačiū. Ministrės neklausinėjame. R. J. Dagys. Prašom.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Aš rizikuoju paklausti, nors esu draskomas interesų konflikto, nes baigėme tą patį fakultetą. Kadangi jūs turite didelę patirtį vadovavimo ir mokslo finansavimo, ir kitais klausimais, iš tikrųjų Mokslo taryba yra svarbus organas, ar nemanytumėte, kad reikia jūsų iniciatyvos tvarkant ir finansavimo tvarkas, ir konkursų tvarkas, kad jos būtų paprastesnės, prieinamesnės. Ką jūs tuo klausimu galėtumėte? Ar turite kokių minčių pasakyti mums čia? Ką reikėtų tvarkyti ir kuo greičiau, kad mes efektyviau tuos dalykus...

V. RAZUMAS. Nesusipažinusiems su tarybos veiklomis, tai galėčiau paminėti tokias tris pagrindines dimensijas Lietuvos mokslo tarybos veiklos. Visų pirma pagal Mokslo ir studijų įstatymą tai yra patarėjas mokslo politikos klausimais Seimui ir Vyriausybei. Šioje vietoje, akivaizdu, mano akimis žiūrint, reikia taisyti tai, kad taryba turėtų gerokai aktyviau šioje srityje veikti, t. y. nelaukti, kol su koku nors pasiūlymu kreipsis Seimas ar Vyriausybė, o pati tiesiog teikti siūlymus aktualiais mokslo klausimais, net ir teikti siūlymus dėl įvairių teisės aktų, kurie yra susiję su Lietuvos mokslo tarybos kompetencija, t. y. mokslo klausimais.

Antra sritis, ypač svarbi mūsų mokslo bendruomenei, yra konkursinis programinis finansavimas. Čia įžiūriu dvi dideles problemas. Viena problema – tai milžiniška biurokratija konkursinio finansavimo, ir antras dalykas – yra per daug programų, kurios yra labai nelygiavertės, o reikalauja lygiai tokio pat sunkaus tų programų administravimo. Kaip pavyzdys yra: doktorantų išvykoms galima skirti iki 1 tūkst. 300 eurų, o kartu dotacijos projektams galima skirti iki 1 mln. eurų metinių lėšų, o administracinis krūvis tarybai yra toks pats.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia J. Narkevičius.

J. NARKEVIČ (LLRA-KŠSF). Labai ačiū. Švietimo ir mokslo komitete, kai buvo nagrinėta Mokslo tarybos ataskaita, mes diskutavome dėl to, kodėl būtent praeita Mokslo taryba kaip prioriteto nenagrinėjo švietimo raidos – mokslininkų dalyvavimo švietimo raidoje. Mes žinome, kad Edukologijos universitetas yra faktiškai likviduotas, pažemintas statusas mokslininkų, kurie galbūt formuotų progresyvią pedagoginę arba edukologinę Lietuvos mintį, pagal kurią galbūt visos reformos būtų sėkmingos būtent Lietuvoje. Šito nebuvo. Mokslo taryba negebėjo suburti arba nematė tokio poreikio skatinti mokslininkus būtent šiose švietimo srityse. Kaip jūs galvojate, dėl ko taip įvyko ir koks jūsų vaidmuo būtų? Ačiū.

V. RAZUMAS. Ačiū, gerbiamas Seimo nary, už klausimą. Aš dalyvavau tame posėdyje, ir tarybos (bent jau tuometinės vadovybės) reakcija buvo tokia, kad iš tikro į tą klausimą nebuvo atkreiptas tarybos dėmesys ir ateity tai reikėtų daryti. Bet aš kolegai ir prieš tai atsakiau, kad visų pirma reikia iš principo pertvarkyti visos tarybos veiklą: mažinti programų, didinti skiriamų projektų trukmes, jų lėšas didinti, kad atsilaivintų tų pačių tarybos narių intelektualus resursas užsiimti ir ta sfera, kurią jūs minite. Aš tai tikrai prisimenu jūsų pastabą ir tikrai atkreipsime dėmesį į tai.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Iš tikrųjų mes žinome iš ankstesnių darbų, tačiau taip jau išeina, kad ir akademinėse institucijose, administracijose visur vyrauja, taip natūraliai susiklosto, vyrauja ne humanitariniai mokslininkai, o tikslųjų mokslų. Aš tai nieko prieš, tačiau mes žinome, kokia pakankamai sudėtinga yra situacija ir dėl tų mokslininkų atlyginimų. Suprantu, kad Mokslo taryba tiesiogiai tam įtakos, be abejo, neturi, tačiau, jūsų požiūriu, kaip tas dalykas galėtų būti sprendžiamas žinant, kad humanitariniai mokslai, pavyzdžiui, lituanistinė kryptis, yra išimtinai Lietuvos – mūsų atsakomybė? Ir atlyginimo klausimas tiems mokslininkams vis dėlto turėtų būti vienas iš prioritetų. Egzistuoja koks nors jūsų požiūris?

V. RAZUMAS. Ne man turbūt priminti čia, šioje auditorijoje, kad Mokslo ir studijų įstatymas lituanistinius tyrimus įvardija kaip prioritetinius tyrimus Lietuvoje. Lietuvos mokslo taryba taip pat turi ir prioritetinę mokslo Lituanistikos plėtros iki 2024 metų programą, tačiau akivaizdu ir tai, kaip jūs sakote, kad, ko gero, tai programai reikėtų ženkliai didinti skiriamas lėšas.

Galiu pasakyti, kad dabartinė Lietuvos mokslo tarybos valdyba į humanitarinius ir socialinius mokslus atkreipė dėmesį jau pirmame savo posėdyje, kur buvo rekomenduota tarybos komitetams, ypač, žinoma, Humanitarinių ir socialinių mokslų komitetui, pasitelkus ekspertus, kartu parengti „Lietuvos humanitarinių ir socialinių mokslų baltąją knygą“, kad turėtume šių mūsų mokslų žemėlapi.

Dėl mažų atlyginimų. Ne tik humanitarinių ir socialinių mokslų mokslininkų maži atlyginimai, taip pat ir visų kitų sričių. Čia bendras politinis ryžtas turi atsirasti. Žinoma, Lietuvos mokslo taryba tik pritartų, kad atlyginimai didėtų.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia M. Majauskas.

Pranešu, kad toliau pirmininkaus posėdžiui Seimo Pirmininko pavaduotoja I. Šiaulienė.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas kandidate, tikiu, jog būsite patvirtintas, tad iš karto kreipiuosi su mokslo politikos patarimu. Kaip jūs vertinate aukštojo mokslo finansavimą? Jis, paprastais žodžiais kalbant, pakankamas ar nepakankamas Lietuvoje? Ir jeigu jis yra nepakankamas, kokius matote papildomus finansavimo resursus? Ir dar prieš jums pradėdant atsakyti, kaip vertinate tokias sistemas kaip Jungtinėse Amerikos Valstijose, kur aukštasis mokslas yra brangus, reikšmingai brangesnis negu bet kur kitur, bet labai lengvai yra prieinamos lengvatinės paskolos studentams? Jie susimoka už tą investiciją, kurią gauna, ir vėliau, kaip sakyti, per atlyginimą sugrąžina tuos pinigus, bet aukštasis mokslas gauna daugiau pinigų.

V. RAZUMAS. Ačiū už klausimą. Aukštasis mokslas nėra Lietuvos mokslo tarybos kompetencija. Tam yra įsteigta Aukštojo mokslo taryba prie Švietimo ir mokslo ministerijos. Bet apskritai, kiek aš žinau tą situaciją, tai aukštajam mokslui ir švietimo sričiai Lietuvoje skiriama lėšų ženkliai daugiau negu Europos Sąjungos valstybių vidurkis. Todėl ir aukštojo mokslo reformos klausimas kilo dėl to, ar racionaliai iš tikro tos lėšos Lietuvoje yra naudojamos.

Jeigu kalbėtume konkrečiai apie mokslinius tyrimus, tai reikia pasakyti, kad, lyginant, sakysim... nors Statistikos departamentas dar nėra pateikęs duomenų dėl 2017 metų, bet, lyginant su 2015 metais, moksliniai tyrimai Lietuvoje ženkliai mažiau finansuojami. 2015 metais buvo virš 1 % bendrojo vidaus produkto, 2016 metais tas finansavimas nukrito iki 7,4 % ir taip atsitiko todėl, kad labai lėtai pradėjo būti finansuojami projektai Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis. Ir čia didžiausias pavojus ateičiai, taip pat ir Lietuvos mokslo tarybos uždaviniais įgyvendinti, tai, kad struktūrinės lėšos moksliniams tyrimams ir eksperimentinei plėtrai skirtoje dalyje sudaro daugiau negu 33 %, bent iki šiol taip buvo. Čia milžiniškas strateginis klausimas taip pat ir dėl aukštojo mokslo ir mokslinių tyrimų, o kokie bus priimti sprendimai po 2020–2021 metų?

PIRMININKĖ (I. ŠIAULIENĖ, LSDDP). Dėkoju, gerbiamas pretendentė, jūs atsakėte į visų norinčių paklausti Seimo narių klausimus.

Gerbiami kolegos, susitikimai su pretendentu į Mokslo tarybos pirmininkus pagal grafiką, kurį užpildysite sekretoriате, ir ketvirtadienį mes turėsime priėmimą.

13.32 val.

Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2246(2), Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 1, 2, 6, 7, 8, 23 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo VI¹ skyriumi įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2247(2), Socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 30 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2251(2), Pensijų sistemos reformos įstatymo Nr. IX-1215 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2253(2), Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 8, 10 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-949 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2257(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Pensijų kaupimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2246(2) ir lydimieji: projektas Nr. XIIIIP-2247, projektas Nr. XIIIIP-2251, projektas Nr. XIIIIP-2252, projektas Nr. XIIIIP-2253 ir projektas Nr. XIIIIP-2257. Svarstymo stadija. Kviečiu Socialinių reikalų ir darbo komiteto atstovą T. Tomiliną. Prašau.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Tuoj, kolegos, atidarysiu įstatymo projektą.

Gerbiami kolegos, svarstysime Pensijų kaupimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektą. Tai yra dalis pensijų reformos, kurią mes pradėjome svarstyti ketvirtadienį. Įstatymo projektas ir lydimieji projektai tiesiogiai susiję su Socialinio draudimo įstatymo pakeitimais, o juos jau po svarstymo mes priėmėme. Pagrindiniame komitete, Socialinių reikalų ir darbo komitete, mes kelias dienas svarstėme Pensijų kaupimo įstatymą ir birželio 22 dieną priėmėme galutinį sprendimą. Už įstatymo projektą balsavo 8 Seimo nariai, prieš – 3, susilaikė 1. Socialinių reikalų ir darbo komitetas pritarė įstatymo projektui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu Biudžeto ir finansų komiteto pirmininką S. Jakeliūną. Ar gali kas nors pakeisti iš Biudžeto ir finansų komiteto? Nematau S. Jakeliūno salėje. Kas pristatytų išvadą? J. Varžgalys, prašom.

J. VARŽGALYS (LVŽSF). Biudžeto ir finansų komitetas svarstė, iš esmės pritarė iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir pasiūlė pagrindiniam Socialinių reikalų ir darbo komitetui patobulinti projektą pagal Seimo kanceliarijos Teisės departamento ir Seimo narių pasiūlymus, jiems pritarė komitetas. Balsavimo rezultatai: už – 8, prieš – 2, susilaikė 1.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Taip pat, būkite malonus, dar pristatykite komiteto išvadą dėl Socialinio draudimo pensijų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projekto.

J. VARŽGALYS (LVŽSF). Balsavimo rezultatai: už – 6, prieš – 1, susilaikė 5. Komiteto pirmininko balsas lemiamas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Pradėsime bendrąją diskusiją. Pirmasis kalbės M. Majauskas. Atsisakote. Kviečiu G. Skaistę.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Sveiki. Šitas įstatymas turbūt yra susijęs su visa mokesčių ir pensijų reforma. Esminis aspektas yra tas, kad atsisakoma nuostatos, kad „Sodra“ perveda 2 % sumokėto darbo užmokesčio apmokestinimo, ir perveda pats gyventojas tuos pačius pinigus. Bet turbūt esminė nuostata, dėl kurios vyko diskusija komitete ir kuri išlieka kaip klausimas ir šiandien, yra automatinis dalyvių įtraukimas į II pensijų pakopą.

Nepaisant to, kad aš manau, kad II pakopoje dalyvauti apsimoka ir kaupti tikrai verta, pats mechanizmas kelia daugiau klausimų negu atsakymų. Teisės departamentas yra ne kartą sakęs, kad automatinis įtraukimas prieštarauja Konstitucijai, prieštarauja Civiliniam kodeksui, tačiau mūsų specialistai iš Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos įsivaizduoja, kad jie yra geresni teisininkai negu mūsų Teisės departamento.

Buvo pateiktas pakoreguotas pasiūlymas, iš kurio dingo pats pavadinimas, dingo pavadinimas „Automatinis dalyvių įtraukimas“, bet iš principo pats mechanizmas liko automatinis: jeigu

žmogus nepareiškę noro nedalyvauti II pensijų pakopoje, jis vis tiek bus įtrauktas į sistemą, nepaisant to, ar jis sutinka su tuo, ar nesutinka.

Aš manau, kad mes patys užprogramuojame konfliktą, nes dalyviai, kurie bus įtraukti į II pensijų pakopą ir nenorės joje dalyvauti, kreipsis į Konstitucinį Teismą per atskirus Seimo narius ar per teismą ir galų gale visa šita sistema bus pripažinta neteisėta ir prieštaraujanti Konstitucijai. Man niekaip nesuvokiama, kodėl iš tikrųjų atsisakoma to modelio, kuris veikė anksčiau, kai valstybė mokesčių pavidalu surenka darbo užmokesčio apmokestinimą ir vėliau tuos pinigus, tuos procentus perveda privatiems pensijų fondams. Tas būdas buvo legalus, teisėtas ir iš tikrųjų niekam didelių klausimų nekėlė. Dabar tų klausimų yra tikrai neatsakytų. Nors manau, kad kaupimas yra gerai, bet manau, kad šitas naujas modelis yra tikrai ydingas, ir labai abejotina, ar jis apskritai yra teisėtas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu A. Armonaitę. Nėra salėje. K. Glavecko taip pat nematyti. Tuomet A. Sysas. Prašom. Frakcijos vardu.

A. SYSAS (LSDPF). Gerbiama pirmininke, gerbiami Seimo nariai, aš pirmiausia norėčiau, kad mes ir dėl kito įstatymo atskirą diskusiją rengtume, ypač dėl šalpos pakeitimų, nes ten irgi yra labai rimtas dalykas ir turintis ilgalaikių pasekmių. Mes negalime suplakti Pensijų kaupimo įstatymo, kuris, mano galva, yra kertinis, nes tai paliečia visus, kurie dalyvauja socialiniame draudime, ir apskritai tuos, kurie gyvena Lietuvoje, nes per pensijų sistemą ir ligoniai, ir bedarbiai, ir mamos, ir kūdikiai gauna tam tikras išmokas, net ir numirus iš socialinio draudimo sistemos išmokama laidojimo pašalpa, o ne iš valstybės biudžeto.

Kalbėdamas apie kaupimo įstatymą, pirmiausia ką norėčiau pasakyti? Tai vėlgi prisiminti, kaip buvo užsimota prieš rinkimus, kas buvo sakoma rinkėjams ir ką mes šiandien turime. Buvo sakoma, kad pensininkai ir kiti gavėjai galės ploti katučių, nes pagaliau 2 %... atsiprašau, ne 2 %, o „Sodra“ nustos pervesti į II pensijų pakopą po 170, po 180 mln. eurų, ir davė suprasti, kad šitie pinigai atiteks daugiausia pensininkams ir kitiems gavėjams. Deja, buvo tvirtinama, kad pagaliau bus sutvarkyta II pensijų pakopos veikla, nes dabartinė situacija, kai į tas pinkles įviliota 1 mln. 200 tūkst. ir tik 460 tūkst. dalyvauja personaliai mokėdami įmokas, nes tai yra privati pensijų sistema, manau, jau čia yra ne tai, kad skambutis, čia jau šūvis yra, kad ši sistema yra neveiksminga. Trečia, kad sumažins valdytojų apetitą ir sumažins pervedimus iš pensijų dalyvių į pensijų valdytojų kišenę, pinigėlius, kas buvo siūloma ir anksčiau. Deja, visų tų dalykų gal tik užuominos, bet esminių didelių dalykų nepadaryta.

Kaip sakiau, pirmiausia dėl pervedimų. Buvo garsiai pareikšta dėl „Sodros“ įmokos 2 % mažinimo. Po to labai atsižegnojo ir sakė, ne, čia mes nemažiname, daug ginčijomės ir buvo pasiūlyta 1 % mažinti. Bet, gerbiamieji, mes žinome, kad „Sodros“ biudžetas šiais metais yra subalansuotas. Bet jeigu mes žiūrime į pensijas, kurias gauna mūsų pensininkai, jos yra vienos mažiausių Europos Sąjungoje, jau aš nekalbu apie kitas išmokas. Todėl svarbu Valstybinio socialinio draudimo fondą labiau finansuoti, o ne mažinti. Atsisakymas atseit „Sodros“ naudai 1 % mažiau, bet tai vis tiek galutinis rezultatas – „Sodros“ fondas gaus mažiau pinigų, o ne daugiau. Ženklaus pensijų didinimo tikėtis nereikia ir nebus jo, ko labiausiai norėjo „Bočiai“, kitos pensininkų organizacijos, kurie čia siuntė laiškus ir reikalavo iš Vyriausybės šitų žingsnių. Šis signalas akivaizdus, kad mūsų pensijos yra išaldomos atitinkamai kitų šalių lygmeniu. Tai, kas bus padaryta indeksavimu, tai ekonominis augimas, bet nebus galimybės, nebus kito šaltinio galimai gerokai padidinti pensijas. Įdomiausia, kad buvo kalbama, kad pagaliau „Sodra“, sakykime taip, nusiplaus rankas ir su II pensijų pakopa nieko bendro neturės. Deja, matyti, kad „Sodra“ ir toliau aptarnaus privatų verslą. Kokį privatų verslą dar Lietuvoje aptarnauja kokia nors valstybinė institucija? Pasakykite man. Kodėl privatų verslą turi Socialinio draudimo valdyba kuruoti, surinkti? Na, atsako dabar darbdaviai, bet per mūsų diskusiją komitete išryškėjo, kad regresą tai išstatys net tam žmogui, kuris automatiškai pateks vėlgi į „Sodrą“. Bet apie tai gal šiek tiek, jeigu užteks laiko, vėliau. Buvo kalbama apie II pensijų pakopos sutvarkymą. Kaip sakiau, daug nedalyvauja, tikrai privatus kaupimas turi būti, pirmiausia privatus, bet tai turi būti savanoriškas. Čia tą ir sakė kolegė, na, išbraukė žodį „automatiškai“, nes automatiškai kliuvo visiems. Bet esmė liko ta pati.

Čia kyla didžiausias ginčas, į kurį autoriai taip ir neatsakė, kam reikalinga... Kodėl priimant į fondą raštu sutarties nereikia, bet išstoti iš fondo raštu reikia. Arba tie nauji fondų dalyviai, kurie tris kartus galės pabelsti ir sakyti, kad aš nenoriu, jie turės tai padaryti raštu. Negalės žodžiu padaryti, nors priimami bus automatiškai, t. y. be jokios sutarties. Kaip toliau ta sutartis veiks, jeigu nėra raštiško sutarimo, mums autoriai vėl neatsakė. Kas bus, jeigu jums... Ne jums, o kam nors iš jūsų giminaičių atsiųs sutartį, kurią jis turi pasirašyti, o jis nepasirašys? Tai sutartis galios? Mums autoriai sako – galios. O jeigu jis apskųs teismui, kad iš jo išskaičiuoja pinigus be jo leidimo, tai kas čia bus? Niekas negali atsakyti.

Aš manau, kad tai skubėjimas, kuris neduoda naudos, o įvelia į dar didesnę problemų ratą. Ką darysime su tais 1 mln. 200 tūkst. kabančių? Duodame laiko išeiti iš pensijų fondų du mėnesius ir vėl parašyti pareiškimą. Kai pasiūliau šešis, dabar sugudravo – padarė tris. Aš manau, mes tokiais siūlymais dirbame prieš pačius Lietuvos piliečius.

Gerbiami kolegos, kadangi laikas baigėsi, tikrai siūlyčiau pristabdyti arklius, nes tai, ką padarėme prieš kažkiek metų, ta sistema nepasitvirtino. Nenorėčiau būti blogu pranašu, bet mes einame Vengrijos arba Lenkijos keliu, kai reikės nacionalizuoti šitą sistemą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu R. J. Dagį. Prašom.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, keistai jaučiuosi šitoje tribūnoje, nes žalieji buvo tie, kurie labai skeptiški buvo pensijų fondų... Aš buvau šalininkas pensijų fondų būtent tokios įstatymų tvarkos, kokią mes esame priėmę. Dabar galiu tiesiai pasakyti: aš už juos daugiau nebeagituojau, nes tai, ką jūs žadate padaryti, jeigu mes priimsime įstatymus, tai iš jos naudos jokios nebus, tik didesnis chaosas. Mėginsiu tai pagrįsti.

Anksčiau ir dabar egzistavo tvarka, kai 2 % mokesčių buvo atskaitoma iš „Sodros“ ir eidavo į kaupimo sistemą. Ten buvo du variantai: tu galėjai, jeigu nori, pats prisidėti, tai tada tau valstybė dar irgi pridėdavo. Tai yra skatinimo forma. Arba išvis be skatinimo formos. Bet tai buvo mokesčiai, kuriuos valstybei šiuo atveju mokėjo darbdavys.

Ką mes turime dabar? Dabar po mokestinės reformos viskas yra viename krepšelyje. „Sodros“ mokestis bus mokamas kiekvieno iš mūsų, plius socialinio draudimo mokestis kiekvieno iš mūsų.

Ir ką mes dabar siūlome padaryti? Mes siūlome, kad šalia tų mokesčių, kuriuos turėsime sumokėti valstybei, mes priversime piliečius savo pinigus, kurie jau gauti atskaičius mokesčius, prievartiniu būdu pervedinėti kaupiamajai sistemai 4 %. Mūsų Teisės departamentas ir teisininkai sako, kad tai vienareikšmiai prieštarauja ir mūsų Civiliniam kodeksui, ir greičiausiai prieštarauja ir pačiai Konstitucijai, nes niekas manęs negali priversti. Mane gali skatinti tai daryti su papildoma priemoka, bet priversti negali.

Mes dabar pastatysime darbdavį į nepavydėtiną padėtį. Pagal siūlomų įstatymų projektus kas su juo atsitiks? „Sodra“ jį vers mokėti, atskaityti 4 %, o jeigu aš, kaip darbuotojas, nesutiksiu ir neprašysiu darbdavio to daryti arba kurį laiką mokėjęs tuos mokesčius nuspręsiu, kad iš manęs atskaityti nereikia, darbdavys negalės išskaityti tų mokesčių, bet „Sodra“ jį toliau terorizuos. Jis negali be sutarties su manimi mano lėšų konfiskuoti, nes tai bus lėšų konfiskacija be mano sutikimo. Tai bus ištisinio aiškinimosi rezultatas.

O kam reikėjo ką nors keisti? Reikėjo spręsti vieną vienintelę problemą – nenaudingą mokėjimą 2 %, be papildomų įmokų 2+2+2, tai viena sistema, kuri tvari, ir 2+0, kuri netvari, tik tą vieną klausimą. Bet mes viską taip sujaukėme, kad dabar ta privati sistema bus chaotinė. Kiek joje liks, aš nežinau, pasitikėjimas ja bus kritęs. Ir, maža to, su tokia sistema mes prognozuojame, kad perspektyvoje tas prieaugis, kurį žmonės gaus, bus net didesnis negu socialinio draudimo pensijos gaunama dalis.

Na, jūs kokiam nors normaliam ekonomistui tą pasakykite, iš kur tokios nesąmonės gali būti? Iš 2 %, iš 4 % mokėjimo? Nebus šito! Mes mėginame apgauti žmones, pasakyti, kad fondai jiems kompensuos. Niekas jiems nekompensuos, nes ekonominės krizės cikliškai visą laiką ateina ir suvalgo tuos visus mūsų priedus. Dabar mes visiškai sujaukėme šitą sistemą, absoliučiai. Pasitikėjimo neturime – „Sodrą“ mes jau pribagėme, perspektyvos jina neturi, ir dar pensinius fondus taip pat visus sugriauname.

Koks čia yra mūsų tikslas? Ką jūs norite padaryti? Darbo kodeksą praėjusioje kadencijoje priėmėme – tas pats, klausote, bet negirdite! Pasimokė socialdemokratai iš klausymo, bet ne girdėjimo. Tai jūs įsiklausykite, kas sakoma! Ne todėl, kad kažkas užsimanė, kažkokie lobistai kažką padarė.

Jūs žiūrėkite, kas bus perspektyvoje, kaip jausis žmonės, iš kurių prievarta atiminės tuos 4 %? Jie sakys, aš nenoriu mokėti ir kokią teisę tu turi? Teismai bus ištisiniai, teismai. Ir teisingai darys žmonės, nes savo privatinę nuosavybę turės ginti. (*Balsai salėje*) Todėl, kad mes nesuprantame, kad jau bus kitokia mokestinė tvarka, negu dabar yra.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu T. Tomiliną. Prašom. (*Kalba ne per mikrofoną, negirdėti*) Atsi-prašau, jūs nekalbėsite? Diskusijoje jus keičia S. Jakeliūnas, ar ne? Jūs užsirašęs diskutuoti.

T. TOMILINAS (*LVŽSF*). Aš užleidžiu jam vietą.

PIRMININKĖ. Taip, prašau. Tada kviečiu S. Jakeliūną.

S. JAKELIŪNAS (*LVŽSF*). Dėkui. Aš tikrai dėkingas Vyriausybei, kad jinai ryžosi pasiūlyti pertvarkyti II pakopą, nes jos ištakos, jos pradžia yra susijusi dar su 2000 metais, kuomet buvo pensijų reformos Baltosios knygos rašomos ir panašūs dalykai. Pacituosiu vieną teiginį iš tos Baltosios knygos, kad vienu metu daryti indėlių atkūrimo ir pensijų reformos (o tai reiškia II pakopos įsteigimo pradžios) nėra galimybių, nes nėra tam lėšų. Indėlių atkūrimas yra padarytas ir prasidėjo pensijų reforma, II pakopos epopėja. Jinai tęsiasi iki šiol.

Ir kuomet 2013 metais man teko pasiūlyti pertvarkyti ją, tuomet buvo labai sunku įtikinti ir Seime, ir Vyriausybėje, kad galima ką nors padaryti esmingesnio, negu buvo surastas kompromisas. Vienas iš tų kompromisų buvo kaupimo formulę nustatyti. 2 % iš „Sodros“, jokio asmeninio kaupimo ir atitinkamai jokios paskatos iš valstybės biudžeto taip pat nėra.

Jeigu žmogus gauna minimalų atlyginimą arba netgi ir vidutinį, kaupiant po tuos 2 %, jo „Sodros“ pensija sumažėja 10–15 %, o jisai, sukaupęs kelis tūkstančius geriausiu atveju eurų, pasima kaip vienkartinę išmoką. Ir to mes pensija tikrai negalime vadinti, nebent koks Laisvosios rinkos institutas sako, kad labai gerai, ir kuo daugiau mes privatizuojame „Sodros“, sveikatos draudimo ar dar kokių nors viešųjų išteklių, tuo geriau, bet tada turime kalbėti apie kitokią valstybę arba apie jokią valstybę apskritai.

Esminiai komponentai šitos reformos, II pakopos pertvarkos, kaip aš minėjau, vienas iš tikslų yra pertvarkyti ją, sustiprinti, kad jinai taptų pensijų sistema, labiau finansuojama privačiais ištekliais, ne viešaisiais ištekliais, ir kad tų vienkartinių išmokų epopėja, kurią finansuoja dabartiniai pensininkai ir būsimieji pensininkai savo busimos sumažėjusios „Sodros“ sąskaita, baigtųsi, kad būtų numatytas papildomas kaupimas, nes dabar žmogus kaupia 2+2+2. Ar kas pasikeis 4+2, ar panašiai, kodėl jisai negali kaupti 8 ar 9, ar 10 %, jeigu jis turi pajamų, turi galimybių ir gali kaupti daugiau. Toks tikslas yra, jisai yra pasiektas.

Tai nebus privalomas papildomas kaupimas, bet mokestinės lengvatos, kurios kainuoja, taip pat numatytos. Jeigu šnekama, kad čia apskritai privalomas dalyvavimas, kai kuriose valstybėse yra privalomas dalyvavimas privačiame kaupime arba pusiau privalomas dalyvavimas, tad čia galima kalbėti apie automatinį įtraukimą – pasiūlymą žmogui dalyvauti, bet su jo visišku pasirinkimu ir teise nedalyvauti, jeigu jis taip nuspręs.

Taip, tai yra diskusijų dalykas, bet, aš manau, tai yra modernus dalykas, kuris daromas Skandinavijoje, Danijoje, Švedijoje ir Didžiojoje Britanijoje, o jos Vyriausybę konsultuoja praėjusių metų Nobelio ekonomikos premijos laureatas. Neatsitiktinai tie dalykai veikia pasaulyje ir jie turi veikti čia.

Klausimas, kas čia per sistema, kaip ją finansuojame ir koks jos rezultatas? O rezultatas pensijų pertvarkos yra, kad turėtų būti didesnė pensija iš abiejų dalių – iš „Sodros“ dalies ir iš sukauptos dalies. Aš manau, tai pasieksime su dar vienu pasiūlymu, kuriam pritarė ir Lietuvos bankas, ir Vyriausybė, kad turėtų būti vienas anuiteto teikėjas, nes, kaip žinote, draudimo kompanijos, kurios čia rašo laiškus ir oponuoja tam dalykui, skundžia arba skųs Konkurencijos tarybai, dar kokiam nors Konstituciniam Teismui ar dar panašiai, bankrutuoja. Jeigu kas nors gali apdrausti nuo bankroto rizikos gyvybės draudimo kompaniją ir pasakyti: konkuruokite ir sumokėkite didesnę pensiją negu jūsų konkurentas... Jos tai darys tik rizikuodamos. Tuo tarpu valstybinis

anuiteto teikėjas yra tas sprendimas, kurį pasiūlė ir Pasaulio bankas prieš Lenkijos reformą, pertvarkant, tiksliau sakant, uždariant II pakopą, ir taip pat mes čia radome sutarimą tarp tų valstybės institucijų, o tai tikrai nebuvo paprasta ir elementaru.

Grįžimas į „Sodrą“. Prieš tai buvo padarytas fiktyvus grįžimas į „Sodrą“, kai žmogus nustoja kaupti, pinigai lieka fonde, o „Sodros“ pensija lieka sumažėjusi. Tai visavertis grįžimas į „Sodrą“ reiškia, kad tu atkuri savo buvusią „Sodros“ pensiją, pervedi tuos pinigus, jeigu jau taip nusprendi, ir toliau nedalyvauji kaupime. Dabar šitas variantas tikrai bus realizuotas ir papildomai pasiūlyta alternatyva: arba kaupti, kaip jau žmogus nuspręs, su minimalia įmoka, arba didesne, beje, dalyvaujant ir darbdaviams, jeigu tokių sąmoningų atsiras, o aš tikiuosi, kad Lietuvoje tokių bus ir jiems sudarytos galimybės. Jeigu netinka nei vienas, nei kitas variantas, o pensinis amžius čia pat ir norisi, kad tie pinigėliai būtų kažkam palikti – vaikams, anūkams ar dar kam nors, galima juos palikti kapsėti pensijų fonde, iki sukaks pensija, ir tada paversti arba vienkartinę išmoką, arba įsigyti vadinamąjį pensijų anuitetą.

Aš manau, kad reikalinga pertvarka. Deja, teko sutikti su kompromisu, kad ji finansuojama sumažėjusiomis šiuo atveju valstybės biudžeto ir iš dalies „Sodros“ pajamomis, bet tai buvo kaina tos reformos, kurią inicijavo Vyriausybė, kuriai mes padarėme pradžią dar rinkimų programą kurdami. Ir tikiuosi, kad jai bus pritarta Seime. Dėkui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Visi norintys dalyvauti diskusijoje turėjo galimybę. Dabar, kolegos, mums reikėtų pasitarti, ką darome. Pertrauka – taip, aš nepamiršau. Kadangi dėl lydimą Pensijų šalpos įstatymo dar nori padaryti diskusiją, ir vakarinis posėdis užsitęs, gal galėtume šį Pensijų kaupimo įstatymą pabaigti? Aš manau, kad per 20 minučių mes spėtume.

Prašau Seimą balsavimu apsispręsti. Dar per šoninį mikrofoną – J. Razma. Prašom.

J. RAZMA (TS-LKDF). Man atrodo, yra suplanuoti komitetų posėdžiai, ir bent Ekonomikos komitetas žada 14 valandą posėdžiauti. Negerai yra įlįsti į pertrauką – vienintelę, kuri kažką leidžia Seimo nariams numatyti. Tikrai nebalsuokime už pratęsimą.

PIRMININKĖ. Atsižvelgsime į komitetų ir komisijų pageidavimus posėdžiauti pietų pertraukos metu ir tęsime po pietų.

Rytinį posėdį skelbiu baigtą. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

IV (PAVASARIO) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 193 STENOGRAMA

2018 m. birželio 26 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. BAŠKIENĖ,
Seimo Pirmininko pavaduotojai I. ŠIAULIENĖ, I. DEGUTIENĖ ir A. NEKROŠIUS*

PIRMININKĖ (I. ŠIAULIENĖ, LSDDF). Gerbiami kolegos, pradedame birželio 26 dienos popietinį, vakarinį, Seimo plenarinį posėdį. *(Gongas)* Ir tęsime... *(Balsai salėje)* Registruokitės. Užsiregistravo 61 Seimo narys.

15.02 val.

Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2246(2) (svarstymo tęsinys)

Tęsiame Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2246(2) svarstymą. Kviečiu komiteto atstovą T. Tomiliną. Prašom į tribūną. Gerbiami kolegos, eisime pastraipsniui. Ar pagal pataisas? Pagal pataisas.

Pirma pataisa yra dėl 4 straipsnio. Iniciatoriai – A. Sysas ir R. Budbergytė. Prašom, kas pristatys.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, aš manau, kad tai vienas iš esminių apsisprendimo klausimų. Mes siūlome braukti automatišką įtraukimą žmonių į pensijų kaupimą, nes tai prieštarauja elementariai logikai. Diskusijoje aš apie tai kalbėjau, kad išeitum, atsisakytum, viską reikia daryti raštu, o čia automatiškai įtraukia, ar tu nori, ar nenori. Noriu priminti, kad išėjimo laikotarpis vėlgi labai trumpas, ir 2013 metų patirtis parodė, kad žmonės net po šešių mėnesių... ir per šešis mėnesius nespėja atsisakyti. Todėl palikus įtraukimą ir be žodžio „automatiškai“... Apskritai ši sistema, kuri šiandien negyvybinga, nes joje du trečdaliai patys nedalyvauja, vargu bau ar atsigaus, o kaip ir sakė mano kolega R. J. Dagys, tai gresia dideliais teisiniais ginčais, nes man algoritmas nesuprantamas, kaip tie 1 mln. 200 tūkst., gal 400 tūkst., kurie išvykę ir už juos niekas nemokėjo, mes galime minusuoti, kaip tie 800 tūkst. su šituo procesu susitvarkys. Todėl mūsų siūlymas yra tiek dėl 4 straipsnio, tiek toliau, kur kalbama apie automatinį įtraukimą, šią nuostatą braukti ir palikti, kad tai būtų savanoriškas, nes tai yra privatus pensinis kaupimas. Jeigu tai būtų prie „Sodros“, dar suprasčiau. Bet privačiam niekaip nesuprantu, todėl siūlau išbraukti šituos žodžius.

PIRMININKĖ. Komiteto nuomonė?

T. TOMILINAS (LVŽSF). Komitetas svarstė šią pataisą, taip pat daugybę Teisės departamento pastabų. Tikrai buvo virš 100 lapų dokumentų. Komitetas siūlo nepritarti, nes pritarta komiteto patobulintai projekto 1 straipsnio, keičiamo įstatymo 4 straipsnio, 2 ir 3 dalių redakcijai, kuri yra pataisyta šiek tiek atsižvelgus į pataisas, bet esminę funkciją, t. y. automatinį įtraukimą, tokią kvazimokesčių sistemą paliekant. Komitetas siūlo nepritarti.

PIRMININKĖ. Palaikyti nori S. Jovaiša. Prašom.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū. Žinoma, noriu palaikyti, nes kokia šiais laikais gali būti prievartą. Jeigu tu pasirašei sutartį, dalyvauji pensijų kaupime ir jeigu ta sutartis dėl kokios nors priežasties, bet ne dėl dalyvio, žlunga, tai jo pasirinkimas turėtų būti atviras visomis kryptimis. Jis neturėtų būti įtraukiamas per prievartą. Jis turėtų turėti galimybę pasitraukti iš šito kaupimo išsinešdamas viską, ką jis iki to laiko sukauptė. Kitaip sakant, jeigu ne dėl tavo kaltės žlunga sutartis, tu esi laisvas apsispręsti. Žodžiu, aš palaikau.

PIRMININKĖ. Prieš – S. Jakeliūnas. Prašom.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Dėkui. Po įvairių diskusijų, tarptautinės patirties vertinimo šitas automatinis įtraukimas yra kompromisinis variantas, kuriuo siekta užtikrinti, viena vertus, kuo

didesnį dalyvavimą sistemoje tų žmonių, kurie gali ir turi galimybių kaupti. Kita vertus, vis tiek išlieka pasirinkimas, be abejo. Todėl čia nėra jokios prievartos.

O žmogus, jeigu jis per laiką – per kelis ateinančius mėnesius – bus informuotas, jis ir turės galimybių priimti sprendimą pamatavęs visas galimybes, bet kaupimas yra būtinas. Jeigu mes atskiriame šitą sistemą nuo „Sodros“, iš kitų lėšų, iš kitų šaltinių, kartu su darbdavio dalyvavimu, aš manau, tai sudarys galimybę žmonėms gauti didesnes pensijas iš abiejų dalių – iš „Sodros“ ir iš kaupiamosios sistemos.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, palaikantys A. Syso pataisą, balsuojate už, kas palaikote komiteto poziciją, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 76 Seimo nariai: už – 22, prieš – 22, susilaikė 32. Pataisai nėra pritarta.

Replika per šoninį mikrofoną – R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiamas Jakeliūnai, neklaidinkite savo frakcijos. Tose valstybėse, kuriose yra automatinis įtraukimas, jie įtraukiami... šitie pinigai ar tie procentai, kurie sumokami, yra mokestinės sistemos dalis. Mūsų atveju jie yra mūsų privatinė nuosavybė, tas, kas liko sumokėjus mokesčius. Mes iškreipiame pačią esmę. Nebuvo problemos anksčiau tą dalyką daryti, nes 2 % buvo „Sodros“ mokestis ir mes jį prižiūrėjome. Tai buvo mokesčių dalis. Ir visose kitoje valstybėse tai yra mokestinės sistemos dalis. Dabar 4 % nėra mokesčiai. Tai yra tas, kas liko po mokesčių.

PIRMININKĖ. Dėkoju.

Keliaujame toliau. 6 straipsnis. Vėl A. Syso ir R. Budbergytės pataisa. Prašau. Kuris pristatysite?

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, pirmiausia replika dėl to, kas buvo pasakyta, ir visiškai pritariu, ką sakė kolega R. Dagys. „Sodra“ yra automatinis įtraukimas. Lietuvoje egzistuoja automatinis įtraukimas į socialinį draudimą ir niekas čia nesiginčija, bet tai yra valstybinė sistema. Bet mes kalbame apie privačią. Jūs, liberalai ir visi, pagalvokite, mes privačioje sistemoje privalomai įtraukiame į sistemą. kažkas neatitinka logikos. Bet tai paliksime tolesnėms jūsų diskusijoms su rinkėjais.

Dabar kalbama apie tai, kad pakoreguota ir automatiško įtraukimo nėra. Jūs paimkite 1 straipsnį, atidžiai perskaitykite 6 straipsnio 1 dalį. Sausio 2 dieną draustumo įtraukimo metu, automatiškai įtraukti. Tik žodžio „automatiškai“ nėra. Sausio 1 dieną sukako jums iki 40 metų, pirmą kartą kreipėtės, sausio 2 dieną jūs jau esate įtraukti į fondą. Apie ką mes čia kalbame? Čia yra priverstinai daroma sistema. Pakartosiu, sutikčiau, jeigu tai būtų „Sodros“ sudedamoji dalis, jeigu valstybė matytų, kad „Sodros“ nesurenkame, na, papildomai dar kaupiame šioje sistemoje. Dabar mes darome kažkokį hibridą – norime anuitetus „Sodrai“ mokėti, bet kaupti privačiai. kažkas nederą. Tokios sistemos, kokią mes darome čia, Lietuvoje, nėra nė vienoje šalyje. Čia tai mes tikrai išrandame lietuvišką dviratį, todėl aš ir siūlau braukti visą šitą dalį, nes tai yra prie-var-ta, ir prievarta demokratinei valstybei nepriimtina.

PIRMININKĖ. Komiteto pozicija?

T. TOMILINAS (LVŽSF). Komitetas nepritaria Seimo narių A. Syso ir R. Budbergytės pasiūlymui, nes pritaria komiteto patobulintai įstatymo projekto 1 straipsnio – 6 straipsnio redakcijai – neatsisakoma automatinio įtraukimo, bet keičiamos formuluotės, atsižvelgiant į Teisės departamento pastabas.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, ar visi norėsite kalbėti ir išsakyti motyvus dėl kiekvieno straipsnio?

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Dėl šito taip.

PIRMININKĖ. Tai prašau, Rimantai Jonai Dagys.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, dabar įsivaizduoju, kokia sistema prasidės. Jis automatiškai bus įtrauktas, praktiškai bus įtrauktas į kokį nors pensinį fondą. Jam turėtų būti daromi atskaitymai, bet darbdavys pagal mūsų Civilinį kodeksą, mūsų teisę, ką ir Teisės departamentas sako, tą gali daryti, kadangi tai yra mano asmeninės lėšos, asmeninės lėšos, tik man paprašius. O jeigu aš nepaprašau šito daryti? Jis, darbdavys, tokios teisės neturi. Kaip jis tada tą realizuos ir bus teisėta iš karto? Jeigu nuskaitys man neprašius, tai jis pasisavins mano lėšas, mano uždarbį, kurį aš turiu gauti atskaičius mokesčius.

Ir mes paleidžiame šitą sistemą. Tai kaip jūs tą vadinate? Čia teisiškai viskas gerai? Aš manau, kad tikrai reikia braukti šiuos dalykus, nes bus tik nesusipratimų, nes „Sodra“ baus tą darbdavį, kad jis neatlieka savo prievolės, neperveda 4 %, o jis teisinio pagrindo tam neturės, nes darbuotojas nepaprašys to dalyko. Aš nematau, kad šimtu procentų visi paprašys, kad pervestų 4 %. Tokio prašymo nebus, kokių pagrindų jis tą darys? Jis to teisinio pagrindo neturi. Tą mūsų Teisės departamentas primygtinai sako – nėra teisinio pagrindo tą padaryti.

PIRMININKĖ. Ir motyvai prieš – S. Jakeliūnas.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Vėl kalbame apie tą patį, tai aš manau, jau diskutavome, ar tai yra prievarta, ar ne prievarta. Ta informacija, kad kitose šalyse, kur nėra mokestiniu pagrindu vykdomas kaupimas, tokių automatinių įtraukimų nėra, yra netiksli, nes yra tai Skandinavijoje ir Didžiojoje Britanijoje. Tai nėra iš mokesčių finansuojama kaupimo sistema, nepaisant to, ten automatinis įtraukimas yra. Suprantama, galima galbūt ir tobulinti jį bus, bet pats principas, manau, teisingas, reikalingas ir realizuojamas, todėl siūlau nepritarti šiam siūlymui.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, prašau balsuoti. Kas palaikote pataisą, balsuojate už, kas remiate komiteto poziciją, balsuojate prieš arba susilaikote. Balsavimas pradėtas.

Balsavo 87 Seimo nariai: už – 25, prieš – 20, susilaikė 42. Pataisai nėra pritarta.

8 straipsnio 1 ir 4 dalys. Seimo nariai S. Gentvilas, J. Varkalys, E. Gentvilas, V. Alekna ir kiti. Kas? Prašom, gerbiamas Jonai Varkaly, pristatyti pataisą.

J. VARKALYS (LSF). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, Pensijų kaupimo įstatymas pats pagal idėją, matyt, yra šaunus ir geras dalykas, niekas neturi rūpintis labiau nei pats žmogus savo ateitimi, o rūpesčiai nuo valstybės pečių turėtų būti nuimti.

Ir tai, ką mes kalbame ir pradėjome svarstyti apie tai, priverstinis, nepriverstinis įtraukimas į pensijų kaupimą... Pradžioje buvo labai priverstinis, bet galutinis rezultatas – šiek tiek sušvelninta, ir dabar manau, kad, gavus rašytinį pranešimą kiekvienam žmogui iki 40 metų su sutarties sudarymo taisyklėmis, šitas dalykas jau sušvelnėjo ir yra šioks toks pasirinkimas, ar sudaryti sutartį, ar nesudaryti.

Dabar dėl pasiūlymo esmės. Pasitikėjimas savimi ir pasitikėjimas valstybe. 2000 metais, pradedus pensijų kaupimo reikalams, pačiai idėjai, 2003 metais buvo „Sodros“ išpareigojimas skirti iš „Sodros“ 5,5 %, o likusią dalį, kad prisidėtų pats fizinis asmuo, pats kaupėjas. Krizės metu šis skaičius buvo nukritęs iki 1,5 % iš „Sodros“, o 2019 metais buvo numatyta, kad jau turi atsistatyti iki 3,5 ir palaipsniui iki 5,5. Tai pasiūlymo idėja ir buvo tokia, kad iš „Sodros“ būtų prisidėta 5,5 %. Bet kadangi įstatymo 1 straipsnio įvadinėje dalyje jau pasakyta, kad šitie dalykai bus mokami dalyvių ir valstybės biudžeto lėšomis, matyt, tas siūlymas kaip ir prarastų prasmę, nes mes jį jau priėmėme tokį 1 straipsnyje.

PIRMININKĖ. Komiteto pozicija. Prašom. Atsiimate? Viskas aišku, nebalsuojame. Teikėjas atsiėmė pataisą.

Toliau 22 straipsnis. Ir vėl Seimo narys A. Sysas su R. Budbergyte dėl 22 straipsnio 3 dalies. Prašom, Algirdai.

A. SYSAS (LSDPF). Jūs kalbate apie 22 straipsnį?

PIRMININKĖ. Taip.

A. SYSAS (LSDPF). Gerbiama pirmininke, gerbiami kolegos, rūpinimasis būsima pensija yra leitmotyvas viso, ką čia darome. Apsirūpinsime, reikia gauti didesnes pensijas, bet būsimų, aš jau nedalyvauju, būsimų pensijų gavėjų iš II pensijų pakopos pensija priklauso ir nuo įmokų, kurias kiekvienas iš jūsų, kas dalyvauja, sumoka pensijų fondų valdytojams. Taigi pensijų fondų valdytojui įmokos labai didelės. Kodėl aš sakau, kad šita negyvybinga sistema jūsų pinigus dar ir surysia labai stipriai, nes jeigu jūs laikytumėte banke, tai ten nors ir nėra tokių palūkanų, o čia 1 % pa-ima už valdymą. Dabar daromas lemtingas žingsnis sumažinti iki 0,8 %. Gerbiamieji, jie jau valdo tokią didelę pinigų sumą, kad jų pajamos jau yra didelės, užtenka ir 0,5 %, o ne 1% kaip dabar. Kalbama apie pereinamąjį laikotarpį, tai aš ir siūlau – pradėkime iš karto nuo mažesnio pervedimo ir taip bus sutaupyta kiekvienam iš jūsų, kas dalyvauja pensijų fonduose. Aš nedalyvauju, asmeninio intereso aš čia neturiu. Bet jeigu mes rūpinamės savo pensija, tai sugebėkime rasti pačius optimaliausius sprendimus, kad tai būtų naudinga, ir pirmiausia tiems, kas dalyvauja. Todėl tą

siūliau ir praeitoje kadencijoje, gaila, kad nebuvo pritarta, ir dabar siūlau, sumažinkite atskaitymus pensijų valdytojams.

PIRMININKĖ. Komiteto argumentai.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Komitetas svarstė šią pataisą ir jai nepritarė. Pritarta Vyriausybės pasiūlytiems atsiskaitymų iš pensijų turto dydžiams, kurie pagrįsti Vyriausybės skaičiavimais, šiuo atveju komitetas vadovavosi Vyriausybės nuomone.

PIRMININKĖ. Ir tada dar argumentai prieš – S. Jakeliūnas. Prašom.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Dėkui. Kryptis yra teisinga ir argumentai yra pagrįsti, kad tuos atskaitymus reikia mažinti, tačiau kadangi pensijų fondai turės gerokai padirbėti ir pasiruošti tai pertvarkai, sukurti papildomas galimybes investuoti lėšas, pritaikant prie gyvenimo trukmės arba žmogaus gyvenimo metų skaičiaus, vadinamieji gyvenimo ciklo investavimo principai, tai 2021 metais, kaip siūlytojai ir siūlo, tas atskaitymo dydis bus 0,5 %, o galbūt ir dar mažesnis. Todėl nuolat bus peržiūrima jų veiklos efektyvumas, rezultatai ir atskaitymai tikrai koreguojami.

Mes iš Biudžeto ir finansų komiteto pusės taip pat išsipareigojame tą procesą stebėti. Bendradarbiaudami su Lietuvos banku, Vyriausybė stebėsime ir užtikrinsime, kad atskaitymai būtų kuo mažesni. Todėl šiame etape siūlau nepritarti šiam siūlymui ir palaikyti Vyriausybės projektą.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, balsuojame. Kas remiate A. Syso pataisą, balsuojate už, kas komiteto poziciją, – prieš arba susilaikote.

Balsavo 86 Seimo nariai: už – 18, prieš – 19, susilaikė 49. Pataisai nepritarta.

Toliau 28 straipsnis – „Teisė į pensijų išmokas“. Seimo nario S. Jakeliūno siūlymai. Prašom, gerbiamas Stasy.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Dėkui. Siūlymas buvo išbraukti šiame etape visą pensijų išmokų dalį, tai yra įstatymo projekto V skyrių, tam, kad turėtume dar daugiau laiko įvertinti išmokų alternatyvas, jas galbūt supaprastinti, kad žmogui būtų aiškiau, ką jis renkasi, ir kad pati išmoka būtų didesnė. Tačiau kadangi tai yra susiję ir su kitais sprendimais, kuriems reikia pasirengti, taip pat su anuitetų vienu teikėju, pasirengimu jam, susitarėme su Vyriausybė ir Lietuvos banku, kad rudenį parengsime konkrečius pasiūlymus dėl anuitetų išmokų rūšių ir juos įregistruosime. O šiame etape aš atsiimu šį pasiūlymą ir kitus su tuo susijusius pasiūlymus ir prašau jų nebesvarstyti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Teikėjas pasiūlymo atsisakė. Yra komiteto suredaguotas variantas.

Keliaujame toliau ir bus 29 straipsnis – „Pensijų išmokos“. Teikėjai – S. Gentvilas, J. Varkalys, E. Gentvilas, V. Alekna, G. Vaičekauskas, J. Baublys ir R. Juška. Kas pristatysite? Prašom, Jonai.

J. VARKALYS (LSF). Dėkoju, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, pensijų anuitetas, kuris išmokamas žmogui sukaupus tam tikrą sumą, matyt, turės būti išmokamas pasirinktinai pagal situaciją ir kur jam naudingiau. Iš tikrųjų dabar mes rišamės tik prie „Sodros“ ir tas išmokas galės daryti tik „Sodra“. Anksčiau būdavo taip, kad net penkios pensijų kaupimo įstaigos galėdavo išmokėti anuitetus. Aišku, galime kalbėti apie tai, kad jų patikimumas, jų bankroto atvejai, kiti dalykai, įmokos, išmokos už administravimą, lėšų sukaupytų didesnis ir t. t. Bet manau, kad šiuolaikinis jaunas žmogus yra kompetentingas pasirinkti fondą, iš kur galėtų, ar iš „Sodros“ galėtų išmokas gauti, ar galėtų gauti iš tam tikros kitos organizacijos ar įstaigos, įmonės, riziką įsivertinęs. Todėl siūlymas ir yra ne apriboti, kad vien tik „Sodra“ išmokėtų, o tiesiog būtų laisvas pasirinkimas. Ačiū.

PIRMININKĖ. Komiteto nuomonė.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Komitetas svarstė šią pataisą ir jai nepritarė. Buvo tokie argumentai: nustačius vienintelį pensijų anuiteto mokėtoją, t. y. „Sodrą“, būtų sudarytos prielaidos pensijų anuitetui veiklą vykdyti efektyviau ir užtikrinti didesnę naudą asmenims. Iš esmės tuo sprendimu mes kaip ir įtvirtiname centro kairės kryptį šioje reformoje, kai dėl anuiteto teikimo mes vis dėlto prioritetą teikiame valstybiniam socialiniam draudimui, o ne privačiai rinkai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Pataisą remia A. Armonaitė. Prašom.

A. ARMONAITĖ (LSF). Iš tikrųjų, man atrodo, pagrindinis dalykas ir pagrindinė šio pasiūlymo idėja yra palikti galimybę žmogui pasirinkti, ar gauti anuitetą iš „Sodros“, ar gauti anuitetą iš bendrovės. Jeigu mes nepritarsime šitam pasiūlymui, tai tiesiog įvalstybinsime anuiteto mokėjimą. Jis lieka tikrai „Sodroje“, tampa monopolis. Aš suprantu tas geras intencijas neva galbūt būtų

geresnės sąlygos, bet, matote, „Sodra“ yra vis dėlto toks fondas, kuris labai dažnai įvairiomis kitomis lėšomis uždengia įvairias kitas skyles ir finansinius įsipareigojimus ir labai priklauso nuo politinių manipuliacijų. Rimantai Jonai Dagy, jūs šiuo metu man replikuojate. Iš tikrųjų man atrodo, kad pasiūlymas yra vertas dėmesio nepaisant to, kad vis tiek į mane kolega rėkia. Aš vis dėlto kviečiu palaikyti ir palikti galimybę žmonėms pasirinkti. Dėkoju.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – S. Jakeliūnas.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Žmogus gali pasirinkti, kai yra pakankamai informacijos, žinių ir panašiai. Šiuo atveju tas produktas yra gana standartinis, tačiau kai jis renkasi iš įvairių gyvybės draudimo kompanijų, jos pateikia skaičius, į kuriuos yra įkalkuliuota ir pelno marža, ir kapitalo pakankamumo reikalavimai, ir kiti dalykai. Tai nėra mūsų išsigalvotas siūlymas. Kaip jau minėjau svarstymo diskusijos metu, tai yra Pasaulio banko rekomendacija tokioms šalims kaip Lietuva, kur rinka yra pakankamai maža, žmonių finansinis raštingumas kol kas, deja, tikrai nėra pakankamas, kad įvertintų ir prisiimtų visą tą riziką ir kaupimo etape, todėl gyvenimo ciklo fondai skirti sumažinti tą investavimo riziką, o anuiteto teikėjo bankroto rizika ir iš dalies infliacijos rizika būtų eliminuota sudarius tokią galimybę, kad anuiteto visi klientai patektų pas vieną teikėją, tada ta išmoka pasidarytų 30–40 % didesnė ir bankroto rizika būtų eliminuojama. Tai yra esminis šitos sisteminės pertvarkos siūlymas. Todėl šitiems kolegų iš Liberalų sąjūdžio pasiūlymams siūlau nepritarti.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, balsuojame dėl teikiamos pataisos. Kas remiate, balsuojate už, kas palaikote komiteto poziciją, prieš arba susilaikote.

Balsavo 93 Seimo nariai: už – 15, prieš – 33, susilaikė 45. Pataisai nėra pritarta.

Dėl įstatymo įsigaliojimo 2 straipsnis. Ir siūlo S. Jakeliūnas. Prašom. Atsisakote? Komitetas nėra pritaręs. Komiteto pozicija. Prašau.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Čia pasiūlymas susijęs su tuo pagrindiniu S. Jakeliūno pasiūlymu dėl anuiteto nesvarstymo. Čia, man atrodo, visi keturi...

PIRMININKĖ. Dėl šitų keturių straipsnių?

T. TOMILINAS (LVŽSF). Taip. Yra susiję pasiūlymai ir jis juos atsiėmė.

PIRMININKĖ. Ir visi likusieji lygiai taip pat S. Jakeliūno?

T. TOMILINAS (LVŽSF). Taip.

PIRMININKĖ. Kolegos, tada kitų siūlymų mes neturime.

Motyvai po svarstymo. Ar yra kalbančių? Už kalba S. Jakeliūnas. Prašom.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Kolegos, tai yra tikrai gana sudėtingas įstatymo projektas, todėl aš suprantu tam tikras abejones ir galbūt nepasitenkinimą tiek liberalų, tiek kitų kolegų, kad, viena vertus, tai yra automatinis įtraukimas ir skatinimas kaupti, kita vertus, tai yra pasirinkimo eliminavimas sudarant galimybes grįžti į „Sodrą“. Bet tai nebūtų „Sodra“, tai būtų prie „Sodros“ įsteigta įmonė, kuri efektyviai valdytų tas lėšas ir užtikrintų kuo didesnę pensiją. Taigi tikrai svarbus įstatymo projektas. Aš manau, galbūt ne šimtu procentų, bet nemaža dalimi yra koreguojami tie sprendimai, kurie buvo priimti 2001–2002 metais, taip pat iš dalies 2012–2013 metais. Manau, kad priėmę šitą ir kitus sprendimus mes galų gale pajudėsime iš esmės link pensijų sistemos, abiejų – tiek „Sodros“, kaupiamosios, sutvarkymo. Suprantama, kad tai nereiškia, kad visos problemos gali būti išspręstos vienu ypu, bet toliau gilinsimės į tarptautinę praktiką, konsultuosimės su Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija, kurios nariais tampame. Ten tikrai yra pakankamai ekspertų, kurie galės patarti, jie jau yra išgilinę į mūsų pensijų sistemą, konkrečiai II pakopą. Taigi manau, kad ateity tokių esminių pakeitimų nebus, bet koregavimų visada neišvengsime, nes keičiasi aplinka, keičiasi finansų rinkos ir atitinkamai privalėsime reaguoti ir priimti sprendimus. Todėl tikrai siūlau palaikyti šį įstatymo projektą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai prieš – M. Majauskas. (*Šurmulys salėje*)

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, visi sutinkame, kad kaupti yra gerai, pravalgyti pinigų čia ir dabar nebūtinai yra gerai. Taip pat puikiai suprantame ir žmogiškąją prigimtį, kad dažnai leidžiame pinigų emociškai ir, turėdami galimybę išleisti juos čia ir dabar, kartais ir pasirenkame tai padaryti. Tai yra normali, natūrali praktika skatinti žmones kaupti ir automatinis įtraukimas – iš esmės viešajame valdyme nėra nieko naujo. Yra šalių, kurios tai taiko su pensijų

fondais, yra šalių, kurios tai taiko su donoryste, įtraukdamos žmones į donorystės sąrašus, nebent jie nuspręstų išsibraukti.

Vis dėlto čia, Lietuvoje, tokios praktikos nebuvo ir žmonės yra priešinami, žmonės yra nepatenkinti išgirdę tokius siūlymus. Taip pat matome daugybę Teisės departamento pastabų dėl konstitucingumo šio įstatymo projekto. Dar svarbiau, kad mažas ir vidutinės pajamas gaunantys žmonės gali nuspręsti nekaupiti gavę pinigus vien todėl, kad jiems ir šiaip pravalgyti pajamų trūksta. Taip pat galės nekaupiti žmonės, kurie jau yra sulaukę 40 metų. Ir iš viso tokių yra apie 1 mln. gyventojų.

Kas laukia tų žmonių, kurie nuspręs nekaupiti, mažas ir vidutinės pajamas gaunančių ir tų, kuriems yra jau 40 metų ir plius? Jie turės gyventi iš „Sodros“ pensijos, bet „Sodros“ pensija šiaudien, mes labai aiškiai pasakome, ministerijos projektų prezentacijoje matome, jog pakeitimo norma yra 20 %. Ką tai reiškia? Tai reiškia šios dienos skaičiais 180 eurų. Mes norime pasakyti, kad visas tas milijonas gyventojų, išėjęs į pensiją, turės gyventi už 180 eurų per mėnesį. Kaip jiems išgyventi, pasakykite? Man atrodo, kad toks įstatymo projektas yra nepriimtinas, ir kviečiu jo nepalaikyti.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, motyvai išsakyti, prašau apsispręsti po svarstymo, ar pritariame Pensijų kaupimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektui.

Balsavo 101 Seimo narys. Už – 66, prieš – 18, susilaikė 17. Įstatymo projektui Nr. XIII-2246(2) po svarstymo yra pritarta.

15.34 val.

Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 1, 2, 6, 7, 8, 23 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo VI¹ skyriumi įstatymo projektas Nr. XIII-2247(2), Socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 30 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-2251(2), Socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 11, 12, 45, 46, 47, 48, 53 ir 62 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-2252(2), Pensijų sistemos reformos įstatymo Nr. IX-1215 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIII-2253(2), Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 8, 10 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-949 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-2257(2) (svarstymo tęsinys)

Gerbiami kolegos, keliausime toliau. Kadangi klausimas kompleksinis ir Socialinių reikalų ir darbo komitetas buvo pateikęs išvadą tik dėl Pensijų kaupimo įstatymo, dėl kurio jau balsavome, dabar prašysime komiteto pranešėją T. Tomiliną pateikti išvadą dėl Šalpos pensijų įstatymo, Socialinių paslaugų įstatymo, Socialinio draudimo pensijų įstatymo, Pensijų sistemos reformos ir Piniginės socialinės paramos įstatymų.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, kartu su Pensijų kaupimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektu Socialinių reikalų ir darbo komitetas kaip pagrindinis svarstė daugelį lydimųjų įstatymų projektų: Socialinių paslaugų įstatymo 30 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą ir, atsižvelgęs į Teisės departamento išvadą, patobulino ir pritarė projektui; pritarė Socialinio draudimo pensijų įstatymo 11, 12, 45, 46, 47, 48, 53 ir 62 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui; Pensijų sistemos reformos įstatymo pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektui taip pat Socialinių reikalų ir darbo komitetas kaip pagrindinis pritarė; Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo 8, 10 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui pritarė.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs kol kas laisvas.

15.36 val.

Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 1, 2, 6, 7, 8, 23 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo VI¹ skyriumi įstatymo projektas Nr. XIII-2247(2) (svarstymo tęsinys)

Pradėsime diskusiją dėl Šalpos pensijų įstatymo projekto Nr. XIII-2347(2). Į tribūną žygiuoja A. Sysas. Prašom.

A. SYSAS (LSDPF). Gerbiama pirmininke, gerbiami kolegos, tikrai norėčiau, kad mes, kaip Seimas, šitą įstatymą šiek tiek rimčiau apsvarstytume. Tai nėra vien lydimasis įstatymas Kaupimo įstatymo, nes mes padarysime meškos paslaugą, jeigu pritarsime tam, ką pasiūlė Vyriausybė, visai socialinio draudimo sistemai. Aš pasistengsiu pasakyti kodėl.

Norėčiau pateikti šiek tiek istorijos, kaip veikia šalpos sistema, nes ji buvo sugalvota kaip tik tam, kad tie žmonės, kurie neturi būtino draudiminio stažo, o dabar jis yra 30 metų ir ilgėja iki 35 metų, galėtų gauti kokią nors išmoką. Socialinio draudimo išmokos jie negalėdavo gauti, ir tada buvo sugalvota, kad įvesime šalpos pensijas, kurios sudarys 90 % bazinės socialinio draudimo pensijos. Taip buvo pasiūlyta dėl tam tikrų priežasčių, ypač kai mes žiūrėjome tą ribinį laikotarpį, ten buvo dingę dokumentai, sudegę, neįrodomi ir visa kita. Ir buvo kita kategorija žmonių, tai dažniausiai mamos, kurios išaugino penkis ir daugiau vaikų, iš pradžių buvo dešimt, aštuoni, dabar jau, tikrai reikia pasakyti, ir tėčiai, nes įstatymas pakeistas, tie, kurie neturėjo reikiamo draudiminio stažo, todėl jiems buvo skiriama antrojo laipsnio valstybinė pensija. Tokiu būdu jų mažos socialinio draudimo pensijos buvo padidintos, kad jų pajamos būtų didesnės.

O dėl to, kas dabar siūloma, man kyla klausimas, ar mūsų pensijos yra didelės? Turbūt niekas nepasakys, kad Lietuvoje mūsų pensijos yra didelės ir jų nereikia didinti. Bet didinti visas, aš kalbu ne tik apie mažiausias pensijas, bet apie visas.

Norint didinti pensijas, yra tokia grandinė. Grandinė yra paprasta: mokesčiai, iš mokesčių didiname atlyginimus, didesni atlyginimai, didesnės įmokos į „Sodrą“ ir „Sodra“ gali didinti daugiau pensijas. Automatiškai didėtų ir šalpos pensija. Deja, mokesčių mes nedidiname, šalpos pensijų, atlyginimų nedidiname, nes 30-to... jokių pasiūlymų nėra. Aš kalbu apie viešąjį sektorių. Aišku, ir pensijų nėra iš ko didinti, sausio 1 dieną indeksuosime, kiek galėsime, ir viskas. Tai užburtas ratas. Aišku, ir šalpos pensija nedidėja.

Todėl aš labai skeptiškai priėmiau tą siūlymą. Žmogiškai aš galiu suprasti, tikrai žmonės galėtų gauti didesnę pensiją. Bet kokią signalą mes siunčiame sąžiningai mokantiems socialinio draudimo sistemos dalyviams? Mes siunčiame signalą – kam mokėti sąžiningai? Bandykime kombinuoti, apeiti įmokas, nemokėti. Ateis koks nors geras dėdė, ministras, ir sakys: aš jums šį kartą padidinsiu 20 ar 30 eurų pensiją, nes aš geras dėdė, aš taip nutariau. Bet tada kyla noras visiems, kam mokėti? Mes tą sistemą turime stiprinti ir visus įtraukti, o ne atstumti.

Toks siūlymas yra ydingas tuo, kad mes siunčiame signalą – kam laikytis taisyklių, turėti stažą. Kokia didžiausia problema? Pensijas paskiria pagal dokumentus, niekas netestuoja turto. Ne paslaptis, kad tie, kurie sąmoningai slėpė įmokas, susikrovė neblogą materialinį turtą, šiandien gauna mažas pensijas, bet jie darė *biznelį* kitokiu keliu. Dalis, aš nesakau, kad visi. Tai aš dar suprasčiau, kad mes testuojame ir skiriame tiems, kuriems reikia. Mes dabar skiriame visiems, nepriklausomai nuo turto ir pajamų, kurias jie turi.

Noriu priminti, gerbiami Seimo nariai, mes, mokesčių mokėtojai, tokius žmones mokėdami šalpos pensiją remiame, mes kompensuojame už karštą vandenį, šilumą, už ką kita, jeigu jų pajamos yra mažesnės negu Vyriausybės remiamos. Labai prašau nedaryti tokių žingsnių, nes tai atsisuks prieš esamus pensininkus, būsimus, nes į socialinio draudimo sistemą paklius dar mažiau pinigų. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Toliau diskusijoje dalyvauja R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Aišku, balsas galbūt ir tyruose, bet lašas po lašo... Man atrodo, reikėtų pasistengti visiems suvokti, ką mes čia šiandien darome. Premjerui ypač. Šis klausimas nėra susijęs su pensijų reforma, bet jis labai svarbus, nes griaua patį pasitikėjimą socialinio draudimo sistema. Ką mes dabar darome? Mes atseit pasirūpinome tais, kurie mažas pensijas gauna. Kokiu būdu? Mokame papildomai pensiją tiems, kurie neįgijo stažo.

Čia iš karto yra dvi kategorijos. Viena – dėl objektyvių priežasčių, sakykime, motinos, auginusios vaikus, bet čia problemų nėra. Mes galime tiesiog įskaityti šį jų motinystės, vaikų auginimo laikotarpį, jeigu norime, įvertinę šitai, į jų būtinąjį stažą ir automatiškai pensijos pakils. Ir kita – tie, kurie nenorėjo mokėti mokesčių, o mes jiems irgi jautrūs pasidarome. Kai uždaviau klausimą ministrui Socialinių reikalų ir darbo komitete, o kodėl jūs nesivadovavote klasikiniu socialinio draudimo bazinės pensijos koregavimo principu, kaip sakiau, įvertinus tuos, kurie dėl objektyvių

priežasčių negalėjo įgyti stažo, augino vaikus ir visa kita, tai žinote, koks atsakymas buvo? Žinote, bet taip sudėtingiau padaryti. Nesvarbu, kad tai yra teisinga, bet taip sudėtingiau, daugiau įstatymų reikia keisti. Dar tokio atsakymo iš ministro nesu girdėjęs. Tai gal iš tikrųjų stabtelkime ir padarykime, kaip teisinga yra.

Dabar ką mes pasakysime, ką mes sukūrėme, kokią sistemą? Pensijas padarėme neperspektyvias, jau sumažinome „Sodros“ pensijas, padarėme neperspektyvias, sumažinome norą žmonėms mokėti mokesčius. Čia mes apie pinigų iš šešėlio ištraukimą jau galime nebekalbėti, motyvaciją sumažinome. Ir tai, ką mes dabar padarėme, taip paslėptai tą motyvaciją sumažinome, atvirai tą ir pasakome: o jūs nenorite mokėti, tai ir nemokėkite, mes vis tiek duosime šalpos pensijas ir jums visiems po *biškį* duosime. Tai kam tada į „Sodrą“ mokėti? Koks kvailys tą turi daryti? Kur motyvacija mokėti į „Sodrą“, nes vis tiek duos bazinę pensiją? Ne bazinę, šalpos pensiją primokės, jeigu kas. Tai išvis pasakykime: nebereikia socialinio draudimo, visiems mokėsime po lygiai, kai išeis į senatvę, ir viskas, ir baigiame visus kankinimus.

Apie ką mes čia šnekame? Kur čia tas socialinis teisingumas? Pasirodo, tie žmonės kvailiai, kurie sąžiningai mokėjo, mažas pensijas... dabar išeina toks įdomus laiptelis, jeigu susiskaiciuos, kiek pensijos gaus. Tiems, kurie gavo mažas algas ir sąžiningai mokėjo „Sodrai“ iš savo minimalios algos, mes nieko neduodame, o tiems, kurie slėpė pajamas ir dėl to gavo mažesnes pensijas, pridedame. Tai tokia sistema pasiūlyta. Ką jūs žmonėms pasakysite? Ką jūs susitikimų metu pasakysite mechaniškai balsuodami?

Todėl aš tikrai siūlau šio įstatymo dabar nepriimti. Niekas čia neatsitinka nei mokestinei sistemai, nei nieko. Čia yra šalpos sistema, kuri gali būti normaliai priimama su biudžetu, matant, kiek yra pinigų ir visa kita. Ir reikia sutvarkyti ją, netingint patvarkyti, o tokio pavidalo tikrai dabar nepriimti. Tikrai iki vasaros nieko čia neatsitiks. Čia yra šalpos išmokos. Maža to, yra dar keli Konstitucinio Teismo išaiškinimai dėl neproporcingai mokamų pašalpų. Šiuo atveju mes įvedame diferenciaciją, nesvarbu, koks motyvas, yra jau ne vieną kartą pasakyta, kad to daryti negalima.

Ir mes krizės sąlygomis mažindami atlyginimus, visa kita susidūrėme su tuo. Buvo pasakyta, kad proporcingas toks šalpų mokėjimas su tokiais pretekstais yra neteisingas, ir mes turėjome gražinti pinigus. Ir čia galite pakliūti į teisinius spąstus. Todėl tikrai siūlau daryti šito klausimo pertrauką ir nepriimti dabar, tikrai nereikalingas jis pakete šiuo atveju, tikrai *ne prie ko*. Aš tikrai siūlyčiau daryti pertrauką, jeigu kokia nors frakcija paprašytų (nežinau, ar aš turiu tokius įgaliojimus), šito įstatymo tikrai nepriimti dabar.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ir kviečiu T. Tomiliną.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, tikrai siūlyčiau nedaryti pertraukos ir svarstyti šį įstatymo projektą, nes tai vienas iš tų projektų, kuris iš esmės priverčia mus pažiūrėti į mokesčių reformą iš mažiausiai uždirbančio žmogaus, mažiausiai pajamų gaunančio žmogaus taško. Taip, tam tikra dalis neteisingumo čia atsiranda, nes mes svarstome papildomas priemokas prie mažiausių pensijų. Bet aš paprasčiau Socialinio draudimo valdybos parengti, būtent statistškai parodyti, kas tas pensijas gauna. Mano prielaida pasitvirtino: 200 ir mažiau eurų pensijos, tai keturis ar penkis kartus daugiau, gauna moterys negu vyrai. Tuo tarpu pensijos virš 350 eurų gauna vyrai, o moterų yra daug mažiau. Ten per vidurį yra vidurkiai, bet toje mažiausių pajamų pensininkų grupėje dominuoja moterys. Kaip jūs manote, dėl to, kad jos mažiau sąžiningos, kad jos daugiau apgaudinėja? Ne. Man atrodo, kad jos augino vaikus. Viena iš pagrindinių priežasčių tikriausiai yra ta. Taip pat, kad jų atlyginimai buvo mažesni. Taip pat, jūs nepamirškite, kad tam tikrą laikotarpį mes neturėjome vykdydami veiklą pagal verslo liudijimą socialinio draudimo, nebuvo prievolės mokėti. Taigi jeigu mes čia vis dėlto reaguojame į tokius žodžius kaip lygios galimybės, perskirstymas, aktyvi socialinė politika, šeimos politika, tai nelaikykime visų tinginiais, nesąžiningais žmonėmis. Taip, dalis jų ten buvo tokių, bet tiesiog nukirsdami galimybę mažas pensijas gaunantiems mes tikrai nepadėsime tiems, kam sunkiausia. Iš esmės priimti minimalių poreikių krepšelio koncepciją, kuri reiškia, kad tam tikros bazinės pajamos iš viso žmogui priklauso nepriklausomai nuo jo gyvenimo aplinkybių, tai vis dėlto siūlyčiau palaikyti.

Pabaigai aš noriu pasakyti keletą žodžių apskritai apie visas reformas, nes neturėjau tokios galimybės dalyvauti diskusijose, buvau labai susikoncentravęs į pasiūlymus. Iš esmės šiandien

yra, mano požiūriu, viena svarbiausių mūsų kadencijos dienų. Mes priimame labai svarbius mokestinius ir pensijų sistemos reformos įstatymus. Aš noriu visiems kolegoms dar kartą akcentuoti. Šitie sprendimai nėra vien ekonomistų ar finansininkų, ar buhalterių sritis. Mes visi privalome pradėti orientuotis priimant šiuos sprendimus. Tai yra mūsų vertybių, tam tikrų socialinių interesų ir, aišku, žinių sinergija. Mes neturime galimybės šitų sprendimų perleisti profesionalams ar neprofesionalams, kažkokios srities specialistams. Tai yra mūsų visų kaip politikų... dalyvavimas mokestiniuose sprendimuose iš esmės yra svarbiausias politiko darbas. Tai reiktų daryti sąmoningai. Švietimo ir socialinėje politikoje mes rezultatus pamatysime galbūt po mūsų kadencijos, o mokestiniai sprendimai pradės veikti jau kitais metais ir šitoje vietoje svarbu nepražiopsoti jų. Aš tikrai raginu ir šiuo sprendimu, ir kitais pažiūrėti į mokesčių reformą iš visiškai statistinio Lietuvos žmogaus taško, to, kuris uždirba iki 1 tūkst. Tokių žmonių yra absoliuti dauguma. Pas mus nėra vidurinės klasės, kuri uždirba per 1 tūkst., nėra tokios klasės, 70 % žmonių uždirba nuo 400 iki 800 eurų. Šitiems žmonėms mes sukuriame visų pirma mokesčių reformą tokią, kokia, mes manome, yra teisingiausia. Ir jeigu manome, kad šiek tiek turtingesni žmonės turi labiau prisidėti, tai ir bus mūsų sprendimas. Jeigu manome kitaip, bus kitoks sprendimas. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Baigiame diskusiją. Dėl vedimo tvarkos... (*Balsai salėje*) Negudrausime, prašau, Rimantai Dagy.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, sunku klausyti tokių paaiškinimų, kai dabartinė pensija, 180 eurų pensija, yra šviesi perspektyva. Bet aš grįžtu prie svarstomo klausimo, nes jis tikrai nesusijęs su paketu, gali būti svarstomas priklausomai nuo galimybių – ir dosnesnis, ir mažesnis, ir kitaip sutvarkytas rudens sesijoje. Būtent dėl šio klausimo frakcija prašo pertraukos iki kito posėdžio.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kitas siūlymas. Dėl vedimo tvarkos per šoninį mikrofoną – J. Jarutis.

J. JARUTIS (LVŽSF). Gal kolega galėtų priimti kaip kompromisą ir padaryti pusės valandos pertrauką dėl šito?

PIRMININKĖ. Dėkoju. Siūlymai išsakyti. Buvo Konservatorių frakcijos siūlymas dėl pertraukos. Prašome apsispręsti. Kas pritariate, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote. (*Šurmuly salėje*)

Balsavo 99 Seimo nariai: už – 39, prieš – 42, susilaikė 18. Pertrauka. (*Balsai salėje*)

Kolegos, Socialinių paslaugų įstatymo projektas. Ir dėl jo darome pertrauką? Ir dėl socialinio draudimo? (*Balsai salėje*) Ne, atskirai yra, tada tik piniginės...

15.53 val.

Socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 11, 12, 45, 46, 47, 48, 53 ir 62 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII P-2252(2) (svarstymo tęsinys)

Kadangi kompleksas, tada Socialinio draudimo pensijų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII P-2252(2). Diskusijos čia nėra. Niekas neužsirašė, regis. (*Balsai salėje*) Nėra. Pasiūlymų taip pat nėra. Prašome dėl motyvų. (*Balsai salėje*) Ne, yra. Tuomet vėl kviečiame T. Tomiliną.

Turime pasiūlymą. Dėl 9 straipsnio yra Biudžeto ir finansų komiteto pasiūlymas. Prašome. Kas pristatys? Stasy, prašom pristatyti komiteto siūlymą.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Dėkui. Biudžeto ir finansų komitetas birželio 20 dieną svarstė šį įstatymo projektą ir nusprendė iš esmės pritarti iniciatorių pateiktam projektui ir pasiūlyti pagrindiniam Socialinių reikalų ir darbo komitetui patobulinti projektą pagal Seimo nario S. Jakeliūno ir komiteto pasiūlymą. Už tokį sprendimą balsavo: už – 6, prieš – 1, susilaikė 5. Komiteto pirmininko balsas šiuo atveju buvo lemiamas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Socialinių reikalų ir darbo komiteto pozicija, prašom.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Daliai pasiūlymų Socialinių reikalų ir darbo komitetas pritarė ir integravo į galutinį projektą, tačiau Biudžeto ir finansų komiteto pasiūlymui išbraukti 3 straipsnio 2 dalį Socialinių reikalų ir darbo komitetas nepritarė. Nepritarė tik tai daliai.

PIRMININKĖ. Tiek žinių. Kolegos, daugiau straipsnių nėra ir siūlymų nėra. Reikės balsuoti tik dėl šito. Kas pritaria Biudžeto ir finansų komitetui, balsuoja už, kas remia Socialinių reikalų ir darbo komiteto poziciją, balsuoja prieš arba susilaiko.

Balsavo 91 Seimo narys: už – 7, prieš – 25, susilaikė 59. Biudžeto ir finansų komiteto siūlymui nepritarta.

Ir dėl viso įstatymo projekto po svarstymo nėra norinčių kalbėti. Prašom apsispręsti balsuojant. Kas pritaria projektui Nr. XIIIIP-2252(2), balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 101 Seimo narys: už – 70, prieš nėra, susilaikė 31 Seimo narys. Projektui po svarstymo yra pritarta.

15.57 val.

Pensijų sistemos reformos įstatymo Nr. IX-1215 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2253(2) (svarstymo tęsinys)

Dabar liko Pensijų sistemos reformos įstatymo pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas. Diskusijoje nėra dalyvaujančių, pasiūlymų – taip pat. Ar norėsite pareikšti motyvus? Nėra. Prašom balsuojant apsispręsti po svarstymo dėl Pensijų sistemos reformos įstatymo pripažinimo netekusiu galios.

Balsavo 100 Seimo narių: už – 74, prieš nėra, susilaikė 26. Pensijų sistemos reformos įstatymo pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektui po svarstymo yra pritarta.

Gerbiami kolegos, Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja dėl svarstytų Pensijų kaupimo įstatymo pakeitimo projekto, Socialinio draudimo pensijų įstatymo projekto ir Pensijų sistemos reformos įstatymo pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto siūlo ypatingą skubą. Siūlo skubą. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pataisos apsvaistytos. Balsuojame.

Balsavo 103 Seimo nariai: už – 71, prieš – 3, susilaikė 29. Skubai yra pritarta.

Gerbiami kolegos, dėl Šalpos pensijų įstatymo projekto, Socialinių paslaugų įstatymo projekto ir Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2257(2) pertrauka iki kito posėdžio.

16.00 val.

Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 8 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1811(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 8 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1811(2). Svarstymo stadija. Komiteto išvadą kviečiu pateikti M. Navickienę. Nėra. A, yra.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, komiteto patobulintas įstatymo projektas. Jam yra pritarta: 9 – už, susilaikė 2.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskusijose nėra dalyvaujančių. Prašysime grįžti Moniką vėl į tribūną, nes yra Seimo kanceliarijos Teisės departamento siūlymas. Prašome, komiteto nuomonė.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Tuoj. Atsižvelgti į tai, kad siūloma papildyti keičiamo įstatymo 8 straipsnio 1 dalį nauju 9 punktu bei buvusius 9, 10 punktus padaryti 10, 11 punktais. Pritarti.

PIRMININKĖ. Pritarta. Kolegos, ar galime bendru sutarimu pritarti? Dėkoju.

Dėl 2 straipsnio komiteto pasiūlymas yra tiesiog 2 straipsnio išdėstymo pozicija. Elementaru.

Taigi, kolegos, motyvus nori kas nors išsakyti? Taip pat ne. Prašom balsuoti po svarstymo dėl projekto Nr. XIIIIP-1811. Kas pritaria teikiamam projektui, balsuojate už, turintys kitą nuomonę balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 100 Seimo narių: už – 95, prieš – 1, susilaikė 4. Taigi po svarstymo projektui yra pritarta.

Taip pat yra siūloma skuba. Ar galime bendru sutarimu? Dėkoju. Sutariame bendru sutarimu. Ar A. Sysas pageidauja balsuoti? Prašom balsuoti.

Balsavo 104 Seimo nariai: už – 95, prieš – 4, susilaikė 5. Taigi skubai yra pritarta.

16.03 val.

Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2220(2), Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 3, 11, 12, 42, 51, 53, 60, 61, 62, 63, 64 straipsnių pakeitimo, 73, 74 straipsnių pripažinimo netekusiais galios, Įstatymo papildymo 62¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2221(2), Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo Nr. IX-886 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2222(2), Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2223(2), Medicinos praktikos įstatymo Nr. I-1555 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2224(2), Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2225(2), Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 2, 26 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2226(2) (*svarstymas*)

Kitas darbotvarkės klausimas, kompleksinis, – Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2220(2) ir lydimieji projektai: Nr. XIIIIP-2221(2), Nr. XIIIIP-2222(2), Nr. XIIIIP-2223(2), Nr. XIIIIP-2224(2), Nr. XIIIIP-2225(2), Nr. XIIIIP-2226(2), tuo ir baigiasi. Kviečiame Sveikatos reikalų komiteto pirmininkę pateikti išvadą ir per centrinį mikrofoną ji prašo dėl vedimo tvarkos. Prašom. A. Kubilienė.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Gerbiama pirmininke, frakcijos vardu prašau pusės valandos pertraukos. (*Šurmulyš salėje*)

PIRMININKĖ. Pusės valandos pertraukos prašote?

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Frakcijos nariai dar nevysiškai įsigilino į projektą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Prašom balsuoti dėl pusės valandos pertraukos.

Balsavo 97 Seimo nariai: už – 58, prieš – 29, susilaikė 10. Pertrauka pusės valandos.

16.05 val.

Slaugos praktikos ir akušerijos praktikos įstatymo Nr. IX-413 1, 2, 3, 11, 11¹, 12, 15 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 16 straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1946(2) (*svarstymas*)

Taigi pagal darbotvarkę turėtų būti 2-4 klausimas – Slaugos praktikos ir akušerijos praktikos įstatymo daugelio straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 16 straipsniu įstatymo projektas. Kviečiu D. Kaminską pateikti Sveikatos reikalų komiteto išvadą.

D. KAMINSKAS (LVŽSF). Laba diena. 2018 m. birželio 13 d. Sveikatos reikalų komitetas svarstė ir komiteto išvadai pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskusija. Užsirašęs kalbėti J. Olekas. Prašom.

J. OLEKAS (LSDPF). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų svarstome gana, atrodo, paprastą, bet kartu ir sudėtingą įstatymą. Paprastą dėl to, kad visi suprantame, kad gimdymas yra fiziologinė būsena, ir nebūtinai tokį veiksmą reikėtų atlikti gydymo įstaigoje. Tačiau gyvenimo patirtis labai aiškiai parodo, kad nuo gimdymo namuose, nuo gimdymo padedant kaimo ar miestelio pribuvejai iki šiandieninio gimdymo beveik kaip namų sąlygomis įrengtoje ligoninės palatoje nuėjome labai ilgą ir didelį kelią. Tas kelias pažymėtas ne tik to, kad moteris, o dabar jau vis dažniau ir šeima, gimdymo metu būna ne namuose, o ligoninėje, bet ir to, kad gimstančių kūdikių ir gimdančių motinų mirtingumas ypač ženkliai sumažėjo. Taip yra iš tikrųjų dėl medicininės pagalbos, medicininės priežiūros. Šiandien išsaugomos gyvybės, kurios anksčiau buvo prarandamos, tiek naujagimių, kūdikių, tiek motinų, dėl to, kad gimdymas kartkartėmis komplikuodavosi sudėtingomis situacijomis. Tos komplikacijos ne visada medikų būna iš anksto diagnozuojamos, nustatomos ir gimdyvės pakviečiamos prižiūrėti medikų. Net ir esant ypatingai medikų priežiūrai, deja, kartkartėmis įvyksta nelaimingų atsitikimų ir neišgyvena kūdikiai arba neišgyvena gimdyvės.

Kita vertus, labai dažnai mūsų propaguojama laisvė pasirinkti, atsakomybė, kad tai galima, jeigu mama nori, galbūt nori šeimos aplinka, gimdyti namuose, tokią teisę lyg ir turėtume. Bet, kita vertus, mes negalime atsiklausti to ateinančio į pasaulį kūdikio, ar jis nori gimti namuose, ar

prižiūrimas medikų. Todėl, saugodami ne tik būsimos mamos, arba gimdyvės, teisę į pasirinkimą, mes vis dėlto turėtume remtis ta patirtimi, kurią sukaupėme, ir kviesti visas moteris gimdyves gimdyti medikams prižiūrint. Tai, be abejo, šitas pasiūlymas suteikia tam tikrą galimybę, ten sakoma, kad, sumokėję tam tikrą mokestį, galės tą paslaugą gauti namuose. Taip, tai ta viena grupė, kuri gali sumokėti, pasijus lengviau, galbūt sumokės, gal mes prie namų turėsime greitosios pagalbos automobilį ir pasiruošusią akušerę, bet iš tikrųjų tai bus žingsnis atgal, nes mes parodysim, kad galima gimdyti namuose. O tie, kurie neturi pinigų, nebūtinai užsimokės, bet sakys, aš neturėjau, o gimdyti norėjau taip, kaip turintis pinigų. Mano siūlymas neiti ta kryptimi, kad mes paliekame gimdyvę namuose, o eiti ta kryptimi, kad sudarome deramas, tinkamas sąlygas. Daugeliui moterų gimdymas būna ta šventė, kuri atsitinka vieną, du, tris, na, penkis kartus gyvenime, tai negi mes iš tikrųjų kaip visuomenė, juk šiandien svarstėme ir įvairius biudžeto klausimus, negalime surinkti reikiamos pinigų sumos ir paruošti tos aplinkos, kad ji nebūtų stresinė, būtų arti namų aplinkai ir garantuotų maksimalią saugą ir gimdyvei, ir naujagimiui?

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiame A. Vinkų. Prašom.

A. VINKUS (*LSDDF*). Gerbiami Seimo nariai, tie medikai, kurių čia yra nemažai, išdirbę ne vieną dešimtmetį gydymo įstaigose, žinome, kokią reikšmę turi slaugymo menas, kokią reikšmę turi slaugytojos ir akušerio kvalifikacija. Labai dažnai, kad ir kokia būtų sudėtinga medicininė procedūra, kad ir kokie talentingi gydytojai būtų, akademikai, profesoriai, bet jeigu slaugytojai nebus tinkamai parengti, nebus meilės, pasiaukojimo, tai gydymo procesas gali būti labai kompliktuotas. Jau daugelį metų vyksta diskusijos dėl kai kurių dabartiniu metu gydytojų vykdomų perteklinių funkcijų perdavimo slaugytojoms, išplečiant jų teises ir kompetenciją.

Mano manymu, teikiant Slaugos praktikos ir akušerijos praktikos įstatymo pakeitimą, teisingai akcentuojamas nepakankamas bendrosios praktikos slaugytojų, išplėstinės praktikos slaugytojų ir akušerių kompetencijų reglamentavimas, taip pat nepakankamas jų praktikos valdymas asmens sveikatos priežiūros įstaigos. Taigi, palaikau ir pritariu principui, kad įstatymu siekiama nustatyti ne tik bendrosios praktikos slaugytojų, akušerių, bet ir išplėstinės praktikos slaugytojų profesinės kvalifikacijos igijimą, praktikos sąlygas, teises, pareigas ir atsakomybę, slaugos praktikos ir akušerijos praktikos valdymą. Taip pat pritariu įstatymo projekte nematomai teisei slaugytojams teikti medikamentinę pagalbą skubiosios medicinos pagalbos atvejais, esant gyvybei pavojingoms būklėms, sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka.

Ir dėl gimdymo namuose. Paskutiniu metu iš tiesų mes visi gauname labai daug šeimų, atskirų žmonių laiškų visiems Seimo nariams, manau, ne vienas jūsų gavote, dėl jų teisės pasirinkti, kur šią šventą pareigą atlikti, kai jos pasirenka arba gydymo įstaigą, arba namus. Neprieštarauju nuostatai leisti akušeriams teikti gimdyvei gimdymo priežiūros paslaugas namuose, kai nėra didelės rizikos nėštumo veiksnių. Žinoma, mano kolega ponas D. Kaminskas ir kiti paprieštarau, kaip galima nustatyti tuos nėštumo rizikos veiksnius. Čia yra klaustukas, tačiau išsakau savo poziciją ir manau, kad tik su viena sąlyga, jeigu gerbiamas sveikatos ministras su visa ministerijos komanda labai atsakingai parengs šių paslaugų teikimo tvarką, t. y. gimdymo tvarką, namuose. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Diskusijoje dalyvauja sveikatos ministras A. Veryga. Prašom.

A. VERYGA (*LVŽSF*). Dėkoju, gerbiama pirmininke. Gerbiami kolegos, aš, daug nekartodamas, tikrai pritariu tam, ką kolega A. Vinkus minėjo, apie daugiau aspektų, kurių siekiama šiomis įstatymo pataisomis, tai nėra tik gimdymas namuose. Bet kadangi dėl kitų nuostatų iš esmės kažkokių nesutarimų ar diskusijų nėra, aš prie jų ir nesustosiu. Gal tik keletas akcentų dėl to, kas sukelia didžiausias diskusijas. Pirmiausia, ką norėčiau akcentuoti.

Tikrai šitomis pataisomis nesiekiami koku nors būdu visuomenę motyvuoti gimdyti namuose arba rinktis gimdymą ne medicinos priežiūros, ne sveikatos priežiūros įstaigose, kurios šiandien tikrai yra kitokios ir kokybė yra kitokia, ir aplinka kitokia, ir yra galimybė ir tėčiams kartu būti su mamomis ir dalyvauti gimdyje. Tų gimdančių namuose žmonių skaičius yra nedidelis. Aš manau, kad nepaskatins jo didėti, bet manau, kad vertindami situaciją atsakingai turime

suprasti, kad šitas reiškinys vis dėlto egzistuoja. Mes to norime ar nenorime dalis visuomenė renka šitą būdą. Tikrai prie kiekvieno žmogaus mes nepastatysime po sargą, kad sužiūrėtų, ar tikrai laiku išvažiuo į gydymo įstaigą gimdyti. Jeigu šeima taip apsispręs, mūsų prievolė sudaryti sąlygas, kad toks gimdymas būtų pirmiausia prižiūrimas, kad specialistai įvertintų, ar yra rizika, ar jos nėra. Tada labai aiškiai pasakytų, galima ar negalima tokį gimdymo būdą pasirinkti, o jei-gu vis dėlto tos rizikos nėra, kad būtų apsaugoti abu, t. y. ir gimdyvė, ir kad būtų saugomas ir tas žmogus, kuris suteikia priežiūrą, paslaugas.

Noriu pasakyti, kad tie siūlymai tikrai buvo pakankamai plačiai diskutuoti ir rengti kartu su specialistais, t. y. su akušeriais, ginekologais, tikrai buvo labai aktyvios tos diskusijos, nebuvo lengvos. Bet mes esame viena iš nedaugelio šalių, kuri šiandien nereglamentuojame tokio reiškinio. Jeigu neklystu, Europoje yra 20 šalių reglamentavusios tokias sveikatos priežiūros paslaugas. Tai manau, kad turėtume šitą žingsnį žengti tam, kad atsirastų priežiūra, ir tam, kad tą riziką, kuri, jūs teisingai minite, vis dėlto egzistuoja tiek gydymo įstaigoje, tiek, aišku, gimdant namuose, mes bent jau sumažintume.

Aš kviesčiau pritarti šitiems siūlymams ir kviesčiau neužmerkti akių prieš tuos reiškinus, kurie, šiaip ar taip, nepaisant mūsų noro, namuose vyksta, o tokiais sprendimais mes prisidėtume prie to, kad rizika būtų bent kiek mažesnė. Kviesčiau palaikyti.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Gerbiame kolegos, vėl kviečiu gerbiama D. Kaminską į tribūną. Pradėsime siūlymų svarstymą. Iš viso įstatymo projektas turi 9 straipsnius. Yra siūloma paties pranešėjo dėl 8...

D. KAMINSKAS (LVŽSF). Iš tikrųjų yra mano siūlymas ir argumentacija, kad šiuo metu akušerių bendruomenė tikrai dar nėra pasiruošusi, tinkamai pasiruošusi gimdymo priežiūros paslaugas teikti namuose. Kiek teko bendrauti, iš tikrųjų tai būtų kaip pavyzdys, vienoje Vilniaus gimdymo įstaigoje iš 30 apklaustų akušerių tik dvi sutiktų vykti į namus priimti gimdymą. Iš tikrųjų mūsų ligoninių akušerijos skyriuose dabar yra sukurtos geros ir saugios sąlygos gimdyti, dauguma jų atitinka naujagimiui palankios ligoninės statusą, kur aplinka yra artima namų sąlygoms. Gimdyti gali dalyvauti ir artimieji. Gimdyvei pageidaujant, nesant komplikacijų, po šešių valandų kartu su naujagimiui ji gali vykti į namus. Gimdymas, deja, nepriklausomai nuo gimdymo vietos yra sudėtingas ir pavojingas procesas tiek gimdyvei, tiek naujagimiui. Net kai nėra didelės rizikos nėštumui veiksmų, gimdymas gali tapti patologiniu bet kuriuo gimdymo periodu. Todėl laiko faktorius ir specialistų komanda, tai yra pats gydytojas akušeris ginekologas, neonatologas, anesteziologas, yra labai svarbu. Aš kaip pavyzdį iš savo 25 metų patirties dirbant akušeriu ginekologu. Net po normalaus gimdymo prasidėjus kraujavimui iš tikrųjų gali per penkias minutes nukraujuoti taip, kad faktiškai nebebus ką kviesti ir nebebus ką vežti.

Iš tikrųjų tai ir buvo tokia žinia, kad Lietuva gali turėti neigiamas teisinės pasekmes. Byla Dubska ir Krejzova prieš Čekiją. 2016 metų Europos Žmogaus Teisių Teismas pasisakė: valstybė neturi pareigos užtikrinti gimdymą namuose. Reikia rasti pusiausvyrą tarp konkuruojančių interesų – motinos ir vaiko saugumas ir sveikata prieš teisę į privataus gyvenimo apsaugą.

Klausimas yra kompleksinis, sveikatos priežiūros politikos klausimas, reikalaujantis nuodugnaus rizikos, susijusios su gimdymais namuose ir ligoninėse, ekspertinio mokslinio vertinimo. Turint omenyje fizinį pažeidžiamumą, naujagimiai yra visiškai priklausomi nuo kitų asmenų priimamų sprendimų, o tai pateisina intensyvų valstybės dalyvavimą.

PIRMININKĖ. Taigi jūs išdėstėte savo poziciją, bet komiteto nuomonė...

D. KAMINSKAS (LVŽSF). Deja, komitetas pasisakė už.

PIRMININKĖ. Pritarė?

D. KAMINSKAS (LVŽSF). Taip, pritarė.

PIRMININKĖ. Bet rašte rašo, kad nepritarta.

D. KAMINSKAS (LVŽSF). Kaip?

PIRMININKĖ. Jūsų pasiūlymui.

D. KAMINSKAS (LVŽSF). Mano pasiūlymui buvo nepritarta, bet aš kviečiu vis tiek, aš jo neatsiimu.

PIRMININKĖ. Iš principo kviečiate balsuoti, taip? Jus remia J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Iš tikrųjų noriu, gerbiami kolegos, kad įsiklausytumėte į žmogų, 25 metus dirbusį šioje srityje, gelbėjusį ir išgelbėjusį ne vieną gimdyvę ir ne vieną kūdikį. Negi galvojate, kad esate geriau išsiginęję šią problemą negu mūsų kolega, kuris ketvirtį savo amžiaus skyrė pagalbos gimdyvėms teikimui? Ta patirtis ir pasaulinė, ir gyvenimiška iš tikrųjų sako, kad mes neturime pasiduoti mados srautui.

Gerbiamas ministre, jūs vis sakote, kad daug kas gyvenime pasitaiko. Taip, daug kur žmonės išgeria, daug kur rūko, bet ten jūs visiškai kitaip žiūrite. Ir ten nėra tokio bejėgio žmogaus, koks yra dar tik į pasaulį ateinantis, gimstantis kūdikėlis. Ir tuo atveju jūs imatės tam tikrų represinių priemonių, draudimų ir panašių dalykų, o šiuo atveju jūs sakote: na, pažiūrėsime, tegul būna, kaip būna, kiek galėsime, padėsime, bet neprisiimame tos atsakomybės.

Aš tikrai labai kviesčiau kaip profesijos žmogų, kaip profesionalą: na, įsiklausykime į tuos žmones. Čia nieko nėra. Yra keliolikos ar galbūt keliasdešimties žmonių toks noras, susižavėjimas, kad štai, aš galiu ir pagimdysiu namuose. Bet yra nors viena iš 100 ar iš 200 rizika, kad, kaip kolega sako, bus tokia komplikacija, kai negalėsime padėti nei gimdyvei, nei naujagimiui. Tai aš siūlau pabūti profesionalu tų bejėgių kūdikių pusėje ir pritarti kolegų teikiamam pasiūlymui.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, įstatymo projekte siūloma sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka teikti gimdyvei gimdymo priežiūros paslaugas namuose, kai nėra didelės rizikos nėštumui veiksmų, kurių sąrašą nustato sveikatos apsaugos ministras. Gerbiamas D. Kaminskas siūlo tai išbraukti.

Prašom balsuojant apsispręsti. Kas palaikote Seimo nario teikimą, balsuojate už, kas palaikote komiteto, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 96 Seimo nariai: už – 38, prieš – 6, susilaikė 32. Pataisai nėra pritarta. Lieka komiteto...

Dar buvo vienas jūsų siūlymas dėl akušerių teisių. Akušeris turi ir kitų teisių, nustatytų kituose akušerių veiklą reglamentuojančiuose Lietuvos Respublikos teisės aktuose. Komitetas taip pat nėra pritaręs. Ne? Jums tai nesvarbu. Ir daugiau...

Dar yra 8 straipsnis arba 16 straipsnis – A. Matulo kartu su jūsų, su D. Kaminsko, siūlymai.

D. KAMINSKAS (LVŽSF). Taip. Buvo pasiūlymas pakeisti įstatymo projekto 8 straipsnį papildant 16 straipsnio 3 dalį ir išdėstyti, kad slaugos administratoriaus atliekamas slaugos praktikos ir (ar) akušerijos praktikos valdymo funkcijas nustato sveikatos apsaugos ministras, o jų įgyvendinimą asmens sveikatos priežiūros tvarka nustato sveikatos priežiūros įstaigos vadovas. Buvo komiteto pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Komitetas yra pritaręs. Galime bendru sutarimu paremti komiteto poziciją? Dėkoju. Pritariame. Ačiū D. Kaminskui.

Motyvų niekas nenori išsakyti. Prašom. Yra. Už nori kalbėti A. Vinkus dėl viso įstatymo projekto po svarstymo. Prašom.

A. VINKUS (LSDDF). Aš susilaikau. Dabar jau nebenoriu to sakyti, aš tribūnoje susakiau. Aš balsuoju už.

PIRMININKĖ. Jūs pritariate. Motyvai prieš – J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Iš tikrųjų noriu pasakyti, kad yra ir gerų įstatymo nuostatų dėl akušerių, slaugytojų kompetencijos plėtimo ribų ir panašių dalykų, kurie šį įstatymą daro patrauklų. Tačiau mano prieštaravimo pagrindas yra būtent nuostata, kad nuo šiol mes įteisiname gimdymą namuose. Kaip čia ministras besakytų, kad mes neskatiname, aš manau, kad tai yra tiesioginis skatinimas gimdyti namuose, nes įstatymu yra numatoma, kad bus bandoma užtikrinti ir maksimalų gimdyvės ir naujagimio saugumą. Tačiau, kaip mums kalba profesionalai, o dažnai šiame Seime buvo sakoma: kad profesionalų Vyriausybė, kad reikia įsiklausyti į profesionalų balsą, šis siūlymas yra kaip tik nukreiptas priešinga kryptimi. Kai toks sprendimas ir tokia pozicija ministerijai buvo pristatyta, parodyta, žmonės, kurie dalyvavo diskusijose: profesionalai, akušeriai-ginekologai, tos pačios akušerės, stengėsi maksimaliai neutralizuoti tas grėsmes, kurios kyla iš gimdymo namuose.

Tačiau buvo jau pasakyta mano kolegų, paskyrusio savo gyvenimą būtent šiai specialybei, kad užtikrinti saugumą namų sąlygomis mes iš tikrųjų negalime, nes tų retų, bet netikėtų ir grės-

mingų komplikacijų pasitaiko, pasitaikė ir pasitaikys. Ir tada mes turėsime kiekvienas ant savo sąžinės tą skaudžią netektį. Todėl nepritariu pateiktam įstatymo projektui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, motyvai išsakyti. Dabar balsuosime dėl Slaugos praktikos ir akušerijos praktikos įstatymo dėl pritarimo po svarstymo. Pritariantys įstatymui balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, prieš arba susilaikote. (*Šurmulyš salėje*)

Balsavo 97 Seimo nariai: už – 67, prieš – 7, susilaikė 23. Taigi po svarstymo Slaugos praktikos ir akušerijos praktikos įstatymo projektui yra pritarta. Dėl jo yra Seimo Pirmininko pirmosios pavaduotojos, kuri šiandien eina Seimo Pirmininko pareigas, siūlymas svarstyti skubos tvarka. Galime sutarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Dėkoju. Pritariame.

16.31 val.

Farmacijos įstatymo Nr. X-709 2, 8, 19, 24, 25, 26, 27, 29, 33, 61, 62, 64, 65 straipsnių ir priedo pakeitimo ir ketvirtojo skirsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIII-738 16 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1745(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-5 klausimas – Farmacijos įstatymo kai kurių straipsnių ir priedo pakeitimo ir ketvirtojo skirsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo 16 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1745(2). Svarstymo stadija. Kviečiu pranešėją A. Širinskienę.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Teisės ir teisėtvarkos komitetas birželio 20 dieną svarstė minėtą Farmacijos įstatymo pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-1745 ir, įvertinęs Teisės departamento pastabas bei tai, kad Seimas jau yra pritaręs pagrindiniam paketo projektui, pritarė patobulintam variantui bendru sutarimu, taip pat ir komiteto išvadai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, nėra jokių pataisų. Diskutuoti niekas nepageidauja, motyvų išsakyti dėl svarstomo įstatymo projekto taip pat. Prašome balsuoti ir apsispręsti dėl pritarimo Farmacijos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektui.

Balsavo 89 Seimo nariai: už – 75, prieš – 1, susilaikė 13. Taigi po svarstymo Farmacijos įstatymui yra pritarta.

Taip pat yra siūloma skubos tvarka. Galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

16.34 val.

Informaciniai pranešimai

Gerbiami kolegos, vadovaujantis Statuto 217 straipsniu, yra pateiktas pareiškimas dėl nepasitikėjimo Vyriausiosios rinkimų komisijos nariu V. Semeška. Surinktas reikiamas kiekis parašų ir tai bus svarstoma artimiausiame Seimo posėdyje.

16.34 val.

Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2220(2), Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 3, 11, 12, 42, 51, 53, 60, 61, 62, 63, 64 straipsnių pakeitimo, 73, 74 straipsnių pripažinimo netekusiais galios, Įstatymo papildymo 62¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2221(2), Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo Nr. IX-886 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2222(2), Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2223(2), Medicinos praktikos įstatymo Nr. I-1555 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2224(2), Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2225(2), Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 2, 26 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2226(2) (svarstymo tęsinys)

Gerbiami kolegos, pusvalandžio pertrauka, padaryta dėl Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo ir lydimųjų, yra praėjusi, todėl galime grįžti prie projekto Nr. XIIIIP-2220(2). Kviečiu komiteto pirmininkę A. Kubilienę. Prašome pateikti išvadą dėl pagrindinio ir lydimųjų.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Sveikatos reikalų komitetas, kaip pagrindinis komitetas, svarstė šį projektą. Sprendimas yra pritarti komiteto patobulintam Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIIIP-2220(2) ir komiteto išvada. Už – 6, prieš – 0, susilaikė 0. Ne bendru sutarimu, o tiesiog buvo prašoma balsuoti, todėl skaitau skaičius.

PIRMININKĖ. Po svarstymo komitete buvo pritarta. Prašome pristatyti dėl lydimųjų: Sveikatos sistemos įstatymo, Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo, Vietos savivaldos įstatymo, Medicinos praktikos įstatymo, Viešųjų įstaigų įstatymo ir Sveikatos draudimo įstatymo.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Sveikatos reikalų komitetas svarstė projektą Nr. XIIIIP-2221. Sprendimas yra pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui Nr. XIIIIP-2221(2) ir komiteto išvada. Taip pat buvo prašoma balsuoti. Už – 6, prieš – 0, susilaikė 0.

Kitas projektas – Nr. XIIIIP-2222. Sveikatos reikalų komitetas buvo pagrindinis komitetas ir jo sprendimas yra pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui Nr. XIIIIP-2222(2) ir komiteto išvada. Taip pat buvo prašoma balsuoti. Už – 6, prieš – 0, susilaikė 0.

Kitas projektas – Nr. XIIIIP-2223. Sveikatos reikalų komitetas buvo pagrindinis komitetas ir sprendimas yra pritarti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui Nr. XIIIIP-2223(2) ir komiteto išvadoms. Buvo prašoma balsuoti. Už – 6, prieš – 0, susilaikė 0.

Kitas įstatymo projektas – Nr. XIIIIP-2224. Sveikatos reikalų komitetas buvo pagrindinis komitetas. Sprendimas yra pritarti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui Nr. XIIIIP-2224 ir komiteto išvadoms. Buvo prašoma balsuoti. Už – 6, prieš – 0, susilaikė 0.

Kitas įstatymo projektas – Nr. XIIIIP-2225. Sveikatos reikalų komitetas buvo pagrindinis komitetas. Sprendimas yra pritarti komiteto išvadoms ir komiteto patobulintam įstatymo projektui Nr. XIIIIP-2225(2). Buvo prašoma balsuoti. Už – 6, prieš – 0, susilaikė 0.

Ir paskutinis įstatymo projektas – Nr. XIIIIP-2226. Sveikatos reikalų komitetas buvo pagrindinis komitetas. Sprendimas – pritarti komiteto išvadoms ir komiteto patobulintam įstatymo projektui Nr. XIIIIP-2226(2). Buvo prašoma balsuoti. Už – 6, prieš – 0, susilaikė 0.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto atstovą Z. Streikų pateikti išvadą dėl Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo, Sveikatos sistemos įstatymo ir Vietos savivaldos įstatymo.

Z. STREIKUS (LVŽSF). Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas, kaip papildomas komitetas, apsvaistė Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-2220 ir nusprendė siūlyti pagrindiniam komitetui tobulinti įstatymo projektą, atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas, kurioms komitetas pritarė, ir komiteto pasiūlymus. Balsavimo rezultatai: už – 4, prieš nėra, susilaikė 3.

Projektas Nr. XIIIIP-2221. Komitetas, kaip papildomas, svarstė šį įstatymą ir nusprendė siūlyti pagrindiniam komitetui įstatymo projektą tobulinti, atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas, kurioms komitetas pritarė, ir komiteto pasiūlymą. Pritarta bendru sutarimu.

Kitas projektas Nr. XIIIIP-2223. Taip pat nusprendė siūlyti pagrindiniam komitetui įstatymo projektą tobulinti, atsižvelgiant į komiteto pasiūlymą. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju, gerbiamas Zenonai. Komitetui pateikė išvadas. O dabar bendroji diskusija dėl viso komplekso įstatymų. Ją pradeda A. Matulas. Kviečiame į tribūną.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiama pirmininke, gerbiami kolegos, kalbėsiu frakcijos vardu. Žinote, jeigu prieš dešimtį metų man būtų pasakę, paklausę kas nors, ar yra įmanoma tokiu būdu, tokiais tempais, šitai ignoruojant ir oficialių institucijų nuomonę, ir suinteresuotų institucijų nuomonę, būčiau sakęs, kad ne, neįmanoma 29-tais nepriklausomos Lietuvos metais. Bet, pasirodo, viskas įmanoma.

Štai dabar svarstome įstatymų projektų paketą, kuris, kaip teigia savo pasiūlymus teikusios organizacijos, tiek pacientų, tiek Savivaldybių asociacija, tiek medikų įvairios organizacijos, tarp jų ir Medikų sąjungos pirmininkas pasirašęs, visos darbdavių organizacijos, Investuotojų forumas, Darbdavių konfederacija, Lietuvos pramonininkų konfederacija, Lietuvos verslo konfederacija, Lietuvos prekybos, pramonės ir amatų rūmų ir t. t., ir t. t., absoliučiai visos organizacijos, išskyrus dvi, t. y. onkologinių ligonių, pacientų organizaciją, kuri yra lojali ministerijai ir ministrui,

ir jaunųjų gydytojų organizaciją, kurių, matyt, nuomonės irgi buvo paklausta, kurių keli atstovai yra įdarbinti ministerijoje, akivaizdu, kad jie todėl visada palaiko tuos siūlymus...

Kitas dalykas, mano manymu, tas komiteto posėdis, apie kurį kalbėjo komiteto pirmininkė, neteisėtas. Yra kreiptasi į Etikos ir procedūrų komisiją (rytoj komisijos posėdis bus) dėl to, kad komiteto posėdis praeitą savaitę įvyko 14 val., tuo tarpu plenarinis posėdis baigėsi 14 val. 20 min., o pagal Statuto 23 straipsnį, norint lygiagrečiai organizuoti kitus posėdžius, turi būti gaunamas Seimo pritarimas. Seimo pritarimo jokio nebuvo prašoma, todėl mes, septyni komiteto nariai iš vienuolikos, septyni, nedalyvavome posėdyje. Manau, kad kai kurie iš daugumos, du kolegos – R. Martinėlis ir profesorius A. Kirkutis – galbūt sąmoningai neatėjo į posėdį, nes nepritarė, kiek žinau iš komiteto pasisakymų, daugeliui teikiamų įstatymų pataisų. Vietoj jų buvo nusiųsti du pakaitiniai žmonės, kurie didelio suvokimo, kas ten yra svarstoma, neturi, ir pietų pertraukos metu neva, kai vyko plenarinis posėdis, šeši daugumos atstovai, nedalyvaujant niekam daugiau iš opozicijos, o realiai tai keturi komiteto nuolatiniai nariai iš vienuolikos, priėmė sprendimą pritariti. Todėl manau, kad šis komiteto posėdis neoficialus, skųsdami mes jį ir Lietuvos Respublikos Prezidentei, jeigu bus priimtas įstatymas, ir Konstituciniam Teismui, išties tuos argumentus surašysime, nes posėdis neteisėtas ir jis turi įvykti iš naujo, iš anksto informuojant apie susirinkimo laiką ir ne plenarinių posėdžių metu.

Kitas argumentas, kad dėl svarstomų įstatymų projektų mes esame paskirti keturi išvadų rengėjai. Tai aš ir kolega R. Žemaitaitis kategoriškai pasisakėme prieš, ne viskam pritarė ir dar vienas kolega, o išvada surašyta pagal komiteto pirmininkės A. Kubilienės pageidavimus, kai mes ten turime rašyti – pritariame, nepritariame. Tai tokia praktika išties yra netoleruotina, manau, kad vėlgi akivaizdžiai pažeistas Statutas.

O tie visi siūlymai ministrui suteikti teisę nustatyti įstaigų tinklą be jokių kriterijų, o iš to tinklo, kiek mes jau girdime iš ministerijos, iš ligonių kasų, atrodo, nebeliks apie 26–30 rajonų ligoninių, su kuriomis nebus sudarytos sutartys, jos iš esmės turės nutraukti savo veiklą, eliminuojamos privačios gydymo įstaigos, nes tinklas bus sudarytas tik su valstybės ir savivaldybių įstaigomis, o privačios galės sudaryti, jeigu trūks paslaugų, ir nustatyti atskiri kriterijai, nors Konkurencijos taryba aiškiai pasakė, kad negali būti diskriminuojama, kad įstatymas pažeidžia Konkurencijos įstatymą ir galbūt Konstituciją, bet vis tiek įstatymo projektas stumiamas. Nustatytos kadencijos pavaduotojams, skyrių vadovams, pavyzdžiui, savivaldybių vyr. finansininkams. Aš galiu jums vardinti keliolika rajonų įstaigų, kur skyriaus vadovo be konkurso negali rasti, niekas neina dirbti, o dabar dar konkursai bus įvedami. Įvedama nepriekaištingos reputacijos sąvoka, kur žmogų, jeigu jam iškeltas bet koks įtarimas pažeidus kažkokią tvarką, iš karto bus galima laikyti kaip neskaidrios reputacijos. Pavyzdžiui, paskaitau vieną. Kyla įtarimas, kad yra korupcinio pobūdžio nusiikalstamos veikos požymis, nors dėl visos šios veikos valstybės tarnautojas ir nebuvo patrauktas baudžiamojon ar administracinėn atsakomybėn. Vadinasi, kyla įtarimas, jis nebuvo patrauktas, bet vis tiek jis bus atleistas. Ir visi pavaduotojai, vyr. buhalteriai turės kartu išeiti, nors jie laimėjo konkursą penkeriems metams, jų teisėti lūkesčiai bus pažeisti. Išeina, išmeta direktorių, išeina visi kiti. Čia, žinot, sunku įvardinti kokią nors Afrikos valstybę, kurioje šitaip galėtų būti.

Todėl, mieli kolegos, prašau tikrai visų, tikrai prašau visų nebalsuoti, grąžinti įstatymą Vyriausybei. Yra būdų, kur optimizuoti įstaigų tinklą rimtai ir demokratiniiais pagrindais. Beje, anksčiau irgi buvo nustatyti aiškūs kriterijai, kiek operacijų, kiek gimdymų. Galime sugriežtinti, jeigu neatitinka ar valstybinė, ar privati įstaiga, prašom nutraukti finansavimą, bet kriterijai turi būti aiškūs, o ne taip selektyviai surašyti. Dar kartą sakau ir prašau – nebalsuokime, nes turėsime visi atsakomybę už tą chaosą, kuris atsitiks, kada efektyviau nedirbs nei pirminė grandis, nei gydytojais konsultantai, o srautai į didžiąsias ligonines taps tokie, kur žmonėms bus nepakeliami.

Dar kartą sakau, mes rengiame kreipimąsi į Konstitucinį Teismą ir tikiuosi, kad jeigu bus priimtas šitas įstatymas, Seimas turės drąsos kartu kreiptis. Aišku, kreipsimės kartu ir į Europos Komisiją.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Kviečiu J. Oleką. Prašome.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiami kolegos, turbūt šiame įstatymo projekte, kaip ir kituose, yra dalykų, su kuriais galima sutikti. Aš manau, kai kurie tokie techni-

nio pobūdžio sprendimai, kai yra nurodoma, kad konkrečiai priima ministras, ne Sveikatos apsaugos ministerija, ir panašūs dalykai. Tačiau yra ir labai principinių dalykų, dėl kurių tikrai verta diskutuoti ir pagalvoti, kokie sprendimai turi būti.

Pirmas dalykas. Kaip mes matome pačią sistemą? Ar mes galvojame, kad esame visi guderiausi ir viską žinome šitie 141, kurie esame čia išrinkti, ar mes dar kiek nors tikime ir tais žmonėmis, kurie liko dirbti savivaldybėse? Prieš rinkimus daugelis iš mūsų kalbėjome apie tai, kad mes skatinsime regioninę politiką, savivaldą ir ją stiprinsime. Šis įstatymų paketas susijęs su sveikatos įstaigų tinklu, sistema, bet priima sprendimus, visiškai priešingus. Mes dalį teisių iš savivaldos atimame ir perduodame sveikatos ministrui. Aš prisimenu savo pirmas darbo dienas dar 1990 metais, kai kai kurie rajonų vadovai atvažiuodavo į ministeriją derinti būsimų gydymo įstaigų vadovų paskyrimų su sveikatos ministru. Bet tuo metu aš negalėjau nieko jiems primygtinai pasakyti, išskyrus patarti kolegiskai dėl vienos ar kitos kandidatūros, nes jau paskutiniaisiais sovietiniais metais buvo apsispręsta, kad savivaldos lygmeniu gydymo įstaigų vadovų paskyrimas yra savivaldos atsakomybė.

Tą kryptį mes ir Nacionalinėje sveikatos strategijoje, ir koncepcijoje visada įtvirtindavome, kad nacionaliniu lygiu lieka tik svarbiausios institucijos, kad regionų, ypač savivaldos, lygiu atsakomybė tenka ten gyvenantiems, dirbantiems žmonėms, kad jie gali geriausiai nuspręsti, ko jiems reikia, ir toms funkcijoms vykdyti skirti papildomai pinigų. Dar daugiau, mes savo Nacionalinėje sveikatos koncepcijoje apsisprendėme, kad mūsų sistema yra atvira ne tik valstybinei (savivaldos įstaigoms), bet ir privačiai iniciatyvai, ir leidome įsikurti, sudarėme sąlygas, netgi iš Pasaulio banko nukreipėme nemažai lėšų, kad įsitvirtintų privati iniciatyva, ir ne tik ambulatoriniu lygiu, bet ir antrinio lygio konsultacijos, ir kai kurios stacionarinės paslaugos.

Aš manau, kad tai yra labai teisinga kryptis, kad valstybė privalo užtikrinti sveikatos laiduojamas paslaugas, kad ji gali tą daryti per savo savivaldybių ir valstybines įstaigas, taip pat iš dalies finansuodama ir privačią iniciatyvą. Pažiūrėkite, kiek gerų pavyzdžių turime. Kaip ištobulėjo, sakykim, kai kurios odontologijos paslaugos, sakykim, ką tik kalbėjome apie gimdymą, pagalbinių apvaisinimo paslaugos, kurios iš principo yra teikiamos daugiausia privačiame, nors dabar jau universitetinės klinikos tą gali padaryti.

Man atrodo, mes turėtume tą saugoti ir branginti, o ne eiti atvirkščiu ribojimo keliu, juo labiau kad tos privačios nacionalinės įstaigos tikrai procento dalimi sunaudoja tų lėšų, kurios skiriamos per Privalomojo sveikatos draudimo fondą. Branginkime, stiprinkime tas vietines iniciatyvas, savivaldą, pastiprinkime galbūt finansuodami papildomai vienas ar kitas paslaugas, kurios šiandien nefinansuojamos arba vėluojama atsiskaityti, bet duokime tiek medikams, tiek mūsų gyventojams pasirinkimą, kad atskirais atvejais prireikus jie galėtų tas paslaugas gauti ir privačiose gydymo įstaigose.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Kviečiu P. Urbšį. Prašome.

P. URBŠYS (MSNG). Gerbiamieji Seimo nariai, prieš mane kalbėję Seimo nariai yra medikai, jie galbūt rėmėsi savo kompetencija. Jeigu mes kalbėtume apie regioninę kompetenciją... Projekto tikslai – skaidrumas, tam pritariu, suteiks teisę regionams prisidėti prie paslaugos kokybės, finansavimo formavimo, bet vis dėlto pagrindinis tikslas ir pagrindinis uždavinys šito įstatymo projekto – sudaryti realias teises prielaidas sveikatos gydymo įstaigų tinklams optimizuoti. Jeigu mes kalbame apie tai, tai turime aiškiai ir sakyti, kad šituo įstatymu mes inicijuosime pertvarką regioniniu lygiu. Mane stebina tai, kad dauguma Seimo narių ramiu veidu į tą dalyką žiūri, nors tai liečia labai jautrų dalyką žmogui – sveikatą.

Dėl urėdijų kai buvo, kiek čia iečių buvo sulaužyta! Rūpėjo, kaip atrodys reformuota urėdija, kur konkrečiai urėdija bus. Kai kalbėjome apie aplinkos apsaugos agentūras, irgi rūpėjo, kiek tų agentūrų bus. Kai buvo kalbama apie darbo biržas – irgi, vaikų teisių apsaugą – lygiai tas pats. Seimo nariams labai rūpėjo, kiek liks dirbančių regionuose. Kai prieiname prie sveikatos gydymo įstaigų, neberūpi. Mes tiesiog turime religiskai tikėti, kad viskas bus gerai.

Aš sutinku, kad tą situaciją reikia taisyti iš esmės, bet kalbėjome apie tai, kad neva 3 tūkst. lovų yra tuščių, o 4 tūkst. lovų reikia slaugos paslaugai. Bet mes visi žinome, kad mes per prievartą nepaguldysime žmonių ten, kur yra laisvų lovų. Nebent mes tuo užsiimsime, tada aš suprantu.

Bet mes kalbame apie tai, jeigu mes galvojame apie tai, kad paskirtume ministrui išimtinę teisę nustatyti, kokioje sveikatos įstaigoje kokią paslaugą teikti. Tai jūs man pasakykite, koks ministras turi tokią išimtinę išimtį?

Yra suformuota tokia Sveikatinimo veiklos paslaugų valdymo regioninė taryba. Iš principo yra taip, tik yra rekomendacinio pobūdžio. Nėra jai suteikta teisė, kad ji galėtų formuoti būtent regioniniu lygmeniu strategiją. Kita vertus, aš sutinku, kad Sveikatos apsaugos ministerijos ministras žino, kaip reikia geriausiai vykdyti tą paslaugą vietose. Bet kodėl nepateikiamas toks projektas, kur pasakoma: štai regionas, štai regioninis centras ir štai yra paslaugų paketas. Mes tą dalyką užtikrinsime. Šito dalyko nėra. Aš įsivaizduoju, jeigu mes galvojame apie tą žmogų vietoje, vis dėlto aš išvelgiu šitame siūlyme tą patį principą, kuris visada išlenda. Yra žmogaus poreikis, yra institucijos interesas. Šiuo atveju tas institucinis interesas pradeda dominuoti ir tas vargšas žmogus vėl dar kartą turės prisitaikyti prie šito institucinio intereso. Ir tai daroma prieš savivaldos tarybos rinkimus.

Gerbiami daugumos atstovai, jūs, aš taip suprantu, prisiimate visą atsakomybę ir tokiu būdu norite padėti būsimų savivaldos tarybos rinkimų pagrindus, tvirtus pagrindus. Bet tiek, kiek dabar yra opozicijos, tiek jums ir rūpi, žiūrint į tas tuščias vietas, tas žmogus vietoje. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Diskusijoje dalyvauja sveikatos ministras A. Veryga. Prašom.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju. Gerbiami kolegos, iš tikrųjų aš suprantu, kad tai yra viena jautriausių politikams sričių, kartu ir labai dėkinga sritis manipuliuoti visuomene. Turbūt pati dėkingiausia, nes taip, kaip teisingai yra sakoma, kad Lietuvoje yra 3 mln. arba beveik tiek krepšinio trenerių, lygiai tiek pat yra žmonių, kurie žino, kaip turėtų būti organizuojama sveikatos priežiūra, kas, ką, kur ir kaip turėtų gydyti. Tebūnie.

Bet dabar apie reformą ir jos poreikį. Nevadinkime to reforma, yra tam tikrų pokyčių, kuriuos turėtume įgyvendinti, nes reforma, matyt, vargina jau vien savo skambesiu. Gal optimizavimas – neverta žmonių be reikalo erzinti. Bet mūsų kaimynai, kuriuos mes nuolat minime kaip sėkmės pavyzdį, ta pati Estija, savo įstaigų tinklą susitvarkė iš karto po nepriklausomybės atgavimo. Ir jau seniai gali pasigirti adekvačiais atlyginimais medikams, seniai gali pasigirti paslaugų kokybe ir panašiai. Mūsų politikai daug metų, kaip kolega minėjo, su visais sudėtingai gromuliuavo ir svarstė, kaip viskas turėtų būti padaryta. Ir iš viso to yra labai daug susierzinimo bendruomenei, nes daryti ką nors iki pusės arba trečdaliu reiškia gal geriau iš viso nieko nedaryti ir palikti taip, kaip yra, ir toliau leisti pinigų neefektyviai sistemai, ir leisti savo gydytojus važiuoti lauk.

Man buvo labai įdomu girdėti, keista, kad kolega iš opozicijos nepaminėjo tų skambių pavadinimų – EBPO, Pasaulio sveikatos organizacijos, kurių rekomendacijoms neva prieštarauja šie visi siūlomi pasiūlymai. Gaila, kad aš kolegos nemačiau, kai buvo konferencija Seime, kur visų šitų organizacijų atstovai buvo atvažiavę, tiek iš EBPO, tiek iš Pasaulio sveikatos organizacijos, ir labai aiškiai sakė, kad paskubėkite daryti tą, ką suplanavote, nes paskui gali nebelikti *ant ko* daryti. Regionai patys išnyks. Tai gaila, kad jūsų ten nebuvo, ir jūs dabar skambiai manipuliuojate tais pavadinimais tarptautinių organizacijų, nevengdamas Pasaulio sveikatos organizaciją net ir visuomenine organizacija pavadinti. Man gėda yra klausytis tokių dalykų, kai mes Jungtinių Tautų organizacijas vadiname tokiais pavadinimais.

Ta pati Pasaulio sveikatos organizacija aiškiai akcentuoja visuotinę sveikatos aprėptį. Kai jūs šiandien diskutuojate apie įvairiausius prisimokėjimus ir panašiai, tarptautiniai ekspertai labai aiškiai sako, kad tai dalį visuomenės išstumia į (...) tam tikrą ir sukelia katastrofinę sveikatos išlaidas. Galvodami apie tai, kaip užtikrinti prieinamą sveikatos priežiūrą pirmiausia valstybiniam sveikatos priežiūros tinklui, turime pasirūpinti, kad tas tinklas efektyviai dirbtų ir galėtų užtikrinti kokybiškas paslaugas.

Ką mes šiandien turime? Turime pustuštes lovas ir, jeigu lovos būtų užimtos tiek, kiek reikia, ir nebūtų taip, kad kai kuriose įstaigose apie 40–50 % pacientų yra guldoma be reikalo, tai yra išvengiamos hospitalizacijos, jau šiandien galėtume atsisakyti 4 tūkst. 500 lovų. Turime apie 3 tūkst. slaugos lovų trūkumą. Vadinasi, iš vienos pusės, mes laikome pustuštes lovas, kitoje vietoje savo gyventojams nesuteikiame reikiamų paslaugų.

O kalbant apie paslaugų kokybę, tai galima bus pasidalinti, aš manau, su Seimo nariais ta analize, nes ji yra ir vieša. Yra gydymo įstaigų, kur visi nuvežti miokardo infarktu susirgę pacientai šimtu procentų numiršta. Tai yra 100 % 30 dienų mirštamumas patekus į tokią įstaigą... Ir yra įstaigų, kurios veikia efektyviai, ir mirštamumas 30 dienų po miokardo infarkto yra tik 7,42 %, tai yra daugiau negu 10 kartų skiriasi mirštamumas skirtingose įstaigose. Aš manau, kad jeigu mes kalbame apie regionų politiką ir apie rūpinimąsi regionų žmonėmis, tai ne regiono žmogui turėtų skaudėti galvą, kur važiuoti. Mes privalome pasirūpinti, kad jie patektų į tokią įstaigą, kur jie liks gyvi ir jiems paslaugos bus suteiktos kokybiškos.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, diskusiją baigiame. Dabar imsime siūlymų svarstymo dėl šio įstatymo projekto. Kviečiu komiteto pirmininkę A. Kubilienę. Siūlymas yra dėl 6 straipsnio, 11 straipsnio pakeitimo. Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Prašom, gerbiamas Zenonai, pristatyti savo siūlymo esmę.

17.03 val.

Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-2220(2) (svarstymo tęsinys)

A. KUBILIENĖ. (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke.

Z. STREIKUS (LVŽSF). Atsiimame, nes, kaip sako, nepritarė ir... Dėl minimalių reikalavimų, tai siūlo... Mūsų komiteto pasiūlymas. Pasiūlysimė balsuoti.

PIRMININKĖ. Dėl 11 straipsnio. Gerbiami kolegos, jūs siūlėte išbraukti. (*Šurmulyš salėje*)

Z. STREIKUS (LVŽSF). Pakomentuosiu, taip. Mūsų pirmas pasiūlymas buvo, kad LNSS viešųjų ir biudžetinių įstaigų išdėstymo minimalius reikalavimus, LNSS biudžetinių ir viešųjų įstaigų paslaugų poreikį ir biudžetinių viešųjų įstaigų tinklą nustato sveikatos apsaugos ministras.

Argumentai: tikslinga projektu numatyti, kad sveikatos apsaugos ministras nustato valstybės ir savivaldybių asmens sveikatos priežiūros viešųjų ir biudžetinių įstaigų išdėstymo minimalius reikalavimus, biudžetinių ir viešųjų įstaigų paslaugų poreikį ir biudžetinių ir viešųjų įstaigų tinklą.

PIRMININKĖ. Sveikatos komiteto pozicija.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Komiteto nuomonė nepritari. Argumentai – pritarta komiteto patobulintam įstatymo projektui.

PIRMININKĖ. Pritarti ar nepritari, kaip jūs pasakėte?

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Nepritarti.

PIRMININKĖ. Nepritarti. Dėkoju. Palaiko P. Urbšys. Prašom.

P. URBŠYS (MSNG). Gerbiami Seimo nariai, iš tikro Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto siūlymas yra susijęs su tuo, kad sveikatos apsaugos ministras galėtų daryti įtaką tinklo sudarymui, bet jokiais būdais jis negalėtų daryti įtakos konkrečios įstaigos paslaugų formavimui. Man atrodo, iš tikro tai palieka tam tikrą erdvę apsisaugoti, nes dabar kalbama apie neskaidrumą vietose. Gera. A. Veryga aš asmeniškai pasitikiu, bet, aš tikiuosi, ir jis pats suvokia, kad jis nebus šimtą metų ministru. Mes galime turėti įvairių problemų, kaip ne kartą parodė, kad jų kyla su ministerijos vadovybe dėl jų korupcinių santykių. Todėl, norint apsisaugoti, prašom palaikyti komiteto siūlymą.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, balsuodami apsispręsimė. Kas pritariate Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetui, balsuojate už, kas palaikote Sveikatos reikalų komitetą, balsuojate prieš arba susilaikote. Kas už Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetą, balsuojate už, kas palaikote Sveikatos reikalų komitetą, kuris pataisai nepritarė, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 95 Seimo nariai: už – 37, prieš – 23 ir susilaikė 35. Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto siūlymui nėra pritarta.

Kitas siūlymas yra Seimo nario R. Martinėlio dėl 9 straipsnio – 15 straipsnio pakeitimo. Prašom pristatyti, gerbiamas Raimundai, esmę.

R. MARTINĖLIS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Mano siūlymas būtų, kad visų Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos įstaigų vadovai, pavaduotojai, filialų vadovai būtų priimami vienodomis sąlygomis į darbą. Dabar į šitą įstatymo projektą neįtraukti visų Sveikatos apsaugos ministerijai priklausančių biudžetinių ir biudžetinių viešųjų administravimą vykdančių įstaigų vadovau-

jantys darbuotojai. Tai būtų net 18 įstaigų: Akreditavimo tarnyba, teritorinės ligonių kasos ir t. t. Tai iš principo suvienodintų visų Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos įstaigų vadovų skyrimą į darbą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Sveikatos reikalų komiteto išvada.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Komiteto išvada – nepritarti, nes biudžetinių viešojo administravimo įstaigų tarnautojų priėmimą ir atleidimą iš darbo reglamentuoja kiti teisės aktai.

PIRMININKĖ. Norinčių paremti R. Martinėlio pataisą nėra.

Prašom balsuoti ir apsispręsti. Kas palaikote pataisą, balsuojate už, kas remiate komiteto poziciją, – prieš arba susilaikote.

Balsavo 100 Seimo narių: už – 43, prieš – 3, susilaikė 54. Pataisai nėra pritarta.

Dėl to paties straipsnio yra Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto siūlymas. Kas pristatysite? Gerbiamas Zenonai, prašom. Kad vadovai į pareigas priimami...

Z. STREIKUS (LVŽSF). Pasiūlymas yra patikslinti projekto 9 straipsnį ir nustatyti, kad tik viešųjų ir biudžetinių įstaigų, išskyrus įstaigas, kuriose dirba 10 ir mažiau sveikatos priežiūros specialistų, turinčių medicinos ar odontologijos praktikos licenciją, vadovai į pareigas priimami viešojo konkurso būdu penkeriems metams ne daugiau kaip dvi kadencijas iš eilės, ir atsisakyti nuostatų, pagal kurias LNSS viešųjų ir biudžetinių įstaigų vadovų pavaduotojai, padalinių ir filialų vadovai ir vyriausieji finansininkai į darbą priimami įstaigos vadovo kadencijos laikotarpiu. Toks reglamentavimas gali neigiamai paveikti minėtų įstaigų veiklą, sukelti sunkumų randant tinkamus kandidatus eiti minėtas pareigas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Komiteto nuomonė.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Komiteto nuomonė – nepritarti. Argumentai – pritarta komiteto patobulintam įstatymo projektui.

PIRMININKĖ. Pataisą remia J. Olekas. Prašom.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiami kolegos, aš iš tikrųjų kviečiu pritariti pateiktam kolegų siūlymui, nes žmonių, kurie ateina į įstaigą, sakykim, eiti buhalterio pareigas ar kitas pareigas, kadencija tikrai neturėtų būti niekaip susijusi ar priklausoma nuo vadovo kadencijos. Jeigu vadovas dėl vienokių ar kitokių priežasčių baigė vieną kadenciją ir toliau yra nepaskiriamas, tai iš tų žmonių atimama galimybė tęsti sąžiningai savo darbą, jį normaliai, be priekaištų atlikti. Čia yra kaip ir kolektyvinė atsakomybė: jeigu nusižengė vadovas ir jis nepaskiriamas, tai kartu nušluojami ir tie žmonės, kurie sąžiningai dirba ir atlieka savo pareigas. Manau, kad tokia kolektyvinė atsakomybė neturėtų būti taikoma, todėl kviečiu pritariti kolegų teikiamam pasiūlymui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, balsuosime ir apsispręsimė. Kas remiate Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto siūlymą, balsuojate už, kas Sveikatos reikalų komiteto poziciją – prieš arba susilaikote.

Balsavo 100 Seimo narių: už – 49, prieš – 10, susilaikė 41. Taigi siūlymui nepritarta.

Toliau. 10 straipsnis. Yra Seimo nario R. Martinėlio siūlymas. Prašom, gerbiamas Raimundas, pristatyti.

R. MARTINĖLIS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke.

PIRMININKĖ. Gerbiamoji Aušra, neužstokite pranešėjo.

R. MARTINĖLIS (LVŽSF). Mano siūlymas būtų... Įstatyme parašyta, kad mėnesinės algos kintamoji dalis įstaigų vadovui skiriama tik tada, kai įstaigos veiklos rezultatas teigiamas, ir po to ten dar yra keletas išlygų, kodėl taip galėtų būti. Aš siūlyčiau šią dalį iš viso išbraukti iš įstatymo. Argumentai būtų tokie: kadangi viešojo įstaiga yra ne pelno siekianti ir viešąjį interesą tenkinanti įstaiga ir pelnas nėra tos įstaigos siekiamybė, be to, darant reformas, jos kainuoja, įstaiga tikrai patiria daug sąnaudų ir vadovai, sakykim, tokiu atveju neturėtų teigiamo veiklos rezultato ir negautų kintamosios dalies, be to, įstaigose yra vertinami kiekybiniai ir kokybiniai įstaigos vadovo veiklos rezultatai, kurie yra patvirtinti ministro įsakymu, kurių yra dešimt. Ir vienas iš tų rodiklių yra kaip tik dėl įstaigos veiklos rezultato, teigiamo finansinio rezultato. Jis jau ten įrašytas ir, sakykime, esant neigiamam finansiniam rezultatui, vadovas jau gali negauti tam tikros dalies iš tų 40 %, atitinkamai, kiek bus įvertintas tas vienas iš rodiklių, ar 5 %, ar 3 %. Jis jau automatiškai negauna, bet nebūtinai jam atsisakyti visų 40 %. Be to, kai įkainis tikrai nerealaus ir nepadengia

sąnaudų, ką mes visi puikiai žinome ir komitete kalbėjome, kai tokia situacija, iš tikrųjų netgi neįmanoma normaliai dirbti su teigiamais rezultatais. Iš tikrųjų pakanka argumentų, be to, tie kokybiniai, kiekybiniai reikalavimai yra įvesti, jie jau irgi nurodo kintamąją dalį, tai aš siūlyčiau šitą būtent nuostatą, kuri dabar yra įstatyme, iš viso išbraukti ir, vadovaujantis kokybiniais, kiekybiniais reikalavimais, būtų įstaigos vadovui nustatoma atitinkama kintamoji dalis.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Komiteto pozicija?

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Komitetas siūlo nepritarti, nes pritarta komiteto patobulintam įstatymo projektui. Atkreipčiau dėmesį į tai, kad yra numatytos išlygos dėl sumažinto finansavimo.

PIRMININKĖ. Pataisą remia J. Olekas. Prašom.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiami kolegos, aš kviesčiau pritarti gerbiamojo R. Martinėlio siūlymui, nes, įsiklausykite, kalba profesionalai, žmonės, kurie eina tas pareigas, kurie yra susipažinę su gydymo įstaigų veikla, su susidarantiomis konkrečiomis gyvenimiškomis situacijomis. Štai ministras paminėjo atvejį, prieš tai argumentuodamas įstatymo pataisą, kad kai kuriose gydymo įstaigose yra laisvų lovų ir jos neužpildomos, nepaguldami ligoniai, kuriems reikalingos slaugos paslaugos. Bet, gerbiamas ministre, nepaguldami į tas lovas slaugos paslaugų reikalaujantys žmonės ne dėl to, kad tos lovos yra laisvos, bet dėl to, kad už tas paslaugas nesumokama arba vėluojama sumokėti. Ir štai vienas iš tokių atvejų, kai įstaigų vadovai šiek tiek rizikuoja ir suteikia paslaugas tame rajone gyvenantiems žmonėms, kuriems jų reikia, bet negauna finansavimo iš Privalomojo sveikatos fondo. Kartais tos viršplaninės paslaugos yra apmokamos ir gydymo įstaiga pagerina savo rodiklius, net išmoka didesnius atlyginimus. Bet jos nežino, bus apmokėta ar nebus. Tuo atveju, kai bus apmokėta, mes turėsime puikų finansinį rezultatą, tuo atveju, kai nebus apmokėta, lėšos bus skirtos kažkam kitam, mes turėsime galbūt vieno ar kito euro trūkumą ir sakysime, kad vadovas dirba blogai. Todėl aš nemanau, kad turėtų būti tik šitas vienas viską nulemiantis kriterijus. Kviečiu pritarti gerbiamojo R. Martinėlio teikiamai pataisai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, kas remiate Seimo nario R. Martinėlio pataisą, balsuojate už, kas palaikote komiteto poziciją, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 104 Seimo nariai: už – 50, prieš – 4, susilaikė 50. R. Martinėlio siūlymui nėra pritarta. Daugiau siūlymų dėl šio įstatymo projekto neturime. Dėkojame, gerbiama komiteto pirmininke. Motyvai. Motyvai prieš – J. Liesys.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Aš atsiprašau pirmininke, dar paskutinė pastaba buvo dėl Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto, komitetui pritarta iš dalies.

PIRMININKĖ. Čia yra pritarti, tai nėra būtina. Dėkoju.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). R. Martinėlio pasiūlymui nepritarta, o čia pritarta iš dalies.

PIRMININKĖ. Gerbiamas Jonai, prašom.

J. LIESYS (LSF). Ačiū, pirmininke. Manau, kad tiems, kurie kalbėjo, čia nereikia kalbėti, kokią nuostatą tas įstatymas turės, tai jau gerbiamasis ministras paminėjo, jog yra tokių ligonių, kad šimtu procentų numiršta, tai ir nereikia vežti į tas ligonines, nes jos neturi slaugytojų, neturi gydytojų, neturi nieko. Dabar mes norime uždaryti kelias įstaigas, sutrumpinti žmonių eiles ir pasakyti, kad mes labai išgyvename dėl pacientų ir norime, kad jų sveikata būtų geresnė. Tai aš, negaišdamas laiko, siūlau visiems pagaltuoti, ypač tiems, kurie atstovauja regionams, kas bus regionuose, kaip jūs aiškinsite savo rinkėjams, ką savo balsavimu padarėte, ir balsuoti prieš.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Daugiau norinčių kalbėti už nėra. Prašome, gerbiami Seimo nariai, apsispręsti dėl Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo po svarstymo.

Balsavo 107 Seimo nariai: už – 59, prieš – 22 ir susilaikė 26. Po svarstymo įstatymo projektui Nr. XIII P-2220(2) pritarta.

17.20 val.

Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 3, 11, 12, 42, 51, 53, 60, 61, 62, 63, 64 straipsnių pakeitimo, 73, 74 straipsnių pripažinimo netekusiais galios, Įstatymo papildymo 62¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIII P-2221(2) (svarstymo tęsinys)

Lydimasis projektas – Sveikatos sistemos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo, 73, 74 straipsnių pripažinimo netekusiais galios, įstatymo papildymo 62¹ straipsniu įstatymo projektas

Nr. XIIIIP-2221(2). Prašom, komiteto pirmininke. Pataisa yra Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto dėl 10 straipsnio, dėl 62¹ straipsnio papildymo.

Gerbiamas Zenonai Streikau, prašom pristatyti, o profesorius E. Jovaiša prašysime neuždengti pranešėjo.

Z. STREIKUS (LVŽSF). Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pasiūlymas. Pirmas. Išbraukti įstatymo projekto 9 straipsnį, kuriuo siūloma papildyti Sveikatos sistemos įstatymą 62¹ straipsniu dėl Sveikatinimo veiklos paslaugų valdymo regioninės tarybos.

Antras. Papildyti Regioninės plėtros įstatymo 15 straipsnio 7 dalyje nustatytus regionų plėtros tarybų įgaliojimus, priskiriant šioms taryboms šias papildomas funkcijas: pirma, laikydamosi atitinkamą sveikatinimo veiklą reglamentuojančių teisės aktų nuostatų, teikia siūlymus Sveikatos apsaugos ministerijai dėl regioninio sveikatinimo veiklos paslaugų planavimo ir valdymo; antra, teikia siūlymus Sveikatos apsaugos ministerijai ir savivaldybėms dėl sveikatinimo veiklos paslaugų prieinamumo gerinimo regionuose; trečia, svarsto ir derina valstybės ir savivaldybių institucijų parengtus teisės aktų projektus dėl sveikatinimo veiklos paslaugų optimizavimo ir įgyvendinimo regionuose; ketvirta, atlieka kitas teisės aktuose numatytas funkcijas, susijusias su sveikatinimo veiklos paslaugų teikimu regionuose.

Argumentai. Nėra tikslinga papildomai regionuose sudaryti sveikatinimo veiklos paslaugų valdymo regioninių tarybų. Joms įstatymo projektu siūlomas nustatyti funkcijas tikslinga pavesiti įgyvendinti Regioninės plėtros įstatymu sudaromoms ir jau veikiančioms regionų plėtros taryboms.

PIRMININKĖ. Prašom, komiteto nuomonė.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Komiteto nuomonė nepritarti. Argumentai. Sveikatinimo veiklos paslaugų valdymo regioninės tarybos sudėtis ir jai suteikti įgaliojimai nėra tapatūs Regioninės plėtros įstatymo reglamentuotoms regionų plėtros taryboms.

PIRMININKĖ. Taigi, gerbiami kolegos, prašom. Nori P. Urbšys paremti pataisą? Prašom.

P. URBŠYS (MSNG). Gerbiamieji Seimo nariai, norėčiau atkreipti dėmesį. Pagal siūlomą variantą ministerijos siūloma įsteigti Sveikatinimo veiklos paslaugų valdymo regioninę tarybą. Jeigu mes kalbame apie regionų plėtros tarybas, kurios jau egzistuoja, ir kalbame apie tai, kad reikia sustiprinti jų kompetencijas, tai gal tada ir pradėkime nuo to, ką siūlo komitetas. Jeigu kalbama apie specializuotas sritis, tai tikrai regioninės plėtros tarybos gali pasitelkti tą ekspertinį lygmenį, galų gale normatyviniais aktais nustatyti, kaip tas lygmuo atsiranda. Dabar mes prikursime... Kodėl tada negali atsirasti kultūros veiklos paslaugų valdymo regionų tarybos, švietimo? Mes prikursime tų tarybų, kad ir patys pasiklysimė.

Todėl mūsų komiteto siūlymas yra nekurti naujų darinių, bet regionų plėtros taryboms suteikti papildomos kompetencijos, nes tikrai jos pajėgs tą dalyką daryti. Jūs įsivaizduokite, kiek merais dabar turės tose tarybose dalyvauti! Viena savaitę dėl vieno klausimo, antrą savaitę dėl kitų ir dėl ketvirtų. Todėl aš siūlau palaikyti Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto siūlymą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, balsuodami apsispręsite. Kas remiate Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto siūlymą, balsuojate už, remiantys Sveikatos reikalų komiteto poziciją – prieš arba susilaikote.

Balsavo 94 Seimo nariai: už – 48, prieš – 10, susilaikė 36. Taigi Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto siūlymui nėra pritarta. Atsiprašau, pritarta. Vadinasi, lieka taip, kaip siūlė Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Komiteto pirmininke, sutinkate?

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Toks yra sprendimas. Aš tikrai dar noriu pasakyti, kad dar yra ir Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto sprendimas – tai pritarti iš dalies.

PIRMININKĖ. Kažkaip neišgirdau, dovanokite. Nesutinkate ar sutinkate su komiteto? Jūs poziciją pasakėte, bet Seimo narių balsavimas buvo toks, kad... O dėl paskutinio čia neturi reikšmės šita paskutinė.

Kolegos, mes turėjome bendrą diskusiją, bet gerbiamas A. Matulas dar šiuo klausimu nori kalbėti. Nebenorite? Balsavimas. Prašau.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, kadangi nebuvo informuota, kad vyksta bendra diskusija, mes užsirašėme, bent jau su kolega J. Oleku, prie trijų lydimųjų įstatymo kalbėti. Tai aš tikrai noriu išsakyti tam tikras pozicijas dėl dabar svarstomo įstatymo projekto. Dar kartą noriu

pasakyti, kad tai yra diskriminacinis įstatymo projektas, diskriminuojantis tam tikras įstaigas pagal nuosavybės formą.

Žiūrėkite, jeigu sutartys bus sudaromos pagal ministro patvirtintą tinklą, nors jokių tinklo kriterijų, netgi apibrėžimų, kas yra tinklas, nėra, ir netgi ministras vienasmeniškai nustatys, kokias paslaugas tinklui įstaigos galės teikti, tai bus absoliutus valdžios uzurpavimas, nors dabar savivaldybės turi priimti sprendimą dėl įstaigos padalinio uždarymo arba atidarymo. Tie kolegos, kurie dabar išrinkti vienmandatėse, tikrai turėsi prisiimti ir atsiskaityti visuomenei už tai, kad daugelis jūsų rajonų neteks... be jokių kriterijų, tiesiog iš dangaus atsiras sąrašas ir kai kurios įstaigos negalės teikti paslaugų.

O privačioms įstaigoms surašyti papildomi kriterijai. Jūs pažiūrėkite kokie: etatų skaičius, atitinkamo asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo gydytojo etatų skaičius. Jeigu trūks paslaugų – papildomai privačioms įstaigoms kriterijai. Etatų skaičius. Koks etatų skaičius? Ką tai reiškia? Paslaugų skaičius per metus. Koks tas skaičius per metus? Paslaugų laukimo trukmė. Kur jūs matėte privačioje įstaigoje, kad laukimo eilė būtų ilgesnė negu viešojoje įstaigoje? Tai išeitų, kad čia su visomis turėtų būti sudarytos sutartys. Arba sveikatos priežiūros paslaugų visa apimtimi teikimas. Kur jūs matėte Lietuvoje privačią įstaigą, kuri teiktų kompleksines paslaugas, kaip kokios nors Kauno klinikos arba Šiaulių ligoninė? Iki tol viskas buvo ribojama.

O dėl ministro šantažo, šmeižto apie gydymo įstaigas, kurios gydo terapinius, iš esmės pagyvenusius ligonius arba užsiima slauga, kitaip kaip šmeižtu negalima pavadinti. Jūs pabandykite 80–90 metų žmogų po insulto pagal klasterių sistemą paguldyti į tas didžiąsias ligonines. Spaudoje matome kas savaitę – žmonės išsako savo nuomonę, kaip, kokius kryžiaus kelius patiria ir nepapuoia į tas ligonines, nes ten dabar kamščiai yra. Nuo jų reikia nukrauti paprastus ligonius, kad juos gydytų Panevėžys, Šiauliai, Alytus ir panašiai. Ten atsirastų vietų, o dabar tie ligoniai nepriimami. Duok Dieve, kad tos rajonų mažos ligoninės priimtų tuos žmones, kurie numirtų namuose be priežiūros, ten ir turi būti toks mirtingumas, nes jie gyvena iki gyvenimo pabaigos, ten būna. Dar savivaldybė finansuoja savivaldybės globos lovas ir lieka toje pačioje ligoninėje. Tais pačiais kriterijais vadovaudamasis, gal jūs tada apskaičiuokite išgyvenamumą po transplantacijos Lietuvoje, jūsų mylimoje klinikoje, kur dirba jūsų giminės! Koks išgyvenamumas? Aš net nedrįstu pasakyti to skaičiaus. Ir tada pamatysite, kad vadovaujantis tais pačiais kriterijais Transplantacijos skyrius turi būti uždarytas, nes išgyvenamumas yra baisus! O jeigu jūs sakote kriterijus, kad negali teikti paslaugų, jeigu mažai paslaugų likę kur nors rajone ar kur nors, tai kaip gali teikti kraujo čiulpų persodinimo paslaugas Kauno klinikos, kada 20 atvejų per metus tik padaro, o Vilniaus Santariškių ligoninė pajėgia kelis kartus patenkinti poreikius. Jūs leidžiate įsteigti kraujo čiulpų transplantaciją Kauno klinikoje, išleisti keliasdešimt milijonų, dėl kurių paslaugų kokybė visose ligoninėse iš tiesų būtų visai kitokia ir sulaukytų medikų emigraciją, ir rezidentams seniai reikėjo pakelti atlyginimus, ir panašiai, ir panašiai.

Dabar dėl lovų. Kolega J. Olekas teisus. Ar tuščia lova neša pinigus ar nuostolius? Kas iš to, mes galime paimti tas lovas iš palatos. Dabar yra penkios lovos arba keturios, gerai, paliksime dvi, tai kas, pinigų padaugės ar pamažės? Tai jūs duokite kvotas. Rajonams kvotuojate, neduodate steigti slaugos, globos paslaugų, kvotuojate, apmokate tik viršplanines už 70 %. Ir dabar jūs vėl šantažuojate periferijos medikus, kad jie neva laiko tuščias lovas, o slaugos lovos... Tai duokite tuos kriterijus ir viskas stosis į savo vietas.

Ne nuo to reikia pradėti, kolegos, reikia nustatyti aiškius reikalavimus. Reikia galvoti apie tai, kaip pritraukti papildomą finansavimą. Lietuva 4,2 % nuo bendrojo vidaus... skiria. Ką darė estai? Estijoje visa pirminė sveikatos priežiūra yra privačiose rankose. O mes ką darome? Pritraukė papildomas investicijas. Darbdavių lėšos...

PIRMININKĖ. Laikas!

A. MATULAS (TS-LKDF). ...baigiu. Darbdavių, privačios lėšos. Aš lankiausi Estijoje prieš 15 metų, tada jau jie akcionavo poliklinikas, ambulatorijas atidavė privatininkams, valstybė neinvestuoja. O jūs ką darote? Privatininkus išvežate! Privačias investicijas! Kažkas sunkiai suvokiama, kolegos! Atrodo, kad, ministre... bent jau mano darbo metu 18 ministrų pasikeitė, bet per 1,5 metų visi jau pradėdavo galvoti, ką daro.

PIRMININKĖ. Kolega, baigiame!

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Čia 1,5 metų ir daugiau praėjo, dar...

PIRMININKĖ. Ar, Juozai Olekai, kalbėsime? Prašome.

I. DEGUTIENĖ (*TS-LKDF*). Juozai, sukalk vinis į *grabą*, ir baigta.

J. OLEKAS (*LSDPF*). Girdžiu, kolegos, replikas, kad teisybę šneka, vadinasi, nereikia šnekėti. Reikia kažką kalbėti kita.

Mieli kolegos, aš manau, kad tikrai verta dar kartą išsakyti nuomones dėl susidariusios situacijos. Aš jau diskutuodamas dėl praeito įstatymo projekto kalbėjau, ar mes stipriname savivaldą, ar mes iš savivaldos atimame? Šiame įstatymo projekte yra rašoma, kad didesnės teisės pereina ministro žinion, ir jis nustatys tą tinklą, dėl kurio ne vienas jūs, eidamas į rinkimų agitaciją, kalbėjote savo žmonėms, kad jūs padėsite, sustiprinsite, kad žmonės galėtų gauti tam tikro lygio paslaugas, bet arčiau namų.

Iš tikrųjų mes turime visai neblogą pavyzdį, jau diegiamą turbūt kokių 15 metų, dėl širdies kraujagyslių ligų. Kada buvo pradėti daryti vadinamieji klasteriai, kada nustatoma diagnozė, vėžamas pacientas į tą gydymo įstaigą, kuri gali suteikti pagalbą. Pagalba suteikiama ir žmogus tolesniam gydymui grįžta į savo gyvenamąją vietą. Ir čia ministras galėtų patvirtinti, kad rezultatai, pritaikius tokį klasterinį būdą, žymiai pagerėjo ir tų mirčių atvejų sumažėjo. Tai mes ir turėtume kalbėti apie tai, kad mums reikalinga diagnostika, mums reikalingas pacientų ištyrimas ir gydymo paskyrimas, ir tolesnis gydymas. Neprisistatysime naujų korpusų nei Vilniuje, nei Kaune, kad galėtų visi čia suvažiuoti ir visiems būtų ta pagalba suteikiama.

Aš mačiau įvairiose valstybėse, kaip jos reguliuoja. Mačiau netgi dar mažesnėmis apimtimis, kaip gydomi pacientai arčiau namų. Bet pagalba, diagnozė, gydymo paskyrimas turi būti suteiktas labai kvalifikuotai.

Kitas dalykas, kaip nurodo įstatymas, kad tinklas bus derinamas su regioninėmis tarybomis. Bet tame pačiame straipsnyje rašoma, kad regioninės tarybos neturi net juridinio statuso. Tai kokia forma bus suderintas tinklas tarp ministro ir juridinio statuso neturinčios tarybos? Tokia forma, kad ministras parašys, ir iš dalies bus atsižvelgta į tarybą. Kaip mes dabar čia kartais priimame vienus ar kitus pasiūlymus, pakeičiame kablelį ar raidę kitoje vietoje ir (...). O atsakomybė ir toliau išliks daugelio rajonų savivaldoje dirbančių žmonių. Eis ir pas merą, eis ir pas Seimo narį, rinktą vienmandatėje apygardoje, kodėl jis nesirūpina paslaugų teikimu žmonėms ten, kur jie gyvena.

Mes jau čia minėjome pavyzdį apie laisvas lovas. Laisvų lovų yra ne todėl, kad ministras nepasako, kiek jų turi būti laisvų, bet todėl, kad negali medikai guldyti į tas lovas, arba, tiksliau, paguldžius į tą lovą, niekas nesumoka už tą paslaugą. Tokių neapmokėtų paslaugų yra kiekvienoje gydymo įstaigoje. Medikai manė, kad reikia guldyti žmogų, kad reikia skirti gydymą, o kvotos tam neturėjo. Todėl susidaro finansinių nuostolių.

Aš tikrai labai rekomenduočiau, kad mes rastume bendrą kalbą su savivaldybėmis. Su tokiu šūkiu daugelis, dabar esantys valdančiojoje pusėje, atėjote į rinkimus. Ne atimkime tą teisę iš jų, o kalbėkime. Kalbėkime, ką jie gali, kokių reikia paslaugų. Jau mes vieną kartą buvome labai aukštai užkėlę kartelę. Tai atvažiuodavo nakvoti į ligonines už 5 tūkst., už daugiau anesteziologai, bet tik kad gautų licencijas. Ten dirbantys gydytojai gavo gerokai mažesnę atlyginimą dėl to, kad reikėjo apnakvindinti keletą specialistų. Panašias sąlygas dabar norite įtvirtinti dar kartą šituo įstatymu. Aš siūlau jam nepritarti.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Gerbiame kolegos, diskusiją baigėme. Dėl siūlymų mes apsisprendėme. Prašome balsuoti ir apsispręsti dėl Sveikatos sistemos įstatymo kai kurių straipsnių. Dar yra motyvų. Ponia Degutienė, prašom dėl motyvų.

I. DEGUTIENĖ (*TS-LKDF*). Gerbiame kolegos, aš tikrai kviečiu įsiklausyti, ką kalbėjo A. Matulas, nes iš esmės buvo pasakyti pagrindiniai dalykai. Kas dabar daroma visu šiuo įstatymų pakeitu? Tai yra griauinama Lietuvos nacionalinė sveikatos sistema. Jeigu mes norime kalbėti apie restruktūrizaciją, buvo jau keturi restruktūrizacijos ir optimizavimo tinklo etapai, ta linkme ir dirbkime. Bet kai mes kalbame apie reformą, tai, kaip sakoma, su purvinu vandeniu ir kūdikis, atrodo, bus išpiltas lauk.

Aš noriu pirmiausia pasakyti taip. Pirma, yra naikinama antrinio lygio privatinė sveikatos priežiūros sistema. Iš kitos pusės, sakoma, kad reikia mažinti eiles savivaldybių ir valstybės įstaigose. Jūs čia niekaip nesumažinsite. Trečia, pažeidžiamas Konkurencijos įstatymas, tuo pačiu metu pažeidžiama ir Konstitucija, žmogaus teisė rinktis gydymo įstaigą, nepriklausomai nuo turtinės priklausomybės.

Taigi tikrai negalima pritarti tokiam būdui, koku būdu dabar pateikiami įstatymų projektai. Aš jau nekalbu apie tą, ką sakė A. Matulas. Neduok Dieve, jeigu jūs esate virš 70 metų ir jus ištinka infarktas ar insultas. Jūs pagal šiandienę klasterių sistemą, kai turi būti guldoma į universiteto ligonines, pagal tai ir visa schema veikia, tai šiandien visi tie pacientai pakliūva į rajonų ligonines. Jeigu mes ten viską sužlugdysime, vadinasi, – žmonės, gelbėkitės kaip norite ir mirkite namuose, negavę jokios pagalbos, na, jeigu dar geras šeimos daktaras, tai jums padės. Susimąstykite. Nežinau, kas sumastė šitaip sukeverzoti visą sveikatos sistemą, bet čia yra talentas. Todėl aš tikrai pritarti tam negaliu.

PIRMININKĖ. Motyvai už – A. Veryga.

A. VERYGA (LVŽSF). Gerbiami kolegos, aš vis dėlto kviesčiau atsakingiau sakyti tokius teiginius, kad prieštarauja Konstitucijai. Projektus vertino ir Seimo Teisės departamentas, prieštaravimų Konstitucijai kažkokių didelių aš ten nemačiau.

Kalbėdamas apie klasterinę sistemą, šituos skaičius aš jums esu ne kartą minėjęs, kaip ir bet kokiai kitai sistemai, reikia laiko, kad ji pradėtų tinkamai funkcionuoti. Jums visiems esu bent keletą kartų minėjęs, kad klasterinė sistema 2017 metais, palyginti su 2016 metais, leido išgelbėti 30 % daugiau žmonių, kurie susirgo infarktu, 20 % daugiau susirgusių insultu. Tai reiškia, kad tie žmonės tiesiog liko gyvi. Ar tai yra blogai? Ar tai yra sistemos griovimas?

Jūs sakote, kad mes sugriausime tobulai dirbančią sistemą. Jeigu ji dirba tobulai, kodėl mes esame paskutiniai pagal savo gyvenimo trukmę, paskutiniai pagal mirštamumo rodiklius nuo lėtinių neinfekcinių ligų, jeigu taip tobulai ir gerai viską gydome? Kolegos, siūlyčiau nesuabsoliutinti. Tikrai nėra vienas, matyt, siūlymas nėra tobulas, bet jeigu mes dar keletą metų patrypčiosime vietoje ir nepadėsime savo pacientams, tai iš tikrųjų visi turėsime priimti atsakomybę. Kviečiu vis dėlto balsuoti už ir palaikyti projektus.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, motyvai išsakyti. Prašom balsuoti dėl viso Sveikatos sistemos įstatymo po svarstymo.

Balsavo 105: už – 58, prieš – 22, susilaikė 25. Po svarstymo įstatymo projektui pritarta.

Gerbiami kolegos, toliau posėdžiui pirmininkaus Seimo Pirmininko pavaduotoja I. Degutienė.

17.43 val.

Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo Nr. IX-886 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2222(2) (svarstymo tęsinys)

PIRMININKĖ (I. DEGUTIENĖ, TS-LKDF). Gerbiami kolegos, toliau Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo Nr. IX-886 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2222(2) svarstymas. Kviečiu į tribūną A. Kubilienę. Ar jau, sakot, pristatėt? Tai ačiū, nereikia. Diskutuoti niekas neužsirašė, pataisų nėra. Tai gal motyvai dėl viso projekto? Irgi nėra. Ar galime bendru sutarimu Visuomenės sveikatos?... Balsuojame.

Balsavo 104: už – 63, prieš – 10, susilaikė 31. Po svarstymo pritarta.

17.45 val.

Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2223(2) (svarstymo tęsinys)

Dar vienas lydimasis – Vietos savivaldos įstatymo 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto svarstymas. Diskusija. E. Gentvilą kviečiu į tribūną.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos, kaip buvęs meras ir šiek tiek apie savivaldą suprantantis noriu būtent šituo klausimu pasisakyti, nes tai savivaldybių valdomas viešąsias įstaigas

apimantis įstatymo projektas. Noriu pasakyti, kad Lietuvos savivaldybių asociacija nepritaria šitam projektui. Šiek tiek nesuprantu merų pozicijos, kodėl merai neorganizuoja savo pozicijos išsakymo Seimo daugumai, kuri, atrodo, nekreipia dėmesio į sveiko proto argumentus. Akivaizdu, kad savivaldybės sukūrė savo turtą – viešąsias įstaigas rajonų ligonines ir dabar Sveikatos apsaugos ministerija šitą turtą gali perimti pavadindama save šitame įstatyme viešosios įstaigos dalininku, turinčiu daugumą teisių, daugumą balsų toje viešojoje įstaigoje rajoninėje ligoninėje, ir gali priimti sprendimus tokius, kokių ministerijai reikia. Aš galėčiau sakyti, ministras A. Veryga įsivaizduoja esąs visažinis, atmeta bet kokią kitokią praktiką Lietuvoje. Aš nenoriu pasakyti, gerbiamas Aurelijau, kad aš manau, kad tobulai veikia. Toli gražu. Tikrai nemanau, kad tobulai veikia. Tačiau priemonės, kurias jūs siūlote, yra neatitinkančios demokratinės visuomenės ir savivaldos interesus nukertančios priemonės.

Dar daugiau. Nesupykite už pasakymą. Mano manymu, tai yra bolševikinės priemonės. Mes galime, mes padarysime. Tai yra paprasčiausias būdas, kaip optimizuoti rajonines gydymo įstaigas, antrines sveikatos paslaugas teikiančias įstaigas. Manau, kad yra kitų priemonių, kurios nepanaudotos, ir negalvojama jas naudoti.

Kaip liberalas, galėčiau pasidžiaugti, kad A. Matulas netgi siūlo privatizavimą. Jeigu ne pačių įstaigų privatizavimo leidimas, tai funkcijų kai kurių privatizavimas galėtų būti viena iš išeikių.

Kažkada pokalbyje su ministru sakiau, o kokių pagrindų ateina ministerija į tas rajonines ligonines? Ministro atsakymas buvo toks: taigi teritorinės ligonių kasos finansuoja tų ligoninių veiklą. Teisingai, tačiau tos pačios teritorinės ligonių kasos... Ir tai atseit yra valstybės pinigai. Gerai, galime sutikti, tačiau tos pačios teritorinės ligonių kasos finansuoja ir privačių gydymo įstaigų, klinikų, privačių ligoninių veiklą. Ar tai reiškia, kad galėtų ateiti į privačią ligoninę ministerija ir pasakyti: mes dabar, tamsta, jūsų klinikoje turėsime 51 % akcijų, nes teritorinė ligonių kasa finansuoja. Kuo ne bolševizmas? Atleiskite.

Man tikrai sunku suprasti, kodėl šitaip elgiamasi su savivalda Lietuvoje. Aš kalbu dabar jau ne tik apie ligonines, bet apie savivaldą kaip demokratinės valstybės institutą, gerai išplėtotą, turintį didžiulį materialinių, finansinių problemų. Užuoat galėjus kažką tartis su savivalda, savivaldybėmis, einama štai šituo bolševikiniu keliu.

Pažiūrėkime, kaip taikoma, rodos, 13 punktų nepriekaištingos reputacijos reikalavimų ligoninių administratoriams, pavaduotojams, finansininkams ir visam personalui. Jeigu aš neklystu, tai paimta pagal STT pareigūnams taikomus nepriekaištingos reputacijos reikalavimus.

Gerbiamieji, ką mes kuriame rajoninėse ligoninėse? Policinę struktūrą, STT lygmens struktūrą? Tuo labiau kad gali keistis visas *top menedžmentas*, atsiprašau, vadovaujantis personalas keičiantis vyriausiajam gydytojui. Šitaip mes galime toli nueiti.

Pabaigoje norėčiau paklausti. Gerbiamas ministre Veryga, ar jūs paminėsite kada nors, kurioje rajoninėje ligoninėje per 30 dienų išmiršta visi infarktą patyrę ligoniai? Mano labai konkretus klausimas. Ar jūs čia taip apskritai apšmeižėte rajonines ligonines pasakydamas, kad yra tokių, ar pateiksite faktus apie kažkokią konkrečią rajoninę ligoninę? Mano supratimu, taip negali būti. Galbūt tai yra nebent du ligoniai. Tada sutinku šimtu procentų. Bet jeigu tai yra didesnis ligonių skaičius, aš netikiu, kad taip yra, nes aš matau centrinės valdžios norą menkinti savivaldą, menkinti privatų sektorių, įsivaizduojant, kad mes esame valdžia, mūsų rankose galia, mes ką norime, tą darome, mes viską žinome ir mes viską padarysime. Jeigu tokia pozicija, tai nepykite, kar-tojuosi – tai bolševizmas. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu A. Kubilienę į tribūną. Gerbiamasis Streikau, gal pristatykite Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto siūlymą.

Z. STREIKUS (LVŽSF). Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pasiūlymas – papildyti projektą šiuo straipsniu. 1 straipsnis – 16 straipsnio pakeitimas. Pakeisti 16 straipsnio 2 dalies 21 punktą ir jį išdėstyti taip. Pirma. Biudžetinių ir viešųjų įstaigų, kurių savininkė yra savivaldybė, savivaldybės įmonių, akcinių bendrovių, uždarytųjų akcinių bendrovių (toliau – savivaldybės juridiniai asmenys) steigimas, reorganizavimas, likvidavimas ir jų priežiūra, savivaldybės mokymo ir auklėjimo (toliau – švietimo), Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos biudžetinių ir viešųjų įstaigų vadovų skyrimas į pareigas ir atleidimas iš jų teisės aktų nustatyta tvarka, dalyvavimas

steigiant, reorganizuojant ir likviduojant viešuosius ir privačius juridinius asmenis, seniūnijų, biudžetinių įstaigų nuostatų tvirtinimas.

Antra. Atsižvelgiant į šio pasiūlymo 1 dalį patikslinti projekto pavadinimą ir buvusį 1 straipsnį laikyti 2 straipsniu. Argumentai. Atsižvelgiant į tai, kad savivaldybės taryba ir asmens sveikatos priežiūros įstaigų savininkų teises ir pareigas įgyvendinanti institucija... ir siekiant suderinti Vietos savivaldos įstatymo nuostatas su Biudžetinių įstaigų įstatymo ir Viešųjų įstaigų įstatymo nuostatomis, tikslinga papildyti projektą ir kaip išimtinę savivaldybės tarybos kompetenciją nustatyti sveikatos priežiūros įstaigų vadovų skyrimą į pareigas ir atleidimą iš jų.

PIRMININKĖ. Sveikatos reikalų komiteto išvada.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Sveikatos reikalų komiteto išvada – nepritarti. Argumentai. LNSS valstybės ir savivaldybių biudžetinių ir viešųjų įstaigų vadovų priėmimo į darbą specialiosios taisyklės nustatomos Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo pakeitimo įstatymo 9 straipsniu. LNSS valstybės ir savivaldybių biudžetinių ir viešųjų įstaigų vadovų pareigoms eiti... Vyriausybės nustatyta tvarka vykdo LNSS valstybės ar savivaldybės biudžetinės įstaigos savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija arba LNSS valstybės ir savivaldybės viešosios įstaigos savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija, arba LNSS valstybės ir savivaldybės viešosios įstaigos dalininkas kartu su LNSS valstybės ar savivaldybės viešosios įstaigos dalininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dabar J. Olekas, palaikantis pataisą.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Gerbiami kolegos, aš kviečiu įsiklausyti į Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto teikiamą pasiūlymą. Manau, jis yra visiškai logiškas, kad savivaldybės taryba turėtų tokią išimtinę teisę paskirti savo institucijos vadovą, šiuo atveju gydymo įstaigos vadovą, nes jinais atsako už šios įstaigos darbą ir jos vadovo darbą. Todėl, manau, logiška, kad tokia teisė savivaldos tarybai ir priklausytų. Kviečiu pritarti pateiktai pataisai.

PIRMININKĖ. A. Veryga nepritaria pataisai.

A. VERYGA (LVŽSF). Kolegos, tiesiog atsakydamas į kolegos E. Gentvilo kai kurias replikas, tikrai su malonumu parodysiu tas įstaigas, jų yra ne viena. Ir dar daugiau, mes jas paskelbsime viešai, kad nebūtų spekuliuojama, tikrai parodysime. Tai yra oficiali statistika, oficialiai skaičiuojami rodikliai, tikrai garantuoju, kad tai nėra juodinimas. Taip, ten pacientų skaičius nėra didelis, bet net ir du ar penki mirę pacientai yra mūsų Lietuvos Respublikos piliečiai, ir gali būti, kad jie būtų likę gyvi.

Dabar dėl merų. Mes tikrai nesiekiame menkinti savivaldos kokių nors būdu. Dėl to yra pasiūlymas dėl tų regioninių tarybų, kur būtent merai ir dalyvautų planuojant paslaugas. Tikrai teko su daugeliu merų bendrauti, gal ne su visais, bet privačioje aplinkoje tikrai nemaža dalis jų patys prašo ir argumentuoja dėl dvigubo steigėjo, nes puikiai suprantame, kaip sudėtinga kartais savivaldybėje priimti šitos sprendimus, ypač žinant, kad kai kur merai neturi ir daugumos palaikymo, ir tikrai jiems yra sudėtinga argumentuoti, net jeigu ir reikia keisti įstaigas.

Dėl nepriekaištingos reputacijos. Mes nesiekiame kurti STT, bet jūs tikrai žinote, kas sveikatos sektorius yra įvardinamas kaip vienas korumpuočiausių sektorių. Ir man, kaip sveikatos ministrui, tikrai labai rūpi. Aš galvoju, kad mes nusipelnome vadovų, kurie atitiktų aukščiausius skaidrumo ir nepriekaištingos reputacijos reikalavimus. Tai nėra siekis paversti to kažkokia jėgos struktūra, bet manau, kad sveikatos sistema, kaip ir kitos sistemos, nusipelno tokių vadovų, kurių po to neišvedinėtų su antrankiais už įvairiausių įtarimų korupciniais pažeidimais. Manau, kad tai yra sąžiningas ir pagrįstas noras.

PIRMININKĖ. Balsuojame. (*Balsai salėje*) Balsuojame už pataisą. Kas balsuoja už, balsuoja už Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pataisą, o kas už Sveikatos... balsuoja prieš.

Balsavo 100 Seimo narių: už – 40, prieš – 11, susilaikė 49. Nepritarta.

Dabar dėl viso Vietos savivaldos įstatymo vienas – už, vienas – prieš. A. Matulas – prieš.

A. MATULAS (TS-LKDF). Išties, kolegos, aš noriu, kad išgirstų savivaldybių merai, medikai, visuomenė, bendruomenės, kas čia yra daroma. Tiesiog vidury baltos dienos yra atimamos funkcijos, suplakama, bandoma įsteigti kažkokias rekomendacinio pobūdžio organizacijas, kurios jokios įtakos negalės turėti. Tai tikrai susiburkite, kolegos, sukilkite, nes negalima demokratinėje visuomenėje leisti tokios savivalės.

O dėl to, kad man visas suvokimas dingo apie nepriekaištingą ministerijos kai kurių vadovų reputaciją, kai aš išklausiau buvusios viceministrės. Tikrai atsiprašau ir jos, ir visuomenės, tiesiog buvau šokiruotas, kai ji pradėjo pasakoti, kam buvo sudiktuoti klausimai konkursui, kas stumiamas į kokias pareigas. Ir aš kada nors pareiškimo metu tą įrašą paleisiu, visi paklausysite, gal visiems atsivers akys, kas ten yra daroma. Čia yra gražiai užmaskuota kompanija.

Kolegos, tikrai raginu nepritarti šitam įstatymo projektui ir manau, kad šiandien dienos straipsnis, kai teismas priteisė tam tikriems asmenims atlyginti sumą už sprendimus, dėl kurių buvo patirta žala tam tikroms ligoninėms... Manau, kad Sveikatos apsaugos ministerijoje ateis laikas, kai kurie turės mokėti žymiai daugiau, nes dabar vyksta antra reorganizacija. Vien Ligonijų kasų direktoriui išmokėta 45 tūkst., kitiems įstaigų vadovams už neteisėtą atleidimą. Aš manau, kad tie, kurie balsuos už tai, tikrai turės paaiškinti visuomenei, ypač vienmandatininkai, kodėl tokį sprendimą priėmė, nes pasekmės jūs pajausite labai greitai, žmonės pajaus.

PIRMININKĖ. Balsuojame. Kas pritariate Vietos savivaldos įstatymo 20 straipsnio pakeitimo įstatymui, balsuojate už, kas turi kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 103 Seimo nariai: už – 59, prieš – 18, susilaikė 26. Įstatymo projektui pritarta po svarstymo.

18.00 val.

Medicinos praktikos įstatymo Nr. I-1555 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2224(2) (svarstymo tęsinys)

Toliau – Medicinos praktikos įstatymo Nr. I-1555 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2224(2) svarstymas. Diskusijoje nėra norinčių kalbėti. Pataisų nėra. Balsuojame. Dar tuoj, dar yra prieš norintis kalbėti dėl viso J. Olekas. Nebenori, gerai, ačiū, balsuojame.

Balsavo 101 Seimo narys: už – 62, prieš – 9, susilaikė 30. Po svarstymo pritarta Medicinos praktikos įstatymo Nr. I-1555 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui.

18.01 val.

Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2225(2) (svarstymo tęsinys)

Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2225(2) svarstymas. Diskusijose nėra norinčių dalyvauti. Pataisų nėra. Motyvai dėl viso. E. Gentvilas – prieš.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiamieji, viso to įstatymų paketo aplinkybių atsiradimas man yra toks mįslingas. Mes, šios kadencijos Seimo nariai, davėme priesaiką 2016 metų lapkričio 14 dieną. Teisės aktų registre, suprask, ministerijos specialistų įregistruotas, įstatymo projektas yra registruotas dvi dienos po mūsų priesaikos, lapkričio 16 dieną, didelis, plačiai apimantis, su daugybe pataisų ir lydimųjų projektų įstatymas. Man atrodo, kad jau seniai buvo Sveikatos apsaugos ministerijoje žmonių, kurie ruošėsi atėjimui ir valdžios perėmimui, kaip centrinė šalies valdžia perims turtą savivaldybėse. Tai aš kalbu dabar, atsiprašau, ne apie konkretų Viešųjų įstaigų įstatymą, kuris yra tik vienas iš fragmentų, bet apie visą paketą, kad čia jau labai seniai, suprask, dar iki Seimo rinkimų, yra atlikti namų darbai.

Ilgai ministerija negavo pritarimo ir dabar neturi pritarimo iš kai kurių institucijų arba derinančiųjų institucijų, bet ar kam nors svarbu? Čia taip, kaip per rytinį posėdį desperatiškai kaip žvirblis į langą M. Majauskas daužėsi, taip ir dabar mes čia daužomės desperatiškai. Argi kam nors čia rūpi teisė, savivalda, konstitucingumas? Pacituosiu šios dienos A. Verygos pasakymą svarstant ankstesnį lydimąjį įstatymą: kad aš komitete ten didelių nekonstitucinių dalykų nemačiau, bet gal mažų buvo. Tai aš agituosiu Seimo narių grupę irgi kreiptis į Konstitucinį Teismą, prašydamas patikrinti šitų įstatymų ir viso paketo konstitucingumą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Balsuojame.

Balsavo 103 Seimo nariai: už – 61, prieš – 11, susilaikė 31. Po svarstymo Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui pritarta.

18.04 val.

Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 2, 26 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII P-2226(2) (svarstymo tęsinys)

Ir dar vienas lydimasis – Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 2, 26 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII P-2226(2) svarstymas. Diskutuoti kviečiu A. Matulą. Atsisako. Kviečiu A. Kubilienę, nes yra pataisų.

Pirmoji pataisa – Seimo nariai J. Liesys, I. Degutienė, A. Matulas, R. Juška, J. Varkalys, J. Baublys, G. Vaičekas. Katras pristatote? J. Liesys? Nėra. A. Matulas gal tada pristatys. Kas pristatysite savo siūlymą? Kaip? J. Varkalys gal pristatys? Aš tada pristatysiu.

Gerbiami kolegos, 2 straipsnio 13 dalį išdėstyti taip: „Stacionare teikiamos aktyviojo gydymo paslaugos – stacionarinės asmens sveikatos priežiūros paslaugos teikiamos pacientui dėl ūminės ligos, lėtinės ligos paūmėjimo ar sužalojimo, kai reikalingas ištyrimas ir (ar) aktyvus medikamentinis ar chirurginis gydymas, išskyrus dienos chirurgijos ir dienos stacionaro paslaugas.“

Komiteto nuomonė.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Komiteto nuomonė – pritarti iš dalies.

PIRMININKĖ. Mes sutinkame. Toliau dar vienas siūlymas – pakeisti įstatymo 26 straipsnio 3 dalies 2 punktą. Vėl Seimo nariai tie patys. Antanai Matulai, pateiksite 26 straipsnio 3 dalies 2 punkto pakeitimą?

A. MATULAS (TS-LKDF). Aš neturiu pasiėmęs. Su kolega J. Liesiu buvome sutarę. Bet iš esmės svarstyti nėra prasmės, nes posėdis, kuriame komitetas išreiškė savo poziciją, buvo nelegalus, nes vyko plenarinių posėdžių metu. Tai prasmės pristatyti dabar nėra.

PIRMININKĖ. Aš noriu paklausti komiteto pirmininkės. Iš tikrųjų komiteto posėdis vyko nelegaliai, kai buvo svarstomos šitos pataisos. Kreiptasi į Etikos ir procedūrų komisiją, tačiau atsakymo dar negauta, bet buvo pažeistas Statuto 53 straipsnis.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Gerbiama pirmininke...

A. MATULAS (TS-LKDF). Reikia sustabdyti svarstymą ir laukti Etikos ir procedūrų komisijos...

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). ...aš labai tikiuosi, kad jūs posėdį vesite objektyviai ir nešališkai. O Etikos ir procedūrų komisijai yra pateiktas skundas ir mes duosime visus paaiškinimus, kad posėdis vyko legaliai.

PIRMININKĖ. Kai bus išvada, mes tik tada galėsime svarstyti. Prašau. G. Landsbergis.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Aš siūlyčiau gal tada paprašyti... Tiesą sakant, prašau pertraukos dėl viso paketo, kol paaiškės aplinkybės. Frakcijos vardu. *(Balsai salėje)*

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Gerbiami kolegos, gal dėl kompromiso tiesiog galvokime iš principo. Dėl to įstatymo projekto, dėl kurio yra neaiškumų, ir prašykime pertraukos. Visa kita... Pertrauka buvo. Šiame posėdyje mes jau vieną pertrauką turėjome. Antros pertraukos būti negali. Iš tikrųjų suprantu, kad dėl to įstatymo projekto įvyko neaiškumų, kuriuos privalu išsiaiškinti, o su visu kitu dirbame toliau.

PIRMININKĖ. G. Landsbergis.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Labai trumpa replika. Ačiū, gerbiama Rima, už pasiūlytą kompromisą, tačiau aš norėčiau atkreipti dėmesį, kad pertraukos buvo paprašyta ne dėl šito konkretaus įstatymo projekto. *(Balsai salėje)* Nebuvo dėl viso įstatymų paketo. *(Balsai salėje)* Dabar siūlymas būtų sulaukti Etikos ir procedūrų komisijos išvados ir tada būtų galima tęsti svarstymą.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, yra praktiškas siūlymas frakcijos ir mes privalome balsuoti dėl to siūlymo. Jeigu bus kitoks balsavimas... *(Triukšmas salėje)*

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Gerbiama pirmininke, ar galiu?

PIRMININKĖ. Taip, prašau.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Buvo pertrauka dėl viso paketo ir buvo pritarta. *(Balsai salėje)*

PIRMININKĖ. Gerbiamas frakcijos seniūne, iš tikrųjų buvo pertrauka dėl viso paketo, ne dėl vieno įstatymo, nuo 16 val. iki 16 val. 30 min., pusės valandos.

Taigi antros pertraukos šiame posėdyje būti negali. Bet šitą atskirą projektą gal tada pabaišiam visą iki galo, o kai sulauksime Etikos ir procedūrų komisijos išvados, ar tai buvo teisėtas komiteto posėdis, ar neteisėtas, tai priėmimo stadijoje galėsime tada spręsti.

Gerbiamoji komiteto pirmininke.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke.

PIRMININKĖ. Kolegų pasiūlymai dėl 26 straipsnio 3 dalies 2 punkto. Komiteto nuomonė?

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Komiteto nuomonė – nepritarti, nes pritarta Seimo narių A. Kubilienės, A. Verygos, D. Kaminsko pasiūlymui dėl įstatymo projekto 2 straipsnio pakeitimo.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, kadangi nematau savo kitų kolegų, kurie rašėme tą pasiūlymą, siūlau visus kitus siūlymus atsiimti, nes komitetas visiems nepritarė, o pritarė kitoms pataisoms. Matau tik A. Matulą. Ar galime taip sutikti? (*Balsai salėje*) Vadinasi, sutinkame. Ačiū, pirmininke. Tuomet kitų siūlymų nesvarstome, nes mes juos atsiimame.

Dabar motyvai dėl viso. A. Armonaitė – prieš.

A. ARMONAITĖ (LSF). Dėkoju. Gerbiami kolegos, atrodo, visas paketas lyg ir dėl sveikatos priežiūros tinklo, tačiau šiame konkrečiame įstatyme iš esmės kalbama apie privačių įstaigų galimybes sudaryti sutartis su ligonių kasomis. Joms yra nustatomi specifiniai kriterijai, tokie kriterijai, kurie nėra nustatomi valstybinėms gydymo įstaigoms, ir taip sukuriamas, na, nesąžininga konkurencija. Dar daugiau, jeigu bus priimtas šitas įstatymo projektas, iš esmės privačios gydymo įstaigos turės mažiau galimybių, nes yra tam tikri tikrai nelogiški kriterijai, jūs galite su jais susipažinti. Taigi, tos privačios įstaigos turės mažiau galimybių turėti sutartį su ligonių kasomis ir bus mažiau galimybių paslaugų vartotojui rinktis paslaugą. Kitaip tariant, šiame įstatymo projekte yra įtvirtinama diskriminacija, atsižvelgiant į nuosavybės formą. Valstybė pradeda diskriminuoti, na, oficialiai įstatymu privačius paslaugų teikėjus. Taigi, aš siūlau labai gerai du kartus pagalvoti prieš balsuojant, siūlau nepalaikyti.

Tiesą sakant, iš ministro A. Verygos niekada negirdėjau tokio nusiteikimo prieš privačias įstaigas ir tas mane visai džiugino, tačiau štai dabar matau, kad projekte visai visai kitokie pasiūlymai. Kviečiu nepalaikyti.

PIRMININKĖ. A. Veryga – už.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju. Aš vis dėlto norėčiau pakviesti gerbiamą kolegę atidžiau skaityti, nes kriterijai yra taikomi visoms įstaigoms, kurioms papildomai būtų sudaromos tos sutartys, ir tikrai niekas nediskriminuoja privataus kapitalo. Manau, kad dabar viešosios įstaigos kaip tik yra diskriminuojamos. Tikrai yra plati diskusija dabar išsivysčiusi dėl galimų priemonių, kur viešoms galimybė yra tokios priemonės imti, kitiems tokios galimybės nėra. Tarp tų reikalavimų yra reikalavimas teikti paslaugas už nustatytas bazines kainas, tikrai neįvardijant, kad toks reikalavimas būtų taikomas diskriminuojant pagal kapitalo kilmę. Tikrai aš jums garantuoju, kad nei aš, nei kiti, kas rengė šitas nuostatas, neturi jokios priešpriešos privačioms gydymo įstaigoms. Kaip tik manome, kad taisyklės turi galioti visiems vienodos, o stacionarių gydymo įstaigų tinklą, teisingai, mes pirmiausia formuosime iš tų įstaigų, kurias turime patys, dėl to ir kelių steigėjų galimybė yra numatyta, bet dėl pačių paslaugų, kurios bus papildomai perkamos, tikrai niekas nediskriminuos pagal kapitalo kilmę.

PIRMININKĖ. Balsuojame.

Balsavo 104 Seimo nariai: už – 59, prieš – 21, susilaikė 24. Pritarta po svarstymo.

Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja dėl viso šio paketo nuo projekto Nr. XIII-2220 iki projekto Nr. XIII-2226 prašo skubos. Ar galime pritarti? Replika po balsavimo – E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Neįjungta, įjungta. Ačiū. Kolegos, aš noriu atkreipti dėmesį, kad yra kreiptasi į Etikos ir procedūrų komisiją dėl to, ar vyko teisėtas posėdis. Todėl šitoje situacijoje taikyti ypatingos skubos procedūrą, atsiprašau, skubos procedūrą tiesiog skamba šitaip: „Nesvarbu, ką nuspręs, bet mes jungiame aukštesnę pavarą.“ Aš siūlyčiau neįjungti aukštesnės pavaros, atsižvelgiant į šitas aplinkybes.

Dar vienas dalykas, aš primenu, šių metų sausio 12 dieną įvyko vienas Statuto pažeidimas, kai Teisės ir teisėtvarkos komitetas plenarinio posėdžio metu, negavęs Seimo sutikimo, surengė savo komiteto posėdį, svarstydamas Radijo ir televizijos komisijos sudarymo, tyrimo komisijos, laikinosios tyrimo komisijos sudarymo aplinkybes. Tada kreipiausi į Etikos ir procedūrų komisiją, kuri pripažino, kad tas posėdis buvo neteisėtas, tačiau išvadose ir rekomendacijose nesakė, kad

reikia perbalsuoti dėl to, kad tas posėdis buvo neteisėtas, o pasakė... Tada posėdžiui pirmininkavo R. Baškienė, kuri čia niekuo dėta, sakysime, bet Etikos ir procedūrų komisija padarė pastabą, kad posėdžiui pirmininkaujantys asmenys privalo aiškiai formuluoti, leisti arba neleisti surengti komiteto posėdį plenarinio posėdžio metu.

Štai ką reiškia dviprasmiškas arba netikslus, arba sąmoningai nutylintis tikrąją problemą Etikos ir procedūrų komisijos verdiktas. Tai atveda prie to, kad galimai, aš nedrįstu sakyti, kad tikrai, kad galimai ir toliau vyksta plenarinių posėdžių metu komitetų posėdžiai, kurie, kaip žinote, negavus Seimo sutikimo, yra neteisėti. Štai įvertinęs tas aplinkybes, aš prašau tikrai nedaryti skubos svarstant šituos įstatymų projektus.

PIRMININKĖ. Aš kreipiuosi į Seimo Pirmininko pirmąją pavaduotoją, jūs išgirdote motyvaciją. Iš tikrųjų procedūra nebaigta Etikos ir procedūrų komisijos. Ar jūs...

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Manau, kolegos, mes iš tikrųjų suprantame, ką reiškia skuba. Tai reiškia, kad nėra 72, tai yra 24 valandos. Tikėtina, kad Etikos ir procedūrų komisija ir mes galime sutarti, kad mes nesvarstome to klausimo, t. y. nepriimame to klausimo tol, kol negauname iš Etikos ir procedūrų komisijos. Jeigu Etikos ir procedūrų komisija savo sprendimą padaro greitai, tai panašu, kad šitas įstatymo projektas nukeliamas. Aš kreipiuosi ir į sveikatos ministrą, priimkime kartu sprendimą. Ar ši mokestinė reforma būtinai yra svarbi priimti šios sesijos metu? Tai yra sveikatos reforma, atsiprašau. Ministre, gal tiesiog akcentuokite, kaip tai svarbu, ir mes Seime kartu apsispręsimė.

A. VERYGA (LVŽSF). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų yra svarbi, aš manau, kaip bet kuri kita reforma, kuri yra svarstoma, yra svarbi. Aš kviečiu vis dėlto laikytis to siekio šitoje sesijoje priimti sprendimus. Neatidėliokime rudenį, nes kuomet anksčiau mes čia priimsime sprendimus, tuo anksčiau mes galėsime pradėti ruošti kitiems etapams.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Kolegos, aš siūlyčiau pritarti skubai, bet nepriimti šio įstatymo, kol nebus Etikos ir procedūrų komisijos... Nes mes turime ketvirtadienį ir galimai šeštadienį. Yra pakankamai laiko. *(Balsai salėje)*

PIRMININKĖ. Gerbiamas J. Liesys.

J. LIESYS (LSF). Ačiū, pirmininke. Aš labai atsiprašau, kad negalėjau pristatyti pataisų, bet, girdėjau, gerbiama pirmininkė pristatė ir A. Matulas. Tai dėkui už dėmesį, tik gaila, kad jos nebuvo priimtose.

O dėl skubos galiu tik tiek pasakyti, ką pasakė E. Gentvilas, paantrinti. Etikos ir procedūrų komisija, matyt, moka skaityti Statutą. Ten aiškiai parašyta: nebuvo prašyta leidimo, vadinasi, pažeidimas. Ką čia mes kalbame? Nėra ko dėl to triukšmauti.

PIRMININKĖ. A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Aš bandau skaityti Statutą ir matau, kad Seimo posėdžių metu komitetų posėdžiai rengiami tik Seimui sutikus. Bet, kiek aš pamenu, tuo metu buvo pertrauka tarp Seimo posėdžių ir vyko komiteto posėdis.

Kitas dalykas, ne laiku net jeigu būtų surengtas komiteto posėdis, greičiausiai tai neturi jokios, tikrai neturi jokios įtakos projekto turiniui ir priimtiems sprendimams. Tai aš manyčiau, kad mes tikrai galime svarstyti.

PIRMININKĖ. A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (LSDDF). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Išties, žvelgiant į Statutą, Etikos ir procedūrų komisija dirba pagal savo reglamentą, o Seimas gali visą laiką balsuodamas nuspręsti, ar pritarti ypatingos skubos ar skubos tvarkos siūlymui. Seimas priima tokius sprendimus, kokius turi priimti, tai yra Seimo narių valioje. Etikos ir procedūrų komisijos sprendimų ir teisių aš tikrai nekvestionuoju, bet vis dėlto Seimo sprendimas yra Seimo sprendimas. Aš siūlau balsuoti dėl Pirmininko pirmosios pavaduotojos siūlymo.

PIRMININKĖ. Etikos ir procedūrų komisijos nėra jokio sprendimo, dar kartą noriu pasakyti. Nėra. *(Balsai salėje)* A. Kubilienė.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Aš tik noriu atkeipti dėmesį, kad mūsų posėdis buvo suplanuotas iš anksto ir atsižvelgiant į tai, kad yra pietų pertrauka nuo 14 val. iki 15 val., buvo iš anksto įspėta, išsiųsta darbotvarkė. Taigi mes laikėmės reglamento.

PIRMININKĖ. J. Razma.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiamoji pirmininke, aš manau, kad ypatingos skubos...

PIRMININKĖ. Čia paprasta skuba.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Ne ypatingos, paprastos skubos priimti nėra jokios būtinybės. Jeigu posėdis vyks šeštadienį, tai 72 valandos ramiai iki to laiko yra ir kam čia dabar verstis per galvą? Bet mane nustebino Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkės tokios interpretacijos, kad tai nieko nereiškia, kai prieštaraujant Seimo statutui komiteto posėdis surengiamas per Seimo posėdį. Juk kaip tik tai lėmė, kad kai kurie komiteto nariai pavyzdinčiai buvo Seimo posėdyje, kaip A. Matulas man pasakė, ar septyni, ir nėjo į komiteto posėdį, o atėję kiti pavaduojantys galbūt ir nulėmė, kad visiškai kitoks yra komiteto sprendimas. Čia yra labai lemiantys dalykai ir nereikėtų šito taip nuneigti.

PIRMININKĖ. J. Olekas.

J. OLEKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Aš tik priminsiu, kad praeitą savaitę man teko pirmininkauti Seniūnų sueigai, ir ketvirtadienį rytinis posėdis vyko iki 14 val. 20 min. Tai 14 val. jokių komitetų posėdžių pagal mūsų Statutą negalėjo vykti neatsiklausus Seimo. Atsiklausimo Seimo tą dieną nebuvo.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, nežiūrint, kad pirmoji pavaduotoja siūlo tokią situaciją, bet jau ir pati nebesiūlo... Aš pati pasiūlyčiau, aš neduosiu balsavimo šiuo klausimu, nes iš tikrųjų yra pažeistas Statutas ir reikia gerbti Statutą, kuris yra mūsų darbo reglamentas.

Gerbiama Rima.

R. BAŠKIENĖ (*LVŽSF*). Labai ačiū. Išgirdusi visus argumentus ir matymą, kad iš tiesų buvo kažkas neaiškaus, aš atsiimu savo siūlymą. Kai pavyks viską išsiaiškinti, tada žiūrėsime, ir nustatyta tvarka.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamoji pirmoji pavaduotoja, jūs kaip visada objektyvi ir teisinga.

18.25 val.

Medicinos praktikos įstatymo Nr. I-1555 2, 3 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2364, Odontologijos praktikos įstatymo Nr. I-1246 2, 3 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2365, Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 82 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2366 (pateikimas)

Dirbame toliau. Darbotvarkės 2-6a, 2-6b ir 2-6c klausimai, tai yra Medicinos praktikos įstatymo Nr. I-1555 2, 3 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2364, Odontologijos praktikos įstatymo Nr. I-1246 2, 3 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2365, Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 82 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2366 pateikimas. Kviečiu ministrą A. Verygą.

A. VERYGA (*LVŽSF*). Dėkoju, gerbiama pirmininke. Čia yra įstatymų paketas, kurio tikrai laukia mūsų jaunieji gydytojai. Tikrai labai tikiuosi, kad šiuos paketus palaikys ir opozicija, nes, kiek teko girdėti iš jūsų argumentacijos, turime skubėti su tokiais siūlymais. Trumpai pristatysiu, ko siekiame šitais įstatymų pakeitimais.

Esminiai siekiai yra keli. Vienas formalesnis, t. y. Medicinos praktikos įstatyme ir Odontologijos praktikos įstatyme vartojamos su studijų vykdymu susijusios sąvokos yra suderinamos su Mokslo ir studijų įstatyme vartojamomis sąvokomis.

Kitas siūlymas yra susijęs su gydytojų rezidentų pakopinių kompetencijų įteisinimu: būtų nustatoma, kad gydytojas rezidentas rezidentūros studijų metu gali gauti pažymėjimą, kuriuo patvirtinama gydytojo rezidento įgyta kompetencija ir suteikiama teisė pagal įgytą kompetenciją rezidentūros bazėje savarankiškai tam tikra apimtimi teikti sveikatos priežiūros paslaugas. Pakopinių kompetencijų patvirtinimo pažymėjimą išduotų universitetai.

Paprastiau kalbant, tai yra įteisinimas tam tikrų galimybių gydytojui rezidentui savarankiškai rezidentūros bazėje atlikti tam tikras manipuliacijas, tam tikras sveikatos priežiūros paslaugas ir tai leistų bent iš dalies padėti regionams, kur gydytojų specialistų trūksta. Šiandien rezidentai ten nenori vykti, nevyksta. Kartais tai – ir objektyvios aplinkybės, nes ten nėra vadovo ir pats rezidentas negali prisiimti atsakomybės už tam tikras atliekamas manipuliacijas ar sveikatos

priežiūros paslaugas. Pakopinių kompetencijų įtvirtinimas leistų jam jaustis labiau savarankiškai ir bent dalį tų paslaugų vykdyti savarankiškai.

Kitas svarbus pakeitimas, atsižvelgiant į tai, kad gydytojų rezidentų ir gydytojų odontologų rezidentų, priimtų į studijų vietas, kai studijos yra apmokamos valstybės biudžeto lėšomis, parama taptų sudėtine nemokama darbo užmokesčio dalimi, atitinkamai yra perskaičiuojami pareiginės algos gydytojams rezidentams ir gydytojams odontologams rezidentams koeficientai. Atitinkamai gydytojams rezidentams ir gydytojams odontologams rezidentams Mokslo ir studijų įstatyme numatyta parama nebebūtų mokama.

Paprastai vėlgi paaiškinant, ką tai reikštų? Tai reikštų, kad yra savotiškai kaip ir sujungiamo stipendija su atlyginimu. Ta stipendijos dalis tampa atlyginimo dalimi ir tampa draudžiamosiomis pajamomis. Tai reiškia, kad išauga draudžiamų pajamų dalis ir gydytojams rezidentams pagerėja socialinės garantijos. Vadinas, tiek, kiek išauga ta dalis stipendijos, kiek jinai pereina į atlyginimo dalį, tiek išauga draudžiamosios pajamos. Taigi didėja ir socialinės garantijos. Ir tai taip pat buvo vienas iš išipareigojimų jauniems medikams ir rezidentams.

Kaip ir minėjau, yra perskaičiuojami atlyginimo koeficientai. Yra numatytos ir lėšos, kurios yra reikalingos tiems perskaičiavimams, – atlyginimams ir stipendijoms sujungti. Tai ir yra esminiai siūlymai, kuriems kviesčiau pritarti ir kviesčiau juos palaikyti.

PIRMININKĖ. Dėkoju, ministre. Jūsų nori paklausti šeši Seimo nariai. Pirmasis – A. Matulas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Kolega, gal galite paaiškinti, iš kokių šaltinių bus mokamas atlyginimas, nes dabar stipendija mokama per Sveikatos apsaugos ministerijos specialią programą, o atlyginimas per Ligonų kasos sutartis, įstaigoje sudarytas? Koks šaltinis dabar bus sujungus į vieną atlyginimą, nes, kaip sakėt, draudžiamosios pajamos padidės, bet atlyginimas realiai pamažės, nes mokesčių daugiau mokės?

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju už klausimą. Norėčiau šiek tiek pakoreguoti. Tam, kad atlyginimas nemažėtų ir tokia pačia apimtimi viskas būtų pervesta į draudžiamąsias pajamas, biudžete yra numatomos ir planuojamos lėšos. Dalis lėšų etapinių kompetencijų įgyvendinimo modeliui yra numatyta iš Europos Sąjungos lėšų, kitos lėšos yra numatytos iš biudžeto, tos, kurių trūktų, kad tai taptų draudžiamosiomis pajamomis.

PIRMININKĖ. J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Gerbiamas ministre, galėtų opozicija pritarti tik dėl to, kad nusirašot įstatymo projektą, nes mūsų registruotas įstatymo projektas yra pateiktas sausio 26 dieną, dabar yra birželio 26 diena, tai lygiai penki mėnesiai. Bet mano klausimas yra dėl teikiamos esmės, dėl atlyginimo. Ar jūs esate pasirašę su Medikų profesine sąjunga, kad gydytojo bazinis minimalus atlyginimas turi būti 1 tūkst. eurų, ir ar jūsų siūlomi koeficientai pasiekia tą minimalų lygį?

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju už klausimą. Gal ne visai sutikčiau su nusirašymu, nes, kiek suprantu, turinys šiek tiek skiriasi, jūsų siūlymai buvo apskritai dėl darbo užmokesčio didinimo. Mes siūlome jungti stipendiją su atlyginimu šiuo atveju užtikrindami, kad nemažėtų atlygis, bet galiu galbūt ir klysti.

Dabar tas susitarimas, kurį jūs paminėjote, tai yra šakinės sutarties priedas, pasirašytas su profesinėmis sąjungomis, ir taip, jūs teisingai pastebėjote, kad ten yra numatytos tam tikros atlygio grindys tiek gydytojams, tiek slaugytojams.

Atsakant į jūsų klausimą, ar šiuo atveju yra pasiekiamos tos grindys, – tai ne, čia dydžiai bus kitokie, nes ten susiderėta yra jau dėl gydytojų, t. y. dirbančių, baigusių, kurie jau nėra rezidentai, atlygio. Dėl rezidentų ten nesiderėjome, todėl jų sudėti į vieną vietą dabar, matyt, nevertėtų, juo labiau kad, kaip ir sakiau, jau vien tam, kad pervestume draudžiamąsias pajamas, reikėjo rasti papildomai lėšų. Turėkime galvoje, kad čia mes taip pat kalbame ir apie rezidentus, kurie negaudavo stipendijos, tai jų atlyginimas taip pat taps toks kaip ir tų, kurie gaudavo stipendiją. Tai vėlgi yra papildomos lėšos. Tos lėšos yra rastos, tai pirmas šitas žingsnis, o kitais metais, jeigu matysime, kad biudžete yra papildomai pinigų, mes galėsime kalbėti apie didinimą.

PIRMININKĖ. Klausia J. Liesys.

J. LIESYS (LSF). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Gerbiamasis ministre, turiu klausimą. Mes tą rezidentų atlyginimo klausimą jau antri metai dusiname ir niekaip negalime sutvarkyti jo iki ga-

lo. Noriu paklausti. Ir komitete buvo, ir Seime čia paskui gudurūs perbalsavimai, rezidentai yra žiauriai nusivylę. Kiek Lietuva arba kiek mes netekom gydytojų rezidentų, kurie išvažiuos į užsienį arba jau išvažiavo, gal jūs tokius skaičius turite, nusivylę tokiais mūsų sprendimais? Dabar tikrai pateikimas, aš labai abejoju, ar sprendimas bus priimtas dar su biudžetu.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju už klausimą. Aš tikrai labai tikiuosi, kad tai bus priimta dar šioje sesijoje, tikrai norėčiau tikėtis, ir norėčiau tikėti, kad gydytojams rezidentams, kaip jūs ir sakote, žinia būtų labai aiški. O išvažiuoja jie dėl įvairiausių priežasčių, tikrai ne vien dėl atlyginimo. Neatsitiktinai į šitą paketą mes kartu sudėjome ir pakopines kompetencijas, kurių taip pat labai laukia jaunieji medikai, yra ir kitų priedų, kurių jie norėtų sveikatos priežiūros sistemoje, taip pat ir pačios sistemos efektyvesnio veikimo. Negalėčiau pasakyti, kiek būtent dėl to, kad mes svarstome metus ar pusantrą šitą klausimą, kiek dėl to rezidentų pasirinko išvykti iš Lietuvos. Nežinau ir, matyt, sudėtinga būtų tą įvertinti, norėčiau tikėti, kad nė vienas dėl to neapsisprendė išvažiuoti, bet tikrai norėčiau argumentuoti ir kviesti visus palaikyti šituos projektus, kad tikrai jauniems gydytojams žinia būtų labai aiški, kad mes norime išspręsti jų problemas.

PIRMININKĖ. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas ministre, džiaugiuosi, kad jūs siunčiate žinią. Pradžioje siunčiate, kad nebus, ir čia balsavimai buvo, kėlė tą, dabar siunčiate, kad bus. Labai džiaugiuosi. Bet atsakydamas į mano kolegos klausimą pasakėte, kad jūs radote pinigėlių. Gal galite pasakyti, kur galima rasti tų pinigėlių, nes kitiems dalykams trūksta? Kuriame stalčiuke, man sufleruoja.

A. VERYGA (LVŽSF). Aš suprantu jūsų klausimą. Tam, kad rastume pinigų, mums ir reikėjo laiko. Jūs žinote, kad biudžetas yra pradėtas planuoti ne dabar, jau Vyriausybė jį planuoja bent keletą savaičių ar mėnesių, intensyviai dirba, ir pinigų tikrai yra rasta. Aš jums dabar nepasakysiu, iš kur konkrečiai jie yra paimti, bet biudžete tokia lėšų suma, kuri reikalinga, yra planuojama ir numatyta tam, kad mes galėtume nuo Naujųjų metų įgyvendinti šituos sprendimus, jeigu jie bus priimti ir jeigu jiems bus pritarta.

PIRMININKĖ. E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Iš tiesų pakopinė sistema nėra tokia paprasta, nes reikia praktiškai vertinti žmogų, jo gebėjimus, ar jis sugeba. Tai yra gana atsakinga sistema, kuri turėtų garantuoti jo gebėjimus, nes mes dirbame ne su traktorais, o su žmonėmis. Ar tokia sistema galioja daugelyje šalių, ar čia mes darome kokį nors miksą, nes iš tikrųjų vertinimas yra sudėtingas dalykas, ar nebus fiktyvių, kas tie vertintojai, ar komisija, ar vėlgi tik keli dėstytojai? Ačiū.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju už klausimą. Iš tiesų tokia sistema egzistuoja ne vienoje šalyje, mes nesame čia kokie nors pionieriai ir neišrandame dviračio, tikrai ji yra egzistuojanti. Dėl paties vertinimo. Aišku, atsakingi universitetai, nes niekas kitas kaip tik universitetas, t. y. tie, kurie įgyvendina studijų programas, ir negebės įvertinti. Universitetams tai taip pat yra iššūkis, jie turės peržiūrėti savo studijų programas tam, kad tam tikruose etapuose tas kompetencijas galėtų įvertinti ir išduoti vadinamuosius pažymėjimus, kad rezidentas gali vieną ar kitą procedūrą atlikti. Bet aš neabejoju, kad universitetai į tai žiūri tikrai labai atsakingai. Kaip sakiau, tam yra ir Europos Sąjungos lėšų planuojama, kad būtų atsakingai pasiruošta tiek pačiam modeliui, tiek specialistų įvertinimui.

PIRMININKĖ. Paskutinė klausia I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Tikrai labai džiugu, kad po ilgų perturbacijų ir daugelio pažadų vis dėlto tas projektas pasiekė Seimą. Bet mane domina štai koks dalykas.

Vienas iš finansavimo šaltinių šitos pertvarkos yra Europos Sąjungos lėšos. Taip jau yra, kad mes labai dažnai numatome finansavimą Europos Sąjungos lėšomis to, ką turėtume finansuoti savo nacionalinėmis lėšomis, bet nefinansuojame dėl to, kad neturime pakankamo biudžeto, nes patys tą biudžetą mažiname visokiausiomis mokesčių reformomis ar *deformomis*.

Gal jūs galite man paaiškinti. Europos Sąjungos lėšomis laikinai kokią nors skylę uždengti, žinoma, galima, bet tikėtis, kad Europos Sąjungos pinigais ta skylė bus dengiama amžinai, vargiai, matyt, pavyktų. Kaip jūs ruošiatės vis dėlto iš to išeiti vidutiniu laikotarpiu?

A. VERYGA (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Tikrai labai teisingas klausimas, nes ilgoje perspektyvoje tikrai negalime tikėtis, kad nuolat spręsimė klausimą Europos Sąjungos lėšomis. Bet dabar mes turime gana unikalią galimybę, nes tą siejame, aš dėl to minėjau, su etapiniu kompetencijų modelio įgyvendinimu, todėl turime galimybę naudoti lėšas. Aš manau, kad jeigu galime panaudoti Europos Sąjungos lėšas, tai yra gerai, nes tada galime biudžeto lėšas panaudoti kam nors kitam, kokiam kitam poreikiui įgyvendinti.

Bet tikrai galvojame į priekį ir kadangi jau tai taps realiu, tikru atlyginimu, aš tikiuosi, kad ateityje mes rasime modelį, kaip vis dėlto jiems apmokėjimą organizuoti iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto, kaip kitiems mūsų sveikatos sistemos priežiūros darbuotojams. Mes apie tai galvojame ir aš tikiuosi, kad tokį sprendimą sudėliosime ir rasime iki to laikotarpio, kai Europos Sąjungos pinigai baigsis ir jų nebus galima naudoti.

PIRMININKĖ. Ačiū, ministre, jūs atsakėte į visus klausimus. Dabar motyvai dėl viso. Vienas – už, vienas – prieš. Už – A. Matulas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Išties, kolegos, yra didžiulė gėda žiūrėti, kaip sprendžiamos problemos. Svarbu ne problemą išspręsti, bet kovojama už autorystę. Kolegė I. Šimonytė, M. Majauskas ir J. Olekas jau pavasarį teikė šiuos įstatymų projektus. Mes esame pritarę po pateikimo, bet štai dabar pagaliau yra teikiama ir valdančiosios daugumos.

O kas iš to išeis, tai mes jau matome. Kalbame apie tai, kad pakopinis kompetencijos įteisinimas kažką tokio duos regionams. Jis visiškai nieko neduos regionams. Apskritai aš gana skeptiškai žiūriu į tą pakopinių kompetencijų įteisinimą. Čia panašu kaip dėl automobilio: kai išmoksti važiuoti atbulomis, tada gauni teises važiuoti atbulomis, tada dar išmoksti rodyti posūkį, tada kitą leidimą gauni. Lygiai taip pat čia. Jeigu norime spręsti problemas kitose ligoninėse, tai leiskime ciklais rezidentūras atlikti ir kitose ligoninėse.

Dabar žiūrėkite, su Greitosios pagalbos ligoninės vadovu neseniai bendravau. Ekstrinės pagalbos centras, Neurochirurgijos centras – nė vieno rezidento nėra. Visi Kauno klinikose, Santariškėse, nes rezidentūros vadovai nori gauti tuos pinigus ir neaišku, kiek duoda tos naudos. Ar įsivaizduojate, kad vadovų nėra, profesorių, docentų nėra Greitosios pagalbos ligoninėje? Nekalbame apie Panevėžį, apie Šiaulius ir visa kita. Uzurpuoti rezidentai, jie dirba iš esmės, nes valstybė apmoka. Tik tokiu būdu galima ciklais.

Dabar, kaip ir minėjo kolegė I. Šimonytė, Europos Sąjungos lėšos nestabilios. Iš esmės tas nieko čia nespęs. O tas padidėjimas, kai jūs čia tų lėšų suradote, tai jų ieškoti nereikėjo. Praeitais metais Ligoninių kasa baigė – perteklius apie 180 mln., iš pat pavasario reikėjo šituos dalykus spręsti. O dabar tas padidėjimas, tos surastos lėšos tik padengs mokesčių padidėjimą, nes stipendija ir alga bus pervesta į vieną sąskaitą. Tai vilties, kad rezidentai gyvens geriau...

PIRMININKĖ. Laikas!

A. MATULAS (TS-LKDF). ...o tuo labiau pasieks tą 1 tūkst. eurų ribą, nėra jokios vilties rezidentams, kad jie po metų arba po dvejų metų gyvens geriau, jūs neduodate.

PIRMININKĖ. J. Olekas – prieš.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Aš suprantu, kad mes čia žengiame žingsniuką į priekį, bet tiksliau – du atgal. Praeitą ketvirtadienį mes beveik visi nubalsavome, kad rezidentų atlyginimas, koeficientai būtų: jaunesniojo – 8,1, o vyresniojo – 8,8. Šiandien jau mes balsuojame, kad jaunesniojo būtų tik 7,6 ir 8,1 ir dar atimame stipendiją iš tų, kurie studijuoja valstybės remiamose pozicijose. Tai štai, gerbiama kolegos, ką mes darome.

Ketvirtadienį pasakėme, kad gydytojas rezidentas yra gydytojas, nes jis turi medicinos gydytojo kvalifikaciją, ir pagal ministro pasirašytą susitarimą jo minimali bazinė alga nuo gegužės 1 d. turi būti 1 tūkst. eurų. Dabartiniai koeficientai nesiekia šios ministro pasirašytos ribos. Tai dar viena apgavystė. Ir iš studijuojančių valstybės remiamose pozicijose atimama stipendija. Štai koks siūlymas. O dabar atraskite ne dešimt skirtumų, kaip paprastai ieškome, bet nors vieną kablelio. Pažiūrėkite 2 straipsnio papildymą 21 dalimi. Vyresnysis gydytojas rezidentas, žodis žodin, taškas, kablelis, nusirašyta nuo prieš penkis mėnesius įregistruoto įstatymo projekto.

Dar daugiau dėl kvalifikacijų nustatymo. Švietimo komitete ir D. Šakalienė, ir kiti kėlė klausimą taip pat jau prieš pusę metų. Tai štai kaip mes atrodome. Todėl siūlau ne pritarti ministrui, o pasilikti prie to, ką mes nusprendėme ketvirtadienį.

PIRMININKĖ. Balsuojame. Kas pritariate po pateikimo įstatymų projektams, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 99 Seimo nariai: už – 89, prieš – 2, susilaikė 8. Po pateikimo pritarta.

Gerbiama R. Baškienė.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Gerbiama pirmininke, gerbiami kolegos, nors mažu žingsneliu, bet į priekį, tai buvo skambiai pasakyta, todėl įvertindama visas aplinkybes aš labai prašyčiau Seimo įsiklausyti ir taikyti skubą, kad šioje sesijoje tą žingsnį mes žengtume. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja siūlo skubą. Turime apsispręsti balsuodami. Balsuojame. (*Balsai salėje*) Prašau. A. Matulas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, išties aš labai prašau, kad pirmininkė pasiūlytų sujungti tuos du įstatymų projektus, nes bus vėl pasielgta kaip su daugeliu kitų. Mano įstatymo projektas, teiktas prieš pusantrų metų dėl PVM lengvatų nekompensuojamiesiems receptiniams vaistams, taip ir kabo. Nežinau, kur jūs jį dabar padėsite, o Vyriausybė nusikopijavo ir priėmė su biudžetu. Lygiai taip bus su J. Oleko ir kitų įstatymų projektais. Siūlau, kad jūs paskelbtumėte, ir Seimas pritartų, kad sujungiamo. Tada svarstome koeficientus. O dėl skubos, aišku, apsispręskime, bet iš esmės tas ministerijos parengtas įstatymo projektas nieko nesprensdžia. Iš esmės nieko. Dar pablogins situaciją.

PIRMININKĖ. Gerbiamas kolega, iš tikrųjų tiek jūsų, tiek J. Oleko prieš penkis ar šešis mėnesius teiktiems projektams po pateikimo buvo pritarta. Čia turi tą sujungimo darbą padaryti Sveikatos reikalų komitetas. (*Balsai salėje*) Bet Seimas to negali padaryti, nes jeigu būtų šiandien teikta, tai taip, o dabar vis tiek svarstymo stadija. Bet dabar vis tiek turime dėl skubos apsispręsti. Balsuojame. Skuba reikalinga tam, kad komitetas rytoj galėtų svarstyti. Tiesiog paaiškinu.

Balsavo 96 Seimo nariai: už – 74, prieš – 6, susilaikė 16. Pritarta skubai. Pagrindinis komitetas – Sveikatos reikalų komitetas. Numatomas svarstymas birželio 28 dieną.

18.48 val.

Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 2, 15 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2121(2)ES, Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 33 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2122(2)ES (svarstymas)

Toliau Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo 2, 15 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Svarstymas. Tribūnoje – V. Ažuolas, Biudžeto ir finansų komiteto išvada. Ir iš karto lydimasis – Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 33 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projekto svarstymas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Komitetas svarstė minėtą įstatymo projektą. Komitetas pritarė komiteto patobulintam projektui atsižvelgdamas į Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas ir komiteto išvadoms pritarta bendru susitarimu. Taip pat lydimasis. Pritarta įstatymo projektui ir komiteto išvadoms, pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dėkui pranešėjui. Diskusijoje nėra norinčių dalyvauti. Ar galime po svarstymo bendru sutarimu pritarti? Galime bendru sutarimu po svarstymo pritarti. Taigi pritar-ta po svarstymo Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo 2, 15 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui ir Mokesčių administravimo įstatymo 33 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektui.

Toliau posėdžiui pirmininkauja Seimo Pirmininko pavaduotojas A. Nekrošius.

18.50 val.

Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 2 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1662(2) (svarstymas)

PIRMININKAS (A. NEKROŠIUS, LVŽSF). Kitas klausimas – Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 2 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1662. Pranešėjas – Biudžeto ir finansų komiteto atstovas V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Komitetas svarstė minėtą įstatymo projektą ir pritarė komiteto patobulintam projektui atsižvelgdamas į Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas ir komiteto išvadas. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkojame. Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadą galėtų pristatyti... Nemačiau. Kas galėtų pristatyti? Kviečiu S. Šedbarą.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Teisės ir teisėtvarkos komitetas šį projektą svarstė balandžio 25 dieną ir nutarė pasiūlyti pagrindiniam komitetui tobulinti šį įstatymo projektą atsižvelgiant į pastabas, kurioms komitetas pritarė. Balsavimo rezultatai – visi devyni dalyvavę balsavo už.

PIRMININKAS. Diskutuoti niekas neužsirašė, dėl motyvų taip pat. Gal galime po svarstymo pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

18.52 val.

Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 5, 17, 19, 37, 38 ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1972(2)ES (svarstymas)

Kitas klausimas – Biudžeto sandaros įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1972(2)ES. Biudžeto ir finansų komiteto pranešėjas – S. Jakeliūnas.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Dėkui. Biudžeto ir finansų komitetas birželio 20 dieną svarstė minėtą įstatymo projektą ir nusprendė pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai – pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Į tribūną kviečiu I. Šimonytę iš Audito komiteto.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Komitetas svarstė šį įstatymo projektą ir pasiūlė pagrindiniam komitetui atsižvelgti į Teisės departamento ir Audito komiteto pastabas ir pasiūlymus, iš esmės pritarė šiam įstatymo projektui su savo pasiūlymais bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKAS. Diskutuoti niekas neužsirašė, dėl motyvų taip pat. Yra vienas Audito komiteto pasiūlymas, kuriam pritarta iš dalies. Ar komitetas neprieštarauja? Ne, neprieštarauja. Dėkoju. Galime bendru sutarimu po svarstymo? Ačiū, pritarta.

Kitas klausimas – įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1489.

Atsiprašau, dar norėčiau paminėti, kad šiam projektui galime taikyti skubą. Ačiū, bendru sutarimu taikome skubą.

18.54 val.

Su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatymo Nr. XII-2769 2, 8, 12, 14, 16, 24, 32, 37 ir 43 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1489(2) (svarstymas)

Kitas klausimas – įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1489(2). Kviečiu V. Ažuolą iš Biudžeto ir finansų komiteto.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Gerbiamasis pirmininke, kolegos, dėl skubos. Čia yra Europos Sąjungos integracinis projektas ir mes turime suspėti. Visus su Europos Sąjungos integracija susijusius įstatymų projektus Europos reikalų komiteto prašymu turėtume priimti dar šią sesiją. Dėkoju.

PIRMININKAS. Taip, mes pritariame. Ir tada, kaip suprantu, Stasys pristatys? Prašau. S. Jakeliūnas, Biudžeto ir finansų komiteto išvados.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Biudžeto ir finansų komitetas gegužės 30 dieną svarstė Su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatymo tam tikrų straipsnių pakeitimo įstatymo projektą. Komiteto sprendimas – pritarti įstatymo projektui atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento ir Europos teisės departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos pastabas, Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Lietuvos banko išvadas, taip pat Lietuvos banko asociacijos pasiūlymus, kuriems komitetas pritarė, ir komiteto išvadas bei pasiūlymus. Ir balsavimo rezultatai buvo pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Diskutuoti užsirašė S. Jakeliūnas. Prašom.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Kolegos, priminsiu šio įstatymo esmę, tai yra keli elementai. Vienas iš jų, įvertinus jau metus veikiantį šį įstatymą, kilo tam tikrų koregavimų, patobulinimų būtinybė, susijusi su paskolų pertvarkymu ir palengvinta forma, kad žmonėms nereikėtų mokėti didesnių palūkanų, apie informacijos teikimą esant sprendimui, jeigu būtų neišduota paskola, ir panašiais

dalykais. Visa ta praktika yra apibendrinta po diskusijų su Komercinių bankų asociacija, su Lietuvos banku. Komitetas registravo tam tikrus pasiūlymus, aptarė juos ir bendru sutarimu iš esmės visiems pritarė.

Kiti pasiūlymai yra susiję su skolinimu užsienio valiuta. Pagal direktyvos reikalavimus įstatyme yra nustatyti tam tikri reikalavimai, arba sąlygos, ir tam tikri apsaugos elementai. Juos įvertinus buvo pasiūlyta, kad gyventojams, kurie nėra informuoti, bet nori pasiskolinti būstui, būtų galima skolinti tokia valiuta, kokia jie gauna pajamas. Tačiau turime daug tėvynainių, kurie yra išvykę į kitas šalis: į Britaniją, Norvegiją ir panašiai, ir gauna pajamas kita valiuta – kronomis, svarais ir panašiai. O bankai, mūsų komerciniai bankai, dažnai neskolina tokiomis valiutomis, ir kyla daug problemų tiems žmonėms gauti paskolą, įsigyti būstą ir ilgainiui taip būti paskatintiems grįžti čia ir gyventi.

Yra ne vienas nusiskundimas dėl tokio įstatymo veikimo, ir šiuo atveju siūloma vertinti, kad jeigu yra paskolos eurai, Lietuvos bankas kartu su komerciniais bankais įvertina kaip tam tikrą rizikingesnę skolinimą – gali numatyti papildomų paskolos ir įkeisto turto vertės reikalavimų, taip pat ir pajamų reikalavimų. Dažniausiai šitie žmonės gauna didesnes pajamas negu tie, kurie skolinasi ir dirba Lietuvoje, todėl rizika yra automatiškai mažesnė. Ir tam, kad nebūtų kažkokių papildomų trukdžių, numaćius pakankamą informavimą tų žmonių ir sudarius galimybes jiems apsisaugoti nuo kažkokių valiutos kurso svyravimų, jeigu tokie yra, o tokia tikimybė yra, kad jiems galėtų mūsų komerciniai bankai skolinti ir sudaryti sąlygas čia įsigyti būstą. Jie galbūt paskatinti, bent jau simboliškai, tą reemigraciją.

Štai yra pasiūlymai, ir turime Vyriausybės išvadą, kuri iš tikrųjų pritarė tai pačiai įstatymo intencijai, tačiau dėl tam tikrų formalių motyvų linkusi šiek tiek suabejoti dėl kai kurių siūlymų. Aš juos aptarsiu, bet manau, kad tai yra svarbus įstatymas. Jis, viena vertus, apsaugo žmones, kita vertus, sudarys galimybes tiems mūsų tėvynainiams gauti paskolą, o tiems, kurie jau naudojami tomis paskolomis, jau yra paėmę, sudarys galimybes lengviau pertvarkyti, jeigu kyla kažkokių problemų.

Tokia yra įstatymo pasiūlymo esmė ir tikrai prašysiu palaikyti ir pritarti, kai bus balsavimo laikas. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Daugiau diskutuoti niekas neužsirašė. Turime tris pataisas. Pirmoji yra Lietuvos Respublikos Vyriausybės. Komiteto nuomonė.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Aš jau užsiminiau, kad Vyriausybė įvertino ir savo nutarimu šių metų kovo 28 dieną suformulavo, kaip minėjau, kad tikrai palaiko ir pritaria pačiam ketinimui. Tačiau įžvelgia, kad tam tikri ribojimai, kuriuos mes siūlome, aš siūlau šito įstatymo projektu... kad būtų lyg ir ribojama, jų manymu, nepagrįstai, ribojama kreditų davėjų ūkinė laisvė, t. y. reguliuojama, kokia valiuta gali būti siūloma kredito gavėjui sudaryti paskolą. Viena vertus, formaliai žiūrint – taip, bet, kita vertus, mes tikrai remiamės ir Europos Parlamento užsakymu atlikta studija, kur skolinimas užsienio valiuta yra pakankamai rizikingas, nes skolinama ilgam laikui, ir todėl komitetas nepritarė šiai pozicijai. Komiteto argumentai yra tokie, kad savo esme įstatymo projektas atitinka direktyvos nuostatas, o tais atvejais, kai pajamos yra didesnės ir yra galimybės užtikrinti papildomai nustatant tam tikrus parametrus, sudarant paskolos sutartį, manome, kad tai yra pakankamos priemonės, kurios gali apsaugoti tiek komercinį banką, tiek besiskolinantįjį.

Kitas dalykas, pastebėjimas buvo dėl galiojimo atgaline data, tai komitetas pritarė, kad galiojimo atgaline data nebūtų ir visos nuostatos būtų taikomos tik naujoms sutartims.

Kitas Vyriausybės komentaras buvo susijęs su tuo pirmuoju ir, kadangi tai susiję dalykai, atitinkamai komitetas taip pat laikosi tos pačios pozicijos, kad nauda nusveria tas formalias abejones, kurias išdėstė Vyriausybė, ir nepritarė šiai Vyriausybės nuomonei taip pat.

PIRMININKAS. Atsiprašau. Dėl pataisos diskutuoti niekas nenori. Gal galime bendru sutarimu pritarti komiteto nuomonei nepritarti? Ačiū, pritarta.

Kitas siūlymas – Lietuvos Respublikos Vyriausybės. Komiteto nuomonė.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Kaip minėjau, yra du Vyriausybės vertinimai ir jie abu tarpusavyje susiję. Kadangi mes jau ką tik aptarėme pirmąjį, tai antrasis taip pat susijęs su tuo pirmuoju ir siūlome taip pat nepritarti. Komiteto nuomonė yra nepritarti.

PIRMININKAS. Galime bendru sutarimu? Ačiū. Pritarta.

Trečiasis siūlymas yra Seimo narių M. Majausko, R. Budbergytės ir A. Palionio. Ar turime 10 Seimo narių palaikančių? Turime. Kas galėtų pristatyti? A. Palionis. Prašom. Tuo įjungsi. Prašom.

A. PALIONIS (*LSDDF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Kadangi šio straipsnio 6 ir 7 dalys sprendžia kreditų davimą mūsų piliečiams emigrantams, mes siūlome 6 ir 7 dalis išbraukti dėl to, kad tik kredito sutarties pasirašymo metu jis bus informuotas apie kredito riziką, nes jo atlyginimas bus kita užsienio valiuta, o kreditas išduodamas eurai. Manome, kad kitų vartotojų atžvilgiu tai yra neteisinga ir kyla padidinta rizika, nes kredito davėjas nestebės visą tą laikotarpį, gali būti ir 20, ir 30 metų, kylančios rizikos, nes kitus vartotojus stebės, jeigu ta rizika padidės, suma padidės daugiau negu 15 % grąžinamo kredito.

Taip pat jeigu žiūrėtume į direktyvą, šios nuostatos prieštarauja būsto paskolų direktyvai, 23 straipsnio 1 dalies nuostatoms, pagal kurias valstybės narės privalo užtikrinti, kad visais atvejais, kai kredito sutartis susijusi su paskola užsienio valiuta, kredito sutarties sudarymo metu veiktų tinkama reguliavimo sistema, siekiant bent užtikrinti, kad vartotojas turėtų teisę kredito sutartį konvertuoti į kitą valiutą nustatytomis sąlygomis, kad būtų įdiegtos kitos priemonės, siekiant apriboti valiutų kurso riziką, kuri pagal kredito sutartį kyla vartotojui. Tai šių 6 ir 7 straipsnių išbraukimas ir įgalintų valdyti kredito gavėjo riziką.

PIRMININKAS. Dėkoju už pristatymą. Nuomonė už – I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Labai ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Tikrai reikia labai aiškiai suprasti, apie ką mes šiuo atveju kalbame, ir man keista skaityti komiteto nuomonę, kodėl šitam pasiūlymui yra nepritarta. Mes kalbame apie vartotojų apsaugą. Apie vartotojų, kurie prisiima valiutos kurso riziką. Motyvas, kad šie konkrečiai vartotojai gal kitose šalyse gauna šiek tiek didesnes pajamas ir dėl to gali būti palikti rizikai atviri, tikrai niekur neveda. Komiteto pirmininkas, kuris šiems klausimams yra daug paskyręs laiko, kalbant apie paskolų šveicariškais frankais istoriją, tikrai, manau, puikiai žino, kad žmonės iki galo nelinkę įvertinti tokių dalykų kaip valiutos kurso pokyčiai. Aš nematau jokio skirtumo, koks subjektas prisiima valiutos kurso riziką, ar tai yra emigravęs Lietuvos pilietis, ar tai yra koks nors kitas pilietis. Jis turi būti tinkamai ginamas, tinkamai apsaugomas ir neturėtų būti taikoma kokių nors dvigubų standartų spekuliuojant, kad galbūt šita piliečių grupė gauna didesnes pajamas ir dėl to yra mažiau pažeidžiami ir mažiau gali susidurti su šita rizika. Todėl tikrai siūlyčiau palaikyti kolegų pataisą, nes ji apsaugo vartotojus geriau, negu tai, ką siūlo komitetas suredaguotoje redakcijoje. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Nuomonę prieš sakyti niekas neužsirašė. Komiteto išvada.

S. JAKELIŪNAS (*LVŽSF*). Komiteto nuomonė yra nepritarti. Argumentai apie valiutos kurso svyravimą – iš esmės pridėsiu tai, kad skolinimasis Šveicarijos frankais ir skolinimasis eurai iš tikrųjų yra skirtingi dalykai, nors, formaliai žiūrint, tai galima sutapatinti. O visa rizika gali būti valdoma arba didžioji jos dalis gali būti valdoma, išduodant paskolą, nustatant labiau konservatyvius reikalavimus, ir tai yra komiteto nuomonės pagrindas. Visi tie informavimai, apie kuriuos mes čia... įstatyme dabar numatyti, nes kiti apsaugos mechanizmai iš esmės dabar yra išbraukti, o skolintis kitomis valiutomis apskritai nebus leidžiama, jeigu tai nėra pajamų valiuta, jie yra *post factum*. Kai valiutos kurso svyravimas įvyko, informuoti žmonių apie tai, kad kursas pakito, nėra kurso svyravimo rizikos valdymas, ir tai galėtų būti jau prevenciškai užtikrinama konservatyviau vertinant žmogaus pajamas ir įkeisto turto ir paskolos santykį. Todėl šitiems siūlymams komitetas siūlo nepritarti. Aš asmeniškai taip pat.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kviečiu balsuoti dėl M. Majausko, R. Budbergytės ir A. Palionio siūlymo.

Balsavo 93 Seimo nariai: už – 46, prieš – 10, susilaikė 37. Siūlymui nepritarta.

Balsuojame dėl viso. (*Balsai salėje*) Atsiprašau, dar replika po balsavimo. M. Majauskas. Prašau.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiamas pirmininke, iš tikrųjų labai keistas Seimo sprendimas neinformuoti žmonių, kurie pasiskolina, apie padidėjusią valiutų riziką. Jeigu jiems padidėja išpareigojimai, tai yra rizika, apie kurią jie turėtų būti informuojami. Kodėl mes nenorime apsaugoti vartotojų? Iš tikrųjų labai keistas sprendimas. Aš frakcijos vardu noriu paprašyti ir prašau daryti pertrauką iki kito posėdžio, jog galėtume dar padiskutuoti apie šį įstatymo projektą.

PIRMININKAS. Frakcijos vardu išgirdome prašymą. Kviečiu balsuoti dėl siūlymo. Kas pritariae pertraukai iki kito posėdžio, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, – prieš.

Balsavo 95 Seimo nariai: už – 32, prieš – 48, susilaikė 15. Pertrauka iki kito posėdžio.

19.09 val.

Asmens duomenų, tvarkomų vykdančios policijos ir teisminį bendradarbiavimą baudžiamosiose bylose, teisinės apsaugos įstatymo Nr. XI-1336 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-2273(2)ES (svarstymas)

Kitas klausimas – projektas Nr. XIII-2273(2)ES. Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadas pristato J. Sabatauskas. Prašau. J. Sabatauskas pristato Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadas. Prašau.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, komitetas svarstė Asmens duomenų, tvarkomų vykdančios policijos ir teisminį bendradarbiavimą baudžiamosiose bylose, teisinės apsaugos įstatymą, kuris įgyvendina atitinkamą direktyvą. Iš tikrųjų buvo nemažai pastabų tiek Teisės departamento, tiek kitų suinteresuotų institucijų. Teisės ir teisėtvarkos komitetas pritarė išvadai, kad pritartume patobulintam įstatymo projektui, dešimčia balsų, t. y. visais komiteto narių balsais. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto išvadą pristato V. Bakas.

V. BAKAS (LVŽSF). Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas birželio 13 dieną svarstė įstatymo projektą, iš tiesų pateikė nemažai pasiūlymų ir bendru sutarimu pritarė projektui su pateiktais siūlymais. Tačiau, kaip mes matome, Teisės ir teisėtvarkos komitetas, kaip pagrindinis komitetas, nepritarė šiems pasiūlymams. Mes turėjome diskusiją dėl to ir manome, bent jau aš manau, negaliu komiteto vardu dabar kalbėti, Seimas apsispręs, bet mes galime surasti sprendimus įgyvendinti tuos siūlymus rudens sesijoje.

PIRMININKAS. Dėkoju. (*Balsai salėje*) Supratau. Diskutuoti niekas neužsirašė. Pereiname prie pataisų svarstymo. Iš esmės visos pataisos yra Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto. Prašau, Juliau, į tribūną. Komiteto nuomonę gal?.. (*Balsai salėje*)

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Gerbiamasis pirmininke, aš taip supratau, kad Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas primygtinai nereikalauja balsuoti dėl šių siūlymų. (*Balsai salėje*) Komiteto pirmininke, ar teisingai supratau?

PIRMININKAS. Tai gal galime vienu balsavimu dėl visų balsuoti, jeigu galima? Pirmininkas, matau, pritaria.

Gal jūs pristatykite? Komiteto nuomonė dėl visų buvo...

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Jeigu taip bendrai kalbėtume dėl visų siūlymų, tai mes neturime didelės laisvės pritarti tam tikroms išimtims, kurios buvo siūlomos, nes tiek bendrasis Asmens duomenų apsaugos reglamentas, tiek tam tikra direktyva... Tam tikra prasme direktyva ir numato tas išimtis to reglamento, deja, tai, kas buvo siūloma, neatitinka direktyvos ir reglamento. Ap-skritai kalbant dėl to tokiems siūlymams buvo nepritarta, jeigu taip vienu sakiniu pasakyčiau. Aišku, konkrečiau reikėtų daugiau.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dėl nuomonės prieš užsirašė du žmonės, bet gal galime nediskutuoti? Ačiū, galime nediskutuoti.

Gerbiami Seimo nariai, gal galime balsuoti vienu balsavimu dėl visų pataisų? Ačiū, balsuojame.

Kas palaikote Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto siūlymus, balsuojate už, kas palaikote komitetą, balsuojate prieš.

Balsavo 75 Seimo nariai: už – 2, prieš – 34, susilaikė 39. Siūlymams nepritarta.

Dėl viso. Gal galime bendru sutarimu pritarti po svarstymo? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta.

19.15 val.

Baudžiamojo proceso kodekso 20, 21, 44, 188, 189, 272 straipsnių ir priedo papildymo įstatymo projektas Nr. XIII-1659(2)ES (svarstymas)

Kitas klausimas – Baudžiamojo proceso kodekso įstatymo projektas Nr. XIII-1659(2)ES. Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadas pristato A. Širinskienė. Prašom.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Teisės ir teisėtvarkos komitetas birželio 13 dieną svarstė įstatymo projektą Nr. XIII-1659. Atsižvelgėme į Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas, jų išties buvo nemažai, pritarėme projekto patobulintam variantui ir komiteto išvadoms balsuodami už devyniais balsais, t. y. visais balsais.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Gal galime bendru sutarimu po svarstymo? Ačiū, pritarta.

Žiūriu į pirmąją pavaduotoją. Supratau. Nesiūlo skubos.

19.16 val.

Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymo Nr. VIII-1591 2, 11, 12, 13, 14, 15, 18, 19, 21, 22, 23, 24, 29, 30, 31, 32, 34 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-1729(2), Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymo Nr. VIII-1591 2, 6, 7, 9, 11, 14, 15, 18, 23 straipsnių ir šeštojo skirsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 27¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-730 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-1730, Baudžiamojo proceso kodekso 51 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-1731(2), Europos sutarties dėl teisinės pagalbos prašymų perdavimo ratifikavimo įstatymo Nr. I-1201 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-1732(2) (svarstymas)

Dabar kitas klausimas – projektas Nr. XIII-1729(2) kartu su visais lydimaisiais. Pranešėjas – S. Šedbaras, Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvados. Prašom.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, tai yra europinis projektas, įgyvendinant europinį dokumentą. Teisės ir teisėtvarkos komitete buvo klausymai ir tai yra susiję su Teisingumo Teismo sprendimų įgyvendinimu, kartu labiau detalizuojama valstybės garantuojama teisinė pagalba. Tai yra, kaip matote, keturi projektai.

Pirmąjį bazinį projektą Nr. XIII-1729 komitetas svarstė birželio 13 dieną. Pitarė komiteto patobulintam įstatymo projektui visų dalyvavusių devynių komiteto narių balsais.

Kitas projektas Nr. XIII-1730 yra siūlomas atmesti, nes jis nebeaktualus, visos normos įtrauktos į minėtą bazinį projektą. Taip pat devyniais balsais, t. y. visų dalyvavusių balsais, taip yra nutarta.

Ir likusieji projektai Nr. XIII-1731 ir Nr. XIII-1732 yra lydimieji. Komitetas visais devyniais balsais pritarė patobulintiems įstatymų projektams ir komiteto išvadoms.

PIRMININKAS. Dėkoju. Žmogaus teisių komitetas. Gal galėtų pirmininkas pristatyti? Čia bus dėl trijų projektų.

V. SIMULIK (LVŽSF). Gerbiamas pirmininke, mieli kolegos, Žmogaus teisių komitetas buvo papildomas. Išvadoms dėl Civilinio proceso kodekso pritarta bendru sutarimu, atkreipiant pagrindinio komiteto dėmesį į Teisės departamento rekomendacijas ir siūlymus.

PIRMININKAS. Dėkoju. Diskutuoti niekas neužsirašė. Dėl motyvų taip pat. Kadangi yra siūlymas projektą Nr. XIII-1730 atmesti, tai dėl jo balsuosime atskirai. O dabar kviečiu balsuoti dėl projektų Nr. XIII-1729(2), Nr. XIII-1731(2), Nr. XIII-1732(2). Kviečiu balsuoti.

Balsavo 78 Seimo nariai: už – 76, prieš nėra, susilaikė 2. Pritarta po svarstymo.

Kaip minėjau, projektą Nr. XIII-1730 siūloma atmesti. Galime bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

19.20 val.

Klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymo Nr. XI-329 2, 9, 10 straipsnių ir 1, 2 priedų pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-1945(2)ES (svarstymas)

Kitas klausimas – projektas Nr. XIII-1945(2)ES. Aplinkos apsaugos komiteto išvadas pristato V. Vingrienė. Virginija Vingriene, prašom pristatyti Aplinkos apsaugos komiteto išvadą.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, įstatymo pakeitimo projektas padarytas atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo ir Vyriausybės nutarimą, kuris įpareigoja panaikinti Klimato kaitos programos lėšų panaudojimo proporcingumą. Taip pat pakeitimai padaryti atsižvelgiant į Europos Parlamento ir Tarybos reglamento pakei-

timą, siekiant išlaikyti dabartinius reglamento taikymo aviacijos veiklai apribojimus apyvartinių taršos leidimų kontekste. Komitetas svarstė projektą, įvertino ir atsižvelgė į Seimo kanceliarijos Teisės departamento, taip pat atskirų Seimo narių pateiktus pasiūlymus, jiems pritarė. Bendras sprendimas – komitetas pritarė projektui 8 balsavus už ir 1 prieš.

PIRMININKAS. Dėkoju. Diskutuoti niekas neužsirašė. Yra viena L. Balsio pataisa. Ar norite pristatyti?

L. BALSYS (*LSDPF*). Sutinku, pritarta iš dalies.

PIRMININKAS. Sutinkate. Dėkoju. Tuomet nebalsuojame, bet galime balsuoti dėl viso. Ar galime bendru sutarimu? Ačiū, pritarta bendru sutarimu po svarstymo.

19.21 val.

Turizmo įstatymo Nr. VII-667 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1139(3)ES, Civilinio kodekso 6.228³ straipsnio, šeštosios knygos XXXV skyriaus trečiojo skirsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1140(3)ES (svarstymas)

Kitas klausimas – projektas Nr. XIIIIP-1139(3)ES. Čia būtų Ekonomikos komiteto pranešėjas V. Sinkevičius. Gal galėtumėte pristatyti išvadą dėl abiejų projektų?

V. SINKEVIČIUS (*LVŽSF*). Kolegos, labai trumpai. Svarstomas Lietuvos Respublikos turizmo įstatymo Nr. VII-667 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1139(3)ES. Ekonomikos komitetas jį svarstė ir... Man ne tą atspausdino versiją. (*Juokas salėje*)

PIRMININKAS. Tuoju, minutėlę.

V. SINKEVIČIUS (*LVŽSF*). Ačiū, kolegos, viskas yra vietoje. Komiteto išvada – pritarti bendru sutarimu. Teisės departamento pastaboms buvo pritarta. Komiteto išvada yra pritarti bendru sutarimu. Pasiūlyta pagrindiniam Teisės ir teisėtvarkos komitetui patobulinti įstatymo projektą atsižvelgiant į Ekonomikos komiteto pasiūlymus, čia kalbant apie Civilinio kodekso 6.228³ straipsnio, šeštosios knygos skyriaus trečiojo skirsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektą, kuris yra lydimasis. Dėl Turizmo įstatymo projekto, komiteto nuomone, taip pat yra pritarti Ekonomikos komiteto patobulintam įstatymo projektui. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kviečiu A. Širinskienę, kuri pristatys Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadas, o paskui eisime pastraipsniui.

A. ŠIRINSKIENĖ (*LVŽSF*). Teisės ir teisėtvarkos komitetas svarstė įstatymo projektą Nr. XIIIIP-1139 ir pritarė jam balsuodamas visais balsais už, tai yra dešimčia balsų.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kviečiu V. Sinkevičių į tribūną. Einame pastraipsniui. Dėl visų pasiūlymų. (*Balsai salėje*)

Pirmasis siūlymas dėl 2 straipsnio. Seimo narys J. Razma, bet Jurgio nematau.

V. SINKEVIČIUS (*LVŽSF*). J. Razmos nėra. Jis visur sutinka su komiteto nuomone, ten buvo kaip... (*Juokas salėje*) Na, taip yra. D. Kreivys gali tada pristatyti gerbiamojo J. Razmos pasiūlymus, nes jis dalyvavo komitete. Arba G. Landsbergis, irgi komiteto narys.

PIRMININKAS. J. Razma, kaip suprantu, atsiėmė ir siūlo nebalsuoti. Gerai. Visus žiūrime iš eilės tada.

V. SINKEVIČIUS (*LVŽSF*). Komiteto nuomonė dėl J. Razmos pasiūlymų. Pirmiems dviem yra nepritarti. J. Razma siūlė šiek tiek keisti formuluotes.

PIRMININKAS. Tiesiog bendru sutarimu galime pritarti komiteto nuomonei. Ačiū, pritarta.

V. SINKEVIČIUS (*LVŽSF*). Dėkoju. Dėl trečio pasiūlymo komitetas siūlė...

PIRMININKAS. Virginijau, aš atsiprašau. Mes čia už visus J. Razmos siūlymus ir pereiname prie Seimo nario V. Sinkevičiaus pateikto siūlymo dėl 38 straipsnio.

V. SINKEVIČIUS (*LVŽSF*). Gerai. Mano siūlymui komitetas pritarė... abiem siūlymams. Pirmas siūlymas yra būtent, kad yra pertvarkomas Turizmo departamentas į viešąją įstaigą „Keliauk Lietuvoje“, taip pat išdėstomos tos agentūros funkcijos.

Antrasis siūlymas yra būtent dėl įstatymo įsigaliojimo ir įgyvendinimo, taip pat priežiūros, kurią atliks Vyriausybės paskirta institucija. Tiek. Komitetas pritarė abiem pasiūlymams vienbalsiai.

PIRMININKAS. Galime pritarti komiteto nuomonei bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Kadan gi pritarėme V. Sinkevičiui, A. Bauros siūlymas jau nebetenka prasmės.

Kitas siūlymas dėl 39 straipsnio taip pat V. Sinkevičiaus. Prašau.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Aš kaip ir pristaciau tą siūlymą, kad čia yra keičiamos įsigaliojimo datos. Pagal šio įstatymo 1 straipsnį Lietuvos Respublikos turizmo įstatymo 39 straipsnis įsigalios 2019 m. sausio 1 d. Komitetas taip pat pritarė.

PIRMININKAS. Dėkoju už pristatymą. Galima bendru sutarimu pritarti komiteto nuomonei? Ačiū, pritarta.

Yra vienas A. Bauros siūlymas. Paskutinis siūlymas. Ar Antanas prašo balsuoti?

A. BAURA (LVŽSF). Faktiškai ministras ir pristatė. Kadangi yra pritarta jo... aš tikrai neprašau.

PIRMININKAS. Dėkoju. Atsiima ir dėl jo nebalsuojame.

Motyvai visi išsakyti. Kviečiu balsuoti dėl viso projekto.

Balsavo 85 Seimo nariai ir visi 85 už, prieš ir susilaikiusių nėra.

19.28 val.

Energetikos įstatymo Nr. IX-884 6, 9 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 13¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2161(2), Naftos produktų ir naftos valstybės atsargų įstatymo Nr. IX-986 1, 2, 3, 5, 11, 12, 14, 15 ir 16 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 10¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2162(2), Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 22 ir 51 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2163(2), Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondo įstatymo Nr. IX-466 2 straipsnio pakeitimo projektas Nr. XIIIIP-2164(2), Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. IX-1132 1 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2165(2), Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2166(2) (svarstymas)

Kitas projektas Nr. XIIIIP-2161(2), kartu ir visi lydimieji. Pranešėjas V. Poderys pristato Ekonomikos komiteto... Ar Energetikos? Atsiprašau. Prašau į tribūną. Prieš tai balsuodami pritarėme ir lydimajam, jeigu ką. Prašau, Virgilijau.

V. PODERYS (LVŽSF). Gerbiamas pirmininke, mieli kolegos, trumpai priminsiu šio energetinio paketo – pirmojo iš mano pristatomų... Esmė yra ta, kad yra sujungiamos dvi valstybės valdomos įmonės – Energetikos agentūra ir Naftos produktų agentūra ir steigama viešoji įstaiga Energetikos agentūra. Ji, be dabartinių funkcijų, kurias vykdo valstybės įmonės, dar vykdys papildomas funkcijas, t. y. Energetikos strategijos priežiūrą ir valstybės valdomų įmonių veiklos priežiūrą. Tai atspindi bendrą tendenciją – jungti ir konsoliduoti įstaigas ir įmones ir, aišku, pagrindinė mintis yra optimizuoti valstybės valdomų agentūrų ir įstaigų darbą. Pasiūlymų nėra.

Komiteto sprendimas – pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvados. Ir analogiška yra dėl visų lydimųjų teisės aktų.

PIRMININKAS. Dėkoju. Diskutuoti niekas neužsirašė. Pataisų taip pat, kaip minėjo, nėra. Dėl motyvų taip pat niekas neužsirašė. Galime bendru sutarimu po svarstymo pritarti? Ačiū, pritarta.

19.31 val.

Energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 6, 9, 21, 22, 28 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 22¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2168(2), Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 12, 15, 23, 38, 39, 39¹, 40, 41, 43, 44, 46, 51, 58, 61, 67, 68, 69, 74, 75, 75² straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 74¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2169(2), Gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 2, 13³ ir 37 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2170(2) (svarstymas)

Kitas klausimas – Energetikos įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2168(2). Pranešėjas – taip pat V. Poderys, kartu ir lydimuosius pristatykite.

V. PODERYS (LVŽSF). Gerbiamasis pirmininke, mieli kolegos, šis paketas yra truputį sudėtingesnis ir esminiai dalykai yra tie, kurie, manau, verti dėmesio. Aš trumpai pristatau, t. y. vadina mo jo VIAP'o diferencijavimo projektas, pagal kurį vartotojai, suvartojantys daugiau kaip 1 giga-

vatvalandę per metus, galės atsiimti dalį VIAP'o įmokų. Tai, kaip sakant, yra skatinami vartotojai, kurie daug vartoja.

Taip pat yra lengvinamos prisijungimo prie tinklų sąlygos, dėl ko mūsų rinkėjai ir verslas labai skundžiasi, yra trumpinama septyniomis dienomis, taip jau kalbant, ir dėl visuomeninio tiekimo veiklos atskyrimo nuo skirstymo tinklų operatoriaus. Tos veiklos yra atskiriamos. Kitaip sakant, yra VIAP'o diferencijavimo siūlymas, t. y. prisijungimo prie tinklų lengvinimas, ir tiekimo veiklos atskyrimas nuo skirstymo operatoriaus veiklos.

PIRMININKAS. Dėkoju už išvadų pristatymą. Diskutuoti niekas neužsirašė. Yra viena Seimo nario V. Poderio pataisa dėl projekto Nr. XIII-2169(2), t. y. dėl 23 straipsnio 8 dalies. Dešimt Seimo narių yra palaikančių? Matau, yra. Prašau pristatyti.

V. PODERYS (LVŽSF). Gerbiamojo Seimo nario... V. Poderio yra pasiūlymas, t. y. dėl įsigaliojimo datos iš liepos pradžios į rugpjūčio 1 dieną, kad būtų pasiruošta įgyvendinti. Komiteto sprendimas yra pritarti.

PIRMININKAS. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Gal galime bendru sutarimu pritarti siūlymui? Ačiū, pritarta.

Balsuojame dėl visų trijų. Kas pritariate...

V. PODERYS (LVŽSF). Ir dėl šito, ir dėl kito komiteto nuomonė – pritarti patobulintam bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Taip, kviečiu balsuoti dėl visų trijų.

Balsavo 80 Seimo narių: už – 77, prieš nėra, susilaikė 3. Po svarstymo pritarta.

19.33 val.

Gyvulių veislininkystės įstatymo Nr. I-384 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-2144(2)ES (svarstymas)

Kitas projektas Nr. XIII-2144(2)ES. Pranešėjas – A. Gaidžiūnas pristato Kaimo reikalų komiteto išvadas. Prašau.

A. GAIDŽIŪNAS (LVŽSF). Gerbiamieji Seimo nariai, posėdžio pirmininke, Seimo Kaimo reikalų komitetas, kaip pagrindinis komitetas, šių metų birželio 20 dieną svarstė įstatymo projektą, buvo priimtas sprendimas pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvados bei komiteto pasiūlymams. Balsavimo rezultatai: už – 8, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKAS. Dėkoju. Diskutuoti niekas neužsirašė, dėl motyvų taip pat. Gal galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta.

19.34 val.

Civilinio proceso kodekso 570, 629, 631, 663, 668, 688, 689, 736, 739, 746 ir 749 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-1653(2), Darbo kodekso 150 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-1654(2) (svarstymas)

Kitas klausimas – įstatymo projektas Nr. XIII-1653(2) ir lydimasis. Į tribūną kviečiu S. Šedbarą, jis pristatys Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadą.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, tai yra Civilinio proceso kodekso pataisos, susijusios su vykdymo procesu, ir yra koreguojami dydžiai, kiek yra paliekama skolininkui, kai yra keli vykdomieji raštai, kada tai yra susiję su paskutiniu būstu. Tai yra palengvinimas tam tikra prasme skolininkui, kad turėtų galimybę pradėti naują gyvenimą.

Komitetas darė klausymus, net du kartus. Taip pat buvo ir labai atidžiai išnagrinėta komiteto posėdyje, tai buvo birželio 20 dieną. Komitetas pasirinko ir šiandien svarstymo stadijos yra Vyriausybės teiktas šių paminėtų straipsnių įstatymo projektas. Birželio 20 dieną, visiems aštuoniems balsavus už, buvo pritarta komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms.

PIRMININKAS. Čia kartu ir dėl lydimąjo, taip?

Kitas išvadas pristato T. Tomilinas. Tomo nėra. Kas galėtų pristatyti Socialinių reikalų ir darbo komiteto išvadas? Tomai! Tomas atsirado. T. Tomilinas pristato Socialinių reikalų ir darbo komiteto išvadas dėl abiejų projektų.

T. TOMILINAS (*LVŽSF*). Gerbiami kolegos, pristatau jums Civilinio proceso kodekso kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektą, kurį birželio 6 dieną kaip papildomas svarstė Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Atsižvelgęs ir įvertinęs Teisės departamento nuomonę, komitetas nepritarė Seimo narių pasiūlymams. Balsavimo rezultatai dėl viso projekto: pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kviečiu V. Simuliką, kuris pristatys Žmogaus teisių komiteto išvadas.

V. SIMULIK (*LVŽSF*). Gerbiamas pirmininke, mieli kolegos, Žmogaus teisių komitetas buvo papildomas dėl įstatymo projekto Nr. XIII-1653. Kaip minėjo Teisės ir teisėtvarkos komiteto pranešėjas gerbiamasis pavaduotojas, atkreipėme dėmesį ir pasiūlėme komiteto vardu įvertinti Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas bei Seimo narių siūlymus dėl Civilinio proceso kodekso pakeitimo projekto. Įstatymo projektui iš esmės pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Diskutuoti niekas neužsirašė. Pereiname prie siūlymų. Pirmas siūlymas dėl 4 straipsnio Seimo narių A. Palonio, R. Šalaševičiūtės. Kuris norėtų pristatyti? Andrius ar Rimantė? Rimantė. Prašom. Tuoj įjungsiu mikrofoną. Prašom.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LSDDF*). Mūsų pirmas siūlymas yra dėl 4 straipsnio, kad pinigų išieškojimas negali būti nukreipiamas į skolininko turtą, jeigu skolininkas pateikia įrodymus antstoliui, kad išieškotina suma ir vykdymo išlaidas galima išieškoti per 6 mėnesius, o išieškant iš skolininkui priklausančio paskutinio būsto, kuriame jis gyvena, – per 12 mėnesių. Tai yra mūsų siūlymas ne kaip Vyriausybės projekto teiktas – 18, o trumpesnis – 12. Tai yra laikas, per kurį tikrai galima šitą klausimą išspręsti.

PIRMININKAS. Komiteto nuomonė.

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Komitetas vis dėlto pasirinko 18 mėnesių terminą, kaip ir siūlė Vyriausybė. Iš tiesų kalbama apie paskutinį būstą. Tai yra išieškojimas iš žmogaus paskutinio būsto. Ten yra koreguojamos tam tikra prasme sumos, skola turi būti 4 tūkst., sudaroma žmogui galimybė susidaryti savo skolų padengimo grafiką per 18 mėnesių ir pabandyti jam suteikti viltį, kad ne per metus, o per pusantrų metų jis galėtų atsiskaityti su kreditoriais. Aš manau, kad tai yra teisingiau, ir komitetas pritarė Vyriausybės variantui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Siūlau balsuoti dėl Seimo narių siūlymo. Kas pritariate jiems, balsuojate už, kas pritariate komiteto nuomonei, – prieš.

Balsavo 84 Seimo nariai: už – 10, prieš – 34, susilaikė 40. Siūlymui nepritarta.

Kitas siūlymas taip pat Seimo narių A. Palonio ir R. Šalaševičiūtės dėl 7 straipsnio. Pristato Rimantė.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LSDDF*). Šiuo siūlymu mes prašėme suvienodinti, kadangi projekte višais atvejais yra remiamasi Vyriausybės nustatyta MMA, o šiuo atveju Vyriausybė siūlo įskaityti pagal Lietuvos Respublikos socialinės paramos išmokų atskaitos rodiklių ir bazinių bausmių ir nuobaudų dydžio nustatymo įstatymą apskaičiuotą minimalaus vartojimo poreikių dydį. Iš tikrųjų nesuvienodinus ir taikant būtent šį dydį, atsirastų tam tikrų problemų išieškojimo proceso metu ir, mūsų nuomone, mūsų siūlymas tikrai buvo argumentuotas.

PIRMININKAS. Komiteto nuomonė.

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Komitetas nepritarė šiam siūlymui ir laikosi Vyriausybės pasiūlymo. Kolegos, aš noriu paaiškinti, ką tai reiškia. Čia nėra iš darbo užmokesčio. Tai apskritai tokia yra, jūs turbūt žinote, informacinė sistema, pagal kurią matoma, kiek skolininkas turi lėšų. Ten gali atsirasti ir pašalpos, ir pensijos, ten gali artimi žmonės įdėti tam tikrą pinigų sumą – ją antstoliai iš karto paima, jei žmogus yra skolingas. Tai yra Vyriausybės pagal atskirą įstatymą, pagal tam tikrą periodą nustatomas, aš taip pavadinčiau, tam tikras būtinas žmogui pragyventi krepšelis, kuris vadinamas Socialinės paramos išmokų atskaitos rodiklių ir bazinio bausmių ir nuobaudų dydžio nustatymo įstatymo būdu apskaičiuotu minimalaus vartojimo poreikių dydžiu. Tai yra žmogui tam tikru periodu reikalingas krepšelis.

MMA (minimali mėnesinė alga) tai yra susitarimo dalykas. Tai yra susitarimas Trišalės tarybos. Jis gali ir užbuksuoti, jis gali atsilikti, o šį krepšėlį Vyriausybė kartkartėmis peržiūri ir tai yra artimesnis žmogui būtinas lėšų kiekis. Štai toje informacinėje sistemoje, jeigu mato ją, jeigu yra kažkokia pinigų suma, didesnė negu tas krepšelis... niekas negali iš žmogaus paimti. Todėl mes šiuo atveju ir siūlome ne tą dirbtinį dydį MMA, o kaip siūlo Vyriausybė, būtent tą, kaip mes pavadiname jį komitete, krepšėlį ir palikti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dėl pataisų motyvai prieš – R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, MMA jau tapo toks daugiau skaičiuojamasis dydis, kuris išgyvenimo prasmės jau seniai nebeturi. Jeigu mes kalbame apie palikimą pajamų, susijusių su žmogaus galimybe pragyventi, tai turėtų būti analizuojama ir esama ekonominė situacija, ir daugelis kitų parametrų. Turėtų būti nustatoma kaip tam tikras socialinis dydis, kuris būtų šiais klausimais yra taikomas. Tada jis turės tam tikrą objektyvią prasmę, nes mes norime apsaugoti tuos žmones, ir taip apsaugoti, kad jie turėtų iš ko dar pragyventi ir galėtų bristi iš tos duobės. Bet MMA yra taikomas daugeliu atvejų, tai toks skaičiuojamasis dydis, kuris tikrai neturi jokios gilesnės prasmės, jis artėja prie to minimumo, bet jis to turinio tikrai neturi. Tai yra finansinių galimybių dydis.

PIRMININKAS. Kviečiu balsuoti dėl Seimo narių siūlymo. Kas pritariate pasiūlymui, balsuokite už, kas turite kitą nuomonę ir pritariate komitetui, balsuokite prieš.

Balsavo 83 Seimo nariai: už – 9, prieš – 20, susilaikė 54. Siūlymui nepritarta.

Kitas siūlymas dėl 8 straipsnio 3 dalies Seimo narių A. Palonio ir R. Šalaševičiūtės. Rimante, prašom pristatyti.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LSDDF*). Noriu atkreipti dėmesį, kad būtų šis siūlymas susideda iš kelių dalių. Jeigu kalbėtume apie tuos procentus, kuriuos mes nurodėme kiek kitokius negu Vyriausybės projekte, mes buvome ir komitete, komitetuose palikę apsispręsti Seimo nariams. Tačiau čia yra išskirtinis dalykas ir man nesuprantama, kodėl nei mūsų komitetas, nei Teisės ir teisėtvarkos komitetas nereagavo, nes mes paprašėme įskaitas, kur yra numatyta 30 %, tačiau prašėme padidinti iki 50 %, bet papildomai prašėme įrašyti ir tuos atvejus, kai iš skolininkų yra išieškomos baudos, kai yra padaryta trys ir daugiau administracinių nusižengimų, ir visiškai nepatenka pinigai į valstybės biudžetą. Šitą straipsnį mes papildėme 4 dalimi numatydami, kad asmuo skolininkas pirmiausia gautų pasiūlymą atidirbti viešuosius darbus, jeigu jis neturi lėšų, ir tik po to išieškoti iš skolininko būtų neviršijant 10 % skolos valstybei. Mes visi puikiai, ypač dar tie Seimo nariai, kurie dirba vienmandatėse apygardose, žino žmonių požiūrį į skolininkus, kurie girtauja, kurie daro Kelių eismo taisyklių pažeidimus, kurie yra baudžiami už smulkų chuliganizmą ir turi skolų iki 10 tūkst. eurų, tačiau jie nemokėjo ir nemoka, nes žino, kad po penkerių metų tos skolos bus nurašytos. Iš visų skolininkų, kiek yra šiandien, didžiausią dalį sudaro būtent šitie skolininkai. Vykdomųjų bylų yra apie 500 tūkst. Jeigu mes vėl dar kartą leidžiame tokiems pažeidėjams savivaliauti nenumatydami, kad jie turi atidirbti pasiūlytus viešuosius darbus, jeigu ne, išieškoti ne daugiau kaip iki 10 %, vadinasi, ir toliau jie gyvens taip, kaip nori gyventi.

PIRMININKAS. Komiteto nuomonė.

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Komiteto nuomonė – nepritarti. Taip, šitas klausimas sukelia daug diskusijų ir klausymuose, ir komiteto posėdyje, bet, gerbiami kolegos, šitas projektas visų pirma yra parengtas labai prašant nevyriausybiniams organizacijoms, kurios padeda žmonėms, pakliuvusiems į bėdą, išlipti iš jos. Įsivaizduokime, jeigu žmogus dirba už minimalią algą ir 70 % iš jo išskaičiuoja, tai arba jis išeina dirbti nelegaliai, arba emigruoja. Visa esmė yra, apskritai kalbant, visur palikti žmonėms daugiau.

Dabar tai, ką kolegė Rimantė sako. Taip, diskutavome. Ir administracinės nuobaudos, ir vaikų išlaikymas, bet tokie atvejai yra pavieniai. Didžioji dalis yra, žinokite, aš pats iš savo patirties žinau, važiavimas be bilieto ir kapsi paskui antras, trečias ir kaupiasi tie pinigai. Ar iš tiesų tai yra piktybiniai pažeidėjai, kuriuos reikėtų stumti į nelegalų darbą? Bet kuriuo atveju vis tiek ta skola valstybei kaupiasi, ji niekur nedingsta. Bet sudaryti sąlygas žmonėms vis dėlto pasilikti minimaliai, kiek jiems reikia pragyventi, pavalgyti, susimokėti už būstą ir suteikti viltį, šitas projektas, Vyriausybės variantas, tikrai, man atrodo, yra subalansuotas. O šitų vienetų, kurie turi po 30 tūkst., nemoka ir nemokės, pagal šitą modelį mes vis tiek negalime įstatymo kurti. Kad ir koks jis būtų, jie vis tiek ras būdų, kaip nemokėti. Štai toks yra komiteto bandymas iš tiesų spręsti šitą klausimą, kaip siūlo Vyriausybė.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar teikėjai prašo balsuoti?

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LSDDF*). Be abejo.

PIRMININKAS. Kviečiu balsuoti dėl siūlomų pataisų. Kas palaikote, balsuokite už, kas turite kitą nuomonę ir palaikote komitetą – prieš.

Balsavo 82 Seimo nariai: už – 12, prieš – 21, susilaikė 49. Siūlymui nepritarta.

Dėl to paties straipsnio yra T. Tomilino siūlymas. Ar norite pristatyti ir prašyti balsavimo? T. Tomilinas. Prašau. Tuoju įjungsiu mikrofoną.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Aš pritariu komiteto formuluotei.

PIRMININKAS. Komiteto nuomonė – nepritarti. Neprašote balsavimo? Gerai.

Kitas siūlymas yra dėl 12 straipsnio 5 dalies.

Kitas siūlymas dėl 12 straipsnio 5 dalies yra Seimo narių A. Palionio ir R. Šalaševičiūtės. Prašom pristatyti. Tuoju įjungsiu mikrofoną.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDDF). Šitas siūlymas, manau, nėra toks esminis, kaip buvo prieš tai. Manau, gerbiamas Stasys truputį ne tokią informaciją pateikė dėl ano, tai šito mes galime atsisakyti, nes tai susiję su savivalda, valstybės įstaigomis. Jeigu Teisingumo ministerija nemano, kad tikslinga buvo tai įrašyti, tai tiesiog matome balsavimo rezultatus ir nevarkime. Atsisakome.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Gal galime bendru sutarimu pritarti abiem projektams po svarstymo? Ačiū, pritarta.

Jūsų informacijai, dar yra N. Puteikio ir D. Šakalienės siūlymai priėmimui. Priėmimo stadijoje komitetui apsvarstys.

19.51 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. kovo 15 d. nutarimo Nr. XIII-1031 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo IV (pavasario) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-2361 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Toliau pagal darbotvarkę projektas Nr. XIIIIP-2361. Pranešėjas – L. Kasčiūnas. Prašau. (*Balsai salėje*) L. Kasčiūnas, matau, jau ateina ir pristatys projektą.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Pirmininke, labai ačiū. Gerbiami kolegos, iš tikrųjų suprantu, kad klausimas, kodėl mes šiandien tai svarstome, bet yra viena taisyklė: jeigu nori paskelbti ateinančius metus vienos ar kitos asmenybės metais, turi tą padaryti iki liepos 1 dienos.

Mielieji, iš esmės siūlome tokią formuluotę, kad Lietuvos Respublikos Seimas, atsižvelgdamas į tai, kad 2019 metais bus minima Lietuvos Respublikos Prezidento, Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio tarybos prezidiumo pirmininko generolo Jono Žemaičio-Vytauto 110-osios gimimo metinės ir 1949 m. vasario 16 d. pasirašytos Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio deklaracijos 70 metų jubiliejus... Turėdami omeny šios asmenybės indėlį į mūsų valstybingumą ir šitos deklaracijos vaidmenį mūsų valstybingumo byloje, turėdami omeny, kad jinai savotiškai sujungia Vasario 16-osios Lietuvą su dabartine Kovo 11-osios Lietuva, siūlome 2019 metus paskelbti Jono Žemaičio-Vytauto metais. Ačiū.

PIRMININKAS. Jūsų klausti niekas nenori. Dėl motyvų taip pat niekas neužsirašė. Gal galime nutarimui pritarti po pateikimo bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Svarstymas. (*Balsai salėje*) Diskutuoti niekas neužsirašė. Gal galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta.

Priėmimas. Taip pat niekas neužsirašė. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 83: už – 80, prieš nėra, susilaikė 3. Nutarimas (projektas Nr. XIIIIP-2361) priimtas. (*Gongas*)

19.53 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2019 metų paskelbimo Jono Žemaičio-Vytauto metais“ projektas Nr. XIIIIP-2360 (pateikimas)

Kviečiu L. Kasčiūną į tribūną, projektas Nr. XIIIIP-2360. Pateikimas. Pristatykite.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Labai ačiū. Iš esmės aš viską pasakiau, mielieji, esmė turbūt aiški. Šita iniciatyva kilo iš visuomenininkų, iš Vilniaus Sąjūdžio skyriaus, iš kitų organizacijų.

PIRMININKAS. Dėkoju už pateikimą. Klausti niekas neužsirašė, dėl motyvų taip pat. Gal galime bendru sutarimu pritarti po pateikimo? Ačiū, pritarta.

Siūlomi komitetai. Kas pagrindinį galėtų pasiūlyti? Švietimo ir mokslo komitetas gal spėtų? (*Balsai salėje*) Valstybės istorinės atminties komisija kaip papildoma. Galime bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Siūloma svarstyti šio mėnesio 28 dieną. Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

19.54 val.

Kultūros rėmimo fondo įstatymo Nr. X-1260 1, 2 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1001(3) (svarstymas)

Toliau. Kitas klausimas – Kultūros rėmimo fondo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1001(3). Pranešėjas V. Kernagis pristato Kultūros komiteto išvadą.

V. KERNAGIS (TS-LKDF). Sveiki, kolegos. Komitetas svarstė šį įstatymo projektą ir vienbalsiai jam pritarė.

PIRMININKAS. Dėkoju. Tuoj pažiūrėsime, ar kas nors užsirašė diskutuoti. Niekas neužsirašė. Pasiūlymų taip pat nėra, gal galime bendru sutarimu pritarti po svarstymo šiam projektui? Ačiū, pritarta.

19.55 val.

Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1592(3) (svarstymas)

Kitas klausimas – projektas Nr. XIIIIP-1592(2). Kultūros komiteto išvadą pristato R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Pagrindinio komiteto išvada yra bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Pritarti. Dėkoju. Diskutuoti niekas neužsirašė. Dėl motyvų taip pat niekas nenori? Ar yra? Yra. R. Šarknickas – už. Atsisako. Prieš – M. Majauskas. Nėra. Gal galime bendru sutarimu pritarti po svarstymo? Siūlyte balsuoti. Gerai, balsuojame dėl projekto.

Balsavo 85 Seimo nariai: už – 77, prieš – 2, susilaikė 6. Pritarta po svarstymo.

19.57 val.

Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 34 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1063(2) (svarstymas)

Kitas klausimas – projektas Nr. XIIIIP-1063(2). Pranešėjas V. Kernagis pristato Kultūros komiteto išvadą.

V. KERNAGIS (TS-LKDF). Sveiki, kolegos. Komitetas svarstė šį įstatymo projektą ir visi nariai vienbalsiai jam pritarė.

PIRMININKAS. Dėkoju. Diskutuoti niekas neužsirašė, dėl motyvų – taip pat. Gal galime bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Siūloma skuba. Gal galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

19.57 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 145 straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-939(2) (svarstymas)

Kitas klausimas – projektas Nr. XIIIIP-939(2). Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadą pristato A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Teisės ir teisėtvarkos komitetas svarstė Statuto 145 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Buvo gautos Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabos, joms pritarėme. Taip pat patobulinome ir patikslinome variantą, kurį registravome patobulinti. Pritarėme. Už – 6, prieš – 1, susilaikė 3.

PIRMININKAS. Dėkojame. Diskutuoti užsirašė E. Gentvilas. Prašom.

E. GENTVILAS (LSF). Kolegos, tikrai ne dabar užsirašiau kalbėti, o rytinio posėdžio metu užsirašiau. Tačiau tikrai negaišinsiu laiko, nes kitas mano pareiškimas, baigiantis pasisakymui, bus toks: 20 valandą mes turime baigti posėdį.

Nepiktnaudžiaudamas traktuojau, kad šitas Statuto pakeitimas yra pasikėsinimas į mažumos teises. Ta mažuma gali būti tam tikra Seimo narių grupė, dažniausiai tai yra opozicija. Iki šiol užtekdavo 1/5, t. y. 29, Seimo narių kreipimosi dėl ekspertinio vertinimo, o dabar jūs, valdantieji, įkeliate papildomą saugiklį: 29 arba daugiau Seimo narių kreipiasi dėl ekspertinio kokio nors projekto vertinimo, viskas gerai, ir pridedama papildoma sąlyga: jeigu Seimas artimiausiam posėdyje visų Seimo narių balsų dauguma pritaria, tai tada jau bus ekspertinis vertinimas. Kitaip sakant, 29 Seimo narių mažumos, kuri gali būti ir iš politinės daugumos pusės, balsų nepakanka. Seimas balsų dauguma turi pritarti mažumai ir taip apriboja mažumos teises. O pirmiausia ta mažuma, kaip sakau, dažniausiai būna opozicija. Todėl aš kategoriškai nepritariu šitam įstatymo projektui ir siūlau už jį nebalsuoti. Ačiū.

O dabar 20 val. ir 14 sekundžių, siūlau baigti šį posėdį.

PIRMININKAS. Dėkojame už tokį siūlymą, bet pradžioje pabaikime diskusiją. Daugiau niekas neužsirašė, dėl motyvų taip pat, siūlymų nėra. Ar yra užsirašę? Yra užsirašę. Nuomonė prieš – J. Razma. Prašau.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, manau, ypač prastai atrodo, kai opozicijos teises varžantis projektas štai taip ištęstame vakariniame posėdyje svarstomas ir turbūt netrukus bus priimamas. Vadinasi, yra nuogaštaujama, kad opozicija gali pareikalauti prasmingų ekspertizių. Vadinasi, yra daromos prielaidos, kad valdančiųjų teikiami projektai neatlaikytų objektyvių ekspertizių, ir štai norima apsidrausti, kad balsuosime, turime valdančiųjų balsų persvarą ir pasakome, kad jokių čia ekspertizių nereikia ir nebus jos pridedamos prie atitinkamų teisės aktų projektų, kad neliudytų tų projektų ydingumo. Žinoma, negalime pritarti tokiam sumanymui. Tai vienas iš ryškesnių bandymų, imant jau kelias kadencijas, Seime varžyti opozicijos teises ir aš kviečiu valdančiuosius susimąstyti – jeigu iki šiol tokia nuostata nėra vienai daugumai netrukdytų, tai negi iš tiesų norima pripažinti, kad šioje kadencijoje tiek jau prasti ir ydingi tie projektai, kad reikia apriboti ekspertizės galimybes?

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai visi išsakyti. J. Jarutis – per šoninį mikrofoną.

J. JARUTIS (LVŽSF). Norėčiau paprašyti kolegų frakcijos vardu pratęsti posėdžio laiką, nes liko neapsvarstytas Valstybės tarnybos įstatymo paketas, tai padirbėkime dar pusvalandį kaip minimumas. (*Triukšmas salėje*)

PIRMININKAS. Dėkoju už siūlymą. Dar J. Sabatauskas. Prašau.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū. Gerbiamas pirmininke, frakcijos vardu prašau dėl šito projekto daryti pertrauką iki kito posėdžio.

PIRMININKAS. Dėkoju. Galime bendru sutarimu dėl pertraukos? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta.

Dabar dėl J. Jaručio siūlymo – frakcijos vardu siūlymas pratęsti bent jau kokį pusvalandį. E. Gentvilas. Prašau.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas kolega, mano siūlymas buvo pirmiau ir iš aukštesnės tribūnos nuskambėjęs. Prašom pirmiau balsuoti, kad baigiame posėdį. (*Triukšmas salėje*)

PIRMININKAS. Tuomet kviečiu balsuoti alternatyviai. Kas palaikote E. Gentvilo siūlymą baigti posėdį, balsuojate už, kas balsuojate už J. Jaručio siūlymą, balsuojate prieš. Pratęsti pusę valandos. Kas balsuojate už – baigiame posėdį, kas balsuojate prieš – pratęsiame pusvalandį.

Balsavo 83 Seimo nariai: 26 – už, prieš – 57. Pusę valandos pratęsiame posėdį.

Projektas Nr. XIII-1579(2). Atsiprašau.

20.05 val.

Baudžiamojo kodekso 172 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4638(2), Administracinių nusižengimų kodekso 90 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-2227(2) (svarstymas)

Baudžiamojo kodekso 172 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4638(2). Pra-nešėjas – Teisės ir teisėtvarkos komiteto pristato... Gal A. Širinskienė galėtų pristatyti projektą Nr. XIIP-4638(2)?

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Taip. Teisės ir teisėtvarkos komitetas svarstė Baudžiamojo kodekso 172 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-4638. Turėjome šiuo klausimu ir klausymus. Atsižvelgėme į didžiąją dalį pastabų, tarp jų ir Vyriausiosios rinkimų komisijos, nes klausimas yra susijęs su balsų pirkimu Seimo ir kituose rinkimuose. Bendru sutarimu, t. y. visais 9 balsais už, pritarėme patobulintam variantui ir komiteto išvadoms.

Turime lydimąjį projektą. Tai yra Administracinių nusižengimų kodekso 90 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Jam taip pat komitetas pritarė 9 balsais už, prieš balsavusių ir susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKAS. Dėkojame. Diskutuoti užsirašė J. Sabatauskas. Atsisakote. Dėkoju. Daugiau diskutuoti niekas neužsirašė. Gal galime bendru sutarimu po svarstymo pritarti? Ačiū, pritarta.

20.06 val.

Seimo nutarimo „Dėl istorinio Tautos namų sklypo ir nacionalinės koncertų salės – Tautos namų“ projektas Nr. XIIP-367(2) (svarstymas)

Toliau projektas Nr. XIIP-367(2). Pranešėjas – R. Šarknickas. Nematau. Kas galėtų pristatyti Kultūros komiteto išvadą? Gal galėtų S. Tumėnas pristatyti Kultūros komiteto išvadą?

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Diskutuoti užsirašė J. Olekas. Ar kalbėsitė? Galima ir iš vietos.

J. OLEKAS (LSDPF). Kolegos, pritariu ir laikiu jūsų pritarimo.

PIRMININKAS. Dėkoju. Daugiau diskutuoti niekas neužsirašė.

Pereiname prie siūlymų. Yra Lietuvos Respublikos Vyriausybės siūlymas. Komiteto nuomonė – pritarti iš dalies. Prašau dar pristatyti Biudžeto ir finansų komiteto išvadą. (*Balsai salėje*)

J. VARŽGALYS (LVŽSF). Gerbiamas pirmininke, Biudžeto ir finansų komitete pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kaip minėjau, yra Lietuvos Respublikos Vyriausybės siūlymas. Pritarta iš dalies. Juozas sutinka? Taip, sutinka. Ačiū. Galime bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

20.08 val.

Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas (dėl Reformacijos dienos) Nr. XIIP-1579(2) (svarstymas)

Toliau žiūrime rezervinį – projektas Nr. XIIP-1579(2). Pranešėjas – A. Gumuliauskas, Švietimo ir mokslo... Prašau.

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Pirmiausia svarstė Valstybės istorinės atminties komisija. Buvo gauti du pasiūlymai iš Teisės departamento ir Europos teisės departamento. Į juos buvo atsižvelgta. Po to buvo svarstoma Švietimo ir mokslo komitete. Valstybės istorinės atminties komisijos pasiūlymams buvo pritarta bendru sutarimu. Tiek Valstybės istorinės atminties komisijoje bendru sutarimu, tiek Švietimo ir mokslo komitete bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Diskutuoti užsirašė V. Rinkevičius. Ar tikrai norite kalbėti? (*Balsai salėje*) Labai. Bet, jeigu galima, trumpai.

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, šiandien daug kalbėjome apie pinigus. Keletas žodžių apie dvasinius dalykus.

Šalia Seimo yra Lietuvos nacionalinė biblioteka – Martyno Mažvydo biblioteka. Noriu pasakyti, kad Martynas Mažvydas buvo reformatas, tiksliau – evangelikas liuteronas, ir pirmosios lietuviškos knygos autorius. Biržų kunigaikštystės Radvilos taip pat buvo reformatai. Jeigu Lietuvoje mokyklos, kartais girdime, švenčia 100, 200 metų, tai Biržų krašte mokyklos šiandien švenčia 430–450 metų jubiliejus. Radvilos steigė mokyklas, beje, svarbiausia, kad ten buvo mokoma ir lietuvių kalba. Reformatų bendruomenė yra didelė, tačiau jos indėlis į Lietuvos istoriją, į švietimą, kultūrą, į lietuviybę, valstybingumą yra tikrai didelis, todėl tiesiog siūlau pritarti projektui ir spalio 31 dieną skelbti atmintina Reformacijos diena.

PIRMININKAS. Dėkoju. Daugiau diskutuoti niekas neužsirašė, dėl motyvų taip pat. Galime bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl motyvų buvo užsirašiusi A. Norkienė, bet, matau, atsisako. Tai bendru sutarimu pritariame? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta.

Toliau posėdžiui pirmininkauja R. Baškienė, Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja.

20.11 val.

Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1596(2) (svarstymo tęsinys)

PIRMININKĖ (R. BAŠKIENĖ, LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, iš tikrųjų dar turime jėgų, mes ju turime, todėl noriu paprašyti grįžti prie to, dėl ko mes padarėme pertrauką. Pagrindiniame komitete... rytiniame posėdyje mes padarėme pertrauką dėl Valstybės tarnybos įstatymo. Suprantu, kad viso jo galbūt ir nespėsime apsvastyti, bet kviečiu G. Burokienę. Mes baigėme 14 straipsniu, apsvastę R. J. Dagio pasiūlymą, R. Budbergytės ir R. Juškos, ir sustojome ties antruoju R. J. Dagio pasiūlymu dėl 13 straipsnio 2 dalies. Bet jo nesiūlau svarstyti, nes mes apsisprendėme svarstydami 12 straipsnį.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Taip. Taip pat ir dėl gerbiamos A. Armonaitės tas pats.

PIRMININKĖ. Taip, ir dėl A. Armonaitės siūlymo mes taip pat apsisprendėme svarstydami 12 straipsnį. Čia yra pritarta iš dalies.

Dėl 15 straipsnio yra gerbiamojo A. Syso pasiūlymas. Pritarta iš dalies. Manau, kad tikrai kolega gal ir sutinka, bet jūs, kaip komiteto pranešėja, kaip pirmininkė, dar argumentuokite, kodėl pritarėte iš dalies ir įrašote naują komiteto redakciją.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Todėl, kad tai, ką jis siūlo, t. y. nepriekaištingos reputacijos reikalavimas, jau yra įtraukta į įstatymo 4 ir 9 straipsnius.

PIRMININKĖ. Dėkojame. 16 straipsnis. V. Vingrienė.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Dėkoju, gerbiama pirmininke. Mano pasiūlymas buvo atsižvelgus į kitų šalių praktiką, ypač Vokietijos praktiką, kur valstybės tarnautojui keliami tikrai gana griežti reikalavimai ir kur vienas iš reikalavimų, einant į valstybės tarnybą, yra socialinio atsakingumo klausimas, t. y. valstybės tarnautojas turi būti motyvuotas, tarnauti visuomenei. Taigi, norėčiau pakviesti kolegas palaikyti šitą siūlymą. Juo labiau kad mes valstybės tarnautojams turime iškelti kartelę kuo aukščiau, t. y. turėtų būti dideli reikalavimai, nepaisant įvairiausių nuolaidų. Komitetas pasiūlė nepritarti, bet aš siūlyčiau balsuoti dėl to.

PIRMININKĖ. Komiteto argumentai?

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Komiteto nuomonė – nepritarti, nes valstybės tarnautojo veikla orientuota į viešąjį interesą, jo tenkinimą, realizavimą ir užtikrinimą. Neįsivaizduojama, kaip į pareigas priimančias asmuo galėtų būti patikrintas, o pretendentas patikrinti savo socialinį atsakingumą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Balsuojame dėl V. Vingrienės pasiūlymo. (*Šurmulytės salėje*)

Balsavo 68 Seimo nariai: už – 12, prieš – 9, susilaikė 47.

Kitas V. Vingrienės pasiūlymas dėl 15 straipsnio 1 dalies 11 punkto. Virginija, jūs siūlote ne mažiau kaip vieną kartą per ketverius metus būti išsiųstam į pusmečio stažuotę užsienio valstybėje.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Aš atsisakau šio siūlymo. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Atsiimate?

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Taip. (*Balsai salėje*) Pritariate? Čia, beje, yra estų pavyzdys, taigi...

PIRMININKĖ. Komiteto nuomonė?

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Komiteto nuomonė nepritarti, kadangi reikėtų labai didelių biudžetinių asignavimų.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Atsiimu, nekomentuokite.

PIRMININKĖ. Atsiima. Kitas V. Vingrienės pasiūlymas – „nuolat mokytis, tobulėti ir kelti savo profesinę kvalifikaciją“ ir komitetas tam pritarė iš dalies. Jūs sutinkate?

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Taip.

PIRMININKĖ. Dėkoju. R. J. Dagys teikia pasiūlymą dėl 15 straipsnio 1 dalies. Komitetas pritarė iš dalies. Ar sutinka R. J. Dagys?

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Aš iš principo linkęs pritarti. Jeigu reikės, aš priėmimo stadijoje patikslinimą reglamentuosiu, bet sutarkime dėl procedūros, nes mano ne viena pataisa jau priėmimo stadijoje reglamentuota, kad nebūtų taip, kad neapsvarstęs komitetas ateitų į salę, būtinai, nes mes esame radę sutarimą, kad neprapultų jos. Tada dabar aš nesiūlau balsuoti. Patikslinsiu...

PIRMININKĖ. Gerai. Priėmimo stadijoje kolega pažiūrės į redakciją ir, jeigu bus tikslinga, tada teiks savo pasiūlymą. R. J. Dagys dėl 16 straipsnio 1 dalies, pritarti iš dalies. Sutinkate?

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Taip, tas pat.

PIRMININKĖ. Sutinkate. Taip pat dar vienas pasiūlymas dėl 16 straipsnio 1 dalies. Pritarta iš dalies.

G. BUROKIENĖ (*LVŽSF*). Pritarta iš dalies, kadangi 2 straipsnio 2 dalyje karjeros valstybės tarnautojas yra valstybės tarnautojas. Čia viskas yra aprašyta.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dabar gerbiame J. Olekas.

J. OLEKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Man atrodo, kad ne tik mes pavargome, bet ir kompiuteriai. Gal galėtų pažiūrėti, nes nors ir rašo, kad galima užsirašyti, bet faktiškai negalima užsirašyti. Gal galėtų mums...

PIRMININKĖ. Kolegos, dar planuojame 20 minučių darbo. Galbūt aš per greitai kalbu, tai truputėlį lėtinsiu. R. J. Dagys siūlė papildyti 16 straipsnio 7 dalį. Komitetas tam pritarė iš dalies.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). 17 straipsnis.

G. BUROKIENĖ (*LVŽSF*). 17 straipsnis.

PIRMININKĖ. 17 straipsnis, keičiamo 16 straipsnis.

G. BUROKIENĖ (*LVŽSF*). Taip. „Karjera valstybės tarnyboje pagal turimą kvalifikaciją.“

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Taip, pritariu.

PIRMININKĖ. Pritarėte. Dėl 18 straipsnio pasiūlymų nebuvo. Dėl 19 straipsnio R. J. Dagio pasiūlymas. Komitetas nepritarė.

G. BUROKIENĖ (*LVŽSF*). Siūlymas atsisakyti buvo paremtas Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos rekomendacija Lietuvai valstybės valdomų įmonių valdysenos srityje, t. y. kad valstybės tarnautojai be papildomų institucijos ar įstaigos įgaliojimų galėtų būti renkami, skiriami į valstybės valdomų įmonių kolegialius organus. Ir kitų straipsnių taip pat atsisakyta, norint vengti viešųjų ir privačių interesų.

PIRMININKĖ. Ar R. J. Dagys sutinka, kad komitetas nepritarė jo siūlymui? 19 straipsnis.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Dėl 19 straipsnio yra daug pasiūlymų, aš dabar nežinau, prie kurio sustojome.

PIRMININKĖ. 19 straipsnio 1 dalis – būti renkamu įmonės organų nariu, išskyrus atvejus...

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Suvestiniame projekte, kurį mes dabar gavome, 19 straipsnis parašytas prie 2 dalies, visas mano pasiūlymas.

G. BUROKIENĖ (*LVŽSF*). Kadangi naujoji redakcija, jis buvo perkeltas patobulintame variante.

PIRMININKĖ. Mes jau aptarėme prieš tai valstybės tarnautojų teisę dirbti kitą darbą, čia pasiūlymų nebuvo gauta. 19 straipsnis yra su valstybės tarnautojo pareigomis nesuderinama veikla.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Viskas aišku, dabar supratau. Gerbiame kolegos, čia anksčiau mes labai detalčiai reglamentavome, kaip turėtų būti, kas yra nesuderinama su valstybės tarnyba. Mano supratimu, Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymas neapima visų šitų numatytų kriterijų. Bet jeigu mes sulyginame su Interesų derinimo įstatymu ir rasime tas nuostatas, kurių neapima šitie dalykai, tai galime sutarti, kad priėmimo stadijoje pataisysime. Nes, man atrodo, čia yra žymiai išsamiau negu aname. Todėl aš ir pateikiau tą redakciją.

PIRMININKĖ. Tada nereikalaujate balsuoti. Žiūrėsime, kokia redakcija ir kokios galimybės bus suderinti priėmimo stadijoje.

20 straipsnis. V. Vingrienė siūlo, kad valstybės tarnautojai ne turi, o privalo nuolat tobulinti kvalifikaciją. Iš dalies pritarta. Ar sutinka? Sutinka kolegė.

Dėl 19 straipsnio yra R. J. Dagio pasiūlymas – „Valstybės tarnautojų kvalifikacijos tobulinimas“. Taip pat pritarta iš dalies.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Šiuo atveju, mano nuomone, mes turėtume...

PIRMININKĖ. Redakcinio pobūdžio.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Atsiprašau. Turėtume apsispręsti, nes keičiasi esmė. Jeigu mes kalbame apie Seimo nario valstybės tarnautojo prievolę tobulintis sau, čia yra vienas dalykas. Aš kalbu apie tai, kad valstybės tarnautojų užtikrinamas kvalifikacijos tobulinimas. Vadinas, yra sistema, galbūt patobulinta, visai kitokia negu dabar, bet užtikrinamas tas kvalifikacijos keitimas iš

valstybės pusės, taigi (...) lėšomis. Todėl aš ir siūlau tokią pataisą, kad užtikrinamas kvalifikacijos tobulinimas. Man atrodo, tada būtų tikslu, aišku ir nekiltų kokių nors ginčų, kas už tai mokės.

PIRMININKĖ. Komiteto išvada.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Iš dalies pritarti. 20 straipsnio 2 dalyje numatyta, kas finansuos, kaip finansuos ir kad yra tikrai privaloma finansavimo tvarka iš valstybės biudžeto.

PIRMININKĖ. Už pasiūlymą kalba J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiami kolegos, mes iš tikrųjų keliame aukštus reikalavimus valstybės tarnautojams, ir siūlymas, kad čia būtų įrašytas R. J. Dagio pasiūlymas, man atrodo, visiškai tinkamas, nes neįrašę to paskui mes turėsime problemų ieškodami, kas už tą tobulinimąsi turėtų sumokėti. Aš kviečiu pritarti R. J. Dagio pasiūlymui.

PIRMININKĖ. Ačiū. Prieš pasiūlymą – J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš manau, kad pasiūlymas gal kiek per radikalus. Jeigu čia mes bet koki kvalifikacijos tobulinimą turime užtikrinti valstybės lėšomis, tai, manau, yra per dosnus pasiūlymas. Tarnautojas ir pats turi rūpintis kvalifikacijos tobulinimu, kartais ir pats tam tikras išlaidas skirti tam reikalui. Žodžiai „gali būti“, manau, tai ir nusako. Bus Vyriausybės tvarka, kuri ir pasakys, kokiais atvejais tas finansavimas užtikrinamas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Balsuojame dėl R. J. Dagio, kuris siūlo, kad valstybės tarnautojui užtikrinamas kvalifikacijos tobulinimas finansuojamas iš valstybės ir savivaldybės biudžeto.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Komitetas pritarė iš dalies. Faktiškai ten yra tas pats, tik perrašyta kitais žodžiais.

PIRMININKĖ. Balsavo 70 Seimo narių: už – 38, prieš – 3, susilaikė 29. R. J. Dagio pasiūlymui, redakcijai pritarta.

V. Vingrienės pasiūlymui išbraukti žodžius „gali būti“ pritarta iš dalies. Kadangi mes jau apsisprendėme dėl R. J. Dagio, tai nebereikia tada dėl V. Vingrienės.

Taip pat dėl G. Skaistės pasiūlymo. Ji taip pat siūlė išbraukti žodžius „gali būti“. Ar sutinka kolegė G. Skaistė? Nes R. J. Dagio pasiūlymui pritarta. Jūs norite? Prašom, Gintare.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Nesvarbu. Iš principo man labiau patiko komiteto redakcija, bet jeigu pritarė...

PIRMININKĖ. Gerai. Seimo narys R. J. Dagys. Pasiūlymas dėl valstybės tarnautojų mokymo.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Aš atsiimu, gali būti įvairiai organizuojama ta tvarka. Čia yra senesnė tvarka, gali būti...

PIRMININKĖ. Atsiimate ir pritariate, kad komitetas pritarė iš dalies.

21 straipsnis. Yra A. Syso pasiūlymas. Kadangi kolegos nėra, tai gal, komiteto pirmininke, pristatykite jo pasiūlymą. Jis siūlo išbraukti.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Jis siūlo dėl valstybės tarnautojų perkėlimo į kitas pareigas, kad esant valstybės tarnautojo rašytiniam sutikimui ne turi teisę, o gali. Mes siūlome nepritari, nes komiteto pateikta 21 straipsnio 7 dalies kitokia redakcija: „Karjeros valstybės tarnautoją laikinai perkelti į kitas pareigas galima tik jo rašytiniu sutikimu, išskyrus karo padėties, nepaprastosios padėties, ekstremalių įvykių ar ekstremalių situacijų atveju.“

PIRMININKĖ. Dėkoju. J. Olekas pritaria A. Syso pasiūlymui.

J. OLEKAS (LSDPF). Taip, gerbiama pirmininke, aš pritariu kolegos siūlymui, nors girdžiu ir komiteto dabar priimtą variantą. Kadangi autoriaus nėra, tai aš vis tiek palaikau autorių ir turbūt apsispręsiu balsuodami.

PIRMININKĖ. Prašom, kolegos, balsuojame dėl A. Syso pasiūlymo vietoj žodžių „turi teisę“ įrašyti „gali“.

Balsavo 66 Seimo nariai: už – 7, prieš – 13, susilaikė 42. Pasiūlymui nepritarta.

Antikorupcijos... pasiūlymas yra identiškas, todėl siūlau nesvarstyti. A. Syso pasiūlymas dėl keičiamo 20 straipsnio 5 dalies taip pat yra analogiškas, „esant rašytiniam valstybės tarnautojo sutikimui turi teisę“ braukiama paliekant žodžius „gali“. Pritarta iš dalies.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Taip, kadangi čia buvo panaši redakcija ir mes tiesiog patobulinome ir perrašėme, kad karjeros valstybės tarnautoją laikinai perkelti į kitas pareigas galima tik su jo rašytiniu sutikimu, išskyrus karo padėties nepaprasto... Išplėsta tiesiog.

PIRMININKĖ. Taip, pritarta iš dalies. Galime sutarti? Galime. Analogiškas yra Seimo Antikorupcijos komisijos pasiūlymas, jam pritarta iš dalies. Nesvarstome.

V. Vingrienė pasiūlė keičiamą 20 straipsnį pakeisti nauja 8 dalimi. Kolege Vingriene, prašau.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Čia siūloma įvesti rotaciją ne vien tik tai aukštesniesiems vadovams, bet ir ekspertiniu lygmeniu. Vadovaujantis kitų šalių praktika, tos pačios Europos Komisijos praktika, kad valstybės tarnautojai turėtų ne rečiau kaip kas septynerius metus keisti savo kuruojamos veiklos sritį toje institucijoje ar kitoje institucijoje, išskyrus tai, kad esant būtinybei ar... (*Balsai salėje*) Aš atsiprašau... komentuoju.

PIRMININKĖ. Kolegė pristatė. Komiteto nuomonė.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Komiteto nuomonė – nepritari, kadangi valstybės tarnautojo rotacija šiame projekte nėra įtvirtinama.

PIRMININKĖ. E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, mūsų fantazijos beribės, tačiau turėtų būti tam tikros ribos, nes truputį neįsivaizduoju, kaip, pavyzdžiui, architektas dirbs sveikatos sistemos prižiūrėtoju arba atvirkščiai, tarkim, galbūt tas, kuris vadovauja gaisrinei, savivaldybės įstaigoje, vadovaus dar kažkokiam padaliniui. Iš tikrųjų siūlau nepritari tokiam įdomiam pasiūlymui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. V. Vingrienė nebegerbi kalbėti, nes ji yra pasiūlymo autorė.

Balsuojame dėl V. Vingrienės pasiūlymo.

Balsavo 66 Seimo nariai: už – 7, prieš – 19, susilaikė 40. Pasiūlymui nepritarta.

Seimo narys R. J. Dagys teikia pasiūlymą dėl 21 straipsnio – valstybės tarnautojų kvalifikacinės klasės, tačiau mes jau apsisprendėme...

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Jau balsavome.

PIRMININKĖ. ...svarstydami 7 straipsnį, todėl neteikiu balsuoti.

22, 23, 24 pasiūlymų nėra. 25 straipsnis – V. Vingrienės pasiūlymas, bet jau apsisprendėme 21 straipsniu, todėl nesvarstome. 26 straipsnis – pasiūlymų nėra. 27 straipsnis. A. Sysas teikia pasiūlymą. Prašom, kolege, pateikti ir A. Syso pasiūlymą, ir komiteto argumentus. Čia jau apsispręsimė.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Gerbiamas A. Sysas teikia pasiūlymą dėl įstaigos tarnautojo veiklos vertinimo. Jis siūlė sumažinti pareiginės algos koeficientą nuo iki. Komitetas nepritarė, nes įstatymo projekte įstaigos vadovui norima palikti didesnę diskreciją valdyti personalą, todėl siūlymais būtų sumažinami tam teikiami įrankiai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Už A. Syso pasiūlymą – R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Čia vienas iš tų esminių pasiūlymų, kad mes iš tikrųjų viršininkui paliekame labai daug diskrecijos. Iš esmės ir atlyginimus kelti beveik 2,6 karto savo nuožiūra tokia laisvė, dabar dar ir čia reguliacija yra dėl pusantro karto didesnio koeficiento. Mes padarome taip, kad iš viso tada nei tų šakučių nereikia, nieko nereikia. Ateis viršininkas, kokį norės, tokį ir paskirs, ir tuo viskas baigiame, nes netenka prasmės. Mes jau turėjome tokią situaciją, kai alga buvo 3,5 karto didesnė negu bazinė alga. Turėjome. Tą turėjome, aš jau priminiau, turėjome taisyti ir Europos Komisija prikišamai tai sakė. OLF'as ir visokios kitos, kokios tik institucijos sakė – tai yra blogai valstybės tarnybai, taip neturi būti. A. Syso siūlymas palieka... pusę tai yra pakankamai didelė diskrecija ir manau, kad tikrai užtenka tų dalykų, turint omeny, kad dar yra šakutės, kurios leidžia viską varijuoti.

PIRMININKĖ. Prieš pasiūlymą – E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš nepritarčiau. Jeigu suprantame, kad užsieniuose atlyginimai dideli ir valstybės tarnyba yra prestižinė tarnyba, tai iš tikrųjų čia kai kuriais atvejais reikia specialisto, kurio niekada negauna. Pavyzdžiui, Utenos savivaldybė negauna žmogaus, atsakingo už verslo plėtrą, kadangi į tokias vietas niekas neina, ten darbo nemažai yra, o koeficientai pakankamai maži. Niekam neįdomūs tokie atlyginimai ir normalaus žmogaus nesuranda. Aišku, pagal partinę liniją surasi, bet jis neveiks. Iš tikrųjų gali būti sudarytos galimybės, kad jeigu yra žmogus, galima pakviesti su aukštesniu atlyginimu, aš nematau nieko blogo. Aišku, tai neturėtų būti sistema, neturėtų susidaryti draugų ratas.

PIRMININKĖ. Balsuojame dėl A. Syso pasiūlymo.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Komitetas nepritarė.

PIRMININKĖ. Tuoj baigsime šitą pasiūlymą. Balsavo 65 Seimo nariai: už – 13, prieš – 7, susilaikė 45. A. Syso pasiūlymui nepritarė.

S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama pirmoji vicepirmininke. Jau laikas pagal Seimo norą praėjo...

PIRMININKĖ. Mes dirbame pusę valandos. Kolegos, išėjo toks pusiau paleistas šitas straipsnis, gal pabaigiam šitą straipsnį ir tada dėkosime visiems.

Dėl šito paties straipsnio, jo 9 dalies 2 punkto A. Papirtienės, T. Tomilino ir G. Vasiliausko pasiūlymas. Komitetas pritarė iš dalies. A. Papirtienė.

A. PAPIRTIENĖ (LVŽSF). Mes pritarėme komiteto sprendimui pritarti iš dalies. Neprašome balsuoti.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Teisės ir teisėtvarkos komitetas dėl šito paties straipsnio teikė pasiūlymą. Pritarta iš dalies.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Taip. Kadangi komitetas pateikė kompromisinį variantą, palikta galimybė atleisti po nepatenkinamo vertinimo, bet taip pat numatyta galimybė turėti pagerinimo planą.

PIRMININKĖ. G. Skaistė teikė pasiūlymą dėl šio straipsnio 12 dalies, siūlė ją išdėstyti kitaip. Pristato G. Skaistė. Jūs siūlėte išbraukti.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Iš principo mano siūlymas buvo, kad apeliacinė institucija, į kurią kreipėsi valstybės tarnautojas, jeigu jam nepatinka jo vertinimas... Dabar yra įstatyme numatyta, kad ši išvada valstybės tarnautoją į pareigas priimančiam asmeniui yra neprivaloma, tai man atrodo keistokai. Jeigu žmogus kreipėsi į apeliacinę instituciją, jis tikisi kažkokio sprendimo, kuris jam turbūt būtų lemiantis. O jeigu tas sprendimas apeliacinės institucijos yra tik rekomendacinio pobūdžio, tai iš principo atrodo visiškai netikslingas. Tai aš tiesiog siūlyčiau, kad jeigu žmogus kreipiasi į apeliacinę instituciją, jinai nustato, kad pirminis vertinimas buvo neteisingas, kad tiesiog būtų įtvirtintas tos apeliacinės institucijos sprendimas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Už G. Skaistės pasiūlymą – E. Pupinis. Atsiprašau, komitetas.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Komitetas nepritarė šitam pasiūlymui, apeliuodamas, kad vadovas turi priimti galutinį sprendimą, o komisija yra patariamoji.

PIRMININKĖ. Už pasiūlymą – E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Iš esmės reikėtų ieškoti formos, kaip būtų galima šios apeliacijos nepadėti į stalčių, o kad ji būtų nagrinėjama ir iš dalies vykdoma. Nes iš tikrųjų nėra prasmės, kaip ir sakė gerbiamoji G. Skaistė, kad kažkas turi rašyti, o į ją niekas nereaguoja, tik rekomendacinio pobūdžio. Tai manyčiau, galbūt per papildomus siūlymus reikėtų ieškoti formos. Būtų galima pritarti ir galbūt patobulinti, kad būtų atidirbta sistema. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Balsuojame dėl G. Skaistės pasiūlymo, jam komitetas nepritarė. O prieš tai mūsų aptartas pasiūlymas dėl Teisės ir teisėtvarkos komiteto – pritarta iš dalies komiteto naujai redakcijai. Pritarta iš dalies Teisės departamento... atsiprašau, Teisės ir teisėtvarkos komiteto pasiūlymui.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Taip, nes komitetas pateikė kompromisinį variantą ir palikta galimybė atleisti po nepatenkinamo vertinimo. Bet numatytos ir kitos dvi alternatyvos, kaip minėjau.

PIRMININKĖ. Taip, ačiū, kad sugrįžome prie buvusio ir patiksliname. G. Skaistės pasiūlymas. Balsavo 63 Seimo nariai: už – 14, prieš – 9, susilaikė 40.

R. J. Dagys šio straipsnio 7–13 dalis siūlė išdėstyti kitaip. Komitetas pritarė iš dalies. Ar kolega sutinka su komiteto redakcija? R. J. Dagys.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Komiteto pasiūlymas – tarnautojo tarnybinės veiklos neeilinis vertinimas.

PIRMININKĖ. Palaukite, pirma leiskime Rimantui. Prašau.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Aš dabar tikrai nesiūlau dėl to balsuoti. Priėmimui aš pateikiau patikslinimą vienos vietos. Priėmimo stadijoje, tikiuosi, komitetas neprieštaraus.

PIRMININKĖ. Sužiūrėsite.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). O dėl viso šito ilgo pasiūlymo nesiūlau balsuoti.

PIRMININKĖ. Taip, pritarta iš dalies. Dabar komiteto redakcija. Ir jūsų buvo pasiūlymas papildyti nauju straipsniu...

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Tas pats.

PIRMININKĖ. ...dėl vertinimo komisijos. Pritarta iš dalies.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Taip pat.

PIRMININKĖ. Baigėme V skyrių.

G. BUROKIENĖ (*LVŽSF*). Komiteto pasiūlytom formuluotėm.

PIRMININKĖ. Taip.

G. BUROKIENĖ (*LVŽSF*). Komitetas pritarė iš dalies.

PIRMININKĖ. Taip. 27 straipsnį baigėme. Kaip ir buvome žadėję, pasidarbavome. Liko nuo 28 straipsnio.

Dėl vedimo tvarkos – R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Tikrai nesiūlysiu pratęsti, tik norėčiau su posėdžio pirmininke išsiaiškinti, kokių būdu mes dabar tą darysime, nes dar nebaigėme svarstymo, jau yra užregistruota nemažai pataisų. Kada komitetas svarstys tas pataisas, kurios jau į priėmimą eina?

PIRMININKĖ. Noriu...

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Ten yra dar kitų, kurios iš 1 dalies ir taip toliau. Kada, kaip tai bus techniškai?

PIRMININKĖ. Viską noriu patikslinti. Dabar kiek jau padarėme, padarėme. Jau norite žygiuoti namo ar norite pabaigti, nežinau, jūsų valia. Rytoj būtų šito svarstymo tęsinys ir penktadienį nenumatytame posėdyje planuojama vykdyti priėmimą. Kadangi mes prašysime, kad būtų skuba, kad jūs dar... Bet skuba protinga, su galimybe suspėti viską padaryti.

Kadangi kitų pasiūlymų nėra, nuoširdžiausiai dėkoju, jūs esate patys šauniausi, gero jums poilsio, mes sėkmingai ir ilgai dirbome vakariniame posėdyje.

Registruojamės. Tikrai registruojamės. Su didžiule padėka. Tikrai šiandien labai turininga, darbinga, produktyvi darbo diena.

Tuos įstatymų projektus, kurie buvo rezerviniai ir kurie nespėti apsvarstyti, mes įrašome į ketvirtadienio pagrindinę darbotvarkę. Rytoj yra nenumatytas posėdis.

Užsiregistravo 66 Seimo nariai. (*Gongas*)

Vakarinį posėdį baigėme. Dar kartą visiems dėkojame!

PAVARDŽIŲ RODYKLĖ

- Ačienė Vida 26, 28, 29, 31
Adomėnas Mantas 9, 33, 34
Aleksna Virgilijus 26, 30, 31, 37, 53, 54
Anušauskas Arvydas 45
Armonaitė Aušrinė 35, 37, 38, 39, 47, 54, 81, 102
Ažuolas Valius 26, 29, 31, 33, 87, 88
- Bakas Vytautas 91
Balsys Linas 93
Banys Juras 43
Bartkevičius Kęstutis 27
Baškienė Rima 9, 51, 80, 82, 83, 87, 88, 102
Baublys Juozas 26, 30, 31, 54, 80
Baura Antanas 94
Brazauskas Algirdas Mykolas 9
Budbergytė Rasa 18, 23, 24, 27, 51, 52, 53, 90, 102
Bukauskas Valentinas 27
Burokienė Guoda 17, 102, 103, 104, 105, 106, 107
Butkevičius Algirdas 21, 22, 36
- Dagys Rimantas Jonas 15, 17, 22, 23, 27, 44, 48, 51, 52, 55, 57, 59, 97, 102, 103, 104, 105, 106, 107
Degutienė Irena 51, 75, 76, 80
Dragis Marijus (Draghi Mario) 30
Dubska Šarka (Dubská Šárka) 63
- Gaidžiūnas Aurimas 95
Gailius Vitalijus 37
Gelūnas Arūnas 33, 37
Gentvilas Eugenijus 13, 19, 20, 26, 30, 31, 32, 33, 37, 53, 54, 76, 78, 79, 81, 82, 100
Gentvilas Simonas 26, 30, 31, 37, 53, 54
Glaveckas Kęstutis 19, 20, 30, 47
Gražulis Petras 26, 29, 31
Gumuliauskas Arūnas 101
- Jakeliūnas Stasys 11, 12, 18, 20, 21, 23, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 46, 49, 51, 52, 53, 54, 55, 59, 88, 89, 90
Jarutis Jonas 40, 59, 100
Jovaiša Eugenijus 10, 32, 33, 35, 37, 38, 73
Jovaiša Sergejus 51, 106
Juška Ričardas 26, 30, 31, 54, 80, 102
- Kamblevičius Vytautas 13
Kaminskas Darius 61, 62, 63, 64, 81
Karbauskis Ramūnas 13, 26, 27, 28, 30
Kasčiūnas Laurynas 33, 98
Kernagis Vytautas 99
Kirkilas Gediminas 9, 26, 27, 28, 31, 32
Kirkutis Algimantas 67
Kreivys Dainius 93
Krežzova Aleksandra (Krežzová Alexandra) 63
- Kubilienė Asta 11, 61, 65, 66, 67, 70, 71, 72, 73, 76, 77, 78, 80, 81, 82
Kubilius Andrius 18
- Landsbergis Gabrielius 13, 33, 80, 93
Lazutka Romas 21, 29
Liesys Jonas 37, 72, 80, 82, 84
- Majauskas Mykolas 9, 10, 11, 12, 13, 18, 24, 28, 31, 32, 34, 45, 46, 55, 79, 86, 90, 99
Maldeikienė Aušra 20, 27
Martinėlis Raimundas 67, 70, 71, 72
Matulas Antanas 64, 66, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 80, 81, 82, 83, 84, 86, 87
Mauricas Žygimantas 21
Miliūtė Rūta 27
- Narkevič Jaroslav 40, 41, 42, 44
Navickas Andrius 13
Navickienė Monika 60
Nekrošius Arvydas 51, 87
Norkienė Aušrinė 101
- Olekas Juozas 39, 41, 44, 61, 64, 67, 71, 72, 73, 74, 75, 78, 79, 83, 84, 86, 87, 101, 103, 104
- Palionis Andrius 26, 27, 31, 90, 96, 97, 98
Papirtienė Aušra 32, 34, 37, 38, 42, 106
Pauža Dainius Haroldas 43
Petrauskaitė Rūta 43
Petrauskienė Jurgita 43, 44
Poderys Virgilijus 94, 95
Poškienė Justina 43
Puidokas Mindaugas 34, 39
Pupinis Edmundas 10, 11, 33, 34, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 85, 105, 106
Puteikis Naglis 12, 18, 27, 28, 29, 98
- Radvilos 101
Razma Jurgis 10, 11, 37, 39, 50, 83, 93, 100, 104
Razumas Valdemaras 43, 44, 45
Reps Mailis (Reps Mailis) 35
Rinkevičius Viktoras 101
Rotomskis Ričardas 43
- Sabatauskas Julius 9, 11, 91, 100, 101
Semeška Vilius 65
Simulik Valerijus 42, 92, 96
Sinkevičius Virginijus 26, 27, 28, 93, 94
Sysas Algirdas 20, 26, 27, 28, 29, 41, 47, 51, 52, 53, 54, 56, 57, 60, 85, 102, 104, 105, 106
Skaistė Gintarė 18, 30, 31, 46, 104, 106
Skardžius Artūras 82

- Skvernelis Saulius 26, 27, 28
Smirnovas Kęstutis 32
Steponavičius Gintaras 33, 34, 36, 37, 38, 39
Streikus Zenonas 66, 70, 71, 73, 77
- Šakalienė Dovilė 86, 98
Šalaševičiūtė Rimantė 96, 97, 98
Šarknickas Robertas 35, 99, 101
Šedbaras Stasys 88, 92, 95, 96, 97
Šiaulienė Irena 9, 45, 46, 51
Šimonytė Ingrida 20, 37, 85, 86, 88, 90
Širinskienė Agnė 13, 14, 15, 65, 82, 91, 92, 93, 99, 100, 101
- Tomilinas Tomas 25, 26, 27, 28, 29, 31, 32, 46, 49, 51,
52, 54, 55, 56, 58, 59, 95, 96, 98, 106
Trampas Donaldas (Trump Donald) 20
- Tumėnas Stasys 101
- Urbšys Povilas 68, 70, 73
- Vaičekauskas Gintaras 26, 30, 31, 37, 54, 80
Valiukevičiūtė Ona 13
Varkalys Jonas 26, 30, 31, 46, 53, 54, 80
Varžgalys Juozas 12, 46, 101
Vasiliauskas Gediminas 106
Veryga Aurelijus 62, 69, 70, 76, 77, 78, 79, 81, 82, 83,
84, 85, 86
Vingrienė Virginija 92, 102, 103, 104, 105
Vinkus Antanas 62, 64
- Žemaitaitis Remigijus 17, 67
Žemaitis-Vytautas Jonas 98

Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija

Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius

Tel. (8 5) 239 6060, faks. (8 5) 239 6289, el. p. *priim@lrs.lt*

Interneto puslapis *www.lrs.lt*